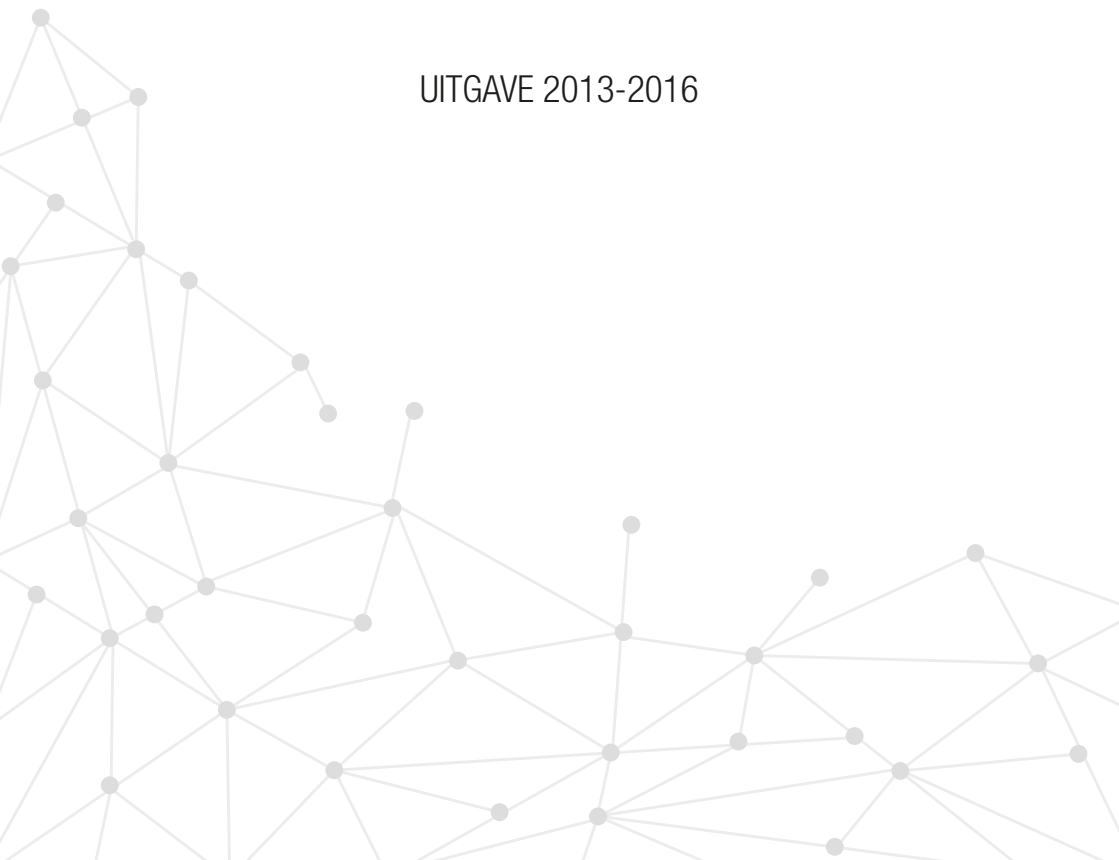

PARITAIR SUBCOMITÉ VOOR HET KOETSWERK
PSC 149.02

AKKOORDEN EN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

UITGAVE 2013-2016

INHOUDSOPGAVE

000 Werkingssfeer Paritair Subcomité

010 Toepassingsgebied

100 Verloning

111 Beroepenclassificatie

112 Loonvorming

115 Vergoeding aan leerlingen

120 Uurlonen (2011)

120 Uurlonen (2015)

130 Eindejaarspremie

150 Vervoerkosten

160 Ecocheques

200 Arbeidstijd

210 Arbeidsduur

221 Ancienniteitverlof

225 Loopbaanverlof

230 Brugpensioen

- 230.57.2013-2014 Brugpensioen na ontslag (2013-2014)
- 230.58.2013-2015 Brugpensioen vanaf 58 jaar (2013-2015)
- 230.58.2015-2016 SWT mindervalide werknemers, werknemers met ernstige lichamelijke problemen & zware beroepen
- 230.60.2015-2016 SWT vanaf 60 jaar

233 Berekeningswijze van de aanvullende vergoeding brugpensioen

234	SWT	
	234.56.2013	SWT vanaf 56 jaar (2013)
	234.56.2014-2015	SWT vanaf 56 jaar (2014-2015)
	236.58.2014	SWT voor sommige oudere mindervalide werknemers & werknemers met ernstige lichamelijke problemen
	236.58.2014-2016	SWT zwaar beroep
240	Flexibiliteit	
242	Nieuwe arbeidsregelingen	
247	Sectorale omkadering van de regimes met nachtprestaties	
249	Arbeidsorganisatie	
	249.2011-2013	Arbeidsorganisatie (2011-2013)
	249.2013	Arbeidsorganisatie (2013)
	249.2014-2015	Arbeidsorganisatie (2014-2015)
	249.2015-2017	Arbeidsorganisatie (2015-2017)

300 Arbeidsovereenkomsten

310	Kort verzuim (2011)
310	Kort verzuim (2015)
315	Carendag
317	Beschikbaarheid op de verblijfplaats
320	Opzegginstermijnen
342	Tijdskrediet en loopbaanvermindering (2007-2008)
342	Tijdskrediet en loopbaanvermindering (2015)
362	Meldingsplicht (2011)
362	Meldingsplicht (2014)
362	Meldingsplicht (2015)

400 Vorming en tewerkstelling

400 Vorming en opleiding (2013)

400 Vorming en opleiding (2014)

400 Vorming en opleiding (2015)

417 Databank en opleidingsCV

500 Sociaal overleg

510 Statuut van de vakbondsafvaardigingen

513 Erkenning van de representatieve functie (2001)

513 Erkenning van de representatieve functie (2013)

520 Vakbondsvorming

530 Werkzekerheid

600 Bestaanszekerheid

610 Wijziging en coordinatie van de FBZ-statuten

620 FBZ-bijdrage (2014)

620 FBZ-bijdrage (2015)

630 Sociaal sectoraal pensioenstelsel

700 Sociale programmatie

700 Nationaal akkoord 2013-2014

700 Nationaal akkoord 2015-2016

800 Bijlagen

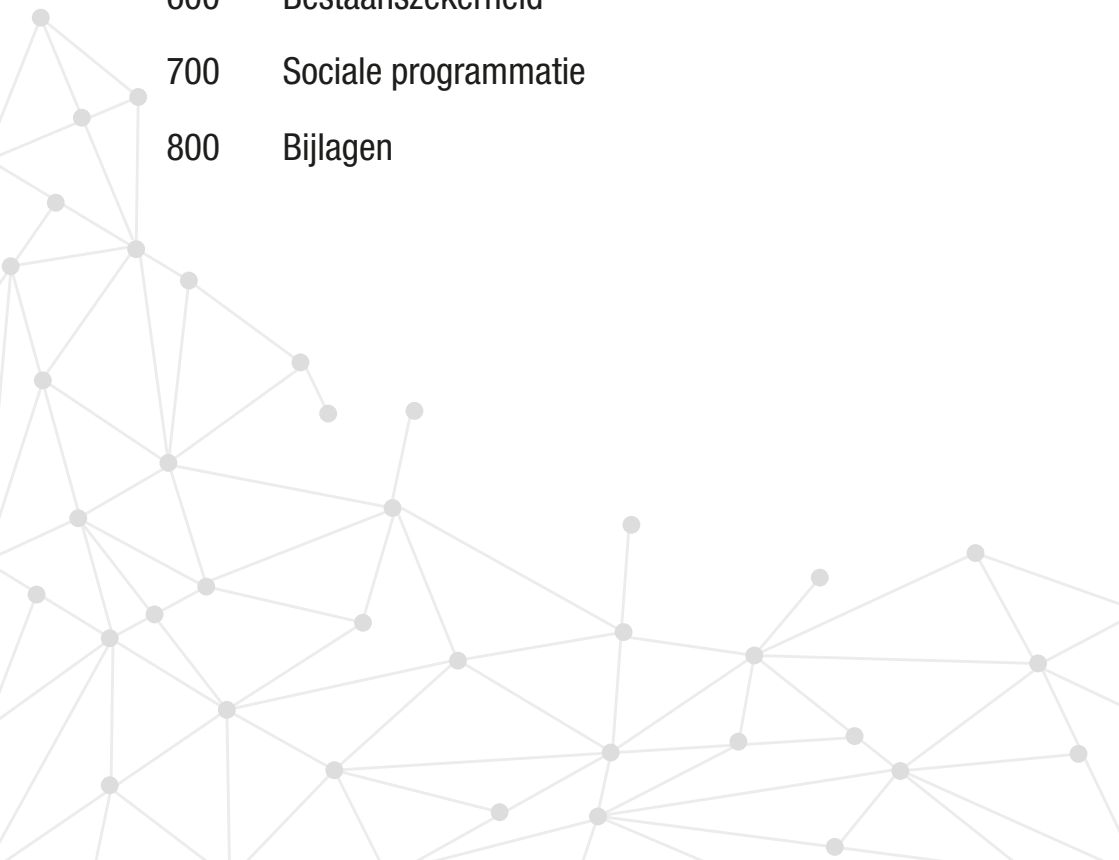
810 Minimumuurlonen

820a Vervoerkosten - openbaar vervoer

820b Vervoerkosten - privé vervoer

INHOUDSOPGAVE

000	Werkingsfeer Paritair Subcomité
100	Verloning
200	Arbeidstijd: week, jaar, loopbaan
300	Arbeidsovereenkomsten
400	Vorming en tewerkstelling
500	Sociaal overleg
600	Bestaanszekerheid
700	Sociale programmatie
800	Bijlagen

000

WERKINGSSFEER PARITAIR SUBCOMITÉ

010 Toepassingsgebied

[0] K.B. 13.03.1985   B.S. 16.04.1985

[1] K.B. 24.10.2012   B.S. 13.12.2012

1. Inhoud:

Toepassingsgebied van het P.S.C. voor het koetswerk.

2. Duurtijd:

Vanaf 16 april 1985 voor onbepaalde duur.

Artikel 1, punt 2

Bevoegd voor de werknemers die hoofdzakelijk handarbeid verrichten en hun werkgevers, te weten, de ondernemingen die, met uitsluiting van die welke ressorteren onder het Paritair Comité voor de metaal-, machine-en elektrische bouw of het Paritair Comité voor het garagebedrijf, zich hoofdzakelijk bezighouden met:

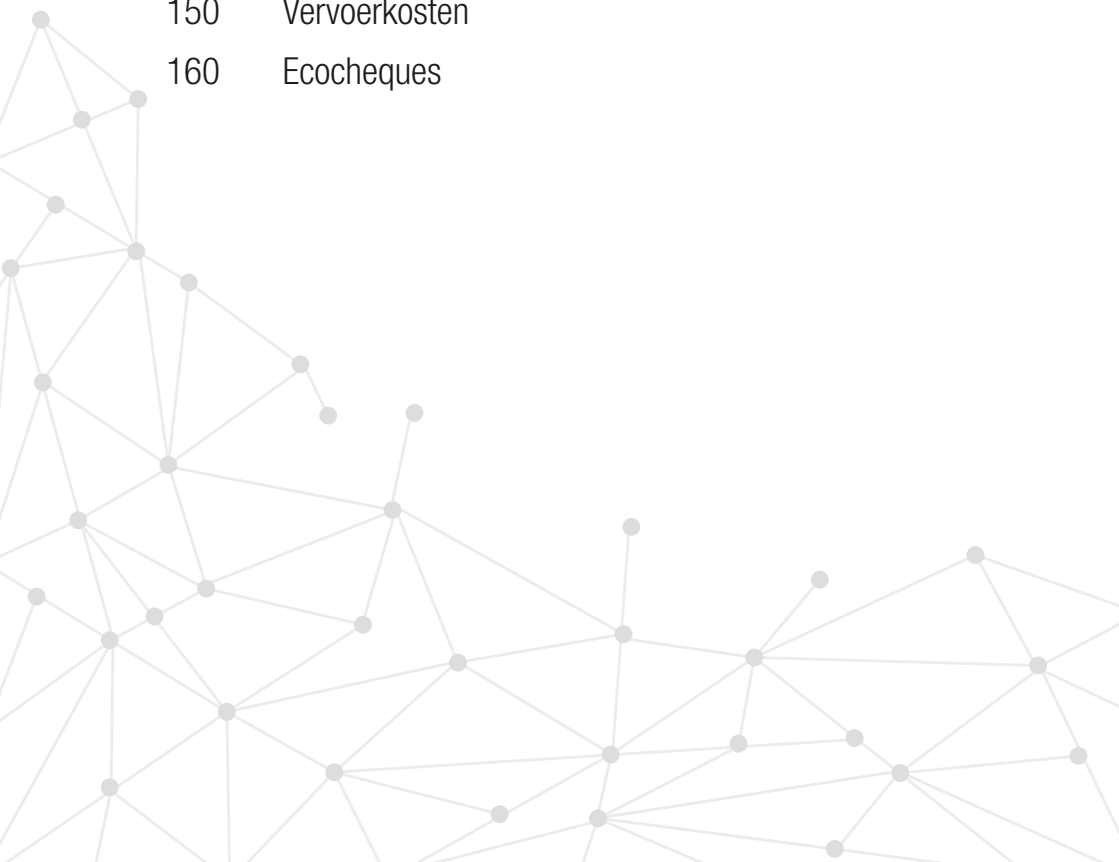
- a) de herstelling van plaatwerk en spuitwerk van het koetswerk van motorvoertuigen;
- b) de ombouw, de herstelling of het rechte van chassis van al dan niet gemotoriseerde wegvoertuigen;
- c) de constructie en de ombouw, in beperkte serie en buiten serie, van het koetswerk van al dan niet gemotoriseerde wegvoertuigen, van cabines, aanhangwagens en opleggers; onder beperkte serie en buiten serie moeten begrepen worden de vervaardiging op niet-industriële basis.

Het paritair subcomité is niet bevoegd voor de ondernemingen gelijkgesteld met ondernemingen die voor rekening van derden uitsluitend logistieke activiteiten uitoefenen zoals bepaald in het bevoegdheidsgebied van het Paritair Comité voor het vervoer en de logistiek, behalve als deze activiteiten een onlosmakelijk onderdeel vormen van een handelsactiviteit.

100 VERLONING

- 111 Beroepenclassificatie
- 112 Loonvorming
- 115 Vergoeding aan leerlingen
- 120 Uurlonen (2011)
- 120 Uurlonen (2015)
- 130 Eindejaarspremie
- 150 Vervoerkosten
- 160 Ecocheques

C.A.O.: 14/03/91

K.B.: 20/01/92

B.S.: 28/02/92

Registratiedatum: 27/05/91

Registratienummer: 27440/CO/149.2

Publicatie van registratie in het B.S.: 26/10/91

1. Inhoud:

- Beroepenclassificatie:
  - A.1. Hulpwerkman
  - A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)
    - B.1. Geoefende hulpwerkman
    - B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden bedrijfsanciënniteit)
  - C. Geschoolde werkman 2e klasse
  - D. Geschoolde werkman 1e klasse
  - E. Werkman buiten categorie
- Verplichte vermelding van de klasse op de loonfiche (artikel 5)

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 22/03/78

K.B.: 04/09/78

B.S.: 04/01/79

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 1991 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair subcomité voor het koetswerk.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "werklieden" verstaan: de werklieden of de werksters.

HOOFDSTUK II - BEROEPENCLASSIFICATIE

Artikel 3

De werklieden tewerkgesteld in de in artikel 1 bedoelde ondernemingen worden in zeven categorieën ingedeeld, rekening houdend met de aard van de uitgevoerde werken, de vakbekwaamheid en de graad van zelfstandigheid en verantwoordelijkheid bij de uitvoering van de hun toevertrouwde werken of nog hun anciënniteit.

Worden beschouwd als:

A.1. Hulpwerkman:

De werkman die geen speciale kennis of bijzonder lichamelijke geschiktheid moet bezitten en die de eenvoudigste werken zonder speciale richtlijn en uitvoert.

A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming):

De werkman die geen speciale kennis of bijzonder lichamelijke geschiktheid moet bezitten en die de eenvoudigste werken zonder speciale richtlijnen uitvoert en die 6 maanden anciënniteit heeft in de onderneming.

B.1. Geoefende hulpwerkman:

- de werkman die bekwaam is eenvoudige werken en doorgaans herhaalt de werken uit te voeren waarvoor slechts een vakopleiding uit gewoonte is vereist welke door een korte aanpassingsperiode wordt verworven;

- de herschoolde werkmán die titularis is van een attest van de VDAB, FOREM of ORBEM, voor zover het een opleiding specifiek voor de sector betreft.

De verantwoordelijkheid van de geoefende hulpwerkmán is strikt beperkt tot een gewoon elementair werk dat onder toezicht wordt uitgevoerd. De hulpwerkmán die zware, vuile of ongezonde werken moet verrichten wordt met deze categorie gelijkgesteld.

B.2. Geoefende hulpwerkmán (6 maanden anciënniteit in de categorie “geoefende hulpwerkmán”):

Elke werkmán meteen anciënniteit van 6 maanden in de categorie “B.1 . Geoefende hulpwerkmán”.

C. Geschoolde werkmán 2e klasse:

- de werkmán, die bekwaam is onder hogere leiding, beroepswerken uit te voeren, welke een door ervaring verkregen vak kennis vergen;

- de werkmán die een theoretische vakopleiding heeft genoten, aangevuld door minstens één jaar vakpraktijk.

De geschoolde werkmán van tweede klasse werkt niet zelfstandig en zijn verantwoordelijkheid is beperkt.

D. Geschoolde werkmán 1e klasse:

De werkmán die bekwaam is werken te verrichten welke een normale vakbekwaamheid en verscheiden jaren ervaring vereisen, zo mogelijk aangevuld door theoretische kennis welke onder meer in de avondschoon kan worden opgedaan.

De verantwoordelijkheid gaat verder dan de afwerking van het opgedragen werken slaat op het geheel van het werk. Er wordt echter geen zelfstandige arbeid vereist.

E. Werkmán buiten categorie:

De werkmán die bekwaam is zelfstandig kwaliteitswerk uit te voeren dat een hogere graad van vakbekwaamheid, een technische opleiding verkregen in de vakschoon of een ervaring door lange jaren praktijk vereist.

Hij dient een volledige zelfstandigheid bij de uitvoering van het werk te bezitten en moet zich van zijn verantwoordelijkheid bewust zijn en bovendien verantwoordelijkheidszin bezitten inzake ploegwerk.

Artikel 4

De werkmán die geen theoretische opleiding heeft genoten wordt evenwel als geschoolde werkmán 1e klasse of zelfs als werkmán buiten categorie beschouwd, indien de uitvoering van werken, zoals voorzien in de bepaling van deze categorieën, volledig zelfstandig van hen worden geveerd.

Daarenboven kan de werkmán die slechts volgens de richtlijnen onder het toezicht en de verantwoordelijkheid van een derde werkt niet op de hoogste kwalificatie aanspraak maken.

De categorieën aldus op nationaal vlak omschreven zijnde, wordt de eigenlijke classificatie van de tewerkgestelde werklieden (naargelang van het verrichte werk en op grond van de in de bepalingen opgenomen maatstaven) in de onderneming vastgesteld.

Artikel 5

Op iedere individuele loonfiche en loonafrekening, overhandigd aan de werkman, moet de juiste beroep en categorie, waartoe betrokkene hoort, vermeld worden. Iedere werkman behoort noodzakelijkerwijze tot één van de beroepen categorieën vermeld onder artikel 3.

Voor de vermelding volstaat het gebruik van de kenletter behorende bij iedere beroepencategorie: categorie "A.1." of "A.2." of "B.1." of "B.2." of "C." of "O." of "E.".

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 22 maart 1978, gesloten in het Nationaal Paritair Comité voor de sectoren welke aan de metaal-, machine-en elektrische bouw verwant zijn, tot vaststelling van de beroepenclassificatie van de werklieden en de werksters tewerkgesteld in de koetswerkondernemingen welke onder dat comité ressorteren, algemeen verbindend verklaard bij koninklijkbesluit van 4 september 1978 (Belgisch Staatsblad van 4 januari 1979).

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1991 en geldt voor een onbepaalde tijd.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van zes maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 18/06/09

K.B.: 02/06/2010

B.S.: 06/08/2010

Registratiedatum: 14/09/09

Registratienummer: 94262/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 30.09.091

1. Inhoud:

- Loonvorming
- Vaststelling minimumuurlonen
- Loospanning voor de minimumuurlonen
- Afronding van de uurlonen
- Indexkoppeling

2. Vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 08/07/03

K.B.: 23/06/04

BS: 30/08/04

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2009 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en de arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden..

HOOFDSTUK II - LONEN

Artikel 2

De minimumuurlonen van de arbeiders tewerkgesteld in de bij artikel 1 bepaalde ondernemingen, worden vastgesteld door het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 3

Alle verhogingen of aanpassingen van de minimumuurlonen worden op het minimumuurloon van de hulpwerkman (spanning 100) toegepast en schommelen voor de andere categorieën volgens de hierna bepaalde loonspanning:

CATEGORIE	LOONSPANNING
A.1. Hulpwerkman	100 pct.
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105 pct.
B.1. Geoefende hulpwerkman	111,5 pct.
B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie “geoefende hulpwerkman”)	116,5 pct.
C. Geschoolde werkman 2de klasse	122,5 pct.
D. Geschoolde werkman 1ste klasse	130 pct.
E. Werkman buiten categorie	140 pct.

HOOFDSTUK III - KOPPELING VAN DE LONEN AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMTIEPRIJZEN

Artikel 4

Art. 4. De minimumuurlonen en de werkelijk betaalde uurlonen zijn gekoppeld aan het indexcijfer van de consumptieprijs, maandelijks vastgesteld door de Federale Overheidsdienst Economie, KMO, Middenstand en Energie en bekend gemaakt in het Belgisch Staatsblad.

Alle indexberekeningen worden uitgevoerd rekening houdend met de derde decimaal en afgerond tot op het honderdste, het halve honderdste wordt tot het hogere honderdste afgerond.

Artikel 5

Sinds 2005 worden de minimumuurlonen en de werkelijk betaalde uurlonen telkens op 1 februari aangepast aan de reële index. De aanpassing wordt berekend door de sociale index van de maand januari van het kalenderjaar te vergelijken met de sociale index van de maand januari van het voorgaande kalenderjaar.

HOOFDSTUK IV - AFRONDINGSREGELS

Artikel 6

Art. 6. Conform de wettelijke bepalingen, worden alle verhogingen of aanpassingen van de lonen berekend, rekening houdend met de vierde decimaal.

De uitkomst van deze verhogingen of aanpassingen van de lonen wordt afgerond tot op de dichtst bijgelegen eurocent.

Voorbeeld:

- € ...,0001 tot en met € ...,0049 wordt afgerond naar de lagere eurocent.

- € ...,0050 tot en met € ...,0099 wordt afgerond naar de hogere eurocent.

Artikel 7

Wanneer een verhoging samenvalt met een aanpassing, wordt de verhoging eerst toegepast.

HOOFDSTUK V - SLOTBEPALINGEN

Artikel 8

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze betreffende de loonvorming, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk van 8 juli 2003, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 23 juni 2004 (Belgisch Staatsblad van 30 augustus 2004).

Artikel 9

Art. 9. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2009 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

K.B.: 20/02/95

B.S.: 19/04/54

1. Inhoud:

Leervergoeding.

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

3. Duurtijd:

Vanaf 1 september 1994 voor onbepaalde duur.

115 VERGOEDING AAN LEERLINGEN

KONINKLIJK BESLUIT VAN 20 FEBRUARI 1995

Artikel 1

Dit besluit is van toepassing op de patroons en de leerlingen die in toepassing van de wet van 19 juli 1983 op het leerlingwezen voor beroepen uitgeoefend door werknemers in loondienst, een leerovereenkomst hebben gesloten in de ondernemingen die tot het ressort van het Paritair Subcomité voor het koetswerk behoren.

Artikel 2

De in artikel 1 bedoelde leerling heeft recht op een vergoeding waarvan het bedrag overeenstemt met een bepaald percentage van het minimumloon van hulpwerkman, zoals bepaald voor de ondernemingen die tot het ressort van het Paritair Subcomité voor het koetswerk behoren.

Het in het eerste lid bedoelde percentage wordt als volgt vastgesteld:

- 60% wanneer de leerling 15 of 16 jaar is;
- 70% wanneer de leerling 17 jaar is;
- 80% wanneer de leerling 18 jaar of ouder is.

Artikel 3

De in artikel 2 bedoelde vergoeding wordt uitgekeerd voor alle uren die als leertijd in de onderneming worden doorgebracht.

Artikel 4

Dit besluit heeft uitwerking met ingang van 1 september 1994.

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 11/01/2013

B.S.: 12/04/2013

Neerlegging: 12/10/2011

Registratiedatum: 03/11/2011

Registratienummer: 106624/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 17/11/2011

1. Inhoud:

Uurlonen

- Vaststelling van de minimumuurlonen
- Indexkoppeling

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 18/06/2009

K.B.: 13/06/2010

B.S.: 04/08/2010

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2012 januari voor onbepaalde duur.

120 UURLONEN (2011)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 SEPTEMBER 2011

In uitvoering van artikel 3 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - LONEN

Artikel 2

De minimumuurlonen en de werkelijk betaalde uurlonen worden op 1 januari 2012 met 0,3% verhoogd.

Artikel 3

De minimumuurlonen worden als volgt vastgesteld:

CATEGORIEËN		SPANNING	38U/WEEK
			01/02/2011 - €
A.1.	Hulpwerkman	100	11,05
A.2.	Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	11,60
B.1.	Geoefende hulpwerkman	111,5	12,32
B.2.	Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie "geoefende hulpwerkman")	116,5	12,87
C.	Geschoolde 2° Klasse	122,5	13,54
D.	Geschoolde 1° Klasse	130	14,37
E.	Buiten categorie	140	15,47

HOOFDSTUK III – KOPPELING VAN DE LONEN AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMTIEPRIJZEN

Artikel 4

De minimumuurlonen en de werkelijk betaalde lonen van toepassing op 1 februari 2011 stemmen overeen met de indexaanpassing van 1 februari 2011 op basis van het referentieindexcijfer (januari 2011) 113,81.

Zij schommelen overeenkomstig de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loonvorming van 18 juni 2009 en de in voege zijnde wettelijke bepalingen.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst inzake uurlonen van 18 juni 2009, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 13 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2010).

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2012 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 30/10/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130563/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

Uurlonen

- Vaststelling van de minimumuurlonen
- Indexkoppeling

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 11/01/2013

B.S.: 12/04/2013

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 januari voor onbepaalde duur.

120 UURLONEN (2015)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - LONEN

Artikel 2

De minimumuurlonen en de werkelijk betaalde uurlonen worden op 1 januari 2016 met 0,5% verhoogd.

Artikel 3

De minimumuurlonen worden als volgt vast-gesteld:

CATEGORIEËN		SPANNING	38U/WEEK
			01/02/2015 - €
A.1.	Hulpwerkman	100	11,80
A.2.	Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	12,39
B.1.	Geoefende hulpwerkman	111,5	13,16
B.2.	Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie "geoefende hulpwerkman")	116,5	13,75
C.	Geschoolde 2° Klasse	122,5	14,46
D.	Geschoolde 1° Klasse	130	15,34
E.	Buiten categorie	140	16,52

HOOFDSTUK III – KOPPELING VAN DE LONEN AAN HET INDEXCIJFER VAN DE CONSUMTIEPRIJZEN

Artikel 4

De minimumuurlonen en de werkelijk betaalde lonen van toepassing op 1 februari 2015 stemmen overeen met de indexaanpassing van 1 februari 2015 op basis van het referentie-indexcijfer (januari 2015) 100,39.

Zij schommelen overeenkomstig de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de loonvorming van 18 juni 2009 en de in voege zijnde wettelijke bepalingen.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst inzake uurlonen van 28 september 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd onder het nummer 106624/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 17 november 2011) en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 11 januari 2013 (Belgisch Staatsblad van 12 april 2013).

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2015 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 06/02/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121743 /CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud: Eindejaarspremie:

- Bedrag: 8,33% van het brutoloon
- Referteperiode: 1 januari - 31 december
- Betaalperiode: met loonafrekening van december
- Voorwaarde: minstens 3 maanden in de onderneming

Pro rata:

- minder dan 1 jaar dienst op 31.12;
- ontslag door de werkgever;
- ontslag door de arbeider bij tijdelijke werkloosheid;
- ontslag door arbeider (5 jaar anciënniteit of meer in de onderneming);
- einde contract van bepaalde duur, contract voor een duidelijk omschreven werk of vervangingsovereenkomst van minimum 3 maanden;
- beëindiging van een contract wegens overmacht;
- pensioen en brugpensioen en overlijden: voor 30 juni: 8,33% van het brutoloon uitbetaald gedurende de 6 maanden vóór het vertrek - na 30 juni: 8,33% van het brutoloon uitbetaald gedurende de 12 maanden vóór het vertrek;
- beëindiging van een contract in onderlinge toestemming indien schriftelijk akkoord.

Verlies van het recht: ontslag door arbeider (< 5 jaar anciënniteit in de onderneming) of om dringende reden.

Gelijkstellingen: zwangerschapsverlof, bevallingsrust en vaderschapsverlof worden gelijkgesteld met effectieve prestaties. De gelijkstelling van de ziekteperiodes, de periode voor ongevallen van gemeen recht en arbeidsongevallen is beperkt tot 90 werkdagen en wat betreft de tijdelijke werkloosheid is deze gelijkstelling beperkt tot 120 werkdagen.

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 09/01/2013

B.S.: 08/05/2013

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 7 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEKENNINGSMODALITEITEN

Artikel 2

Onverminderd de in de ondernemingen bestaande voordeliger toestanden wordt, samen met de loonafrekening van de maand december van de referterperiode, door de werkgevers een eindejaarspremie betaald aan alle arbeiders die minstens drie maanden anciënniteit tellen in de onderneming.

Artikel 3

Het bedrag van de eindejaarspremie wordt vastgesteld op 8,33 pct. van het effectieve brutoloon, uitbetaald aan 100 pct. tijdens de referterperiode en aangegeven bij de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Artikel 4

Voor de toepassing van de bepalingen van deze collectieve arbeidsovereenkomst, dient onder referterperiode te worden verstaan, het beschouwde kalenderjaar.

Artikel 5

Voor de berekening van de eindejaarspremie worden volgende periodes van schorsingen van de arbeidsovereenkomst gelijkgesteld met effectieve prestaties:

- zwangerschapsverlof, bevallingsrust en vaderschapsverlof
- ziekte, beroepsziekte, ongeval van gemeen recht, arbeidsongeval en tijdelijke werkloosheid (ook schoolverlaters in hun wachtperiode).

Per referteperiode wordt de gelijkstelling voor periodes van ziekte, beroepsziekte, ongeval van gemeen recht en arbeidsongeval samen evenwel begrensd tot honderd twintig arbeidsdagen afwezigheid.

Voor de periodes van tijdelijke werkloosheid wordt de gelijkstelling begrensd tot honderd twintig arbeidsdagen afwezigheid per referteperiode.

In de berekening van de honderd twintig dagen wordt geen rekening gehouden met de schorsingen van de arbeidsovereenkomst waarvoor de werkgever gehouden is tot betaling van het loon aan 100 pct., noch met de tweede week gewaarborgd weekloon bij ziekte, noch met de jaarlijkse vakantiedagen.

Het fictief loon dat in aanmerking genomen wordt voor de gelijkgestelde dagen, wordt berekend met inachtneming van het koninklijk besluit van 18 april 1974 en haar wijzigingen tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de Wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen.

Artikel 6

In geval van pensioen of stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage vóór 30 juni van de referteperiode, is de eindejaarspremie gelijk aan het percentage voorzien bij artikel 4, van het brutoloon uitbetaald tijdens de laatste zes maanden voor het vertrek.

In geval van pensioen of stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage na 30 juni van de referteperiode, is de eindejaarspremie gelijk aan het percentage voorzien bij artikel 3, van de brutolonen uitbetaald tijdens de laatste twaalf maanden voor het vertrek.

Artikel 7

In geval van overlijden van de arbeider, wordt de eindejaarspremie uitbetaald aan de rechthebbenden, volgens de modaliteiten bepaald in artikel 6.

Artikel 8

De arbeiders ontslagen om dringende redenen verliezen het recht op de eindejaarspremie.

Artikel 9

In de gevallen, zoals bepaald in §1. tot en met §5., hebben de arbeiders recht op een pro rata eindejaarspremie (naar rata van de geleverde prestaties gedurende de referteperiode):

§ 1. De arbeiders die de onderneming vrijwillig verlaten terwijl zij zich in een periode van tijdelijke werkloosheid bevinden, in toepassing van artikel 51 van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, of wanneer zij gedurende hun opzeg een tegenopzeg geven, voor zover deze arbeiders drie maanden anciënniteit tellen.

§ 2. De arbeiders waarvan het contract beëindigd wordt wegens redenen van overmacht.

§ 3. De arbeiders met een contract van bepaalde duur, of voor een duidelijk omschreven werk, of een vervangingsovereenkomst van minstens 3 maanden.

§ 4. De arbeiders die vrijwillig de onderneming verlaten in de loop van de referteperiode, en een anciënniteit van 5 jaar of meer hebben in de onderneming.

§ 5. De arbeiders die ontslagen worden in de loop van de referteperiode, om gelijk welke andere reden dan de dringende reden, en zelfs wanneer zij gedurende hun opzeg een tegenopzeg geven, genieten deze eindejaarspremie op het ogenblik dat zij de onderneming verlaten. Ook de periode gedekt door een verbrekingsvergoeding, geeft recht op deze pro rata eindejaarspremie.

Zij genieten deze eindejaarspremie op het ogenblik dat zij de onderneming verlaten. Voor deze gevallen geldt de normale referteperiode niet. Wanneer het een contract van bepaalde duur van meer dan een jaar betreft, wordt per jaar een eindejaarspremie betaald, op basis van de dat jaar geleverde prestaties en waarbij de laatste afrekening gebeurt op het ogenblik van het verlaten van de onderneming.

Artikel 10

Wordt de arbeidsovereenkomst beëindigd met onderlinge toestemming, dan wordt uiterlijk de laatste werkdag schriftelijk vastgelegd of de eindejaarspremie al dan niet verschuldigd is. Bij gebrek aan een dergelijk schriftelijk document is de eindejaarspremie niet verschuldigd.

Artikel 11

Deze eindejaarspremie mag niet worden gecumuleerd met de eindejaarsvoordelen welke eventueel op het vlak van de onderneming bestaan en die voordeliger zijn.

HOOFDSTUK III - SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd onder het nummer 106625/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 9 januari 2013 (Belgisch Staatsblad van 8 mei 2013).

Artikel 13

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 21/12/2012

B.S.: 30/01/2013

Neerlegging: 14/07/2011

Registratiedatum: 02/09/2011

Registratienummer: 105515/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 19/09/2011

1. Inhoud:

Werkgeverstussenkomst in de vervoerkosten:

- Vervoer per spoor of elk ander gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel: tussenkomst van 75% van de prijs van de treinkaart of elk ander gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel;
- Privé vervoer: tussenkomst van de werkgever = werkgeversbijdrage in het weekabonnement van de NMBS aan 60% gedeeld door 5 (dagvergoeding), gedeeld door 5 (dagvergoeding).

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 12/05/2009

K.B.: 19/04/2010

B.S.: 23/06/2010

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

150 VERVOERKOSTEN

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 16 JUNI 2011

In uitvoering van artikel 7 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

Artikel 3

De bepalingen van onderhavige overeenkomst zijn alleen toepasselijk indien de werkelijke heen en terug opgetelde afstanden ten minste 1 kilometer bedragen.

HOOFDSTUK II – GEMEENSCHAPPELIJK OPENBAAR VERVOER

Afdeling 1 – Vervoer per spoor

Artikel 4

Wanneer de arbeider zich naar het werk verplaatst met de trein, heeft hij recht op een vergoeding conform artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 19 octies betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers, gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 20 februari 2009.

Afdeling 2 – Ander gemeenschappelijk openbaar vervoer

Artikel 5

Wanneer de arbeider zich naar het werk verplaatst met een ander gemeenschappelijk openbaar vervoer, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, heeft hij recht op dezelfde vergoeding zoals bepaald in artikel 4 van onderhavige overeenkomst.

Wanneer het een eenheidsprijs betreft, ongeacht de afstand, wordt de bijdrage van de werkgever forfaitair vastgesteld conform artikel 4 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 19 octies van 20 februari 2009 betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers.

Artikel 6

De modaliteiten van de bijdrage van de werkgevers ten gunste van de arbeiders die dit type van vervoer gebruiken, worden vastgesteld als volgt:

- De arbeider legt aan de werkgever een ondertekende verklaring voor, waarbij verzekerd wordt dat hij gewoonlijk een gemeenschappelijk openbaar vervoermiddel gebruikt, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, voor de verplaatsing van de woonplaats naar de plaats van tewerkstelling en omgekeerd en preciseert het aantal effectief afgelegde kilometers.

Hij waakt erover in de kortst mogelijke tijd alle wijzigingen in deze toestand te signaleren.

- De werkgever kan op elk ogenblik de authenticiteit van de hierboven bedoelde verklaring nagaan.

Afdeling 3 – Gemengde openbare vervoermiddelen

Artikel 7

Wanneer de arbeider verschillende openbare gemeenschappelijke vervoermiddelen gebruikt, heeft hij recht op dezelfde vergoeding zoals bepaald in artikel 4 van onderhavige overeenkomst voor de afstand die overeenstemt met de som van de afstanden van de verschillende vervoermiddelen.

HOOFDSTUK III – PRIVÉ-VERVOER

Artikel 8

Wanneer de arbeider zich naar het werk verplaatst met het eigen vervoer of te voet, heeft de arbeider recht op een dagvergoeding, gebaseerd op de werkgeversbijdrage in het weekabonnement, zoals opgenomen in de tabel gevoegd bij artikel 11 van de collectieve arbeidsovereenkomst 19 octies betreffende de financiële bijdrage van de werkgevers in de prijs van het vervoer van de werknemers gesloten in de Nationale Arbeidsraad op 20 februari 2009.

De verplaatsing met het eigen vervoer heeft betrekking op alle mogelijke eigen vervoermiddelen.

Artikel 9

Deze dagvergoeding wordt bekomen door de werkgeversbijdrage in het weekabonnement van de NMBS te delen door 5.

Artikel 10

Voor de arbeider die zich, voor een gedeelte of de ganse afstand, met de fiets verplaatst wordt de tussenkost van de werkgever bedoeld in artikel 8 en artikel 9 beschouwd als een fietsvergoeding.

De werkgever zal op vraag van de arbeider jaarlijks de nodige gegevens bevestigen die het de arbeider mogelijk maakt zijn fietsgebruik aan te tonen. Deze gegevens hebben betrekking op de in aanmerking genomen afstand tot de werkplaats, het aantal gewerkte dagen en de betaalde vergoeding.

Artikel 11

Deze dagvergoeding dient jaarlijks op 1 februari te worden geïndexeerd overeenkomstig de jaarlijkse indexering van de treintarieven van de NMBS, conform het advies van de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven.

Hierdoor werden de dagvergoedingen op 1 februari 2011 vastgelegd conform de tabel opgenomen in bijlage.

Artikel 12

Op 1 februari 2012 zullen de dagvergoedingen conform de tabel opgenomen in bijlage, worden geïndexeerd zoals beschreven in bovenstaand artikel 11 en daarna uitzonderlijk verhoogd met 5%.

Deze nieuwe dagbedragen zijn minimumvergoedingen voor de sector. Gunstiger ondernemingsregelingen blijven onverminderd van toepassing.

HOOFDSTUK IV – BETALINGSMODALITEITEN

Artikel 13

De bijdrage van de werkgevers in de door de arbeiders gedragen vervoerkosten wordt maandelijks betaald voor het vervoerbewijs met geldigheid voor één maand, en éénmaal per week voor de vervoerbewijzen met geldigheid van één week.

Artikel 14

De bijdrage van de werkgevers in de vervoerkosten per spoor wordt betaald tegen indiening van het speciaal getuigschrift voor de sociale abonnementen afgeleverd door de NMBS.

De bijdrage van de werkgevers in de kosten voor het vervoer, georganiseerd door de regionale vervoermaatschappijen, wordt betaald tegen overhandiging van het vervoerbewijs afgeleverd door deze maatschappijen.

Artikel 15

De werkgever komt tussen in de kosten veroorzaakt door de andere vervoermiddelen op voorwaarde dat de arbeider het bewijs levert van de werkelijk afgelegde afstand.

Indien de arbeider dit bewijs niet kan leveren, wordt de berekening, in gemeen akkoord tussen de partijen, afzonderlijk in iedere onderneming opgemaakt, rekening houdende met de plaatselijke bijzonderheden.

De arbeider mag niet weigeren het(de) eventueel(ele) vervoerbewijs(zen) of, bij ontstentenis, een door hem ondertekende verklaring, nodig voor het vaststellen van de afgelegde afstand, aan de werkgever voor te leggen.

HOOFDSTUK V – SPECIFIEKE BEPALINGEN

Afdeling 1 – Verplaatsing naar opleiding

Artikel 16

Indien een arbeider zich verplaatst naar een vormingscursus, heeft hij recht op de bepalingen zoals opgenomen in hoofdstuk II en III van onderhavige overeenkomst, afhankelijk van het door de arbeider gebruikte vervoermiddel.

Afdeling 2 – Verplaatsing voor leerlingen

Artikel 17

Een leerling die zich van thuis naar het werk verplaatst, heeft recht op de bepalingen zoals opgenomen in hoofdstuk II en III van onderhavige overeenkomst, afhankelijk van het door de leerling gebruikte vervoermiddel.

Afdeling 3 – Verplaatsing naar een competentietest

Artikel 18

Wanneer de arbeider zich met om het even welk vervoermiddel verplaatst om een competentietest voor een ervaringsbewijs af te leggen heeft hij recht op terugbetaling van de vervoerskosten door de werkgever zoals opgenomen in hoofdstuk II en III van onderhavige overeenkomst, afhankelijk van het door de arbeider gebruikte vervoermiddel. Deze terugbetaling geldt zowel voor het afleggen van de 1ste competentietest als voor het afleggen van de herkansing.

Afdeling 4 – Verplaatsing naar een outplacementbegeleiding

Artikel 19

Wanneer de arbeider zich met om het even welk vervoermiddel verplaatst naar een outplacementbegeleiding, heeft hij recht op terugbetaling van de vervoerkosten door de werkgever zoals opgenomen in hoofdstuk II en III van onderhavige overeenkomst, afhankelijk van het door de arbeider gebruikte vervoermiddel.

Afdeling 5 – Voertuig van de werkgever

Artikel 20

Wanneer de werkgever een voertuig ter beschikking stelt aan de arbeider voor verplaatsingen naar de werkplaats of naar een vormingscursus, zijn de vervoerkosten zoals bepaald in de hoofdstukken II en III en artikel 15 van onderhavige overeenkomst niet van toepassing.

HOOFDSTUK VI – SLOTBEPALINGEN

Artikel 21

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de vervoerkosten van 12 mei 2009, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 19 april 2010 (Belgisch Staatsblad 23 juni 2010).

Artikel 22

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

BIJLAGE AAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST INZAKE VERVOERSKOSTEN VAN 16 JUNI 2011

IN UITVOERING VAN HOOFDSTUK III

De dagvergoedingen worden op 1 februari 2011 als volgt vastgelegd - Tabel "Werkgeversbijdrage in het woonwerk verkeer":

AANTAL KM	DAGELIJKSE BIJDRAGE VAN DE WERKGEVERS (5D./WEEK)	AANTAL KM	DAGELIJKSE BIJDRAGE VAN DE WERKGEVERS (5D./WEEK)	AANTAL KM	DAGELIJKSE BIJDRAGE VAN DE WERKGEVERS (5D./WEEK)
1	0,88	24	2,87	91-95	7,53
2	0,98	25	2,93	96-100	7,73
3	1,08	26	3,05	101-105	8,03
4	1,16	27	3,11	106-110	8,33
5	1,26	28	3,17	111-115	8,65
6	1,34	29	3,29	116-120	8,95
7	1,40	30	3,35	121-125	9,15
8	1,49	31-33	3,50	126-130	9,46
9	1,57	34-36	3,78	131-135	9,76
10	1,65	37-39	4,01	136-140	9,96
11	1,75	40-42	4,27	141-145	10,38
12	1,83	43-45	4,52	146-150	10,78
13	1,91	46-48	4,80	151-155	10,78
14	1,99	49-51	5,02	156-160	11,18
15	2,07	52-54	5,18	161-165	11,39
16	2,17	55-57	5,38	166-170	11,60
17	2,25	58-60	5,60	171-175	12,00
18	2,34	61-65	5,80	176-180	12,20
19	2,44	66-70	6,10	181-185	12,61
20	2,53	71-75	6,30	186-190	12,81
21	2,61	76-80	6,71	191-195	13,01
22	2,69	81-85	6,91	196-200	13,43
23	2,79	86-90	7,22		

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 06/02/2015

Neerleg: 14/04/2014

Registratie 17/06/2014

N° 121744 /CO/149.2

1. Inhoud: Sectoraal systeem van ecocheques

- Toekenning
  - Betaling per 15 juni & 15 december aan elke voltijds tewerkgestelde arbeider van twee semestriële schijven voor een respectievelijke waarde van € 125,00; ;
  - De nominale waarde van de ecocheque bedraagt maximaal € 10 ;
  - Een ecocheque heeft een geldigheidsduur van 24 maanden;
  - De ecocheque kan uitsluitend gebruikt worden voor de aankoop van producten en diensten die van ecologische aard zijn. Deze producten en diensten zijn opgenomen in de lijst die bijgevoegd wordt aan de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 van de Nationale Arbeidsraad;
  - Ze kunnen niet ingewisseld worden tegen geld, zelfs niet gedeeltelijk.
- Referentieperiode: gewerkte dagen
- Gelijkstellingen:
  - De dagen die opgenomen zijn in artikel 6 van de CAO n°98 van de NAR;
  - De dagen van tijdelijke werkloosheid;
  - 30 dagen van ziekte of afwezigheid ten gevolge van een (arbeids)ongeval bovenop de dagen die gedekt zijn door het gewaarborgde loon.
- Uitzendkrachten:
  - Hebben recht op ecocheques ten laste van het uitzendkantoor dat hen tewerkstelt ;
  - Het bedrag van € 125 wordt aangepast in functie van het aantal gewerkte dagen, volgens het pro rata principe dat toepasselijk is op de binnenkomende en uitgaande werknemers (artikel 12 van de huidige overeenkomst).
- Pro rata:
  - Voor de arbeiders die in dienst zijn gekomen of die de onderneming hebben verlaten in de loop van het betrokken semester: 1/25ste per week met een maximum van 25/25sten voor elke week die minstens één gewerkte of gelijkgestelde dag bevat;
  - Voor deeltijdse werknemers: pro rata in functie van de tewerkstellingsbreuk.
Wanneer een arbeider de onderneming verlaat, worden de ecocheques die pro rata worden toegekend, ten laatste uitbetaald op het moment van het vertrek uit de onderneming.

Alternatieve aanwending van $2 \times € 125,00$ per bedrijfs-CAO (kopie Voorzitter PSC).

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 16/06/2011 Neerleg: 14/07/2011 – Registratie 02/09/2011 – N° 105517/CO/149.2

C.A.O.: 28/09/2011 Neerleg: 12/10/2011 – Registratie 03/11/2011 – N° 106627/CO/149.2

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 4 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMEEN KADER

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van

- het interprofessioneel akkoord 2009-2010 van 22 december 2008;
- de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 gewijzigd bij de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 bis betreffende de ecocheques, en gesloten in de Nationale Arbeidsraad van respectievelijk 20 februari 2009 en 21 december 2010;
- de adviezen betreffende de ecocheques met nummers 1675, 1728, 1758 en 1787 van de Nationale Arbeidsraad van respectievelijk 20 februari 2009, 16 maart 2010, 21 december 2010 en 20 december 2011;
- het koninklijk besluit van 14 april 2009 tot invoeging van een artikel 19quater in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 november 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders (Belgisch Staatsblad 20 mei 2009).

HOOFDSTUK III - TOEKENNING VAN DE ECOCHEQUES

Artikel 3

Aan elke voltijds tewerkgestelde arbeider worden jaarlijks 2 semestriële schijven van ecocheques betaald, elk ter waarde van € 125,00.

Artikel 4

De betaling van deze ecocheques vindt elk jaar opnieuw plaats op volgende tijdstippen:

- ten laatste op 15 juni en behelst de referteperiode van 1 december van het voorgaande jaar tot en met 31 mei van het lopende jaar;
- ten laatste op 15 december en behelst de referteperiode van 1 juni tot en met 30 november van het lopende jaar.

Artikel 5

De hoogste nominale waarde van de ecocheque die wordt toegekend, zoals opgenomen in artikel 4 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, bedraagt € 10,00 per ecocheque.

Artikel 6

De ecocheque wordt op naam van de arbeider afgeleverd. Deze voorwaarde wordt geacht te zijn vervuld als de toekenning ervan en de daarop betrekking hebbende gegevens voorkomen op de individuele rekening van de arbeider, overeenkomstig de reglementering betreffende het bijhouden van sociale documenten.

Artikel 7

Bovendien dient op de ecocheque duidelijk te worden vermeld dat zijn geldigheid tot 24 maanden beperkt is en dat hij slechts mag aangewend worden voor de aankoop van producten en diensten met een ecologisch karakter, zoals opgenomen in de lijst gevoegd als bijlage bij de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 bis.

Artikel 8

De ecocheques kunnen geheel noch gedeeltelijk voor geld omgeruild worden.

HOOFDSTUK IV - PRESTATIES EN GELIJKSTELLINGEN

Artikel 9

Voor de toekenning van de ecocheques wordt per referteperiode rekening gehouden met de gewerkte dagen van de arbeider die voltijds is tewerkgesteld.

Artikel 10

Met gewerkte dagen worden gelijkgesteld alle dagen die zijn opgenomen in artikel 6 van de hierboven vermelde collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98, en gewijzigd bij artikel 2 van de hierboven vermelde collectieve arbeidsovereenkomst nummer 98 bis.

Bovendien worden ook met gewerkte dagen gelijkgesteld, alle dagen van tijdelijke werkloosheid, 30 dagen ziekte of (arbeids)ongeval bovenop de dagen gedekt door gewaarborgd maandloon en de dagen vaderschapsverlof.

Artikel 11

Uitzendkrachten, tewerkgesteld in een onderneming behorende tot het Paritair Subcomité voor het koetswerk, krijgen op de hierboven vermelde tijdstippen ecocheques uitbetaald ten laste van het uitzendkantoor dat hen tewerkstelt.

Het bedrag van € 125 wordt aangepast in functie van het aantal tewerkgestelde dagen, en dit volgens het pro rata principe van in- en uitdiensttreders, zoals opgenomen in artikel 12 van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK V - PRO RATA TOEKENNING

Artikel 12

Er wordt een pro rata uitbetaald in volgende gevallen:

- Arbeiders die in de loop van het betrokken semester in de onderneming in dienst of uit dienst treden, hebben recht op een pro rata van de semestriële schijven, a rato van 1/25e per week, met een maximum van 25/25e. Voor de toepassing van deze alinea wordt met week bedoeld, elke week waarin minimum 1 dag wordt gewerkt of gelijkgesteld.
- Deeltijdse arbeiders hebben recht op een pro rata in functie van de tewerkstellingsbreuk. De tewerkstellingsbreuk is de verhouding tussen de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van de arbeider en de gemiddelde wekelijkse arbeidsduur van een voltijdse arbeider.

Artikel 13

Bij uitdiensttreding dienen de ecocheques, die pro rata worden toegekend, te worden uitbetaald ten laatste op het moment van uitdiensttreding.

HOOFDSTUK VI - ALTERNATIEVE BESTEDING OP ONDERNEMINGSNIVEAU

Artikel 14

Een alternatieve besteding voor deze ecocheques op ondernemingsvlak is mogelijk op voorwaarde dat het jaarlijks bedrag van 2 x € 125 gegarandeerd wordt en mits een akkoord op ondernemingsvlak, en dit via een collectieve arbeidsovereenkomst.

Een alternatieve besteding voor deze ecocheques was mogelijk via een collectieve arbeidsovereenkomst te sluiten vóór 1 oktober 2011 op ondernemingsvlak op voorwaarde dat het jaarlijks bedrag van 2 x € 125 gegarandeerd wordt. In dit geval diende de 1ste schijf 2011 van € 125 nog steeds als ecocheques te worden betaald behalve indien de betreffende collectieve arbeidsovereenkomst vóór 30 juni 2011 gesloten werd.

Indien nodig kunnen de ondernemingen die een alternatieve besteding zoals bedoeld in de vorige alinea hebben voorzien, de afwijking onder dezelfde voorwaarden verlengen.

Artikel 15

Een kopie van deze collectieve arbeidsovereenkomst dient ter informatie te worden overgemaakt aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, uitdrukkelijk vermeldend "Kopie aan de Voorzitter in uitvoering van artikel 15 van de CAO omtrent ecocheques".

Artikel 16

Indien er geen akkoord wordt gesloten op het vlak van de onderneming, dient het sectoraal systeem van de ecocheques te worden toegepast.

Artikel 17

In de collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsvlak dienen minstens dezelfde gelijkstellingen te worden voorzien die ook zijn opgenomen binnen het sectoraal systeem van ecocheques, zoals voorzien in artikel 10 van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK VII - RECURRENTIE

Artikel 18

Elke vorm van invulling van de koopkracht geldt voor onbepaalde duur. De waarde van de koopkracht bedraagt € 250 per jaar (inclusief RSZ bijdragen voor werkgever en werknemer) en dit sinds 2011.

HOOFDSTUK VIII - GELDIGHEID

Artikel 19

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 16 juni 2011 betreffende het sectoraal systeem ecocheques, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd onder het nummer 105516/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 10 oktober 2012 (Belgisch Staatsblad van 13 november 2012), gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2011, geregistreerd onder het nummer 106627/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 14 januari 2013 (Belgisch Staatsblad van 27 maart 2013).

Artikel 20

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2014 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door een van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van 6 maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

200

ARBEIDSTIJD

210	Arbeidsduur	
221	Ancienniteitverlof	
225	Loopbaanverlof	
230	Brugpensioen	
	230.57.2013-2014	Brugpensioen na ontslag (2013-2014)
	230.58.2013-2015	Brugpensioen vanaf 58 jaar (2013-2015)
	230.58.2015-2016	SWT mindervalide werknemers, werknemers met ernstige lichamelijke problemen & zware beroepen
	230.60.2015-2016	SWT vanaf 60 jaar
233	Berekeningswijze van de aanvullende vergoeding brugpensioen	
234	SWT	
	234.56.2013	SWT vanaf 56 jaar (2013)
	234.56.2014-2015	SWT vanaf 56 jaar (2014-2015)
	236.58.2014	SWT voor sommige oudere mindervalide werknemers & werknemers met ernstige lichamelijke problemen
	236.58.2014-2016	SWT zwaar beroep
240	Flexibiliteit	
242	Nieuwe arbeidsregelingen	
247	Sectorale omkadering van de regimes met nachtprestaties	
249	Arbeidsorganisatie	
	249.2011-2013	Arbeidsorganisatie (2011-2013)
	249.2013	Arbeidsorganisatie (2013)
	249.2014-2015	Arbeidsorganisatie (2014-2015)
	249.2015-2017	Arbeidsorganisatie (2015-2017)

C.A.O. 04/07/01

K.B.: 04/09/02

B.S.: 20/11/02

Neerlegging: 09/07/01

Registratiedatum: 19/12/01

Registratienummer: 60372/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/01/02

1. Inhoud:

Vermindering van de wekelijkse arbeidsduur tot 38u vanaf 01/01/03.

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 10/06/99

K.B.: 05/09/01

B.S.: 07/12/01

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2003 voor onbepaalde duur.

210 ARBEIDSDUUR

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 4 JULI 2001

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Artikel 1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “werklieden” verstaan: de werklieden en de werksters.

HOOFDSTUK II - ARBEIDSDUUR

Artikel 2

Vanaf 1 januari 2003 zal de conventionele arbeidsduur in de ondernemingen van de sector gemiddeld niet meer dan 38 uur per week mogen bedragen op jaarbasis.

Artikel 3

Art. 3. Andere toepassingsmodaliteiten inzake de verkorting van de arbeidsduur kunnen op vlak van de bij artikel 1 bedoelde ondernemingen worden vastgelegd bij collectieve arbeidsovereenkomst tussen de partijen.

De collectieve arbeidsovereenkomst moet ter inlichting door bemiddeling van haar voorzitter, aan het Paritair Subcomité voor het koetswerk worden voorgelegd.

HOOFDSTUK III - DUURTIJD EN OPZEGGING

Artikel 4

Art. 4. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2003 en is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij vervangt deze van 10 juni 1999 gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk geregistreerd op 15 september 2000 onder het nummer 55558/CO/149.02.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden met een opzeg van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 09/01/2013

B.S.: 08/05/2013

Neerlegging: 12/10/2011

Registratiedatum: 03/11/2011

Registratienummer: 106626/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 17/11/2011

1. Inhoud:

Anciënniteitsverlof:

- 1 dag na 10 jaar anciënniteit
- 2 dagen na 15 jaar
- 3 dagen na 20 jaar
- 4 dagen na 25 jaar (vanaf 1/1/2012)

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 12/06/97

K.B.: 31/08/99

B.S.: 04/12/99

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2012 voor onbepaalde duur

In uitvoering van artikel 18 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEKENNINGSMODALITEITEN

Artikel 2

Onverminderd gunstiger regelingen op ondernemingsvlak, heeft elke arbeider recht op een aantal dagen anciënniteitverlof die volgens volgende regels worden bepaald:

- 1 dag verlof na 10 jaar anciënniteit in de onderneming;
- 2 dagen verlof na 15 jaar anciënniteit in de onderneming;
- 3 dagen verlof na 20 jaar anciënniteit in de onderneming;
- 4 dagen verlof na 25 jaar anciënniteit in de onderneming.

Artikel 3

De dagen anciënniteitverlof worden toegekend in het kalenderjaar volgend op het kalenderjaar waarin de arbeider de hierboven vermelde anciënniteit bereikt.

Bovendien is dit recht, zoals opgenomen in artikel 2 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, recurrent wat wil zeggen dat de arbeider deze anciënniteiddagen behoudt tijdens de jaren volgend op het jaar waarin hij de nodige anciënniteit bereikt.

Artikel 4

Bij overgang van de onderneming blijft de anciënniteit die de arbeider heeft opgebouwd behouden.

Artikel 5

Gunstiger regelingen op ondernemingsvlak blijven onverminderd van toepassing.

Artikel 6

Elke dag van het anciënniteitverlof wordt door de werkgever betaald op basis van het normale loon, berekend met inachtneming van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen, en de hieraan aangebrachte wijzigingen.

HOOFDSTUK III - GELDIGHED

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 12 juni 1997 betreffende het anciënniteitverlof, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 31 augustus 1999 (Belgisch Staatsblad van 4 december 1999).

Artikel 8

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2012 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 03/11/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130564/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

Loopbaanverlof:

- 1 dag per jaar vanaf het kalenderjaar van de 58ste verjaardag

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2016 voor onbepaalde duur

225 LOOPBAANVERLOF

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015

In uitvoering van artikel 7 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEKENNINGSMODALITEITEN

Artikel 2

Vanaf 1 januari 2016 heeft de arbeider die geen aanspraak kan maken op anciënniteitverlof, recht op 1 dag loopbaanverlof per jaar vanaf het kalenderjaar waarin hij de leeftijd van 58 jaar bereikt.

Artikel 3

De berekening van de verloning voor deze bijkomende verlofdagen dient te gebeuren conform de wettelijke bepalingen omtrent feestdagen.

Artikel 4

In ondernemingen die reeds over eenzelfde of hoger aantal extralegale vakantiedagen beschikken, kan de werkgever van het sectoraal systeem afwijken, middels een gelijkwaardig voordeel te voorzien voor dezelfde doelgroep, met name de arbeiders zoals vermeld in artikel 2 van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2016 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 09/01/2013

B.S.: 08/05/2013

Neerlegging: 12/10/2011

Registratiedatum: 03/11/2011

Registratienummer: 106629/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 17/11/2011

1. Inhoud:

Mannen /Vrouwen 57 jaar (na 38 jaar beroepsverleden)

Solidarisering van de aanvullende vergoeding en van de hoofdelijke bijdrage door het Sociaal Fonds

2. Verlenging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 18/06/09

K.B.: 13/06/2010

B.S.: 04/08/2010

Neerlegging: 30/06/2009

Registratiedatum: 14/09/2009

Registratienummer: 94268/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 30/09/2009

3. Duurtijd:

Van 1 juli 2013 tot en met 31 december 2014.

230.57.2013-2014

BRUGPENSIOEN NA ONTSLAG

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 SEPTEMBER 2011

In uitvoering van artikel 17 § 2 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werkers van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst verlengt de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 juni 2009, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende het brugpensioen na ontslag, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 13 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2010).

Onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst brengt geen wijziging aan de leeftijdsvoorwaarden vermeld in de bovengenoemde collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK III - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 3

Onverminderd de in de ondernemingen bestaande voordeliger toestanden en conform de criteria vastgelegd in het koninklijk besluit van 7 december 1992 betreffende de toekenning van werkloosheidsuitkeringen in geval van conventioneel brugpensioen wordt de bestaande collectieve arbeidsovereenkomst verlengd voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 31 december 2014.

Artikel 4

De brugpensioenleeftijd voor mannelijke en vrouwelijke werklieden bedraagt 57 jaar, mits voldaan aan de voorwaarden inzake brugpensioen- en werkloosheidsreglementering.

Artikel 5

De leeftijd bedoeld bij artikel 4 van deze collectieve arbeidsovereenkomst moet ten laatste bereikt zijn bij het effectief verstrijken van de opzegtermijn.

HOOFDSTUK IV - HOOFDELIJKE BIJDRAGE VAN DE WERKGEVER PER BRUGGEPENSIONEERDE EN PER MAAND

Artikel 6

Het “Sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen” neemt de betaling van de bijzondere werkgeversbijdrage op zich volgens door het fonds bepaalde modaliteiten.

HOOFDSTUK V - GELDIGHEID

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2013 en treedt buiten werking op 31 december 2014.

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 09/01/2013

B.S.: 08/05/2013

Neerlegging: 12/10/2011

Registratiedatum: 03/11/2011

Registratienummer: 106628/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 17/11/2011

1. Inhoud:

Brugpensioen vanaf 58 jaar

Beroepsverleden: 38 jaar voor mannen en 35 jaar voor vrouwen

Solidarisering van de aanvullende vergoeding en van de "hoofdelijke bijdrage" door het Sociaal Fonds

2. Verlenging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 18/06/09

K.B.: 02/06/2010

B.S.: 06/08/2010

Neerlegging: 30/06/2009

Registratiedatum: 14/09/2009

Registratienummer: 94269/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 30/09/2009

3. Duurtijd:

Van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2015.

230.58.2013-2015

BRUGPENSIOEN VANAF 58 JAAR

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 SEPTEMBER 2011

In uitvoering van artikel 17 § 1 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst coördineert en verlengt de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 juni 2009 gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende brugpensioen vanaf 58 jaar, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 2 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 6 augustus 2010).

De collectieve arbeidsovereenkomst van 18 juni 2009 wordt verlengd voor de periode van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2015.

HOOFDSTUK III - BRUGPENSIOEN VANAF 58 JAAR

Artikel 3

In toepassing van artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 16 januari 1975, wordt de regeling brugpensioen uitgebreid tot de arbeiders van 58 jaar en ouder die worden afgedankt om elke andere dan een dringende reden, voor

zover voldaan aan de ancienniteitvoorwaarden, zoals opgenomen in het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het conventioneel brugpensioen in het kader van het generatiepact (Belgisch Staatsblad van 8 juni 2007).

Artikel 4

De regeling zoals bepaald in artikel 3 doet geen afbreuk aan bestaande sectorale regelingen, die het brugpensioen onder bepaalde voorwaarden mogelijk maken vanaf een lagere leeftijd.

HOOFDSTUK IV - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2013 en treedt buiten werking op 30 juni 2015.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 03/11/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130567/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

- SWT 58 jaar na 33 jaar beroepsverleden waarvan 20 jaar nachtarbeid
- SWT 58 jaar na 33 jaar beroepsloopbaan mits zwaar beroep
- 5 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 10 kalenderjaren ofwel minstens 7 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 15 kalenderjaren
- SWT 58 jaar na 40 jaar beroepsverleden
- Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 tot 31 december 2016.

230.58.2015-2016

STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG VOOR MINDERVERVALIDE WERKNEMERS, MET ERNSTIGE LICHAMELIJKE PROBLEMEN OF ZWAAR BEROEP

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015

In uitvoering van artikel 15 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Sub -comité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - SWT 58 JAAR NA 33 JAAR BEROEPSVERLEDEN

Artikel 2 - SWT 58 jaar na 33 jaar beroepsverleden waarvan 20 jaar nachtarbeid

In toepassing van artikel 3 §1 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werk-loosheid met bedrijfstoeslag en van de collectieve ar-beidsovereenkomst nr. 111 van 27 april 2015 heeft deze collectieve arbeidsovereenkomst tot doel, in ge-val van ontslag, het recht op bedrijfstoeslag toe te kennen aan de werklieden die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en een beroepsloopbaan van minstens 33 jaar hebben en minimaal 20 jaar gewerkt hebben in een nachtregeling zoals voorzien in de collectieve ar-beidsovereenkomst nr. 46 van 23 maart 1990.

Artikel 3 - SWT 58 jaar na 33 jaar beroepsloopbaan mits zwaar beroep

In toepassing van artikel 3 §1 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag en van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 111 van 27 april 2015 heeft deze collectieve arbeidsovereenkomst tot doel, in geval van ontslag, het recht op bedrijfstoeslag toe te kennen aan de werklieden die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en een beroepsloopbaan van minstens 33 jaar hebben alsook gewerkt hebben in een zwaar beroep.

Van deze 33 jaar moeten ofwel minstens 5 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 10 kalenderjaren voor het einde van arbeidsovereenkomst, ofwel minstens 7 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 15 kalenderjaren voor het einde van de arbeidsovereenkomst.

Voor de omschrijving van zwaar beroep wordt verwezen naar artikel 3, § 3 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

Artikel 4

Voor de SWT-stelsels zoals vermeld in de artikelen 2 en 3, wordt in toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 112 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 voor 2015 en 2016 de leeftijd bepaald op 58 jaar.

HOOFDSTUK III - SWT 58 JAAR NA 35 JAAR BEROEPSVERLEDEN MITS ZWAAR BEROEP

Artikel 5

In toepassing van artikel 3 §3 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag heeft deze collectieve arbeidsovereenkomst tot doel, in geval van ontslag, het recht op bedrijfstoeslag toe te kennen aan de werklieden die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en een beroepsloopbaan van minstens 35 jaar hebben alsook gewerkt hebben in een zwaar beroep.

Van deze 35 jaar moeten ofwel minstens 5 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 10 kalenderjaren voor het einde van arbeidsovereenkomst, ofwel minstens 7 jaar een zwaar beroep behelzen gelegen in de laatste 15 kalenderjaren voor het einde van de arbeidsovereenkomst.

Voor de omschrijving van zwaar beroep wordt verwezen naar artikel 3, § 3 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag.

Artikel 6

In toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 113 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 wordt de leeftijd voor 2015 en 2016 bepaald op 58 jaar.

Artikel 7

Dit artikel vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag zwaar beroep, geregistreerd onder het nummer 121.745/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 14 november 2014 (Belgisch Staatsblad van 2 januari 2015).

HOOFDSTUK IV - SWT 58 JAAR NA 40 JAAR BEROEPSVERLEDEN

Artikel 8

In toepassing van artikel 3 §7 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag en van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 115 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 heeft deze collectieve arbeidsovereenkomst tot doel om, in geval van ontslag, het recht op bedrijfstoeslag aan de werklieden te bevestigen die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en een beroepsloopbaan van minstens 40 jaar hebben.

Artikel 9

In toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 116 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 wordt de leeftijd voor 2015 en 2016 bepaald op 58 jaar.

HOOFDSTUK V - BETALING VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 10

Het Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen neemt de betaling op zich van de aanvullende vergoeding volgens de voorwaarden bepaald in artikel 15 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten so-ciaal fonds van 9 oktober 2015, alsmede van de bijzondere werkgeversbijdragen zoals opgenomen in artikel 24 en 25 van onderhavige overeenkomst.

Het Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen zal hiertoe de nodige modaliteiten uitwerken.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 11

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2015 en treedt buiten werking op 31 december 2016.

C.A.O.: 24/06/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 30/06/2015

Registratiedatum: 06/08/2015

Registratienummer: 128524/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 18/08/2015

1. Inhoud:

- SWT 60 jaar na 40 jaar beroepsverleden, voor vrouwen 31 jaar in 2015, 32 jaar in 2016 en 33 jaar in 2017
- Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 tot 31 december 2017.

230.60.2015-2017

VERLENGING VAN HET STELSEL VAN WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG VANAF DE LEEFTIJD VAN 60 JAAR COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 24 JUNI 2015

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werknemers en op de werkgevers van de ondernemingen die vallen onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk. Onder werknemers verstaat men de arbeiders en arbeidsters.

HOOFDSTUK II - BEPALINGEN

Artikel 2

Onverminderd de bepalingen van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag, wordt het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag op 60 jaar opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 december 2014, geregistreerd onder het nummer 125.605/CO/149.2, vervangen door onderhavige overeenkomst.

Artikel 3

Het in onderhavige cao bedoelde stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag wordt voorzien voor de werknemers die:

1° de leeftijd van 60 jaar of meer bereikt of zullen bereiken op het ogenblik van de beëindiging van hun arbeidsovereenkomst en uiterlijk op 31 december 2017;

2° voldoen aan de ter zake geldende loopbaanvoorwaarden van 40 jaar voor mannen.

Voor vrouwen is volgende afwijking van toepassing: 31 jaar in 2015, 32 jaar in 2016 en 33 jaar in 2017.

3° ontslagen worden, behoudens dringende reden zoals bedoeld in de wetgeving betreffende de arbeidsovereenkomsten.

De betrokken werknemers zullen desgevallend door de werkgever uitgenodigd worden tot een onderhoud zoals voorzien in artikel 10 van de CAO nr. 17 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad. Er zal, desgevallend, tot de ontslagprocedure worden overgegaan.

Artikel 4

Voor de betrokken werknemers, gelden dezelfde voorwaarden en procedures als deze bepaald in CAO nr. 17 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad.

De aanvullende vergoeding (= bedrijfstoeslag) ten laste van de werkgever zal berekend worden zoals bepaald in artikelen 6 en 7 van de CAO nr. 17 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad.

Bijgevolg zal deze aanvullende vergoeding gelijk zijn aan 50 pct. van het verschil tussen de werkloosheidsuitkeringen en het netto referteloon van de werknemers.

Artikel 5

De in artikel 4 van deze CAO bedoelde aanvullende vergoeding wordt overeenkomstig de bepalingen van de CAO nr. 17 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad toegekend.

Artikel 6 - Werkloosheid met bedrijfstoeslag en tijdkrediet

In geval van gedeeltelijke of volledige schorsing van de arbeidsovereenkomst in het kader van tijdkrediet zal de aanvullende vergoeding bedoeld in artikel 4 berekend worden op basis van het arbeidsstelsel dat de periode van tijdkrediet voorafging.

Artikel 7

De aanvullende vergoeding zal doorbetaald worden in geval van "werkhervatting na ontslag" in toepassing van de bepalingen van de artikelen 4 bis, 4 ter en 4 quater van de CAO nr. 17 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad, zoals gewijzigd door de CAO nr. 17 tricies van 19 december 2006.

HOOFDSTUK III - SLOTBEPALINGEN

Artikel 8

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur. Ze treedt in werking op 1 januari 2015 en houdt op van kracht te zijn op 31 december 2017.

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 02/12/2011

B.S.: 12/01/2012

Neerlegging: 28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104911/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud:

Berekeningswijze van de aanvullende vergoeding brugpensioen:

- berekening RVZ bijdragen (X) op basis van referte brutomaandloon op 100%
($X = 100\% \text{ brutoloon} \times \% \text{ RVZ bijdragen}$)
- jaarlijks bedrag van ecocheques (Y) omgezet in een maandbedrag
($Y / 12$)
- dagelijks bedrag van de maaltijdcheques (Z) omgezet in een maandbedrag
($Z \times 230 / 12$)

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O 05/10/98

K.B.: 27/06/00

B.S.: 13/10/00

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 17 § 6 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 2

Voor alle arbeiders die ontslagen worden met het oog op brugpensioen, volgens de geldende collectieve arbeidsovereenkomsten gesloten op sectoraal- of ondernemingsvlak zullen, om het in artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 van 19 december 1974 bepaalde netto-referteloon te berekenen, de sociale zekerheidsbijdragen berekend worden op 100% van het referte brutomaandloon.

Artikel 3

Volgende supplementen worden toegevoegd aan het netto-referteloon, dat als basis dient voor de berekening van de aanvullende vergoeding brugpensioen:

- het jaarlijks bedrag van de ecocheques wordt omgezet in een maandbedrag door dit jaarlijks bedrag te delen door 12;
- het dagelijks bedrag van de maaltijdcheques wordt omgezet in een maandbedrag door dit dagbedrag te vermenigvuldigen met 230 en vervolgens te delen door 12.

HOOFDSTUK III - SLOTBEPALINGEN

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 oktober 1998 inzake de berekeningswijze van de aanvullende vergoeding van de brugpensioenen, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 27 juni 2000 (Belgisch Staatsblad van 13 oktober 2000).

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 19/06/2013

K.B.: 03/02/2014

B.S.: 16/07/2014

Neerlegging: 21/06/2013

Registratiedatum: 01/07/2013

Registratienummer: 115888/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/07/2013

1. Inhoud:

Brugpensioen 56 jaar na 40 jaar beroepsverleden

Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 16/11/2011

B.S.: 20/12/2011

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2013 tot 31 december 2013.

234.56.2013

STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG VANAF 56 JAAR

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 19 JUNI 2013

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van:

- de bepalingen opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 96 van 20 februari 2009 gesloten in de Nationale Arbeidsraad tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers die worden ontslagen, ter uitvoering van het interprofessioneel akkoord van 22 december 2008;
- hoofdstuk 7 afdeling 2 van de wet van 12 april 2011 houdende aanpassing van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord
- de artikelen 68 tem 77 van de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (I)
- het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 28 december 2011 en 20 september 2012.

HOOFDSTUK III - RECHTHEBBENDEN OP DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 3

Deze brugpensioenregeling geldt voor arbeiders die worden ontslagen, en die 56 jaar of ouder zijn gedurende de periode van 1 januari 2013 tot 31 december 2013 en die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst een beroepsverleden van ten minste 40 jaar als loontrekkende kunnen laten gelden.

HOOFDSTUK IV - TOEPASSINGSREGELS

Artikel 4

Voor de bepalingen die niet zijn geregeld via deze collectieve arbeidsovereenkomst, zijn de bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomst nummer 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, van toepassing.

HOOFDSTUK V - BETALING VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 5

Het Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen neemt de betaling op zich van de aanvullende vergoeding volgens de voorwaarden bepaald in artikel 15 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 16 juni 2011, alsmede van de bijzondere werkgeversbijdragen zoals opgenomen in artikel 24 en 25 van onderhavige overeenkomst.

Het Sociaal Fonds voor de sector voor de koetswerkondernemingen zal hiertoe de nodige modaliteiten uitwerken.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2013 en treedt buiten werking op 31 december 2013.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 06/02/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121747/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

Brugpensioen 56 jaar na 40 jaar beroepsverleden

Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.'s:

C.A.O.: 19/06/2013

K.B.: 03/02/2014

B.S.: 16/07/2014

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 tot 31 december 2015.

234.56.2014-2015

STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG VANAF 56 JAAR

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 MAART 2014

In uitvoering van artikel 17 § 1 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van:

- de bepalingen opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 96 van 20 februari 2009 gesloten in de Nationale Arbeidsraad tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding voor sommige oudere werknemers die worden ontslagen, ter uitvoering van het interprofessioneel akkoord van 22 december 2008;
- hoofdstuk 7 afdeling 2 van de wet van 12 april 2011 houdende aanpassing van de wet van 1 februari 2011 houdende verlenging van de crisismaatregelen en uitvoering van het interprofessioneel akkoord
- de artikelen 68 tem 77 van de wet van 29 maart 2012 houdende diverse bepalingen (I)
- het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag zoals gewijzigd door de koninklijke besluiten van 28 december 2011 en 20 september 2012.

HOOFDSTUK III - RECHTHEBBENDEN OP DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 3

Dit stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag geldt voor arbeiders die worden ontslagen, en die 56 jaar of ouder zijn gedurende de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015 en die op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst een beroepsverleden van ten minste 40 jaar als loontrekkende kunnen laten gelden.

HOOFDSTUK IV - TOEPASSINGSREGELS

Artikel 4

Voor de bepalingen die niet zijn geregeld via deze collectieve arbeidsovereenkomst, zijn de bepalingen van collectieve arbeidsovereenkomst nummer 17 van 19 december 1974 tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, van toepassing.

HOOFDSTUK V - BETALING VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 5

Het Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen neemt de betaling op zich van de aanvullende vergoeding volgens de voorwaarden bepaald in artikel 15 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 28 maart 2014, alsmede van de bijzondere werkgeversbijdragen zoals opgenomen in artikel 24 en 25 van onderhavige overeenkomst.

Het Sociaal Fonds voor de sector voor de koetswerkondernemingen zal hiertoe de nodige modaliteiten uitwerken.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en treedt buiten werking op 31 december 2015.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 12/02/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121746/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

- Bruggpensioen 58 jaar na 35 jaar beroepsverleden
- Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 tot 31 december 2014.

236.58.2014

STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG VOOR SOMMIGE OUDERE MINDERVALIDE WERKNEMERS EN WERKNEMERS MET ERNSTIGE LICHAAMELIJKE PROBLEMEN

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 MAART 2014

In uitvoering van artikel 17 § 2 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van:

- de bepalingen opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 105 van 28 maart 2013 gesloten in de Nationale Arbeidsraad tot vaststelling van de voorwaarden voor de toekenning van een aanvullende vergoeding in het kader van stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage voor sommige oudere mindervalide werknemers en werknemers met ernstige lichamelijke problemen, indien zij worden ontslagen

- het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage zoals gewijzigd door de Koninklijke besluiten van 28 december 2011 en 20 september 2012.

HOOFDSTUK III – BETALING VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 3

Het sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen neemt de betaling van de aanvullende vergoeding op zich volgens de voorwaarden bepaald in artikel 15 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 28 maart 2014, alsmede van de bijzondere werkgeversbijdragen zoals opgenomen in artikel 24 en 25 van onderhavige overeenkomst.

Het sociaal fonds voor de sector van de koetswerkondernemingen zal hiertoe de nodige modaliteiten uitwerken.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en treedt buiten werking op 31 december 2014.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 14/11/2014

B.S.: 02/01/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121745/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

- Brugpensioen 58 jaar na 35 jaar beroepsverleden
- Vergoeding ten laste van het fonds voor bestaanszekerheid

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 tot 31 december 2016.

236.58.2014-2016

STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG ZWAAR BEROEP

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 MAART 2014

In uitvoering van artikel 17 § 2 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan, de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in toepassing van artikel 3, § 3 van het koninklijk besluit van 3 mei 2007 tot regeling van het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag.

HOOFDSTUK III - RECHTHEBBENDEN OP DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 2

Hebben recht op een aanvullende vergoeding ten laste van het sociaal fonds, de arbeiders die:

- worden ontslagen, behalve om dringende reden, en die
- op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst 58 jaar of ouder zijn en die
- op het ogenblik van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst een beroepsverleden van ten minste 35 jaar als loontrekkende kunnen rechtvaardigen, gewerkt hebben in een zwaar beroep en die gedurende deze periode recht verkrijgen op wettelijke werkloosheidsvergoedingen,

Artikel 3

Van deze 35 jaar moeten:

- ofwel minstens 5 jaar, gerekend van datum tot datum, een zwaar beroep behelzen. Deze periode van 5 jaar moet gelegen zijn in de loop van de laatste 10 kalenderjaren, gerekend van datum tot datum, vóór het einde van de arbeidsovereenkomst
- ofwel minstens 7 jaar, gerekend van datum tot datum, een zwaar beroep behelzen. Deze periode van 7 jaar moet gelegen zijn in de loop van de laatste 15 kalenderjaren, gerekend van datum tot datum, vóór het einde van de arbeidsovereenkomst.

Artikel 4

Voor de toepassing van § 1 en § 2 wordt als zwaar beroep beschouwd:

- het werk in wisselende ploegen, meer bepaald de ploegenarbeid in minstens twee ploegen van minstens twee werknemers, die hetzelfde werk doen, zowel qua inhoud als qua omvang en die elkaar in de loop van de dag opvolgen zonder dat er een onderbreking is tussen de opeenvolgende ploegen en zonder dat de overlapping meer bedraagt dan één vierde van hun dagtaak, op voorwaarde dat de werknemer van ploegen alterneert;
- het werk in een arbeidsregime zoals bedoeld in artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 46 gesloten op 23 maart 1990 en algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 mei 1990;
- het werk in onderbroken diensten waarbij de werknemer permanent werkt in dagprestaties waarvan de begintijd en de eindtijd minimum 11 uur uit elkaar liggen met een onderbreking van minstens 3 uur en minimumprestaties van 7 uur. Onder permanent verstaat men dat de onderbroken dienst de gewone arbeidsregeling van de werknemer vormt en dat hij niet occasioneel in een dergelijke dienst wordt tewerkgesteld.

HOOFDSTUK IV - BETALING VAN DE AANVULLENDE VERGOEDING

Artikel 5

Het Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen neemt de betaling op zich van de aanvullende vergoeding volgens de voorwaarden bepaald in artikel 15 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 28 maart 2014, alsmede van de bijzondere werkgeversbijdragen zoals opgenomen in artikel 24 en 25 van onderhavige overeenkomst.

Het Sociaal Fonds voor de sector voor de koetswerkondernemingen zal hiertoe de nodige modaliteiten uitwerken.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en treedt buiten werking op 31 december 2016.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 03/11/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130566/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

Afwijkingen inzake arbeidstijd:

- Overschrijding dagrooster van 2u (max. 9u)
- Overschrijding van weekgrens van 5u
- Vrijwillige basis
- Recuperatie binnen de drie kalendermaanden
- Maximaal 60 werkdagen per jaar

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2016 voor een bepaalde duur tot en met 31/12/2017

In uitvoering van artikel 11 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “werklieden” verstaan: de werklieden en werksters.

HOOFDSTUK II - DRAAGWIJDTE EN TOEPASSINGSSFEER VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt afgesloten in toepassing van artikel 20bis, § 1, van de arbeidswet van 16 maart 1971 (Belgisch Staatsblad van 30 maart 1971), gewijzigd door artikel 37 van hoofdstuk V van titel III van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot de preventieve vrijwaring van het concurrentievermogen (Belgisch Staatsblad van 1 augustus 1996).

Dit impliceert dat deze collectieve arbeidsovereenkomst over de afwijkingen inzake arbeidstijd regelt voor de ondernemingen die onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk ressorteren.

HOOFDSTUK III - TOEPASSINGSMODALITEITEN

AFDELING 1 - ONVOORZIENE TOENAME VAN HET WERK

Artikel 3

§ 1. Om het hoofd te kunnen bieden aan een onvoorziene toename van het werk, mogen bijkomende prestaties met een maximum van 5 uren per week worden verricht.

§ 2. Die uren worden gepresteerd binnen het raam van artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971 (Belgisch Staatsblad van 30 maart 1971).

§ 3. Deze uren worden binnen de drie kalendermaanden gerecupereerd. Deze variabele werktijd wordt enkel verricht door vrijwilligers. Deze bijkomende prestaties dienen te worden meegedeeld door aanplakking, 24 uren op voorhand, van een bericht zoals voorzien in artikel 14 van de wet van 8 april 1965 (Belgisch Staatsblad van 5 mei 1965) tot instelling van de arbeidsreglementen en de latere wijzigingen ervan.

§ 4. De afwijkende regeling dient gemeld te worden aan de ondernemingsraad of de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis aan het paritair subcomité.

§ 5. De onderneming kan, tot beloop van maximaal 60 werkdagen per jaar en per werkman, beroep doen op de soepele werktijdregeling wegens onvoorziene toename van het werk, binnen het raam van de jaargrens bepaald in artikel 4.

AFDELING 2 - JAARGRENS

Artikel 4

De totale duur van de periode voorzien onder afdeling 1 mag 60 werkdagen per jaar en per werkman niet overschrijden.

HOOFDSTUK IV - ALGEMENE BEPALING

Artikel 5

Bovenstaande bepalingen doen geen afbreuk aan de wettelijke bepalingen, aan de bestaande ondernemingsovereenkomsten of aan de besprekingen die in de ondernemingen aan de gang zijn.

HOOFDSTUK V - DUURTIJD

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2016 voor een bepaalde duur tot en met 30 juni 2017.

C.A.O.: 10/06/1999

K.B.: 18/09/2001

B.S.: 11/12/2001

Neerlegging:

Registratiedatum: 15/09/2000

Registratienummer: 55556/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 11/10/2000

1. Inhoud:

- Procedure en voorwaarden inzake de invoering van nieuwe arbeidsregelingen in de ondernemingen
- Sectorale evaluatie

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 1999 voor onbepaalde duur.

242 NIEUWE ARBEIDSREGELINGEN

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 10 JUNI 1999

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "werklieden" verstaan: de werklieden en de werksters.

HOOFDSTUK II - DRAAGWIJDTE EN TOEPASSINGSSFEER VAN DE OVEREENKOMST

Artikel 3

Art. 3. In uitvoering van artikel 7 a en b van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 42 van 2 juni 1987, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, betreffende de invoering van nieuwe arbeidsregelingen in de ondernemingen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 18 juni 1987 (Belgisch Staatsblad van 26 juni 1987), beslissen de partijen dat de onderhandelingen over de inhoud van nieuwe arbeidsregelingen, gelet op de verscheidenheid van de sector, kunnen gevoerd worden op ondernemingsvlak, en dit vanaf 1 januari 1993.

Onder "nieuwe arbeidsregelingen" worden verstaan de regelingen omschreven overeenkomstig de wet van 17 maart 1987 (Belgisch Staatsblad van 12 juni 1987) die ertoe strekken de uitbreiding of de aanpassing van de bedrijfstijd mogelijk te maken en de werkgelegenheid te bevorderen.

HOOFDSTUK III - WEERSLAG OP DE WERKGELEGENHEID

Artikel 4

De invoering van de nieuwe arbeidsregeling moet een positieve weerslag hebben op de werkgelegenheid met name:

- toename van het aantal tewerkgestelde arbeiders met extra aandacht voor de aanwerving van personen behorende tot de "risicogroepen";

- de vermindering van het aantal dagen gedeeltelijke werkloosheid of;
- de vermindering van het aantal in uitzicht gestelde ontslagen in het kader van de procedure voor collectief ontslag;
- andere evenwaardige, onderhandelende alternatieven.

HOOFDSTUK IV - VOORAFGAANDE INFORMATIE

Artikel 5

Wanneer de werkgever voornemens is een nieuwe arbeidsregeling in te voeren moet hij minstens 1 maand voorafgaandelijk aan de ondernemingsonderhandeling schriftelijk informatie verstrekken aan de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis aan de werknemers van zijn onderneming en de vertegenwoordigers van de vakbonds- en werkgeversorganisaties in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, dit laatste door een aangetekende brief aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

De informatie moet betrekking hebben op het soort arbeidssysteem en de factoren die de invoering ervan rechtvaardigen.

HOOFDSTUK V - ONDERHANDELING OP ONDERNEMINGSNIVEAU

Artikel 6

De onderhandeling op ondernemingsvlak moet ten minste betrekking hebben op de hierna volgende elementen:

- de regeling inzake organisatie van de arbeidstijd, waaronder met name de arbeidsduur, de werktijden, de rustpauzes en de rusttijden;
- de arbeidsvoorwaarden met bijzondere aandacht voor de relatie arbeidgezin;
- modaliteiten inzake de positieve weerslag op de werkgelegenheid;
- wanneer er een vakbondsafvaardiging bestaat, de vakbondsvertegenwoordiging rekening houdend met de arbeidsregeling overeenkomstig artikel 8, 2° en 6° van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 5 van 24 mei 1971, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, betreffende het statuut van de vakbondsafvaardigingen van het personeel der ondernemingen;
- de modaliteiten betreffende de periodieke evaluatie van de controle op de nieuwe regeling;

- de consequenties van de nieuwe arbeidsregeling op de sociale zekerheid van de betrokken werknemers;
- de modaliteiten van individuele en/of collectieve terugstap naar de vroegere arbeidsregeling;
- de modaliteiten inzake vorming en opleiding van de betrokken werknemers.

Artikel 7

Indien er in de onderneming een vakbondsafvaardiging voor arbeiders bestaat, kan de nieuwe arbeidsregeling maar gebeuren door tussen de werkgever en alle representatieve werknemersorganisaties die in de vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn, een collectieve arbeidsovereenkomst af te sluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomst en de paritaire comités.

Artikel 8

Indien er in de onderneming geen vakbondsafvaardiging voor arbeiders bestaat, kan de nieuwe arbeidsregeling maar gebeuren door terzake met de representatieve werknemersorganisaties van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, een collectieve arbeidsovereenkomst af te sluiten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en de paritaire comités.

Artikel 9

Art. 9. Ondernemingsovereenkomsten die een volgens de wet van 17 maart 1987, artikel 2, 1°, 3° of 5° toegelaten afwijking beogen van de volgende wettelijke bepalingen:

1° het verbod van zondagarbeid en de termijn voor toekenning van inhaalrust, voorgeschreven door respectievelijk de artikelen 11 en 16, eerste lid van de arbeidswet van 16 maart 1971;

2° het verbod van arbeid op feestdagen, de verplichting om feestdagen die met een zondag of een gewone inactiviteitsdag samenvallen te vervangen door een gewone activiteitsdag en de verplichting om de inhaalrust, toegekend na arbeid verricht op een feestdag, aan te rekenen op de arbeidsduur voorgeschreven door de artikelen 4, 6, 10 en 11, vierde lid van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen;

3° de grenzen van de arbeidsduur voorgeschreven door de artikelen 19, eerste lid, 20, 20bis en 27, van de arbeidswet van 16 maart 1971, op voorwaarde dat de dagelijkse arbeidstijd twaalf uren niet overschrijdt en dat de overschrijdingen van de grenzen vastgesteld bij de voornoemde artikelen 19, eerste lid, 20, 20bis en 27, onderworpen worden aan de voorwaarden vastgesteld bij artikel 26bis, § 1 van de arbeidswet van 16 maart 1971;

kunnen slechts worden afgesloten, na voorafgaande goedkeuring van die afwijking door het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 10

In afwijking van de artikelen 11 en 12 van de wet van 8 april 1965 tot instelling van de arbeidsreglementen worden de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst, zoals omschreven in de artikelen 6 en 7 van deze collectieve arbeidsovereenkomst die het arbeidsreglement wijzigen, in dit reglement ingevoerd zodra deze collectieve arbeidsovereenkomst werd neergelegd op de Griffie van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

HOOFDSTUK VI - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 11

De bij de invoering van de nieuwe arbeidsregeling betrokken werknemers moeten tewerkgesteld zijn in het kader van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde duur.

Artikel 12

De inschakeling van de werknemers in de nieuwe arbeidsregeling mag slechts gebeuren op vrijwillige basis.

Artikel 13

Art. 13. Aan de werknemers wordt werkzekerheid geboden, dit wil zeggen dat er niet zal overgegaan worden tot ontslag om economische redenen of motieven van reorganisatie.

Indien deze redenen toch zouden worden ingeroepen zal de werkgever eerst alle andere middelen tot herverdeling van de arbeid, met inbegrip van gedeeltelijke werkloosheid, uitputten.

Indien nodig bespreekt hij met de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis met de representatieve werknemersorganisaties teneinde andere maatregelen te treffen.

HOOFDSTUK VII - SECTORALE EVALUATIE

Artikel 14

Tegelijkertijd met de neerlegging van de ondernemingsovereenkomst, zoals omschreven bij de artikelen 6, 7 en 8, wordt een afschrift van de afgesloten overeenkomst overgemaakt aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk. Deze informatie gebeurt bij aangetekende brief.

Artikel 15

Art. 15. Na het verstrijken van een periode van 18 maanden, te rekenen vanaf 1 januari 1999, wordt in het paritair subcomité overgegaan tot een evaluatie van de in de ondernemingen toegepaste arbeidsregelingen in de zin van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 42 van 2 juni 1987 en de wet van 17 maart 1987, vermeld in artikel 3.

De evaluatie betreft zowel de gevolgde procedure als de inhoud en de gevolgen van de arbeidsregelingen.

Deze evaluatie kan eventueel leiden tot het afsluiten van een aanvullende sectorale collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK VIII - UITZONDERINGEN

Artikel 16

De ondernemingsovereenkomsten betreffende de versoepeling van de arbeidsduur en/of speciale tijdsregelingen afgesloten voor 1 januari 1999 mogen worden behouden en verder worden toegepast.

HOOFDSTUK IX - DUURTIJD

Artikel 17

Art. 17. Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 1999 en is gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan worden opgezegd op verzoek van één der ondertekenende partijen, met inachtneming van een opzeggingstermijn van 3 maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 05/10/1998

K.B.: 18/04/2000

B.S.: 13/10/2000

Neerlegging:

Registratiedatum: 06/11/1998

Registratienummer: 49413/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 03/02/1999

1. Inhoud:

Sectorale omkadering van de regimes met nachtprestaties.

- Omkaderingsmaatregelen:

principe van vrijwilligheid

enkel voor werknemers met een contract van onbepaalde duur

terugkeerrecht voor zwangere werkneemsters en voor alle werknemers omwille van ernstige medische, familiale en sociale redenen

gelijke behandeling van mannen en vrouwen

- Procedure bij invoering van nieuwe regimes met nachtprestaties:

voorafgaandelijk informatie en motivatie door werkgever

ondernemingen met vakbondsafvaardiging: C.A.O. op ondernemingsvlak is noodzakelijk (ondertekend door alle vakbonden)

ondernemingen zonder vakbondsafvaardiging: goedkeuring door het P.S.C. over resultaten van besprekingen met de werknemers

2. Duurtijd:

Vanaf 5 oktober 1998 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - ALGEMENE BEPALINGEN**Artikel 1 - Toepassingsgebied**

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder werklieden verstaan: de werklieden of werksters.

Artikel 2 - Voorwerp

a) De collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in toepassing van de wet van 17 februari 1997 en het koninklijk besluit van 16 april 1998 tot uitvoering van vermelde wet en van de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 46 betreffende de begeleidingsmaatregelen voor ploegenarbeid met nachtprestaties alsook voor andere vormen van arbeid met nachtprestaties en nr. 49 betreffende de waarborg van een specifieke financiële vergoeding ten gunste van de werknemers die zijn tewerkgesteld in het kader van ploegenarbeid met nachtprestaties of andere vormen van arbeid met nachtprestaties.

Partijen maken toepassing van de C.A.O. nr. 42 betreffende het invoeren van nieuwe arbeidsregelingen in ondernemingen en verkrijgen aldus een afwijking op het verbod om nachtarbeid te verrichten, zoals bepaald in artikel 35 van de Arbeidswet van 16 maart 1997, althans wat betreft de regimes met nachtprestaties ingevoerd na 8 april 1998.

b) Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt de omkaderingsmaatregelen die gelden bij:

- het openstellen van regimes met nachtprestaties, toepasselijk voor mannelijke werklieden vóór 8 april 1998, op vrouwelijke werklieden;
- de invoering van regimes met nachtprestaties na 8 april 1998, voor zowel mannelijke als vrouwelijke werklieden.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst regelt eveneens de te volgen procedure bij de invoering van regimes met nachtprestaties.

c) Onder nachtarbeid wordt verstaan de prestaties gewoonlijk verricht tussen 20 en 6 uur met uitsluiting van:

- prestaties uitsluitend verricht tussen 6 en 24 uur;
- prestaties die gewoonlijk vanaf 5 uur 's morgens worden aangevat.

Artikel 3 - Positieve weerslag op de tewerkstelling

De invoering van regimes met nachtprestaties moet een positieve weerslag hebben op de werkgelegenheid.

Die positieve weerslag kan met name het gevolg zijn van een toename van het aantal tewerkgestelde werklieden, van de vermindering van het aantal dagen tijdelijke werkloosheid of van de vermindering van het aantal in het vooruitzicht gestelde ontslagen in het kader van de procedure die voor collectief ontslag is vastgesteld.

HOOFDSTUK II - OMKADERINGSMAATREGELEN

Artikel 4 - Vrijwilligheid

Zowel bij aanwerving als bij overschakeling naar een regime met nachtprestaties moet het principe van de vrijwilligheid worden toegepast op de werklieden.

Conform de bepalingen van artikel 2 - voorwerp hebben werklieden recht op een proefperiode van drie maanden gedurende welke zij een einde kunnen maken aan hun tewerkstelling met nachtprestaties door middel van een opzegging van zeven dagen.

Bij overschakeling is er een terugkeerrecht naar de vroegere werkpost.

Artikel 5 - Contractvormen

De werklieden die betrokken zijn bij de invoering van regimes met nachtprestaties moeten tewerkgesteld zijn in het kader van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur.

Artikel 6 - Zwangere arbeidsters

De zwangere arbeidster, tewerkgesteld in een arbeidsregeling met nachtprestaties, heeft het recht om, na schriftelijk verzoek, gestaafd door medisch attest, in een arbeidsregeling zonder nachtprestaties te worden tewerkgesteld met behoud van minimum het inkomen verbonden aan nachtprestaties en dit tot drie maanden na de bevallingsrust.

Artikel 7 - Terugkeerrecht

De werklieden tewerkgesteld in regimes met nachtprestaties hebben het recht tijdelijk of definitief terug te keren naar een arbeidsregime zonder nachtprestaties omwille van ernstige medische, familiale en sociale redenen.

Op bedrijfsvlak dient er een overeenkomst te worden gemaakt dewelke de precisering geeft van het begrip "ernstige medische, familiale en sociale redenen".

Artikel 8 - Gelijke behandeling

- a) In regimes met nachtprestaties geldt het principe van gelijk loon en gelijke functieclassificaties voor mannelijke en vrouwelijke werklieden.
- b) De werklieden tewerkgesteld in regimes met nachtprestaties kunnen op hun verzoek bij voorrang een vacante betrekking met dagprestaties verkrijgen in zoverre zij aan de vereiste kwalificaties voldoen.
- c) De werkgever dient aandacht te besteden aan de veiligheid van de werklieden tewerkgesteld in regimes met nachtprestaties. Hij dient ook te zorgen voor het nodige toezicht en voor de bereikbaarheid van de vertrouwenspersoon inzake “ongewenst seksueel gedrag”.

HOOFDSTUK III - PROCEDURE BIJ INVOERING VAN NIEUWE REGIMES MET NACHTPRESTATIES

Artikel 9 - Voorafgaande informatie en motivatie

Wanneer de werkgever voornemens is nachtarbeid in te voeren moet hij voorafgaandelijk aan de werklieden schriftelijke informatie verstrekken omtrent het soort arbeidsregeling die hij wil invoeren en omtrent de factoren die de invoering ervan rechtvaardigen. Ook de concrete omkaderingsmaatregelen voorzien in hoofdstuk II van deze collectieve arbeidsovereenkomst en de concrete uurroosters worden besproken met de leden van de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis met de individuele werklieden.

Artikel 10 - Procedure bij ondernemingen met vakbondsafvaardiging

Is er een vakbondsafvaardiging, dan kan een arbeidsregeling met nachtprestaties maar worden ingevoerd mits er tussen de werkgever en alle organisaties die in deze vakbondsafvaardiging vertegenwoordigd zijn, een collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in de zin van de wet van 5 december 1968 betreffende de collectieve arbeidsovereenkomsten en Paritaire comités.

Artikel 11 - Procedure bij ondernemingen zonder vakbondsafvaardiging

- a) Het Paritair subcomité voor het koetswerk controleert of er voldaan wordt aan de voorwaarden van onderhavige overeenkomst.
- b) In de ondernemingen waar geen vakbondsafvaardiging bestaat worden de resultaten van besprekingen met de werklieden zoals voorzien in artikel 9 ter goedkeuring van het Paritair subcomité voor het koetswerk (P.S.C. 149.2) voorgelegd. Ingeval van eenparig advies van het betrokken Paritair subcomité wordt het regime automatisch ingeschreven in het arbeidsreglement.
- c) De Voorzitter van het Paritair subcomité voor het koetswerk stelt de onderneming hiervan in kennis.

HOOFDSTUK IV - SLOTBEPALINGEN

Artikel 12 - Jaarlijkse evaluatie

Ondertekenende partijen zullen jaarlijks en voor de eerste keer één jaar na de inwerkingtreding van huidige collectieve arbeidsovereenkomst, de toepassing ervan in het Paritair subcomité evalueren.

Artikel 13 - Duurtijd

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 5 oktober 1998 en is gesloten voor onbepaalde duur. Ze kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van zes maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair subcomité voor het koetswerk.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt neergelegd ter Griffie van de Dienst der Collectieve Arbeidsbetrekkingen van het Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

De algemeen bindende verklaring bij koninklijk besluit van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gevraagd.

C.A.O.:16/06/2011

K.B.: 14/11/2011

B.S.: 01/12/2011

Neerlegging:28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104907/CO/149.2

Publication de l'enregistrement au B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud:

Overuren in het kader van:

- een buitengewone vermeerdering van het werk
- werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid

Overuren kunnen in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

Eerste 65 overuren per kalenderjaar: keuzemogelijkheid aan arbeider om te recupereren of uit te betalen (binnen wettelijk kader).

Noch op niveau van de sector, noch op het vlak van de onderneming, wordt de mogelijkheid voorzien tot invoering van de bijkomende schijf van 65 overuren per kalenderjaar.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.:18/06/2009

K.B.: 13/06/2010

B.S.: 04/08/2010

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 tot en met 30 juni 2013.

249.2011-2013

ARBEIDSORGANISATIE

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 16 JUNI 2011

In uitvoering van artikel 14 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 2

De arbeiders hebben binnen het wettelijk kader de keuzemogelijkheid om de eerste 65 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971) te recupereren of uitbetaald te krijgen.

Artikel 3

Noch op het sectorale niveau, noch op het vlak van de onderneming wordt een mogelijkheid voorzien om een bijkomende schijf van 65 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3° van de arbeidswet van 16 maart 1971) in te voeren.

Artikel 4

Conform artikel 25 van de Arbeidswet van 16 maart 1971 (buitengewone vermeerdering van werk) en conform artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 (werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid) kunnen overuren in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en treedt buiten werking op 30 juni 2013.

C.A.O.: 19/06/2013

K.B.: 14/02/2014

B.S.: 07/08/2014

Neerlegging: 21/06/2013

Registratiedatum: 01/07/2013

Registratienummer: 115890/CO/149.2

Publication de l'enregistrement au B.S.: 16/07/2013

1. Inhoud:

Overuren in het kader van:

- een buitengewone vermeerdering van het werk
- werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid

Overuren kunnen in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

Eerste 65 overuren per kalenderjaar: keuzemogelijkheid aan arbeider om te recupereren of uit te betalen (binnen wettelijk kader).

Noch op niveau van de sector, noch op het vlak van de onderneming, wordt de mogelijkheid voorzien tot invoering van de bijkomende schijf van 65 overuren per kalenderjaar.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.:16/06/2011

K.B.: 14/11/2011

B.S.: 01/12/2011

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2013 tot en met 30 december 2013.

249.2013

ARBEIDSORGANISATIE

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 19 JUNI 2013

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 2

De arbeiders hebben binnen het wettelijk kader de keuzemogelijkheid om de eerste 65 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971) te recupereren of uitbetaald te krijgen.

Artikel 3

Noch op het sectorale niveau, noch op het vlak van de onderneming wordt een mogelijkheid voorzien om een bijkomende schijf van 65 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3° van de arbeidswet van 16 maart 1971) in te voeren.

Artikel 4

Conform artikel 25 van de Arbeidswet van 16 maart 1971 (buitengewone vermeerdering van werk) en conform artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 (werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid) kunnen overuren in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2013 en treedt buiten werking op 31 december 2013.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 19/09/2014

B.S.: 28/11/2014

Neerlegging: 31/03/2014

Registratiedatum: 14/05/2014

Registratienummer: 121125/CO/149.2

Publication de l'enregistrement au B.S.: 27/05/2014

1. Inhoud:

Overuren in het kader van:

- een buitengewone vermeerdering van het werk
- werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid

Overuren kunnen in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

Eerste 91 overuren per kalenderjaar: keuzemogelijkheid aan arbeider om te recupereren of uit te betalen (binnen wettelijk kader).

Noch op niveau van de sector, noch op het vlak van de onderneming, wordt de mogelijkheid voorzien tot invoering van de bijkomende schijf van 91 overuren per kalenderjaar.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 19/06/2013

K.B.: 14/02/2014

B.S.: 07/08/2014

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 tot en met 30 juni 2015.

249.2014-2015

ARBEIDSORGANISATIE

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 MAART 2014

In uitvoering van artikel 14 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 2

In toepassing van artikel 26 bis § 1 en § 1 bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, wordt de referteperiode op 1 jaar gebracht en de interne grens vastgesteld op 91 uur.

Noch op het sectorale niveau, noch op het vlak van de onderneming wordt een mogelijkheid voorzien tot een verdere verhoging van de interne grens van 91 uur per kalenderjaar.

Artikel 3

De arbeiders hebben binnen het wettelijk kader de keuzemogelijkheid om de eerste 91 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971) te recupereren of uitbetaald te krijgen.

Artikel 4

Noch op het sectorale niveau, noch op het vlak van de onderneming wordt een mogelijkheid voorzien om een hogere schijf dan voormelde 91 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3° van de arbeidswet van 16 maart 1971) in te voeren.

Artikel 5

Conform artikel 25 van de Arbeidswet van 16 maart 1971 (buitengewone vermeerdering van werk) en conform artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 (werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid) kunnen overuren in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en treedt buiten werking op 30 juni 2015.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 10/11/2015

Registratiedatum: 01/02/2016

Registratienummer: 131194/CO/149.2

Publication de l'enregistrement au B.S.: 12/02/2016

1. Inhoud:

Overuren in het kader van:

- een buitengewone vermeerdering van het werk
- werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid

Overuren kunnen in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

Eerste 91 overuren per kalenderjaar: keuzemogelijkheid aan arbeider om te recupereren of uit te betalen (binnen wettelijk kader).

De mogelijkheid om binnen het wettelijk kader, van voormelde 91 overuren af te wijken kan enkel bij collectieve arbeidsovereenkomst ingevuld worden op bedrijfsniveau en tot maximaal 130 uren.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 19/09/2014

B.S.: 07/08/2014

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2015 tot en met 30 juni 2017.

249.2015-2017

ARBEIDSORGANISATIE

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015

In uitvoering van artikel 10 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSMODALITEITEN

Artikel 2

In toepassing van artikel 26 bis § 1 en § 1 bis van de arbeidswet van 16 maart 1971, wordt de referteperiode op 1 jaar gebracht en de interne grens vastgesteld op 91 uur. Deze verhoging is evenwel slechts van toepassing vanaf drie maanden na het begin van de referteperiodes van één jaar.

De mogelijkheid om binnen het wettelijk kader af te wijken van voormelde 91 overuren, kan enkel bij collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten op het niveau van de onderneming. Deze collectieve arbeidsovereenkomst, afgesloten op het niveau van de onderneming, kan de interne grens verhogen tot maximaal 130 uren.

Artikel 3

De arbeiders hebben binnen het wettelijk kader de mogelijkheid om de eerste 91 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971) te recupereren of uitbetaald te krijgen.

Artikel 4

De mogelijkheid om binnen het wettelijk kader een hogere schijf dan voormelde 91 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de Arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel

26 § 1,3° van de Arbeidswet van 16 maart 1971) in te voeren, kan enkel worden geregeld in een collectieve arbeidsovereenkomst afgesloten op het niveau van de onderneming. Deze collectieve arbeidsovereenkomst, afgesloten op het niveau van de onderneming, kan het aantal te recupereren of uit te betalen overuren verhogen tot maximaal 130 uren.

Artikel 5

In deze collectieve arbeidsovereenkomst, afgesloten op het niveau van de onderneming, dient te worden bepaald of deze bijkomende schijf zal worden gerecupereerd (en op welke wijze) of uitbetaald.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is slechts geldig indien ze afspraken bevat over de plicht tot en de wijze van informatie over het totaal aantal gepresteerde overuren (het totaal aantal uitbetaalde en gerecupereerde overuren) en over het gebruik van tijdelijke contracten (uitzendcontracten, contracten van bepaalde duur en onderaanneming) aan de vakbondsafvaardiging en bij ontstentenis aan de betrokken vakbondssecretarissen.

Artikel 6

Conform artikel 25 van de Arbeidswet van 16 maart 1971 (buitengewone vermeerdering van werk) en conform artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971 (werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid) kunnen overuren in dit kader enkel worden gepresteerd mits het voorafgaande akkoord van de vakbondsafvaardiging.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2015 voor een bepaalde duur tot en met 30 juni 2017.

300

ARBEIDSOVEREENKOMSTEN

- 310 Kort verzuim (2011)
  - 310 Kort verzuim (2015)
  - 315 Carenzdag
  - 317 Beschikbaarheid op de verblijfplaats
  - 320 Opzegginstermijnen
  - 342 Tijdskrediet en loopbaanvermindering (2007-2008)
  - 342 Tijdskrediet en loopbaanvermindering (2015)
  - 362 Meldingsplicht (2011)
  - 362 Meldingsplicht (2014)
  - 362 Meldingsplicht (2015)
-

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 05/03/2012

B.S.: 13/08/2012

Neerlegging: 28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104908/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud:

Kort verzuim.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 18/06/2009

K.B.: 13/06/2010

B.S.: 04/08/2010

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 22 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in toepassing van:

1. het Koninklijk Besluit betreffende het behoud van het normaal loon van de werklieden, de dienstboden, de bedienden en de werknemers aangeworven voor de dienst op binnenschepen, voor afwezigheidsdagen ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke plichten of van burgerlijke opdrachten van 28 augustus 1963 (Belgisch Staatsblad van 11 september 1963) en alle latere wijzigingen;
2. het Koninklijk Besluit waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad betreffende het behoud van het normale loon van de werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van bepaalde gebeurtenissen van 3 december 1974 (Belgisch Staatsblad van 23 januari 1975);
3. de collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, van 10 februari 1999, betreffende het behoud van het normaal loon van de werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van het overlijden van overgrootouders en achterkleinkinderen;
4. de collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, van 17 november 1999, betreffende het behoud van het normaal loon van wettelijk samenwonende werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van bepaalde familiegebeurtenissen;

5. de wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven (Belgisch Staatsblad van 15 september 2001);

6. de Programmawet van 9 juli 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 juli 2004) en in uitvoering daarvan, artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;

7. artikel 133 van de programmawet van 22 december 2008 (Staatsblad van 29 december 2008 4de uitg.);

8. de wet van 13 april 2011 tot wijziging, wat betreft de meeouders, van de wetgeving inzake het geboorteverlof (Staatsblad van 10 mei 2011).

HOOFDSTUK III - REDEN EN DUUR VAN DE AFWEZIGHEID

Artikel 3

Ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten welke hierna opgesomd zijn, hebben de in artikel 1 bedoelde arbeiders het recht, met behoud van hun normaal loon, van het werk afwezig te zijn voor een als volgt bepaalde duur:

1. Huwelijk van de arbeider alsmede bij de ondertekening en het officieel neerleggen van een samenlevingscontract: drie dagen te kiezen door de betrokkene.

2. De dag van het huwelijk, voor het huwelijk:

- van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e),
- van een regelmatig door hem opgevoed kind,
- van een broer of zuster,
- van een schoonbroer of schoonzuster,
- van zijn vader of moeder,
- van de grootvader of grootmoeder,
- van de schoonvader of schoonmoeder,
- van de stiefvader of stiefmoeder,
- van een kleinkind van de arbeider,
- van de schoonbroer of de schoonzuster van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider
- van gelijk welk ander familielid van de arbeider. Voor dit familielid geldt uitzonderlijk de voorwaarde dat deze onder hetzelfde dak als dat van de arbeider dient te wonen.

3. De dag van de plechtigheid bij een priesterwijding of intrede in het klooster:

- van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e),
- van een regelmatig door hem opgevoed kind,
- van een kleinkind,
- van een broer of zuster,
- van een schoonbroer of schoonzuster van de arbeider,
- van een schoonbroer of een schoonzuster van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider
- van gelijk welk ander familielid van de arbeider. Voor dit familielid geldt uitzonderlijk de voorwaarde dat deze onder hetzelfde dak als dat van de arbeider dient te wonen.

4. Geboorte van een kind waarvan de afstemming langs de zijde van de arbeider vaststaat: drie dagen voor de arbeider te kiezen binnen vier maanden te rekenen vanaf de dag der bevalling.

Hetzelfde recht komt, onder de voorwaarden en modaliteiten die op art.30 §2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten zijn vastgesteld, toe aan de arbeider van wie de afstemming die in de vorige alinea wordt beoogd, niet kan worden vastgesteld maar die, op het moment van de geboorte:

a) gehuwd is met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat;

b) wettelijk samenwoont met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat en bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, en niet is verbonden door een band van bloedverwantschap die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen;

c) sedert een onafgebroken periode van drie jaar voorafgaand aan de geboorte op permanente en affectieve wijze samenwoont met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat en bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, en niet is verbonden door een band van bloedverwantschap die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen. Het bewijs van samenwoning en hoofdverblijf wordt geleverd aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister.

5. Overlijden van de echtgenoot of echtgenote, van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e), van een door de arbeider opgevoed kind, van de vader, moeder, schoonvader, stiefvader, schoonmoeder of stiefmoeder van de arbeider: drie dagen door de arbeider te kiezen tijdens de periode die begint met de dag welke het overlijden voorafgaat en eindigt de dag die op de begrafenis volgt.

6. Overlijden van een broer, zuster, schoonbroer, schoonzuster, van de grootvader, de overgrootvader, de grootmoeder, de overgrootmoeder, van een kleinkind, een achterkleinkind, schoonzoon of schoondochter, die bij de arbeider inwoont: twee dagen door de arbeider te kiezen in de periode die begint met de dag van het overlijden en eindigt met de dag van de begrafenis.

7. Overlijden van een broer, zuster, schoonbroer, schoonzuster, van de grootvader, overgrootvader, de grootmoeder, de overgrootmoeder van een kleinkind, een achterkleinkind, schoonzoon of schoondochter die niet bij de arbeider inwoont: de dag van de begrafenis.
8. Overlijden van gelijk welke bloedverwant wonend onder hetzelfde dak als dat van de arbeider, van de voogd(es) van de minderjarige arbeider of van het minderjarig kind voor wie de arbeider als voogd optreedt: de dag van de begrafenis.
9. Plechtige communie van een wettig, gewettigd, aangenomen of natuurlijk erkend kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e) of van een regelmatig door de arbeider opgevoed kind: één dag te kiezen door de arbeider.
10. Deelneming van een wettig, gewettigd, aangenomen of natuurlijk erkend kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e) of van een regelmatig door de arbeider opgevoed kind aan het feest van de "vrijzinnige jeugd" daar waar dat feest plaatsheeft: één dag te kiezen door de arbeider.
11. Verblijf van de dienstplichtige arbeider in een recruiterings- en selectiecentrum of in een militair hospitaal ten gevolge van zijn verblijf in een recruiterings- en selectiecentrum: de nodige tijd met een maximum van drie dagen.
12. Deelneming aan een officieel bijeengeroepen bijeenkomst van de familieraad: de nodige tijd met een maximum van één dag.
13. Deelneming aan een jury, oproeping als getuige voor de rechtbank of persoonlijke verschijning op aanmaning van de arbeidsrechtbank: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
14. Uitoefening van het ambt van bijzitter in een hoofdstembureau of enig stembureau bij de parlaments-, provincieraads- en gemeenteraadsverkiezingen: de nodige tijd.
15. Uitoefening van het ambt van bijzitter in een hoofdbureau voor stemopneming bij de parlaments-, provincieraads-, en gemeenteraadsverkiezingen: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
16. Uitoefening van het ambt van bijzitter in één van de hoofdbureaus bij de verkiezingen van het Europees Parlement: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
17. Het onthaal van een kind in het gezin van de arbeider in het kader van een adoptie: drie dagen naar keuze van de arbeider in de maand volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de werkman zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.
18. Verblijf van de werknemergewetensbezwaarde op de administratieve gezondheidsdienst of in één van de verplegingsinrichtingen, die overeenkomstig de wetgeving houdende het statuut van de gewetensbezwaarden door de Koning zijn aangewezen: de nodige tijd met een maximum van drie dagen.

Artikel 4

§ 1. Voor de toepassing van artikel 3.2., artikel 3.3. en artikel 3.5. wordt het aangenomen of natuurlijk kind gelijkgesteld met het wettig of gewettigd kind.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 3.6. en artikel 3.7. worden de schoonbroer, de schoonzuster, de grootvader, overgrootvader, de grootmoeder en de overgrootmoeder van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider gelijkgesteld met de schoonbroer, de schoonzuster, de grootvader, de overgrootvader, de grootmoeder en de overgrootmoeder van de arbeider.

Artikel 5

Voor de toepassing van de bepalingen van artikel 3 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt de persoon, die samenwoont met de arbeider en van zijn gezin deel uitmaakt, gelijkgesteld met de echtgenote of echtgenoot.

Artikel 6

Voor de toepassing van artikel 3 van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden alleen als afwezigheidsdagen beschouwd de gewone werkdagen waarvoor de arbeider aanspraak had mogen maken op het loon, indien hij door de redenen voorzien bij hetzelfde artikel 3 niet belet was geweest te werken.

Het normaal loon wordt berekend met inachtneming van de besluiten genomen ter uitvoering van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen.

Artikel 7

Voor de toepassing van artikel 3.4 hebben, conform art.30 §2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, de arbeiders het recht om gedurende tien dagen van het werk afwezig te zijn.

Gedurende de eerste drie dagen afwezigheid geniet de arbeider het behoud van zijn loon.

Mits een akkoord op ondernemingsvlak, kunnen deze eerste drie dagen afwezigheid ook in halve dagen worden opgenomen.

Gedurende de volgende zeven dagen geniet de arbeider een uitkering waarvan het bedrag wordt bepaald door de Koning en die hem wordt uitbetaald in het raam van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Artikel 8

§ 1. Voor de toepassing van artikel 3.17 hebben, conform de Programmawet van 9 juli 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 juli 2004) en in uitvoering daarvan, artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, de arbeiders het recht om afwezig te zijn van het werk:

- indien het kind geen drie jaar oud is bij aanvang van het verlof: zes weken ononderbroken en naar keuze van de arbeider, aanvangend binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

- indien het kind drie jaar of ouder is bij aanvang van het verlof: vier weken ononderbroken en naar keuze van de arbeider, aanvangend binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

§ 2. De afwezigheidsperiodes, zoals bepaald in § 1. van onderhavig artikel, worden verdubbeld tot respectievelijk 12 of 8 weken, indien het kind getroffen is door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van ten minste 66% of een aandoening heeft die tot gevolg heeft dat ten minste 4 punten toegekend worden in pijler 1 van de medischsociale schaal in de zin van de regelgeving op de kinderbijslag.

§ 3. De afwezigheidsperiodes, zoals bepaald in § 1. en § 2. van onderhavig artikel, dienen aan te vangen binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

HOOFDSTUK IV - SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 juni 2009, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 13 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2010).

Artikel 10

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 03/11/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130565/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

Kort verzuim.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 05/03/2012

B.S.: 13/08/2012

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2016 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 17 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in toepassing van:

1. het Koninklijk Besluit betreffende het behoud van het normaal loon van de werklieden, de dienstboden, de bedienden en de werknemers aangeworven voor de dienst op binnenschepen, voor afwezigheidsdagen ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor de vervulling van staatsburgerlijke plichten of van burgerlijke opdrachten van 28 augustus 1963 (Belgisch Staatsblad van 11 september 1963) en alle latere wijzigingen;
2. het Koninklijk Besluit waarbij algemeen verbindend wordt verklaard de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in de Nationale Arbeidsraad betreffende het behoud van het normale loon van de werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van bepaalde gebeurtenissen van 3 december 1974 (Belgisch Staatsblad van 23 januari 1975);
3. de collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, van 10 februari 1999, betreffende het behoud van het normaal loon van de werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van het overlijden van overgrootouders en achterkleinkinderen;
4. de collectieve arbeidsovereenkomst, gesloten in de Nationale Arbeidsraad, van 17 november 1999, betreffende het behoud van het normaal loon van wettelijk samenwonende werknemers voor de afwezigheidsdagen ter gelegenheid van bepaalde familiegebeurtenissen;

5. de wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven (Belgisch Staatsblad van 15 september 2001);

6. de Programmawet van 9 juli 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 juli 2004) en in uitvoering daarvan, artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten;

7. artikel 133 van de programmawet van 22 december 2008 (Staatsblad van 29 december 2008 4de uitg.);

8. de wet van 13 april 2011 tot wijziging, wat betreft de meeouders, van de wetgeving inzake het geboorteverlof (Staatsblad van 10 mei 2011).

HOOFDSTUK III - REDEN EN DUUR VAN DE AFWEZIGHEID

Artikel 3

Ter gelegenheid van familiegebeurtenissen of voor vervulling van staatsburgerlijke verplichtingen of van burgerlijke opdrachten welke hierna opgesomd zijn, hebben de in artikel 1 bedoelde arbeiders het recht, met behoud van hun normaal loon, van het werk afwezig te zijn voor een als volgt bepaalde duur:

1. Huwelijk van de arbeider alsmede bij de ondertekening en het officieel neerleggen van een samenlevingscontract: drie dagen te kiezen door de arbeider tijdens de week waarin de gebeurtenis plaatsvindt of tijdens de daaropvolgende week.

2. De dag van het huwelijk, voor het huwelijk:

- van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e),
- van een regelmatig door hem opgevoed kind,
- van een broer of zuster,
- van een schoonbroer of schoonzuster,
- van zijn vader of moeder,
- van de grootvader of grootmoeder,
- van de schoonvader of schoonmoeder,
- van de stiefvader of stiefmoeder,
- van een kleinkind van de arbeider,
- van de schoonbroer of de schoonzuster van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider,
- van gelijk welk ander familielid van de arbeider. Voor dit familielid geldt uitzonderlijk de voorwaarde dat deze onder hetzelfde dak als dat van de arbeider dient te wonen.

3. De dag van de plechtigheid bij een priesterwijding of intrrede in het klooster:

- van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e),
- van een regelmatig door hem opgevoed kind,
- van een kleinkind,
- van een broer of zuster,
- van een schoonbroer of schoonzuster van de arbeider,
- van een schoonbroer of een schoonzuster van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider,
- van gelijk welk ander familielid van de arbeider. Voor dit familielid geldt uitzonderlijk de voorwaarde dat deze onder hetzelfde dak als dat van de arbeider dient te wonen.

4. Geboorte van een kind waarvan de afstemming langs de zijde van de arbeider vaststaat: drie dagen voor de arbeider te kiezen binnen vier maanden te rekenen vanaf de dag der bevalling.

Hetzelfde recht komt, onder de voorwaarden en modaliteiten die op art.30 §2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten zijn vastgesteld, toe aan de arbeider van wie de afstemming die in de vorige alinea wordt beoogd, niet kan worden vastgesteld maar die, op het moment van de geboorte:

a) gehuwd is met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat;

b) wettelijk samenwoont met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat en bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, en niet is verbonden door een band van bloedverwantschap die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen;

c) sedert een onafgebroken periode van drie jaar voorafgaand aan de geboorte op permanente en affectieve wijze samenwoont met diegene ten aanzien van wie de afstemming vaststaat en bij wie het kind zijn hoofdverblijfplaats heeft, en niet is verbonden door een band van bloedverwantschap die leidt tot een huwelijksverbod waarvoor de Koning geen ontheffing kan verlenen. Het bewijs van samenwoning en hoofdverblijf wordt geleverd aan de hand van een uittreksel uit het bevolkingsregister.

5. Overlijden van de echtgenoot of echtgenote, van een kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e), van een door de arbeider opgevoed kind, van de vader, moeder, schoonvader, stiefvader, schoonmoeder of stiefmoeder van de arbeider: drie dagen door de arbeider te kiezen tijdens de periode die begint met de dag welke het overlijden voorafgaat en eindigt de dag die op de begrafenis volgt.

6. Overlijden van een broer, zuster, schoonbroer, schoonzuster, van de grootvader, de overgrootvader, de grootmoeder, de overgrootmoeder, van een kleinkind, een achterkleinkind, schoonzoon of schoondochter, die bij de arbeider inwoont: twee dagen door de arbeider te kiezen in de periode die begint met de dag van het overlijden en eindigt met de dag van de begrafenis.

7. Overlijden van een broer, zuster, schoonbroer, schoonzuster, van de grootvader, overgrootvader, de grootmoeder, de overgrootmoeder van een kleinkind, een achterkleinkind, schoonzoon of schoondochter die niet bij de arbeider inwoont: de dag van de begrafenis.
8. Overlijden van gelijk welke bloedverwant wonend onder hetzelfde dak als dat van de arbeider, van de voogd(es) van de minderjarige arbeider of van het minderjarig kind voor wie de arbeider als voogd optreedt: de dag van de begrafenis.
9. Plechtige communie van een wettig, gewettigd, aangenomen of natuurlijk erkend kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e) of van een regelmatig door de arbeider opgevoed kind: één dag te kiezen door de arbeider.
10. Deelneming van een wettig, gewettigd, aangenomen of natuurlijk erkend kind van de arbeider of van zijn echtgeno(o)t(e) of van een regelmatig door de arbeider opgevoed kind aan het feest van de "vrijzinnige jeugd" daar waar dat feest plaatsheeft: één dag te kiezen door de arbeider.
11. Verblijf van de dienstplichtige arbeider in een recruiterings- en selectiecentrum of in een militair hospitaal ten gevolge van zijn verblijf in een recruiterings- en selectiecentrum: de nodige tijd met een maximum van drie dagen.
12. Deelneming aan een officieel bijeengeroepen bijeenkomst van de familieraad: de nodige tijd met een maximum van één dag.
13. Deelneming aan een jury, oproeping als getuige voor de rechtbank of persoonlijke verschijning op aanmaning van de arbeidsrechtbank: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
14. Uitoefening van het ambt van bijzitter in een hoofdstembureau of enig stembureau bij de parlaments-, provincieraads- en gemeenteraadsverkiezingen: de nodige tijd.
15. Uitoefening van het ambt van bijzitter in een hoofdbureau voor stemopneming bij de parlaments-, provincieraads-, en gemeenteraadsverkiezingen: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
16. Uitoefening van het ambt van bijzitter in één van de hoofdbureaus bij de verkiezingen van het Europees Parlement: de nodige tijd met een maximum van vijf dagen.
17. Het onthaal van een kind in het gezin van de arbeider in het kader van een adoptie: drie dagen naar keuze van de arbeider in de maand volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de werkman zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.
18. Verblijf van de werknemer-gewetensbezwaarde op de administratieve gezondheidsdienst of in één van de verplegingsinrichtingen, die overeenkomstig de wetgeving houdende het statuut van de gewetensbezwaarden door de Koning zijn aangewezen: de nodige tijd met een maximum van drie dagen.

Artikel 4

§ 1. Voor de toepassing van artikel 3.2., artikel 3.3. en artikel 3.5. wordt het aangenomen of natuurlijk kind gelijkgesteld met het wettig of gewettigd kind.

§ 2. Voor de toepassing van artikel 3.6. en artikel 3.7. worden de schoonbroer, de schoonzuster, de grootvader, overgrootvader, de grootmoeder en de overgrootmoeder van de echtgeno(o)t(e) van de arbeider gelijkgesteld met de schoonbroer, de schoonzuster, de grootvader, de overgrootvader, de grootmoeder en de overgrootmoeder van de arbeider.

Artikel 5

Voor de toepassing van de bepalingen van artikel 3 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt de persoon, die samenwoont met de arbeider en van zijn gezin deel uitmaakt, gelijkgesteld met de echtgenote of echtgenoot.

Artikel 6

Voor de toepassing van artikel 3 van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden alleen als afwezigheidsdagen beschouwd de gewone werkdagen waarvoor de arbeider aanspraak had mogen maken op het loon, indien hij door de redenen voorzien bij hetzelfde artikel 3 niet belet was geweest te werken.

Het normaal loon wordt berekend met inachtneming van de besluiten genomen ter uitvoering van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen.

Artikel 7

Voor de toepassing van artikel 3.4 hebben, conform art.30 §2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, de arbeiders het recht om gedurende tien dagen van het werk afwezig te zijn.

Gedurende de eerste drie dagen afwezigheid geniet de arbeider het behoud van zijn loon.

Mits een akkoord op ondernemingsvlak, kunnen deze eerste drie dagen afwezigheid ook in halve dagen worden opgenomen.

Gedurende de volgende zeven dagen geniet de arbeider een uitkering waarvan het bedrag wordt bepaald door de Koning en die hem wordt uitbetaald in het raam van de verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen.

Artikel 8

§ 1. Voor de toepassing van artikel 3.17 hebben, conform de Programmawet van 9 juli 2004 (Belgisch Staatsblad van 15 juli 2004) en in uitvoering daarvan, artikel 30ter van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, de arbeiders het recht om afwezig te zijn van het werk:

- indien het kind geen drie jaar oud is bij aanvang van het verlof: zes weken ononderbroken en naar keuze van de arbeider, aanvangend binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

- indien het kind drie jaar of ouder is bij aanvang van het verlof: vier weken ononderbroken en naar keuze van de arbeider, aanvangend binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

§ 2. De afwezigheidsperiodes, zoals bepaald in § 1. van onderhavig artikel, worden verdubbeld tot respectievelijk 12 of 8 weken, indien het kind getroffen is door een lichamelijke of geestelijke ongeschiktheid van ten minste 66% of een aandoening heeft die tot gevolg heeft dat ten minste 4 punten toegekend worden in pijler 1 van de medisch-sociale schaal in de zin van de regelgeving op de kinderbijslag.

§ 3. De afwezigheidsperiodes, zoals bepaald in § 1. en § 2. van onderhavig artikel, dienen aan te vangen binnen de twee maanden volgend op de inschrijving in het bevolkingsregister of in het vreemdelingenregister van de gemeente waar de arbeider zijn verblijfplaats heeft, als deel uitmakend van zijn gezin.

HOOFDSTUK IV - SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd onder het nummer 104.908/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 5 maart 2012 (Belgisch Staatsblad van 13 augustus 2012).

Artikel 10

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2016 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 04/07/01

K.B.: 14/03/03

B.S.: 04/06/03

Neerlegging: 09/07/01

Registratiedatum: 19/12/01

Registratienummer: 60375/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/01/02

1. Inhoud:

Uitbetaling alle carenzdagen bij ziekte.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 22/03/78

K.B.: 31/08/78

B.S.: 10/10/78

C.A.O.: 10/06/99

K.B.: 10/11/01

B.S.: 10/01/02

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2001 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van dit akkoord wordt onder werklieden verstaan: de werklieden en werksters.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Artikel 2

Aan de werklieden worden alle carendagen, zoals bepaald in artikel 52 § 1 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (Belgisch Staatsblad van 22 augustus 1978) van het kalenderjaar uitbetaald, ongeacht de duur van de arbeidsongeschiktheid.

Conform artikel 31 § 2 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, is het voorleggen van een medisch getuigschrift verplicht.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 3

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt en harmoniseert de collectieve arbeidsovereenkomst van 22 maart 1978 inzake de carenstijd bij arbeidsongeschiktheid, algemeen bindend verklaard bij koninklijk besluit van 31 augustus 1978 (Belgisch Staatsblad van 10 oktober 1978) en de collectieve arbeidsovereenkomst van 10 juni 1999 inzake de betaling van carensdagen.

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2001 en geldt voor een onbepaalde tijd.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden met een opzeg van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende partijen.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 27/03/2015

B.S.: 10/04/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121753/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

- Bij arbeidsongeschiktheid van de arbeider - die toelating heeft om de woonst te verlaten - dient deze zich ofwel in zijn woonplaats ofwel in een aan de werkgever meegeedeelde verblijfplaats ter beschikking te houden voor een bezoek van een controlearts en dit enkel gedurende de eerste 3 werkdagen van de periode van arbeidsongeschiktheid, telkens van 10 uur tot 14 uur.
- Deze bepaling doet geen afbreuk aan het medische controlerecht van de werkgever

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 16 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in toepassing van de bepalingen van artikel 31 §3 2 lid van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten, ingevoegd door artikel 61 3° van de Wet van 26 december 2013 betreffende de invoering van een eenheidsstatuut tussen arbeiders en bedienden inzake de opzeggingstermijnen en de carenzdag en begeleidende maatregelen (Belgisch Staatsblad 31 december 2013 – Ed.3) .

HOOFDSTUK III - MODALITEITEN

Artikel 3

Bij arbeidsongeschiktheid van de arbeider - die toelating heeft om de woonst te verlaten - dient deze zich ofwel in zijn woonplaats ofwel in een aan de werkgever mee gedeelde verblijfplaats ter beschikking te houden voor een bezoek van een controlearts en dit enkel gedurende de eerste 3 werkdagen van de periode van arbeidsongeschiktheid, telkens van 10 uur tot 14 uur.

Dit betekent echter niet dat er afbreuk wordt gedaan aan het medische controlerecht van de werkgever, zoals vastgesteld door het voornoemde artikel 31 van de Wet op de arbeidsovereenkomsten van 3 juli 1978.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

K.B.: 02/12/2011

B.S.: 16/12/2011

K.B.: 26/01/2012

B.S.: 13/02/2012

1. Inhoud:

Opzeggingstermijnen

A. Algemeen regime

ANCIËNNITEIT	OPZEG WG.	OPZEG WN
0 < 5 jaar	40 dagen	14 dagen
5 < 10 jaar	48 dagen	14 dagen
10 < 15 jaar	70 dagen	21 dagen
15 < 20 jaar	98 dagen	21 dagen
20 < 25 jaar	140 dagen	28 dagen
> 25 jaar	154 dagen	42 dagen

B. Bij brugpensioen en rustpensioen

ANCIËNNITEIT	OPZEG. WERKGEVERS.
0 < 20 jaar	28 dagen
> 20 jaar	56 dagen

2. Verlenging van K.B.:

K.B.: 10/07/03

B.S.: 05/08/03

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2012 voor onbepaalde duur.

320 OPZEGGINGSTERMIJNEN

KONINKLIJK BESLUIT VAN 2 DECEMBER 2011

Koninklijk besluit tot vaststelling van de opzeggingstermijnen voor de ondernemingen die onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk ressorteren (PSC 149.02).

Artikel 1

Dit besluit is van toepassing op de werkgevers en op de werklieden van de ondernemingen die onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk ressorteren.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit besluit, verstaat men onder werklieden, de werklieden en de werksters, met inbegrip van diegene waarop artikel 65/1 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten van toepassing is.

Artikel 3

§ 1. (1) In afwijking van de bepalingen van artikel 59, tweede en derde lid, van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten wordt de te geven opzeggingstermijn bij het beëindigen van de arbeidsovereenkomst voor werklieden, gesloten voor onbepaalde tijd, vastgesteld op:

- veertig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en veertien dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die minder dan vijf jaren anciënniteit in de onderneming tellen;
- achtenveertig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en veertien dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die tussen vijf en minder dan tien jaren anciënniteit in de onderneming tellen;
- zeventig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en eenentwintig dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die tussen tien en minder dan vijftien jaren anciënniteit in de onderneming tellen;
- achtennegentig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en eenentwintig dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die tussen vijftien en minder dan twintig jaren anciënniteit in de onderneming tellen;
- honderd veertig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en achtentwintig dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die tussen twintig en minder dan vijfentwintig jaren anciënniteit in de onderneming tellen;

- honderd vierenvijftig dagen wanneer de opzegging van de werkgever uitgaat en tweeënveertig dagen wanneer de opzegging van de werknemer uitgaat wat de werklieden betreft die vijftientig of meer jaren anciënniteit in de onderneming tellen.

§ 2. In geval van ontslag met het oog op brugpensioen gelden de opzeggingstermijnen zoals bepaald in artikel 59 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

(1) KB 2012-01-26/19, art. 1, 002; Inwerkingtreding: 13-02-2012

Artikel 4

De opzeggingen betekend vóór de inwerkingtreding van dit besluit blijven al hun gevolgen behouden.

Artikel 5

Het koninklijk besluit van 10 juli 2003 tot vaststelling van de opzeggingstermijnen voor de werklieden van de ondernemingen die onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk ressorteren, wordt opgeheven.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2012.

Artikel 7

De Minister bevoegd voor Werk is belast met de uitvoering van dit besluit.

C.A.O.: 21/06/07

K.B.: 19/02/08

B.S.:03/04/08

Neerlegging: 10/07/07

Registratiedatum: 06/08/07

Registratienummer: 84170/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/10/07

1. Inhoud:

Recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering

- recht op tijdskrediet 2 jaar, op ondernemingsvlak te verlengen tot
- maximum 5 jaar
- recht op een 1/5 loopbaanvermindering
- ondernemingen meer dan 10 werknemers onvoorwaardelijk recht, maar vanaf 5% van de werknemers afspreken van voorrangsregels op ondernemingsvlak
- specifieke vormen van loopbaanonderbreking (ouderschapsverlof, medische bijstand en palliatief verlof) vallen buiten die 5%

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 10/10/01

K.B.: 04/09/02

B.S.: 11/10/02

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juni 2007 voor onbepaalde duur.

342 RECHT OP TIJDSKREDIET EN LOOPBAANVERMINDERING (2007-2008)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 21 JUNI 2007

In uitvoering van artikel 15 van het nationaal akkoord 2007-2008 van 24 mei 2007.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van:

- de bepalingen opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 77bis van 19 december 2001 gesloten in de Nationale Arbeidsraad tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit op 25 januari 2002 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 5 maart 2003, gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 77ter van 10 juli 2002, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit op 20 september 2002 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 5 oktober 2002 en gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst nummer 77quater van 30 maart 2007, hierna collectieve arbeidsovereenkomst 77bis genoemd;

- hoofdstuk IV van de wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven (Belgisch Staatsblad van 15 september 2001);

- koninklijk besluit van 12 december 2001 (Belgisch Staatsblad van 18 december 2001) tot uitvoering van hoofdstuk IV van de wet van 10 augustus 2001, gewijzigd door het koninklijk besluit van 16 april 2002 (Belgisch Staatsblad van 17 april 2002).

HOOFDSTUK III - RECHT OP TIJDSKREDIET

Artikel 3

§ 1. Conform de bepalingen van artikel 3, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst 77bis wordt de duur van het recht op tijdskrediet op 2 jaar gebracht.

§ 2. De onderneming kan bij collectieve arbeidsovereenkomst de duur van het recht op tijdskrediet verlengen tot maximum 5 jaar.

HOOFDSTUK IV - RECHT OP EEN 1/5 LOOPBAANVERMINDERING

Artikel 4

§ 1. In uitvoering van artikel 6, § 2 en artikel 9, § 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst 77bis hebben arbeiders die in ploegen of in cycli werken recht op een 1/5 loopbaanvermindering.

§ 2. De nadere regels voor het organiseren van het recht op loopbaanvermindering met 1/5 worden bepaald op ondernemingsniveau rekening houdend met de volgende voorwaarden:

- de bestaande arbeidsorganisatie moet verder toegepast kunnen worden. Hiermee wordt bedoeld dat de toepassing van de arbeidscycli en van de ploegenstelsels gegarandeerd moeten blijven;
- de loopbaanvermindering moet minstens per volledige dag genomen worden.

§ 3. De afgesproken organisatieregels worden opgenomen in een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op ondernemingsvlak.

HOOFDSTUK V - ORGANISATIeregELS

Artikel 5

§ 1. Conform de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst 77bis bestaat er een onvoorwaardelijk recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering voor ondernemingen vanaf 10 werknemers.

§ 2. Indien 5 pct. van de werknemers tegelijkertijd van dit recht wensen gebruik te maken moeten op ondernemingsvlak hieromtrent voorangsregels worden afgesproken, zoals opgenomen in afdeling 4 van collectieve arbeidsovereenkomst 77bis.

§ 3. Ondernemingen die bij ingang van deze collectieve arbeidsovereenkomst reeds een gunstiger percentage hanteren, kunnen dit percentage behouden. Hiertoe moet op ondernemingsvlak een collectieve arbeidsovereenkomst worden afgesloten.

§ 4. In ondernemingen met minder dan 10 werknemers zijn de formules van tijdskrediet, 1/5 loopbaanvermindering en loopbaanverminderingen voor de +50-jarigen toegelaten mits individueel akkoord tussen de werkgever en de arbeider.

HOOFDSTUK VI - SPECIFIEKE VORMEN VAN LOOPBAANONDERBREKING

Artikel 6

De specifieke regelingen inzake loopbaanonderbreking, met name:

- recht op loopbaanonderbreking voor bijstand of verzorging van een zeer zwaar ziek gezins- of familielid, opgenomen in het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 (Belgisch Staatsblad van 8 september 1998);
- recht op ouderschapsverlof in het kader van loopbaanonderbreking, opgenomen in het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 tot wijziging van het koninklijk besluit van 29 oktober 1997;
- recht op loopbaanonderbreking in het kader van palliatief verlof, opgenomen in het koninklijk besluit van 22 maart 1995 (Belgisch Staatsblad van 5 mei 1995),

installeren een apart recht op loopbaanonderbreking en vallen hierdoor volledig buiten het hierboven vermelde recht.

Dit betekent dat deze vormen van loopbaanonderbreking in de onderneming niet mee kunnen worden geteld in de berekening van de 5 pct.

HOOFDSTUK VII - OVERGANG NAAR VOLTIJDIG BRUGPENSIOEN

Artikel 7

Bij overgang naar voltijds brugpensioen na loopbaanvermindering en na vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking wordt de aanvullende vergoeding brugpensioen berekend op grond van het arbeidsregime en de bezoldiging die de arbeider voor de vermindering van zijn prestaties genoot.

HOOFDSTUK VIII - BEHOUD ANCIËNNITEIT

Artikel 8

Bij loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking blijft de anciënniteit en functiecategorie waarin de arbeider zich bevond voor de vermindering van prestaties behouden.

HOOFDSTUK IX - SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 10 oktober 2001 betreffende het recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit op 4 september 2002 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 11 oktober 2002.

Artikel 10

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juni 2007 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Deze opzegging kan slechts ingaan ten vroegste vanaf 1 januari 2009.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 17/11/2015

Registratiedatum: 10/02/2016

Registratienummer: 131263/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 19/02/2016

1. Inhoud:

Recht op tijdkrediet en loopbaanvermindering:

- recht van 24 maanden op voltijds of halftijds tijdkrediet met motief
- de mogelijkheid om op ondernemingsvlak dit recht uit te breiden tot 36 maanden
- artikel 3 van de CAO van 21 juni 2007 blijft onverminderd van toepassing
- openen van het recht op 1/5 loopbaanvermindering voor ploegen – of continuarbeid (modaliteiten moeten met een onderneming – CAO worden vastgelegd)
- recht op landingsbaan vanaf 55 jaar (vermindering van prestaties met 1/5) voor arbeiders met een beroepsloopbaan van ten minste 35 jaar of in een zwaar beroep en ten minste 5 jaar anciënniteit in de onderneming
- recht op tijdkrediet en loopbaanvermindering is van toepassing vanaf 11 werknemers
- in bedrijven waar recht reeds bestond voor > 5% blijft dit behouden (CAO afsluiten)
- arbeiders > 50 jaar mogen niet meegeteld worden voor de berekening van de drempel van 5%
- thematische verloven blijven bestaan en vallen buiten de 5%
- overgang naar voltijds stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag:
  - berekening van de aanvullende vergoeding gebeurt op het loon en regime
  - van voor de loopbaanvermindering
  - behoud van anciënniteit en functiecategorie bij loopbaanvermindering

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 21/06/07

K.B.: 19/02/08

B.S.: 03/04/08

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 14 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BESCHIKKINGEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten overeenkomstig en in uitvoering van:

- de bepalingen opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 103 van 27 juni 2012 gesloten in de Nationale Arbeidsraad tot invoering van een stelsel van tijdskrediet, loopbaanvermindering en landingsbanen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit op 25 augustus 2012 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31 augustus 2012.

- hoofdstuk IV van de wet van 10 augustus 2001 betreffende de verzoening van werkgelegenheid en kwaliteit van het leven (Belgisch Staatsblad van 15 september 2001).

HOOFDSTUK III - RECHT OP TIJDSKREDIET MET MOTIEF

Artikel 3

§ 1. Conform de bepalingen van artikel 4 § 1, 3° van de collectieve arbeidsovereenkomst nr.103 wordt de duur van het recht op voltijds tijdskrediet of de halftijdse loopbaanvermindering op 24 maanden gebracht.

§ 2. De onderneming kan bij collectieve arbeidsovereenkomst de duur van voormelde rechten op tijdskrediet uitbreiden tot 36 maanden.

HOOFDSTUK IV - RECHT OP EEN 1/5 LOOPBAANVERMINDERING

Artikel 4

§ 1. In uitvoering van artikel 6 en artikel 9 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 103 hebben arbeiders die in ploegen of in cycli werken recht op een 1/5 loopbaanvermindering.

§ 2. De nadere regels voor het organiseren van het recht op loopbaanvermindering met 1/5 worden bepaald op ondernemingsniveau rekening houdend met de volgende voorwaarden:

- de bestaande arbeidsorganisatie moet verder toegepast kunnen worden. Hiermee wordt bedoeld dat de toepassing van de arbeidscycli en van de ploegenstelsels gegarandeerd moeten blijven;
- de loopbaanvermindering moet minstens per volledige dag genomen worden.

§ 3. De afgesproken organisatieregels worden opgenomen in een collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op ondernemingsvlak.

HOOFDSTUK V - LANDINGSBAAN

Artikel 5

§ 1. In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 118 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015, wordt de leeftijd op 55 jaar gebracht voor de periode 2015-2016 voor arbeiders die hun arbeidsprestaties verminderen met 1/5 of tot een halftijdse betrekking in het kader van een landingsbaan na 35 jaar loopbaan of in een zwaar beroep.

§ 2. Verdere modaliteiten van uitoefening van de rechten zoals hierboven omschrijven in §1 kunnen worden vastgelegd bij collectieve arbeidsovereenkomst op ondernemingsvlak.

HOOFDSTUK VI - OVERGANGSBEPALINGEN

Artikel 6

In toepassing van hoofdstuk VI van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 103 betreffende de overgangsbepalingen, blijft artikel 3 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007, geregistreerd op 28 augustus 2007 onder het nummer 84.170/CO/149.2 en algemeen verbindend verklaard op 19 februari 2008 (Belgisch Staatsblad van 3 april 2008,) gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, onverminderd van toepassing.

HOOFDSTUK VII - ORGANISATIIEGELS

Artikel 7

§ 1. Conform de bepalingen van de collectieve arbeidsoverkomst nr.103 bestaat er een onvoorwaardelijk recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering voor ondernemingen vanaf 11 werknemers.

§ 2. Indien 5% van de werknemers tegelijkertijd van dit recht wensen gebruik te maken moeten op ondernemingsvlak hieromtrent voorrangregels worden afgesproken, zoals opgenomen in afdeling 4 van de collectieve arbeidsovereenkomst nr.103.

§ 3. Arbeiders van 50 jaar en meer die gebruik maken van het recht op tijdskrediet of loopbaanvermindering, mogen niet worden meegeteld voor de berekening van de sectorale drempel van 5%.

Dit houdt in dat de sectorale drempel van 5% berekend wordt op het totaal aantal werknemers binnen de onderneming en dat los van dit% arbeiders van 50 jaar en meer gebruik kunnen maken van het recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering.

§ 4. Ondernemingen die bij ingang van deze collectieve arbeidsovereenkomst reeds een gunstiger percentage hanteren, kunnen dit percentage behouden. Hiertoe moet op ondernemingsvlak een collectieve arbeidsovereenkomst worden afgesloten.

§ 5. In ondernemingen met minder dan 11 werknemers zijn de formules van tijdskrediet, 1/5 loopbaanvermindering en loopbaanverminderingen voor de +50-jarigen toegelaten mits individueel akkoord tussen de werkgever en de arbeider.

HOOFDSTUK VIII - SPECIFIEKE VORMEN VAN LOOPBAANONDERBREKING

Artikel 8

De specifieke regelingen inzake loopbaanonderbreking, met name:

- recht op loopbaanonderbreking voor bijstand of verzorging van een zeer zwaar ziek gezins- of familielid, opgenomen in het koninklijk besluit van 10 augustus 1998 (Belgisch Staatsblad van 8 september 1998), gewijzigd bij koninklijk besluit van 10 oktober 2012 (Belgisch Staatsblad van 22 oktober 2012);
- recht op ouderschapsverlof in het kader van loopbaanonderbreking, opgenomen in het koninklijk besluit van 31 mei 2012 tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 juli 2005;
- recht op loopbaanonderbreking in het kader van palliatief verlof, opgenomen in het koninklijk besluit van 22 maart 1995 (Belgisch Staatsblad van 5 mei 1995)

installeren een apart recht op loopbaanonderbreking en vallen hierdoor volledig buiten het hierboven vermelde recht.

Dit betekent dat deze vormen van loopbaanonderbreking in de onderneming niet mee kunnen worden geteld in de berekening van de 5%.

HOOFDSTUK IX - OVERGANG NAAR HET STELSEL WERKLOOSHEID MET BEDRIJFSTOESLAG

Artikel 9

Bij overgang naar het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag na loopbaanvermindering en na vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking, wordt de aanvullende vergoeding bij stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag berekend op grond van het arbeidsregime en de bezoldiging die de arbeider voor de vermindering van zijn prestaties genoot.

HOOFDSTUK X - BEHOUD ANCIËNNITEIT

Artikel 10

Bij loopbaanvermindering en vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking blijft de anciënniteit en functiecategorie waarin de arbeider zich bevond voor de vermindering van prestaties behouden.

HOOFDSTUK XI - SLOTBEPALINGEN

Artikel 11

Zonder afbreuk te doen aan de bepalingen van artikel 6 hierboven, deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007 betreffende het recht op tijdskrediet en loopbaanvermindering, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk (Registratienummer: 84170/CO/14902), algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit op 19 februari 2008 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 3 april 2008.

Artikel 12

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2015 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Deze opzegging kan slechts ingaan ten vroegste vanaf 1 januari 2017.

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 13/05/2016

B.S.: 10/06/2016

Neerleggen: 28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104906/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud:

Meldingsplicht contracten bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming.

De anciënniteit gecumuleerd tijdens deze tijdelijke contracten wordt in aanmerking genomen en hieruit vloeit voort dat bij een aanwerving met een contract van onbepaalde duur, geen proefperiode zal kunnen voorzien worden. De ondernemingen van de sector kunnen slechts op dagelijkse contracten beroep doen indien dit absoluut noodzakelijk is. Het moet werkzaamheden betreffen waarvoor men voor het begin van de opdracht al weet dat het over een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen zal gaan.

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.:

C.C.T.: 21/06/07

A.R.: 19/02/08

M.B.: 03/04/08

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 10 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - BEGRIPSOMSCHRIJVING

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden volgende begrippen als volgt gedefinieerd:

- contracten van bepaalde duur of voor een duidelijk omschreven werk: de arbeidsovereenkomsten zoals voorzien in de artikelen 9, 10, 11 en 11bis van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (Belgisch Staatsblad 22 augustus 1978).
- uitzendarbeid: arbeid verricht door een uitzendkracht zoals gedefinieerd en gereguleerd in de wet van 24 juli 1987 betreffende tijdelijke arbeid, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling van werkrachten aan gebruikers (Belgisch Staatsblad 20 augustus 1987) en alle collectieve arbeidsovereenkomsten in uitvoering van deze wet.
- onderaanneming: werk uitgevoerd enkel op basis van een overeenkomst tussen de opdrachtgever en de onderaannemer, waarbij tussen de opdrachtgever en het personeel van de onderaannemer geen band van gezag bestaat in de zin van artikel 17, 2°, van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK III - MELDINGSPLICHT

Artikel 3

Behoudens wettelijke of conventionele beschikkingen die andere verplichtingen opleggen (bijvoorbeeld voorafgaande toestemming) moeten de ondernemingen die arbeiders aanwerven met een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd, een beroep doen op uitzendkrachten of een beroep doen op ongebruikelijke onderaanneming, voorafgaandelijk de ondernemingsraad of bij ontstentenis daarvan, de syndicale afvaardiging, of, bij ontstentenis daarvan de representatieve werknemersorganisaties hiervan in kennis stellen.

HOOFDSTUK IV - MODALITEITEN

Artikel 4

§ 1. In geval van tewerkstelling van arbeiders met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk, dienen de ondernemingen de bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten inzake loon- en arbeidsvoorwaarden integraal toe te passen.

§ 2. In geval van uitzendarbeid, dienen de lonen van toepassing in de onderneming voor de functie of het werk waarvoor de uitzendkracht wordt tewerkgesteld, toegepast te worden en dit onverminderd de conventionele en wettelijke beschikkingen betreffende bedoelde contracten.

§ 3. In geval van ongebruikelijke onderaanneming heeft de bovengenoemde meldingsplicht inhoudelijk betrekking op: de identiteit van de onderaannemer, het paritair (sub)comité waaronder de activiteit van onderaannemer ressorteert, de aard van de opdracht, de voorziene periode van onderaanneming, het aantal voor de opdracht ingeschakelde arbeiders van de onderaannemer.

§ 4. Teneinde het kwalitatief karakter van arbeid binnen de sector te bewaken, alsook omwille van het garanderen van een passend onthaal in de onderneming en de preventie van arbeidsongevallen, kunnen ondernemingen binnen de sector enkel een beroep doen op dagcontracten indien hiertoe expliciet een noodzaak bestaat. Het dient hier te gaan om werken waarvan vóór aanvang van de opdracht duidelijk is dat het gaat om een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen.

HOOFDSTUK V - OVERGANG NAAR CONTRACT VAN ONBEPAALEN DUUR

Artikel 5

§ 1. Indien een arbeider aangeworven wordt met een contract van onbepaalde duur na één of meerdere contracten van bepaalde duur, na één of meerdere contracten voor een duidelijk omschreven werk, of na één of meerdere uitzendcontracten, wordt de anciënniteit opgebouwd tijdens deze contracten van bepaalde duur, deze contracten voor een duidelijk omschreven werk en deze uitzendcontracten, meegerekend.

§ 2. Indien een arbeider wordt aangeworven met een contract van onbepaalde duur aansluitend op één of meerdere contracten van bepaalde duur, voor een duidelijk omschreven werk of uitzendarbeid, mag er geen proefperiode worden opgenomen.

§ 3. Teneinde oneigenlijk gebruik van uitzendarbeid te weren uit de sector worden uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk, na een periode van zes maanden omgezet in een contract van onbepaalde duur.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHED

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 21 juni 2007, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende de meldingsplicht contracten bepaalde duur, uitzendarbeid en onderaanneming, algemeen verbindend verklaard via Koninklijk Besluit van 19 februari 2008 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 3 april 2008.

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 30/12/2014

B.S.: 06/02/2015

Neerleggen: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121750/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

Meldingsplicht contracten bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming.

De anciënniteit gecumuleerd tijdens deze tijdelijke contracten wordt in aanmerking genomen en hieruit vloeit voort dat bij een aanwerving met een contract van onbepaalde duur, geen proefperiode zal kunnen voorzien worden.

De ondernemingen van de sector kunnen slechts op dagelijkse contracten beroep doen indien dit absoluut noodzakelijk is. Het moet werkzaamheden betreffen waarvoor men voor het begin van de opdracht al weet dat het over een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen zal gaan.

Uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk worden na een periode van zes maanden door de gebruiker in een contract van onbepaalde duur omgezet.

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 18/11/2011

B.S.: 06/01/2012

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

MELDINGSPLICHT CONTRACTEN BEPAALDE DUUR OF DUIDELIJK OMSCHREVEN WERK, UITZENDARBEID EN ONDERAANNEMING (2014)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 MAART 2014

In uitvoering van artikel 9 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - BEGRIPSOMSCHRIJVING

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden volgende begrippen als volgt gedefinieerd:

- contracten van bepaalde duur of voor een duidelijk omschreven werk: de arbeidsovereenkomsten zoals voorzien in de artikelen 9, 10, 11 en 11bis van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (Belgisch Staatsblad 22 augustus 1978).
- uitzendarbeid: arbeid verricht door een uitzendkracht zoals gedefinieerd en gereguleerd in de wet van 24 juli 1987 betreffende tijdelijke arbeid, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling van werkrachten aan gebruikers (Belgisch Staatsblad 20 augustus 1987) en alle collectieve arbeidsovereenkomsten in uitvoering van deze wet.
- onderaanneming: werk uitgevoerd enkel op basis van een overeenkomst tussen de opdrachtgever en de onderaannemer, waarbij tussen de opdrachtgever en het personeel van de onderaannemer geen band van gezag bestaat in de zin van artikel 17, 2°, van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK III - MELDINGSPLICHT

Artikel 3

Behoudens wettelijke of conventionele beschikkingen die andere verplichtingen opleggen (bijvoorbeeld voorafgaande toestemming) moeten de ondernemingen die arbeiders aanwerven met een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd, een beroep doen op uitzendkrachten of een beroep doen op ongebruikelijke onderaanneming, voorafgaandelijk de ondernemingsraad of bij ontstentenis daarvan, de syndicale afvaardiging, of, bij ontstentenis daarvan de representatieve werknemersorganisaties hiervan in kennis stellen.

HOOFDSTUK IV - MODALITEITEN

Artikel 4

§ 1. In geval van tewerkstelling van arbeiders met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk, dienen de ondernemingen de bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten inzake loon- en arbeidsvoorwaarden integraal toe te passen.

§ 2. In geval van uitzendarbeid, dienen de lonen van toepassing in de onderneming voor de functie of het werk waarvoor de uitzendkracht wordt tewerkgesteld, toegepast te worden en dit onverminderd de conventionele en wettelijke beschikkingen betreffende bedoelde contracten.

§ 3. In geval van ongebruikelijke onderaanneming heeft de bovengenoemde meldingsplicht inhoudelijk betrekking op: de identiteit van de onderaannemer, het paritair (sub)comité waaronder de activiteit van onderaannemer ressorteert, de aard van de opdracht, de voorziene periode van onderaanneming, het aantal voor de opdracht ingeschakelde arbeiders van de onderaannemer.

§ 4. Teneinde het kwalitatief karakter van arbeid binnen de sector te bewaken, alsook omwille van het garanderen van een passend onthaal in de onderneming en de preventie van arbeidsongevallen, kunnen ondernemingen binnen de sector enkel een beroep doen op dagcontracten indien hiertoe expliciet een noodzaak bestaat. Het dient hier te gaan om werken waarvan vóór aanvang van de opdracht duidelijk is dat het gaat om een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen.

HOOFDSTUK V - OVERGANG NAAR CONTRACT VAN ONBEPAALEDUUR

Artikel 5

§ 1. Indien een arbeider aangeworven wordt met een contract van onbepaalde duur na één of meerdere contracten van bepaalde duur, na één of meerdere contracten voor een duidelijk omschreven werk, of na één of meerdere uitzendcontracten, wordt de anciënniteit opgebouwd tijdens deze contracten van bepaalde duur, deze contracten voor een duidelijk omschreven werk en deze uitzendcontracten, meegerekend.

§ 2. Indien een arbeider wordt aangeworven met een contract van onbepaalde duur aansluitend op één of meerdere contracten van bepaalde duur, voor een duidelijk omschreven werk of uitzendarbeid, mag er geen proefperiode worden opgenomen.

§ 3. Teneinde oneigenlijk gebruik van uitzendarbeid te weren uit de sector worden uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk, na een periode van zes maanden door de gebruiker omgezet in een contract van onbepaalde duur.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende de meldingsplicht contracten bepaalde duur, uitzendarbeid en onderaanneming, algemeen verbindend verklaard via Koninklijk Besluit van 18 november 2011 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 januari 2012.

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerleggen: 03/11/2015

Registratiedatum: 08/12/2015

Registratienummer: 130425/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/12/2015

1. Inhoud:

Meldingsplicht contracten bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming.

De anciënniteit gecumuleerd tijdens deze tijdelijke contracten wordt in aanmerking genomen en hieruit vloeit voort dat bij een aanwerving met een contract van onbepaalde duur, geen proefperiode zal kunnen voorzien worden.

De ondernemingen van de sector kunnen slechts op dagelijkse contracten beroep doen indien dit absoluut noodzakelijk is. Het moet werkzaamheden betreffen waarvoor men voor het begin van de opdracht al weet dat het over een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen zal gaan.

Uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk worden na een periode van zes maanden door de gebruiker in een contract van onbepaalde duur omgezet.

2. Verlenging/vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 30/12/2014

B.S.: 06/02/2015

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - BEGRIPSOMSCHRIJVING

Artikel 2

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst worden volgende begrippen als volgt gedefinieerd:

- contracten van bepaalde duur of voor een duidelijk omschreven werk: de arbeidsovereenkomsten zoals voorzien in de artikelen 9, 10, 11 en 11bis van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (Belgisch Staatsblad 22 augustus 1978).
- uitzendarbeid: arbeid verricht door een uitzendkracht zoals gedefinieerd en gereguleerd in de wet van 24 juli 1987 betreffende tijdelijke arbeid, uitzendarbeid en terbeschikkingstelling van werkrachten aan gebruikers (Belgisch Staatsblad 20 augustus 1987) en alle collectieve arbeidsovereenkomsten in uitvoering van deze wet.
- onderaanneming: werk uitgevoerd enkel op basis van een overeenkomst tussen de opdrachtgever en de onderaannemer, waarbij tussen de opdrachtgever en het personeel van de onderaannemer geen band van gezag bestaat in de zin van artikel 17, 2°, van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten.

HOOFDSTUK III - MELDINGSPLICHT

Artikel 3

Behoudens wettelijke of conventionele beschikkingen die andere verplichtingen opleggen (bijvoorbeeld voorafgaande toestemming) moeten de ondernemingen die arbeiders aanwerven met een arbeidsovereenkomst voor een bepaalde tijd, een beroep doen op uitzendkrachten of een beroep doen op ongebruikelijke onderaanneming, voorafgaandelijk de ondernemingsraad of bij ontstentenis daarvan, de syndicale afvaardiging, of, bij ontstentenis daarvan de representatieve werknemersorganisaties hiervan in kennis stellen.

HOOFDSTUK IV - MODALITEITEN

Artikel 4

§ 1. In geval van tewerkstelling van arbeiders met een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd of voor een duidelijk omschreven werk, dienen de ondernemingen de bestaande collectieve arbeidsovereenkomsten inzake loon- en arbeidsvoorwaarden integraal toe te passen.

§ 2. In geval van uitzendarbeid, dienen de lonen van toepassing in de onderneming voor de functie of het werk waarvoor de uitzendkracht wordt tewerkgesteld, toegepast te worden en dit onverminderd de conventionele en wettelijke beschikkingen betreffende bedoelde contracten.

§ 3. In geval van ongebruikelijke onderaanneming heeft de bovengenoemde meldingsplicht inhoudelijk betrekking op: de identiteit van de onderaannemer, het paritair (sub)comité waaronder de activiteit van onderaannemer ressorteert, de aard van de opdracht, de voorziene periode van onderaanneming, het aantal voor de opdracht ingeschakelde arbeiders van de onderaannemer.

§ 4. Teneinde het kwalitatief karakter van arbeid binnen de sector te bewaken, alsook omwille van het garanderen van een passend onthaal in de onderneming en de preventie van arbeidsongevallen, kunnen ondernemingen binnen de sector enkel een beroep doen op dagcontracten indien hiertoe expliciet een noodzaak bestaat. Het dient hier te gaan om werken waarvan vóór aanvang van de opdracht duidelijk is dat het gaat om een opdracht van minder dan 5 opeenvolgende werkdagen.

HOOFDSTUK V - OVERGANG NAAR CONTRACT VAN ONBEPAALEN DUUR

Artikel 5

§ 1. Indien een arbeider aangeworven wordt met een contract van onbepaalde duur na één of meerdere contracten van bepaalde duur, na één of meerdere contracten voor een duidelijk omschreven werk, of na één of meerdere uitzendcontracten, wordt de anciënniteit opgebouwd tijdens deze contracten van bepaalde duur, deze contracten voor een duidelijk omschreven werk en deze uitzendcontracten, meegerekend.

§ 2. Indien een arbeider wordt aangeworven met een contract van onbepaalde duur aansluitend op één of meerdere contracten van bepaalde duur, voor een duidelijk omschreven werk of uitzendarbeid, mag er geen proefperiode worden opgenomen.

§ 3. Teneinde oneigenlijk gebruik van uitzendarbeid te weren uit de sector worden uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk, na een periode van zes maanden door de gebruiker omgezet in een contract van onbepaalde duur.

HOOFDSTUK VI - GELDIGHEID

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende de meldingsplicht contracten bepaalde duur, uitzendarbeid en onderaanneming, geregistreerd onder het nummer 121750/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard via Koninklijk Besluit van 30 december 2014 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 6 februari 2015.

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2015 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzeg van zes maanden betekend met een ter post aangetekende brief gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

400 VORMING EN TEWERKSTELLING

400 Vorming en opleiding (2013)

400 Vorming en opleiding (2014)

400 Vorming en opleiding (2015)

417 Databank en opleidingsCV

C.A.O.:28/09/2011   K.B.: 09/01/2013   B.S.: 08/05/2013

Neerlegging:12/10/2011

Registratiedatum: 03/11/2011

Registratienummer: 106630/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 17/11/2011

(Coördinatie:

C.A.O.: 28/10/2013   K.B.: 31/08/2014   B.S.: 28/11/2014)

1. Inhoud:

Vorming en opleiding

- Risicogroepen
- Sectorale tewerkstellingscel
- Permanente vorming
- Vormingskrediet
- Bedrijfsopleidingsplan
- Paritaire sectorale stuurgroep

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 18/06/2009   K.B.: 13/06/2010   B.S.: 06/08/2010

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2011 voor onbepaalde duur, met uitzondering van artikel 10 alineaas 1 en 2 dat op 1 januari 2012 in werking treden voor een bepaalde duur van 2 jaar, en op 31 december 2013 verval.

400 VORMING EN OPLEIDING (2013)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 28 SEPTEMBER 2011
(COÖRDINATIE CAO 28 OKTOBER 2013)

En exécution du chapitre V de l'accord national 2011 2012 du 7 juin 2011.

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – RISICOGROEPEN

Artikel 2 – Bijdragen voor risicogroepen

Overeenkomstig titel XIII, hoofdstuk VIII, afdeling 1 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 december 2006, en haar uitvoeringsbesluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van artikel 189 vierde lid van dezelfde wet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 april 2013, wordt de inning van 0,15% van de brutolonen van de arbeiders aan 108%, voorzien voor onbepaalde duur, bevestigd.

Gezien deze inspanning, vragen partijen dat de Minister van Werk de ondernemingen van de sector zou vrijstellen vrijstellen van de artikel 191 § 1 van de voornoemde wet voorziene bijdragen van 0,10% in 2013 bestemd voor het Tewerkstellingsfonds.

Artikel 3 – Definitie van risicogroepen

Rekening houdende met de bepalingen van hoger genoemd koninklijk besluit, wordt deze inning van 0,15% aangewend tot ondersteuning van vormings- en opleidingsinitiatieven van personen uit de volgende risicogroepen:

- langdurig werkzoekenden;
- kortgeschoolde werkzoekenden;
- werkzoekenden van 45 jaar en ouder;

- herintreders en herintreedsters;
- leefloners;
- personen met een arbeidshandicap;
- Personen die niet de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie bezitten of van wie minstens één van de ouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezat bij overlijden, of van wie minstens twee van de grootouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezaten bij overlijden;
- werkzoekenden in een herinschakelingsstatuut;
- (deeltijds) lerende jongeren;
- kortgeschoolde arbeiders;
- arbeiders die geconfronteerd worden met meervoudig ontslag, herstructurering of de introductie van nieuwe technologieën;
- arbeiders van 45 jaar en ouder;
- De risicogroepen voorzien in het koninklijk besluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van artikel 189, vierde lid, van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad 8 april 2013), gespecificeerd in artikel 3bis van de onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 3 bis

Tenminste 0,05% van de loonmassa dient te worden voorbehouden aan één of meerdere van volgende risicogroepen:

1. de werknemers van minstens 45 jaar oud die in de sector werken;
2. de werknemers van minstens 40 jaar oud die in de sector werken en bedreigd zijn met ontslag, zoals gespecificeerd in artikel 1, 2° van het voornoemde koninklijk besluit
3. de niet-werkenden en de personen die sinds minder dan een jaar werken en niet-werkend waren op het ogenblik van hun indiensttreding, zoals gespecificeerd in artikel 1, 3° van het voornoemde koninklijk besluit
4. de personen met een verminderde arbeidsgeschiktheid, zoals gespecificeerd in artikel 1, 4° van het voornoemde koninklijk besluit
5. de jongeren die nog geen 26 jaar oud zijn en opgeleid worden, hetzij in een stelsel van alternerend leren, hetzij in het kader van een individuele beroepsopleiding in een onderneming, bedoeld in artikel 27, 6°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, hetzij in het kader van een instapstage, bedoeld in artikel 36quater van hetzelfde koninklijk besluit van 25 november 1991.

Voor de eerste categorie wordt daarenboven aanbevolen om vooraleer over te gaan tot de afdanking van een arbeider van 45 jaar of meer, contact op te nemen met de vakbondsafvaardiging, of bij

ontstentenis hiervan, met één van de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het paritair subcomité, teneinde alternatieve mogelijkheden inzake beroepsopleiding of herscholing te onderzoeken (conform de afspraken omtrent de sectorale tewerkstellingscel en artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011 betreffende de werkzekerheid geregistreerd onder het nummer 104909/CAO/149.02 op 27 juli 2011 (bericht van neerlegging Belgisch Staatsblad 09 augustus 2011).

Individuele gevallen kunnen overgemaakt worden aan het Sociaal fonds dat in overleg met de sectorale tewerkstellingscel binnen Educam begeleidingsmaatregelen zal voorstellen.

Artikel 3 ter

Van de in artikel 3 bis bedoelde inspanning moet minstens de helft (0,025%) besteed worden aan initiatieven ten voordele van één of meerdere van de volgende groepen:

- a. De in artikel 3 bis, 5° bedoelde jongeren ;
- b. De in artikel 3 bis, 3° en 4°, bedoelde personen die nog geen 26 jaar oud zijn.

Artikel 4 – Tewerkstellingscel

In het kader van het nationaal akkoord 2001-2002 van 7 mei 2001 werd binnen de bestaande Educamwerking een sectorale tewerkstellingscel ingevoerd.

Deze tewerkstellingscel heeft zich sinds 1 juli 2007 meer specifiek ingeschreven in de afspraken gemaakt in het generatiepact en in de regelgeving op nationaal en regionaal vlak.

De sociale partners trachten binnen Educam – rekening houdend met bovenvermelde principes - verder uitvoering geven aan de sectorale tewerkstellingscel.

Deze cel dient zich specifiek te richten op de doelgroep, met name de volledig werklozen binnen het Sociaal Fonds voor het Koetswerk, en arbeiders getroffen door herstructureringen.

Daarenboven dient de wedertewerkstellingsbegeleiding van met ontslag geconfronteerde en van ontslagen arbeiders – met inbegrip van aanvullende opleidingen en begeleiding in het sollicitatietraject – het behoud van tewerkstelling binnen de sector mogelijk te maken.

De sectorale tewerkstellingscel tracht een coördinerende taak uit te oefenen: reeds bestaande instrumenten zoals arbeidsbemiddeling, loopbaanadvies, outplacement en erkenning van verworven competenties kunnen worden geïntegreerd in haar werking. Het uiteindelijke doel is de arbeiders zo efficiënt mogelijk te begeleiden gebruik makend van de reeds bestaande instrumenten.

Artikel 5 – Alternerend opleidingssysteem

In het kader van de opleiding van de deeltijds lerende jongeren engageren de ondertekenende partijen zich tot het verder uitbouwen van een kwalitatief en paritair beheerd alternerend opleidingssysteem. Daartoe zullen de in dit kader reeds opgestarte pilootprojecten geëvalueerd worden (samenwerkingsovereenkomsten met deeltijds onderwijs en middenstandsleerlingwezen). In functie van de evaluatie zal een landelijke verspreiding van deze aanpak gebeuren.

HOOFDSTUK III – RECHT OP PERMANENTE VORMING

Artikel 6 – Bijdragen voor permanente vorming

De inspanningen op het gebied van de voortdurende vorming van werknemers en werkgevers worden verder ondersteund door de inning van 0,55% van de brutolonen, voorzien voor onbepaalde duur.

Artikel 7 – Opdrachten aan Educam

De basisopdracht van Educam omvat het ondersteunen van een sectoraal opleidingsbeleid, met name:

- Het onderzoeken van kwalificatie- en opleidingsnoden, o.a. door het oplijsten van de opleidingsnoden binnen de ondernemingen;
- Het ontwikkelen van opleidingstrajecten in functie van de instroom en de permanente vorming;
- De kwaliteitsbewaking en certificering van de opleidingsinspanningen ten behoeve van de sector;
- Het voeren van een promotiebeleid rond de Educam -producten en dienstverlening, in de eerste plaats ten aanzien van de bedrijven die ressorteren onder het toepassingsgebied van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, alsook ten aanzien van de opleidingsactoren. Dit promotiebeleid moet bijdragen tot een betere bekendheid van Educam als dusdanig en haar rol in de realisatie van een paritair opleidingsbeleid, alsook tot het imago van de sector in het algemeen;
- De samenwerking tussen Educam en de bediendesector (via Cevora), zal verder worden uitgebouwd, teneinde de opleidingsinitiatieven op bedrijfsvlak voor arbeiders en bedienden optimaal te ondersteunen;
- Het ijveren voor een toename van de bedrijfsopleidingsplannen (zie ook artikel 9 van deze overeenkomst);
- Het bijstaan van bedrijfsleiders en vakbondsafgevaardigden bij de uitwerking van het opleidingsplan en het competentiebeheer in de ondernemingen;
- Het bijstaan en adviseren van werkgevers en arbeiders indien er zich op ondernemingsvlak problemen zouden voordoen bij het opmaken en uitwerken van opleidingsplannen voor arbeiders die van hun recht op permanente vorming geen gebruik kunnen of willen maken.
- Andere door de sector te bepalen opleidingsinitiatieven.

Artikel 8 – Vormingskrediet

Sinds 1 januari 2004 wordt per onderneming een collectief recht op vorming en opleiding opgebouwd à rato van vier uur per kwartaal per arbeider, het vormingskrediet.

Dit vormingskrediet is voor de onderneming het bij collectieve arbeidsovereenkomst gestelde objectief om de permanente vorming van de arbeiders te verzekeren. Onder « permanente vorming » wordt verstaan: de vorming die het vakmanschap van de arbeider bevordert, zijn arbeidsmarktpositie versterkt en beantwoordt aan de noden van de ondernemingen en de sector.

Het aantal arbeiders per onderneming wordt berekend op basis van de meest recent beschikbare gegevens bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, verder KSZ genaamd, per 30 juni.

Bijvoorbeeld: voor een bedrijf waarvoor deze KSZ-gegevens 10 arbeiders opgeven, bedraagt het vormingskrediet voor een volledig jaar 4 uur*4 (kwartalen)*10 (arbeiders) = 160 uur.

Ieder jaar in de loop van het vierde kwartaal, meldt Educam aan de bedrijven die ressorteren onder het paritair subcomité hun vormingskrediet. Dit vormingskrediet bepaalt dan voor de onderneming het objectief voor het komende jaar van het aantal te realiseren opleidingsuren voor de arbeiders. Dit vormingskrediet is niet overdraagbaar van het ene jaar naar het andere.

Het vormingskrediet wordt verminderd à rato van het aantal door de arbeider of arbeiders gevolgde opleidingsuren. Hiervoor komen uitsluitend door Educam erkende opleidingen in aanmerking. Educam beheert het vormingskrediet.

De afbouw van het vormingskrediet is gekoppeld aan het bedrijfsopleidingsplan waarvan sprake in artikel 9 en wordt in overleg met de vakbondsafvaardiging, bij ontstentenis in overleg met de arbeiders, maximaal gespreid over alle categorieën arbeiders van de onderneming.

De opleidingssteun voor de door Educam erkende opleidingen wordt gekoppeld aan het naleven van de verplichtingen zoals bepaald binnen deze overeenkomst omtrent vorming en opleiding.

Artikel 9 – Bedrijfsopleidingsplannen

Elke onderneming vanaf 15 werknemers (arbeiders en bedienden samen), stelt jaarlijks een bedrijfsopleidingsplan op. Dergelijk bedrijfsopleidingsplan wordt ter goedkeuring aan de ondernemingsraad, bij ontstentenis aan de vakbondsafvaardiging of aan het personeel, voorgelegd.

Ondernemingen van minder dan 15 werknemers kunnen in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst van 4 juli 2001 betreffende de representatieve functie, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 september 2002 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 november 2002, hun bedrijfsopleidingsplan opmaken.

Het jaarlijkse bedrijfsopleidingsplan wordt telkens vóór 15 februari van het betreffende jaar aan Educam overgemaakt.

Dit plan houdt rekening met de bestaande opleidingsnoden van de werknemers en de gewenste antwoorden hierop van het bedrijf. In functie van een sectorale erkenning en een optimaal gebruik van het vormingskrediet en van de Wet op het Betaald educatief verlof, verloopt de uitvoering van dit plan in overleg met Educam.

De uitvoering van dit plan wordt eveneens paritair opgevolgd en jaarlijks geëvalueerd. De jaarlijkse evaluatie gebeurt in de ondernemingsraad, bij ontstentenis in samenspraak met de vakbondsafvaardiging of door het paritair subcomité.

Educam heeft als taak een instrument te ontwikkelen dat bedrijven moet helpen een opleidingsplan op te stellen en zodoende de kwaliteit van die plannen te verhogen.

Naast het erkennen van opleidingen dient Educam ook een systeem en een procedure van certificering van werknemers uit te werken. Indien het opleidingsplan in door Educam erkende opleidingen voorziet en indien ze al dan niet gevolgd worden door een competentietest in het kader van certificering, dan dient daarover voorafgaand een akkoord te bestaan in het kader van het opleidingsplan of in het kader van een akkoord tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging (indien aanwezig). In geval van negatieve testresultaten wordt een principerecht op remediëring voorzien, waarin de werkgever er zich toe verbindt om een niet-geslaagde cursist een éénmalig recht op een remediëring aan te bieden.

Artikel 10 – Individueel recht op opleiding

Binnen het collectief recht op vorming en opleiding, zoals bepaald in artikel 8 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, heeft elke arbeider recht op 1 dag opleiding per 2 jaar.

Het installeren van het recht op 1 opleidingsdag per arbeider per 2 jaar wordt vanaf 1 januari 2012 ingevoerd voor een duurtijd van 2 jaar.

Dit systeem zal na deze periode worden geëvalueerd, op het begin van het jaar 2014 geëvalueerd.

Artikel 11 – Paritaire sectorale stuurgroep

De paritaire sectorale stuurgroep, opgericht binnen Educam ter uitvoering van het nationaal akkoord 2007-2008, dient verder uitwerking te geven aan onder meer volgende opdrachten:

- Onderzoeken in hoeverre de ondernemingen er in slagen om voor 1,9% vorming te organiseren in de onderneming in uitvoering van het generatiepact.

Indien uit dit onderzoek blijkt dat bijkomende vormingsinspanningen zich opdringen, dient deze stuurgroep te onderzoeken welke meerwaarde vanuit onderstaande denkpistes kan voortvloeien zoals met name een betere afstemming van de opleidingsbehoeften binnen de ondernemingen op het opleidingsaanbod.

- Voortzetten van de werkzaamheden inzake het optimaliseren van de aansluiting opleiding – arbeidsmarkt, ook voor het voltijds onderwijs.

- onderzoek naar de oprichting van een databank die elke gevolgde opleiding van elke arbeider registreert. Bovendien dient onderzocht te worden hoe een mogelijk opleidingsCV kan worden ingevoerd binnen de sector en geïntegreerd in deze databank.

Deze stuurgroep dient haar werkzaamheden ten laatste op 30 juni 2012 af te ronden.

HOOFDSTUK IV – ENGAGEMENT OPLEIDINGSINSPANNINGEN

Artikel 12

De ondertekenende partijen onderschrijven de noodzaak van permanente vorming als middel tot verhoging van de competitie van de werklieden, en bijgevolg van de ondernemingen

De ondertekenende partijen bevestigen de verplichting die in artikel 11§1 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 mei 2011 is genomen, de nodige maatregelen te treffen om de participatiegraad van de arbeiders jaarlijks met 5% in overeenstemming met de beschikkingen van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 11 oktober 2007 te verhogen dat ter uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het pact van solidariteit tussen de generaties in beslag wordt genomen.

HOOFDSTUK V – GELDIGHEID

Artikel 13

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 18 juni 2009, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende vorming en opleiding, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 13 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 4 augustus 2010).

Artikel 14 – Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur, met uitzondering van artikel 10 alineaas 1 en 2 dat op 1 januari 2012 in werking treden voor een bepaalde duur van 2 jaar, en op 31 december 2013 verval.

Zij kan door elk van de ondertekenende partijen worden opgezegd, mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de in dat paritair subcomité vertegenwoordigde organisaties.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 12/02/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121752/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

Vorming en opleiding

- Risicogroepen
- Sectorale tewerkstellingscel
- Permanente vorming
- Vormingskrediet
- Bedrijfsopleidingsplan
- Paritaire sectorale stuurgroep

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 09/01/2013

B.S.: 08/05/2013

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur, met uitzondering van artikel 10 alineaas 1 en 2 dat op 1 januari 2014 in werking treden voor een bepaalde duur van 2 jaar, en op 31 december 2015 verval.

In uitvoering van hoofdstuk V van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – RISICOGROEPEN

Artikel 2 – Bijdragen voor risicogroepen

Overeenkomstig titel XIII, hoofdstuk VIII, afdeling 1 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 december 2006, en het besluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van het artikel 189, vierde lid van diezelfde wet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 april 2013, wordt de inning van 0,15% van de brutolonen van de arbeiders aan 108%, voorzien voor onbepaalde duur bevestigd.

Gezien deze inspanning vragen partijen dat de Minister van Werk de ondernemingen van de sector zou vrijstellen van de in artikel 191 § 1 van voornoemde wet voorziene bijdrage van 0,10% in 2014 bestemd voor het tewerkstellingsfonds.

Artikel 3 – Definitie van risicogroepen

Rekening houdende met de bepalingen van hoger genoemd koninklijk besluit, wordt deze inning van 0,15% aangewend tot ondersteuning van vormings- en opleidingsinitiatieven van personen uit de volgende risicogroepen:

- Langdurig werkzoekenden;
- Kortgeschoolde werkzoekenden;
- Werkzoekenden van 45 jaar en ouder;

- Herintreders en herintreedsters;
- Leefloners;
- Personen met een arbeidshandicap;
- Personen die niet de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie bezitten of van wie minstens één van de ouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezat bij overlijden, of van wie minstens twee van de grootouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezaten bij overlijden ;
- Werkzoekenden in een herinschakelingsstatuut;
- (Deeltijds) lerende jongeren;
- Kortgeschoolde arbeiders;
- Arbeiders die geconfronteerd worden met meervoudig ontslag, herstructurering of de introductie van nieuwe technologieën;
- Arbeiders van 45 jaar en ouder;
- De risicogroepen voorzien in het koninklijk besluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van artikel 189, vierde lid, van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad 8 april 2013), gespecificeerd in artikel 4 van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 3 bis

Tenminste 0,05% van de loonmassa dient te worden voorbehouden aan één of meerdere van volgende risicogroepen:

1. de werknemers van minstens 45 jaar oud die in de sector werken;
2. de werknemers van minstens 40 jaar oud die in de sector werken en bedreigd zijn met ontslag, zoals gespecificeerd in artikel 1, 2° van het voornoemde koninklijk besluit
3. de niet-werkenden en de personen die sinds minder dan een jaar werken en niet-werkend waren op het ogenblik van hun indiensttreding, zoals gespecificeerd in artikel 1, 3° van het voornoemde koninklijk besluit
4. de personen met een verminderde arbeidsgeschiktheid, zoals gespecificeerd in artikel 1, 4° van het voornoemde koninklijk besluit
5. de jongeren die nog geen 26 jaar oud zijn en opgeleid worden, hetzij in een stelsel van alternerend leren, hetzij in het kader van een individuele beroepsopleiding in een onderneming, bedoeld in artikel 27, 6°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, hetzij in het kader van een instapstage, bedoeld in artikel 36quater van hetzelfde koninklijk besluit van 25 november 1991.

Voor de eerste categorie wordt daarenboven aanbevolen om vooraleer over te gaan tot de afdanking van een arbeider van 45 jaar of meer, contact op te nemen met de vakbondsafvaardiging, of bij

ontstentenis hiervan, met één van de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het paritair subcomité, teneinde alternatieve mogelijkheden inzake beroepsopleiding of herscholing te onderzoeken (conform de afspraken omtrent de sectorale tewerkstellingscel en artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011 betreffende de werkzekerheid geregistreerd onder het nummer 104909/CAO/149.02 op 27 juli 2011 (bericht van neerlegging Belgisch Staatsblad 09 augustus 2011).

Individuele gevallen kunnen overgemaakt worden aan het Sociaal fonds dat in overleg met de sectorale tewerkstellingscel binnen Educam begeleidingsmaatregelen zal voorstellen.

Artikel 3 ter

Van de in artikel 3 bis bedoelde inspanning moet minstens de helft (0,025%) besteed worden aan initiatieven ten voordele van één of meerdere van de volgende groepen:

- a. De in artikel 3 bis, 5° bedoelde jongeren ;
- b. De in artikel 3 bis, 3° en 4°, bedoelde personen die nog geen 26 jaar oud zijn.

Artikel 4 – Tewerkstellingscel

In het kader van het nationaal akkoord 2001-2002 van 7 mei 2001 werd binnen de bestaande Educamwerking een sectorale tewerkstellingscel ingevoerd.

Deze tewerkstellingscel heeft zich sinds 1 juli 2007 meer specifiek ingeschreven in de afspraken gemaakt in het generatiepact en in de regelgeving op nationaal en regionaal vlak.

De sociale partners trachten binnen Educam – rekening houdend met bovenvermelde principes - verder uitvoering geven aan de sectorale tewerkstellingscel.

Deze cel dient zich specifiek te richten op de doelgroep, met name de volledig werklozen binnen het Sociaal Fonds voor het Koetswerk, en arbeiders getroffen door herstructureringen.

Daarenboven dient de wedertewerkstellingsbegeleiding van met ontslag geconfronteerde en van ontslagen arbeiders – met inbegrip van aanvullende opleidingen en begeleiding in het sollicitatietraject – het behoud van tewerkstelling binnen de sector mogelijk te maken.

De sectorale tewerkstellingscel tracht een coördinerende taak uit te oefenen: reeds bestaande instrumenten zoals arbeidsbemiddeling, loopbaanadvies, outplacement en erkenning van verworven competenties kunnen worden geïntegreerd in haar werking. Het uiteindelijke doel is de arbeiders zo efficiënt mogelijk te begeleiden gebruik makend van de reeds bestaande instrumenten.

Artikel 5 – Alternerend opleidingssysteem

In het kader van de opleiding van de deeltijds lerende jongeren engageren de ondertekenende partijen zich tot het verder uitbouwen van een kwalitatief en paritair beheerd alternerend opleidingssysteem. Daartoe zullen de in dit kader reeds opgestarte pilootprojecten geëvalueerd worden (samenwerkingsovereenkomsten met deeltijds onderwijs en middenstandsleerlingwezen). In functie van de evaluatie zal een landelijke verspreiding van deze aanpak gebeuren.

HOOFDSTUK III – RECHT OP PERMANENTE VORMING

Artikel 6 – Bijdragen voor permanente vorming

De inspanningen op het gebied van de voortdurende vorming van werknemers en werkgevers worden verder ondersteund door de inning van 0,55% van de brutolonen, voorzien voor onbepaalde duur.

Artikel 7 – Opdrachten aan Educam

1) Basisopdracht

De basisopdracht van Educam omvat het ondersteunen van een sectoraal opleidingsbeleid, met name:

- Het onderzoeken van kwalificatie- en opleidingsnoden, o.a. door het oplijsten van de opleidingsnoden binnen de ondernemingen;
- Het ontwikkelen van opleidingstrajecten in functie van de instroom en de permanente vorming;
- De kwaliteitsbewaking en certificering van de opleidingsinspanningen ten behoeve van de sector;
- Het voeren van een promotiebeleid rond de Educam -producten en dienstverlening, in de eerste plaats ten aanzien van de bedrijven die ressorteren onder het toepassingsgebied van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, alsook ten aanzien van de opleidingsactoren. Dit promotiebeleid moet bijdragen tot een betere bekendheid van Educam als dusdanig en haar rol in de realisatie van een paritair opleidingsbeleid, alsook tot het imago van de sector in het algemeen;
- De samenwerking tussen Educam en de bediendesector (via Cevora), zal verder worden uitgebouwd, teneinde de opleidingsinitiatieven op bedrijfsvlak voor arbeiders en bedienden optimaal te ondersteunen;
- Het ijveren voor een toename van de bedrijfsopleidingsplannen (zie ook artikel 9 van deze overeenkomst);
- Het bijstaan van bedrijfsleiders en vakbondsafgevaardigden bij de uitwerking van het opleidingsplan en het competentiebeheer in de ondernemingen;
- Het bijstaan en adviseren van werkgevers en arbeiders indien er zich op ondernemingsvlak problemen zouden voordoen bij het opmaken en uitwerken van opleidingsplannen voor arbeiders die van hun recht op permanente vorming geen gebruik kunnen of willen maken.
- Andere door de sector te bepalen opleidingsinitiatieven.

2) Databank Educam

Vanaf 1 juli 2014 wordt binnen Educam een databank opgericht die elke gevolgde opleiding van elke arbeider registreert.

De uitvoeringmodaliteiten hiertoe worden door de sociale partners bepaald binnen de paritaire stuurgroep van Educam. Deze modaliteiten houden rekening met o.a. de volgende elementen:

- elke werkgever zal elektronisch, en dit via een elektronische interface, alle door zijn arbeiders gevolgde opleidingen buiten Educam moeten mededelen;
- van zodra de databank operationeel wordt, zullen de gegevens met betrekking tot het CV opleiding beschikbaar zijn volgens modaliteiten die bepaald dienen te worden door de sociale partners binnen de paritaire stuurgroep van Educam.

Artikel 8 – Vormingskrediet

Sinds 1 januari 2004 wordt per onderneming een collectief recht op vorming en opleiding opgebouwd à rato van vier uur per kwartaal per arbeider, het vormingskrediet.

Dit vormingskrediet is voor de onderneming het bij collectieve arbeidsovereenkomst gestelde objectief om de permanente vorming van de arbeiders te verzekeren. Onder « permanente vorming » wordt verstaan: de vorming die het vakmanschap van de arbeider bevordert, zijn arbeidsmarktpositie versterkt en beantwoordt aan de noden van de ondernemingen en de sector.

Het aantal arbeiders per onderneming wordt berekend op basis van de meest recent beschikbare gegevens bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, verder KSZ genaamd, per 30 juni.

Bijvoorbeeld: voor een bedrijf waarvoor deze KSZ-gegevens 10 arbeiders opgeven, bedraagt het vormingskrediet voor een volledig jaar $4 \text{ uur} * 4 \text{ (kwartalen)} * 10 \text{ (arbeiders)} = 160 \text{ uur}$.

Ieder jaar in de loop van het vierde kwartaal, meldt Educam aan de bedrijven die ressorteren onder het paritair subcomité hun vormingskrediet. Dit vormingskrediet bepaalt dan voor de onderneming het objectief voor het komende jaar van het aantal te realiseren opleidingsuren voor de arbeiders. Dit vormingskrediet is niet overdraagbaar van het ene jaar naar het andere.

Het vormingskrediet wordt verminderd à rato van het aantal door de arbeider of arbeiders gevolgde opleidingsuren. Hiervoor komen uitsluitend door Educam erkende opleidingen in aanmerking. Educam beheert het vormingskrediet.

De afbouw van het vormingskrediet is gekoppeld aan het bedrijfsopleidingsplan waarvan sprake in artikel 9 en wordt in overleg met de vakbondsafvaardiging, bij ontstentenis in overleg met de arbeiders, maximaal gespreid over alle categorieën arbeiders van de onderneming.

De opleidingssteun voor de door Educam erkende opleidingen wordt gekoppeld aan het naleven van de verplichtingen zoals bepaald binnen deze overeenkomst omtrent vorming en opleiding.

Artikel 9 – Bedrijfsopleidingsplannen

Elke onderneming vanaf 15 werknemers (arbeiders en bedienden samen), stelt jaarlijks een bedrijfsopleidingsplan op. Dergelijk bedrijfsopleidingsplan wordt ter goedkeuring aan de ondernemingsraad, bij ontstentenis aan de vakbondsafvaardiging of aan het personeel, voorgelegd.

Ondernemingen van minder dan 15 werknemers kunnen in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst van 4 juli 2001 betreffende de representatieve functie, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 september 2002 en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 20 november 2002, hun bedrijfsopleidingsplan opmaken.

Het jaarlijkse bedrijfsopleidingsplan wordt telkens vóór 15 februari van het betreffende jaar aan Educam overgemaakt.

Dit plan houdt rekening met de bestaande opleidingsnoden van de werknemers en de gewenste antwoorden hierop van het bedrijf. In functie van een sectorale erkenning en een optimaal gebruik van het vormingskrediet en van de Wet op het Betaald educatief verlof, verloopt de uitvoering van dit plan in overleg met Educam.

De uitvoering van dit plan wordt eveneens paritair opgevolgd en jaarlijks geëvalueerd. De jaarlijkse evaluatie gebeurt in de ondernemingsraad, bij ontstentenis in samenspraak met de vakbondsafvaardiging of door het paritair subcomité.

Educam heeft als taak een instrument te ontwikkelen dat bedrijven moet helpen een opleidingsplan op te stellen en zodoende de kwaliteit van die plannen te verhogen.

Naast het erkennen van opleidingen dient Educam ook een systeem en een procedure van certificering van werknemers uit te werken. Indien het opleidingsplan in door Educam erkende opleidingen voorziet en indien ze al dan niet gevolgd worden door een competentietest in het kader van certificering, dan dient daarover voorafgaand een akkoord te bestaan in het kader van het opleidingsplan of in het kader van een akkoord tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging (indien aanwezig). In geval van negatieve testresultaten wordt een principerecht op remediëring voorzien, waarin de werkgever er zich toe verbindt om een niet-geslaagde cursist een éénmalig recht op een remediëring aan te bieden.

Artikel 10 – Individueel recht op opleiding

Binnen het collectief recht op vorming en opleiding, zoals bepaald in artikel 8 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, heeft elke arbeider recht op 1 dag opleiding per jaar.

Het installeren van het recht op 1 opleidingsdag per arbeider per jaar wordt ingevoerd vanaf 1 januari 2014, voor een periode van 2 jaar.

Dit systeem zal na deze periode worden geëvalueerd, op het begin van het jaar 2015 geëvalueerd.

Artikel 11 – Paritaire sectorale stuurgroep

De paritaire sectorale stuurgroep, opgericht binnen Educam ter uitvoering van het nationaal akkoord 2007-2008, dient verder uitwerking te geven aan onder meer volgende opdrachten:

- Onderzoeken in hoeverre de ondernemingen er in slagen om voor 1,9% vorming te organiseren in de onderneming in uitvoering van het generatiepact.

Indien uit dit onderzoek blijkt dat bijkomende vormingsinspanningen zich opdringen, dient deze stuurgroep te onderzoeken welke meerwaarde vanuit onderstaande denkpistes kan voortvloeien zoals met name een betere afstemming van de opleidingsbehoeften binnen de ondernemingen op het opleidingsaanbod.

- Voortzetten van de werkzaamheden inzake het optimaliseren van de aansluiting opleiding – arbeidsmarkt, ook voor het voltijds onderwijs.
- Waken over het toepassen van de bepalingen van artikel 7 2) van deze collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de procedure voor registratie van elke opleiding die door elke arbeider wordt gevolgd en van beschikbaarheid van de informatie betreffende C.V. opleiding.

Deze stuurgroep dient haar werkzaamheden ten laatste op 30 juni 2014 af te ronden.

HOOFDSTUK IV – ENGAGEMENT OPLEIDINGSINSPANNINGEN

Artikel 12

De ondertekenende partijen onderschrijven de noodzaak van permanente vorming als middel tot verhoging van de competitie van de werklieden, en bijgevolg van de ondernemingen

De ondertekenende partijen bevestigen de verplichting die in artikel 10 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014 is genomen, de nodige maatregelen te treffen om de participatiegraad van de arbeiders jaarlijks met 5% in overeenstemming met de beschikkingen van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 11 oktober 2007 te verhogen dat ter uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het pact van solidariteit tussen de generaties in beslag wordt genomen.

HOOFDSTUK V – GELDIGHEID

Artikel 13

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 28 september 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende vorming en opleiding, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 8 mei 2013 (Belgisch Staatsblad van 9 januari 2013).

Artikel 14 – Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014 en wordt gesloten voor onbepaalde duur, met uitzondering van artikel 10 alinea 1 en 2 die wordt gesloten voor een bepaalde duur van 2 jaar, en op 31 december 2015 verval.

Zij kan door elk van de ondertekenende partijen worden opgezegd, mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de in dat paritair subcomité vertegenwoordigde organisaties.

C.A.O.: 16/11/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 27/11/2015

Registratiedatum: 01/02/2016

Registratienummer: 131221/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 12/02/2016

1. Inhoud:

Vorming en opleiding

- Risicogroepen
- Sectorale tewerkstellingscel
- Permanente vorming
- Vormingskrediet
- Bedrijfsopleidingsplan
- Paritaire sectorale stuurgroep

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 12/02/2015

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en de arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – RISICOGROEPEN

Artikel 2 – Bijdragen voor risicogroepen

Overeenkomstig titel XIII, hoofdstuk VIII, afdeling 1 van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 28 december 2006, en het besluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van het artikel 189, vierde lid van diezelfde wet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 8 april 2013, wordt de inning van 0,15% van de brutolonen van de arbeiders aan 108%, voorzien voor onbepaalde duur bevestigd.

Gezien deze inspanning vragen partijen dat de Minister van Werk de ondernemingen van de sector zou vrijstellen van de in artikel 191 § 1 van voornoemde wet voorziene bijdrage van 0,10% in 2015 en 2016 bestemd voor het tewerkstellingsfonds.

Artikel 3 – Definitie van risicogroepen

Rekening houdende met de bepalingen van hoger genoemd koninklijk besluit, wordt deze inning van 0,15% aangewend tot ondersteuning van vormings- en opleidingsinitiatieven van personen uit de volgende risicogroepen:

- Langdurig werkzoekenden;
- Kortgeschoolde werkzoekenden;
- Werkzoekenden van 45 jaar en ouder;
- Herintreders en herintreedsters;
- Leefloners;
- Personen met een arbeidshandicap;

- Personen die niet de nationaliteit van een lidstaat van de Europese Unie bezitten of van wie minstens één van de ouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezat bij overlijden, of van wie minstens twee van de grootouders deze nationaliteit niet bezitten of niet bezaten bij overlijden ;
- Werkzoekenden in een herinschakelingsstatuut;
- (Deeltijds) lerende jongeren;
- Kortgeschoolde arbeiders;
- Arbeiders die geconfronteerd worden met meervoudig ontslag, herstructurering of de introductie van nieuwe technologieën;
- Arbeiders van 45 jaar en ouder;
- De risicogroepen voorzien in het koninklijk besluit van 19 februari 2013 tot uitvoering van artikel 189, alinea 4, van de wet van 27 december 2006 houdende diverse bepalingen (Belgisch Staatsblad van 8 april 2013), gespecificeerd in artikel 3 bis van onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst.

Artikel 3 bis

Tenminste 0,05% van de loonmassa dient te worden voorbehouden aan één of meerdere van volgende risicogroepen:

1. de werknemers van minstens 45 jaar oud die in de sector werken;
2. de werknemers van minstens 40 jaar oud die in de sector werken en bedreigd zijn met ontslag, zoals gespecificeerd in artikel 1, 2° van het voornoemde koninklijk besluit
3. de niet-werkenden en de personen die sinds minder dan een jaar werken en niet-werkend waren op het ogenblik van hun indiensttreding, zoals gespecificeerd in artikel 1, 3° van het voornoemde koninklijk besluit
4. de personen met een verminderde arbeidsgeschiktheid, zoals gespecificeerd in artikel 1, 4° van het voornoemde koninklijk besluit
5. de jongeren die nog geen 26 jaar oud zijn en opgeleid worden, hetzij in een stelsel van alternerend leren, hetzij in het kader van een individuele beroepsopleiding in een onderneming, bedoeld in artikel 27, 6°, van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, hetzij in het kader van een instapstage, bedoeld in artikel 36quater van hetzelfde koninklijk besluit van 25 november 1991.

Voor de eerste categorie wordt daarenboven aanbevolen om vooraleer over te gaan tot de afdanking van een arbeider van 45 jaar of meer, contact op te nemen met de vakbondsafvaardiging, of bij ontstentenis hiervan, met één van de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het paritair subcomité, teneinde alternatieve mogelijkheden inzake beroepsopleiding of herscholing te onderzoeken (conform de afspraken omtrent de sectorale tewerkstellingscel en artikel 2 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011 betreffende de werkzekerheid geregistreerd onder het nummer 104909/CAO/149.02 op 27 juli 2011 (bericht van neerlegging Belgisch Staatsblad 09 augustus 2011).

Individuele gevallen kunnen overgemaakt worden aan het Sociaal fonds dat in overleg met de sectorale tewerkstellingscel binnen Educam begeleidingsmaatregelen zal voorstellen.

Artikel 3 ter

Van de in artikel 3 bis bedoelde inspanning moet minstens de helft (0,025%) besteed worden aan initiatieven ten voordele van één of meerdere van de volgende groepen:

- a. De in artikel 3 bis, 5, bedoelde jongeren;
- b. De in artikel 3 bis, 3 en 4, bedoelde personen die nog geen 26 jaar oud zijn.

Dit aandeel van de bijdrage voor risicogroepen dat besteed moet worden aan de jongeren wordt verhoogd tot minstens 0,05% van de loonmassa, om jongeren, via een ingroeibaan, werkkansen te bieden in de sector.

Elke jongere kan in aanmerking komen voor een ingroeibaan, ongeacht de aard van de overeenkomst (IBO, deeltijds leren/werken, arbeidsovereenkomst van bepaalde of onbepaalde duur, ...).

Educam krijgt de opdracht om in dit kader ondersteunende en bijkomende acties te ontwikkelen. De sociale partners bepalen voor 30 november 2015 hiertoe de nodige modaliteiten en voorwaarden.

Een specifieke opdracht in dit kader voor Educam is het uitwerken van een opleidingspakket voor oudere werknemers in een traject van peterschap om jongeren in een ingroeibaan te begeleiden en coachen in hun nieuwe job. Oudere werknemers dienen de nodige tijd te krijgen om enerzijds deze opleiding te volgen en anderzijds de jonge werknemer te begeleiden en te coachen in zijn nieuwe functie.

Artikel 4 – Tewerkstellingscel

In het kader van het nationaal akkoord 2001-2002 van 7 mei 2001 werd binnen de bestaande Educamwerking een sectorale tewerkstellingscel ingevoerd.

Deze tewerkstellingscel heeft zich sinds 1 juli 2007 meer specifiek ingeschreven in de afspraken gemaakt in het generatiepact en in de regelgeving op nationaal en regionaal vlak.

De sociale partners trachten binnen Educam – rekening houdend met bovenvermelde principes - verder uitvoering geven aan de sectorale tewerkstellingscel.

Deze cel dient zich specifiek te richten op de doelgroep, met name de volledig werklozen binnen het Sociaal Fonds voor het Koetswerk, en arbeiders getroffen door herstructureringen.

Daarenboven dient de wedertewerkstellings-begeleiding van met ontslag geconfronteerde en van ontslagen arbeiders – met inbegrip van aanvullende opleidingen en begeleiding in het sollicitatietraject – het behoud van tewerkstelling binnen de sector mogelijk te maken.

De sectorale tewerkstellingscel tracht een coördinerende taak uit te oefenen: reeds bestaande instrumenten zoals arbeidsbemiddeling, loopbaanadvies, outplacement en erkenning van verworven competenties kunnen worden geïntegreerd in haar werking. Het uiteindelijke doel is de arbeiders zo efficiënt mogelijk te begeleiden gebruik makend van de reeds bestaande instrumenten.

Artikel 5 – Alternerend opleidingssysteem

In het kader van de opleiding van de deeltijds lerende jongeren engageren de ondertekenende partijen zich tot het verder uitbouwen van een kwalitatief en paritair beheerd alternerend opleidingssysteem. Daartoe zullen de in dit kader reeds opgestarte pilootprojecten geëvalueerd worden (samenwerkingsovereenkomsten met deeltijds onderwijs en middenstandsléerlingwezen). In functie van de evaluatie zal een landelijke verspreiding van deze aanpak gebeuren.

HOOFDSTUK III – RECHT OP PERMANENTE VORMING

Artikel 6 – Bijdragen voor permanente vorming

De inspanningen op het gebied van de voortdurende vorming van werknemers en werkgevers worden verder ondersteund door de inning van 0,55% van de brutolonen, voorzien voor onbepaalde duur.

Artikel 7 – Opdrachten aan Educam

1) Basisopdracht

De basisopdracht van Educam omvat het ondersteunen van een sectoraal opleidingsbeleid, met name:

- Het onderzoeken van kwalificatie- en opleidingsnoden, o.a. door het olijsten van de opleidingsnoden binnen de ondernemingen;
- Het ontwikkelen van opleidingstrajecten in functie van de instroom en de permanente vorming;
- De kwaliteitsbewaking en certificering van de opleidingsinspanningen ten behoeve van de sector;
- Het voeren van een promotiebeleid rond de Educam -producten en dienstverlening, in de eerste plaats ten aanzien van de bedrijven die ressorteren onder het toepassingsgebied van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, alsook ten aanzien van de opleidingsactoren. Dit promotiebeleid moet bijdragen tot een betere bekendheid van Educam als dusdanig en haar rol in de realisatie van een paritair opleidingsbeleid, alsook tot het imago van de sector in het algemeen;
- De samenwerking tussen Educam en de bediendesector (via Cevora), zal verder worden uitgebouwd, teneinde de opleidingsinitiatieven op bedrijfsvlak voor arbeiders en bedienden optimaal te ondersteunen;
- Het ijveren voor een toename van de bedrijfsopleidingsplannen (zie ook artikel 9 van deze overeenkomst);
- Het bijstaan van bedrijfsleiders en vakbondsafgevaardigden bij de uitwerking van het opleidingsplan en het competentiebeheer in de ondernemingen;
- Het bijstaan en adviseren van werkgevers en arbeiders indien er zich op ondernemingsvlak problemen zouden voordoen bij het opmaken en uitwerken van opleidingsplannen voor arbeiders die van hun recht op permanente vorming geen gebruik kunnen of willen maken;

- Andere door de sector te bepalen opleidingsinitiatieven.

2) Databank Educam

Vanaf 1 juli 2014 wordt binnen Educam een databank opgericht die elke gevolgde opleiding van elke arbeider registreert.

De uitvoeringmodaliteiten hiertoe worden door de sociale partners bepaald binnen de paritaire stuurgroep van Educam. Deze modaliteiten houden rekening met o.a. de volgende elementen:

- elke werkgever zal elektronisch, en dit via een elektronische interface, alle door zijn arbeiders gevolgde opleidingen buiten Educam moeten mededelen;

- van zodra de databank operationeel wordt, zullen de gegevens met betrekking tot het CV opleiding beschikbaar zijn volgens modaliteiten die bepaald dienen te worden door de sociale partners binnen de paritaire stuurgroep van Educam.

Artikel 8 – Vormingskrediet

Sinds 1 januari 2004 wordt per onderneming een collectief recht op vorming en opleiding opgebouwd à rato van vier uur per kwartaal per arbeider, het vormingskrediet.

Dit vormingskrediet is voor de onderneming het bij collectieve arbeidsovereenkomst gestelde objectief om de permanente vorming van de arbeiders te verzekeren. Onder « permanente vorming » wordt verstaan: de vorming die het vakmanschap van de arbeider bevordert, zijn arbeidsmarktpositie versterkt en beantwoordt aan de noden van de ondernemingen en de sector.

Het aantal arbeiders per onderneming wordt berekend op basis van de meest recent beschikbare gegevens bij de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid, verder KSZ genaamd, per 30 juni.

Bijvoorbeeld: voor een bedrijf waarvoor deze KSZ-gegevens 10 arbeiders opgeven, bedraagt het vormingskrediet voor een volledig jaar $4 \text{ uur} \times 4 \text{ (kwartalen)} \times 10 \text{ (arbeiders)} = 160 \text{ uur}$.

Ieder jaar in de loop van het vierde kwartaal, meldt Educam aan de bedrijven die ressorteren onder het paritair subcomité hun vormingskrediet. Dit vormingskrediet bepaalt dan voor de onderneming het objectief voor het komende jaar van het aantal te realiseren opleidingsuren voor de arbeiders. Dit vormingskrediet is niet overdraagbaar van het ene jaar naar het andere.

Het vormingskrediet wordt verminderd à rato van het aantal door de arbeider of arbeiders gevolgde opleidingsuren. Hiervoor komen uitsluitend door Educam erkende opleidingen in aanmerking. Educam beheert het vormingskrediet.

De afbouw van het vormingskrediet is gekoppeld aan het bedrijfsopleidingsplan waarvan sprake in artikel 9 en wordt in overleg met de vakbondsafvaardiging, bij ontstentenis in overleg met de arbeiders, maximaal gespreid over alle categorieën arbeiders van de onderneming.

De opleidingssteun voor de door Educam erkende opleidingen wordt gekoppeld aan het naleven van de verplichtingen zoals bepaald binnen deze overeenkomst omtrent vorming en opleiding.

Artikel 9 – Bedrijfsopleidingsplannen

Elke onderneming vanaf 15 werknemers (arbeiders en bedienden samen), stelt jaarlijks een bedrijfsopleidingsplan op. Dergelijk bedrijfsopleidingsplan wordt ter goedkeuring aan de ondernemingsraad, bij ontstentenis aan de vakbondsafvaardiging of aan het personeel, voorgelegd.

Ondernemingen van minder dan 15 werknemers kunnen in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 oktober 2015 betreffende de representatieve functie, hun bedrijfsopleidingsplan opmaken.

Het jaarlijkse bedrijfsopleidingsplan wordt telkens vóór 15 februari van het betreffende jaar aan Educam overgemaakt.

Dit plan houdt rekening met de bestaande opleidingsnoden van de werknemers en de gewenste antwoorden hierop van het bedrijf. In functie van een sectorale erkenning en een optimaal gebruik van het vormingskrediet en van de Wet op het Betaald educatief verlof, verloopt de uitvoering van dit plan in overleg met Educam.

De uitvoering van dit plan wordt eveneens paritair opgevolgd en jaarlijks geëvalueerd. De jaarlijkse evaluatie gebeurt in de ondernemingsraad, bij ontstentenis in samenspraak met de vakbondsafvaardiging of door het paritair subcomité.

Educam heeft als taak een instrument te ontwikkelen dat bedrijven moet helpen een opleidingsplan op te stellen en zodoende de kwaliteit van die plannen te verhogen.

Naast het erkennen van opleidingen dient Educam ook een systeem en een procedure van certificering van werknemers uit te werken. Indien het opleidingsplan in door Educam erkende opleidingen voorziet en indien ze al dan niet gevolgd worden door een competentietest in het kader van certificering, dan dient daarover voorafgaand een akkoord te bestaan in het kader van het opleidingsplan of in het kader van een akkoord tussen de werkgever en de vakbondsafvaardiging (indien aanwezig). In geval van negatieve testresultaten wordt een principe-recht op remediëring voorzien, waarin de werkgever er zich toe verbindt om een niet-geslaagde cursist een éénmalig recht op een remediëring aan te bieden.

Artikel 10 – Individueel recht op opleiding

Binnen het collectief recht op vorming en opleiding, zoals bepaald in artikel 8 van deze collectieve arbeidsovereenkomst, heeft elke arbeider recht op 1 dag opleiding per jaar.

Het installeren van het recht op 1 opleidingsdag per arbeider per jaar werd ingevoerd sinds 1 januari 2014.

Dit systeem zal jaarlijks worden geëvalueerd.

Artikel 11 – Paritaire sectorale stuurgroep

De paritaire sectorale stuurgroep, opgericht binnen Educam ter uitvoering van het nationaal akkoord 2007-2008, dient verder uitwerking te geven aan onder meer volgende opdrachten:

- Onderzoeken in hoeverre de ondernemingen er in slagen om voor 1,9% vorming te organiseren in de onderneming in uitvoering van het generatiepact.

Indien uit dit onderzoek blijkt dat bijkomende vormingsinspanningen zich opdringen, dient deze stuurgroep te onderzoeken welke meerwaarde vanuit onderstaande denkpistes kan voortvloeien zoals met name een betere afstemming van de opleidingsbehoeften binnen de ondernemingen op het opleidingsaanbod.

- Voortzetten van de werkzaamheden inzake het optimaliseren van de aansluiting opleiding – arbeidsmarkt, ook voor het voltijds onderwijs.
- Waken over het toepassen van de bepalingen van artikel 7 2) van deze collectieve arbeidsovereenkomst met betrekking tot de procedure voor registratie van elke opleiding die door elke arbeider wordt gevolgd en van beschikbaarheid van de informatie betreffende C.V. opleiding.

Deze stuurgroep dient haar werkzaamheden ten laatste op 30 juni 2016 af te ronden.

HOOFDSTUK IV – ENGAGEMENT OPLEIDINGSINSPANNINGEN

Artikel 12

De ondertekenende partijen onderschrijven de noodzaak van permanente vorming als middel tot verhoging van de competentie van de werklieden, en bijgevolg van de ondernemingen

De ondertekenende partijen bevestigen de verplichting die reeds in artikel 10 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014 is genomen, de nodige maatregelen te treffen om de participatiegraad van de arbeiders jaarlijks met 5 procent punt in overeenstemming met de beschikkingen van artikel 2 van het Koninklijk besluit van 11 oktober 2007 te verhogen dat ter uitvoering van artikel 30 van de wet van 23 december 2005 betreffende het pact van solidariteit tussen de generaties in beslag wordt genomen.

HOOFDSTUK V – GELDIGHEID

Artikel 13

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt deze van 28 maart 2014, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, betreffende vorming en opleiding, geregistreerd onder het nummer 121752/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 8 januari 2015 (Belgisch Staatsblad van 12 februari 2015), gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst betreffende ingroeibanen, geregistreerd onder het nummer 128523/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 12 augustus 2015).

Artikel 14 – Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2015 en wordt gesloten voor onbepaalde duur,.

Zij kan door elk van de ondertekenende partijen worden opgezegd, mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de in dat Paritair Subcomité vertegenwoordigde organisaties.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 08/01/2015

B.S.: 06/02/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121751/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

OpleidingsCV

- Vanaf 01.07.2014 wordt binnen Educam een databank opgericht die alle gevolgde opleidingen registreert
- Educam moet hiervoor een eenvoudige tool uitwerken om registratie mogelijk te maken voor de werkgever
- Het opleidingsCV zal in deze databank worden geïntegreerd

2. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van hoofdstuk V van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in uitvoering van artikel 11 van het nationaal akkoord 2013-2014, gesloten op 24 februari 2014 in het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

HOOFDSTUK II – INVOERING, DEFINITIE EN UITWERKING VAN HET OPLEIDINGSCV

Artikel 3

Vanaf 1 juli 2014 dient elke onderneming een opleidingsCV in te vullen en permanent bij te houden voor elke arbeider die in de onderneming is tewerkgesteld en die behoort tot het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Dit opleidingsCV is een inventaris van de door de arbeider in kwestie uitgeoefende functies, de door hem gevolgde opleidingen en de door hem behaalde certificaten en erkenningen tijdens zijn tewerkstelling in de betrokken onderneming.

Artikel 4

Het opleidingsCV wordt opgesteld, vertrekkende van een database opgesteld binnen de vzw Educam, zoals bepaald in artikel 5 van onderhavige overeenkomst. De paritaire stuurgroep van Educam bepaalt de verdere modaliteiten met betrekking tot de opdracht.

De verantwoordelijkheid voor het opmaken en bijhouden van deze inventaris ligt bij de werkgever. De uitwerking ervan en de procedure tot opvolging gebeurt in de schoot van Educam.

Artikel 5

De sociale partners van de sector geven Educam de opdracht om hiertoe een databank en elektronisch registratiesysteem uit te werken die het mogelijk maken om de inventaris te maken, zoals omschreven in de 2e alinea van artikel 3 van onderhavige overeenkomst.

Hiertoe dienen zowel de werkgever als de arbeider in kwestie alle benodigde informatie hieromtrent beschikbaar te stellen aan Educam.

Het registratiesysteem dient voordelen te bieden voor zowel de werkgever als de arbeider in kwestie, en beantwoordt dus minstens aan volgende voorwaarden:

- Administratieve vereenvoudiging (ook in het kader van de opmaak en uitwerking van de sociale balans);
- Transparant;
- Beveiligd.

HOOFDSTUK III - INHOUD VAN HET OPLEIDINGSCV

Artikel 6

§ 1. Het opleidingsCV bevat minimaal de volgende elementen:

1. Gegevens van de onderneming, zoals:

- Naam
- Adres
- KBO nummer
- RSZ nummer

2. Gegevens van de arbeider, zoals:

- Naam
- Adres
- Datum indiensttreding en eind van bezigheid
- Rijksregisternummer

3. Uitgeoefende functies, zoals:

- Naam functie

- Eventueel bondige omschrijving ervan indien de functie onvoldoende duidelijk is
- Periode van uitoefening.

4. Alle door de arbeider gevolgde opleidingen:

- Naam opleiding
- Naam opleidingsinstituut
- Eventueel bondige omschrijving ervan
- Duurtijd van de gevolgde opleiding.

5. Behaalde certificaten of erkenningen, zoals:

- Naam certificaat / erkenning
- Eventueel bondige omschrijving ervan
- Einde geldigheidsdatum

§ 2. De inventaris bevat dus alle uitgeoefende functies, alle gevolgde beroepsopleidingen en alle behaalde certificaten of erkenningen minstens sinds 1 juli 2014 of vanaf de datum van indiensttreding indien deze later valt dan 1 juli 2014.

§ 3. De inventaris betreft alle genoten beroepsopleidingen op initiatief van de werkgever, alsmede deze die door een arbeider op eigen initiatief, buiten of gedurende de uren worden gevolgd, met name de normale arbeidsuren. Deze opleiding kan zowel formeel als on the job.

§ 4. Door Educam wordt een procedure uitgewerkt om de opleidingen zoals bepaald in §3 van dit artikel, volgens een bepaalde vorm en code weer te geven, waardoor opleidingen op dezelfde manier worden geregistreerd en weergegeven.

Artikel 7

De inventaris kan ook ingevuld en bijgehouden worden voor onder andere uitzendarbeiders, leerjongeren, leerlingen en jobstudenten.

HOOFDSTUK IV – PROCEDURE TOT OPVOLGING EN BEWARING VAN HET OPLEIDINGSCV

Artikel 8

De werkgever en de arbeider hebben toegang tot het systeem dat door Educam wordt uitgewerkt, waardoor zij het recht hebben dit opleidingsCV in te zien. De arbeider heeft het recht om verbeteringen aan te brengen of om aanvullingen te doen teneinde de inventaris zoals bedoeld in alinea 2 van artikel 3 van onderhavige overeenkomst te vervolledigen.

Artikel 9

Het opleidingsCV wordt permanent bijgewerkt.

Jaarlijks ontvangt de arbeider een kopie van zijn opleidingsCV alsook op elk moment waarop hij vraagt en ten laatste op de laatste dag indien de arbeider de onderneming verlaat. De originele attesten van opleidingen en certificaten, in het bezit van de werkgever, dienen te worden toegevoegd aan het opleidingsCV, en ingeval van uitdiensttreding dienen deze ook te worden meegegeven aan de arbeider.

Artikel 10

Het opleidingsCV is een persoonlijk document, waardoor er dient rekening te worden gehouden met de persoonlijke levenssfeer van de arbeider.

Het opleidingsCV is enkel raadpleegbaar door de werkgever, de arbeider en door Educam. Het kan door geen enkele instantie aan derden worden bezorgd, behalve door de arbeider zelf en kan geen resultaten van tests bevatten.

Artikel 11

Bij betwistingen op ondernemingsvlak, kunnen de betrokken werknemersorganisaties en/of hun afgevaardigden, hun rol spelen zoals die hen wordt toebedeeld vanuit één of meerdere van onderstaande collectieve arbeidsovereenkomsten:

- de collectieve arbeidsovereenkomst van 18 juni 2009 betreffende het statuut van de vakbondsafvaardigingen, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 2 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 6 augustus 2010);
- de collectieve arbeidsovereenkomst 4 juli 2001 betreffende de erkenning van de representatieve functie, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 25 september 2002 (Belgisch Staatsblad van 20 november 2002).

HOOFDSTUK V – SLOTBEPALINGEN

Artikel 12

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2014 en geldt voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd met een opzegging van 3 maanden bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

500

SOCIAAL OVERLEG

- 510 Statuut van de vakbondsafvaardigingen
- 513 Erkenning van de representatieve functie (2001)
- 513 Erkenning van de representatieve functie (2015)
- 520 Vakbondsvorming
- 530 Werkzekerheid

C.A.O.: 18/06/2009

K.B.: 02/06/2010

B.S.: 06/08/2010

Neerlegging: 30/06/2009

Registratiedatum: 14/09/2009

Registratienummer: 94272/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 30/09/2009

1. Inhoud:

Statuut vakbondsafvaardigingen.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 26/05/05

K.B.: 16/02/06

B.S.: 15/03/06

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2009 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en de arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van dit akkoord wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2

Deze collectieve arbeidsovereenkomst, aangegaan in uitvoering van en overeenkomstig de collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende het statuut van de vakbondsafvaardigingen van het personeel der ondernemingen, op 24 mei en 30 juni 1971 afgesloten in de Nationale Arbeidsraad, regelt de oprichting en het statuut van de vakbondsafvaardigingen van het werkliedenpersoneel.

Artikel 3

De werkgevers erkennen dat hun georganiseerd werkliedenpersoneel bij hen vertegenwoordigd wordt door een vakbondsafvaardiging waarvan de leden aangewezen of verkozen zijn onder het georganiseerd werkliedenpersoneel van de onderneming.

Onder “georganiseerd werkliedenpersoneel” wordt verstaan: het werkliedenpersoneel aangesloten bij één der ondertekenende interprofessionele werknemersorganisaties van de voormelde overeenkomsten.

Artikel 4

De werkgevers verbinden er zich toe op het personeel geen enkele druk uit te oefenen om het te beletten bij een vakbond aan te sluiten en aan de niet-aangeslotenen geen andere voorrechten dan aan de aangesloten arbeiders toe te kennen.

De vakbondsafvaardigingen verbinden er zich toe in de ondernemingen de praktijken van paritaire betrekkingen, die met de geest van deze collectieve arbeidsovereenkomst stroken, na te leven.

Artikel 5

De werkgevers en de vakbondsafvaardigingen:

- geven in alle omstandigheden blijk van een geest van rechtvaardigheid, billijkheid en verzoening die bepalend is voor de goede sociale betrekkingen in de ondernemingen;
- leven de sociale wetgeving, de collectieve arbeidsovereenkomsten en het arbeidsreglement na en bundelen hun inspanningen teneinde de naleving ervan te verzekeren.

HOOFDSTUK III - OPRICHTING EN SAMENSTELLING VAN DE VAKBONDSAFVAARDIGING

Artikel 6

Op schriftelijk verzoek van één of meerdere in het Paritair Subcomité voor het koetswerk vertegenwoordigde werknemersorganisaties, wordt in de bij artikel 1 bedoelde ondernemingen een vakbondsafvaardiging ingesteld, waarvan het aantal effectieve en plaatsvervangende afgevaardigden, op grond van het aantal in de onderneming tewerkgestelde arbeiders, als volgt wordt vastgesteld:

- 15 tot en met 30 arbeiders: 2 effectieve afgevaardigden,
  - 31 tot en met 50 arbeiders: 3 effectieve afgevaardigden,
- indien tenminste 25 pct. van de arbeiders hierom verzoeken;
- 51 tot en met 150 arbeiders: 4 effectieve afgevaardigden en 4 plaatsvervangende afgevaardigden.

Voor de ondernemingen waar meer dan 150 arbeiders tewerkgesteld zijn, worden één bijkomende effectieve afgevaardigde en één bijkomende plaatsvervangende afgevaardigde aangewezen per begonnen schijf van 50 arbeiders.

Voor de ondernemingen met minder dan 15 arbeiders, zullen de meest betrokken representatieve werknemersorganisaties aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, de ondernemingen laten kennen waar een syndicale macht bestaat die een vakbondsafvaardiging rechtvaardigt.

De plaatsvervangende afgevaardigden wonen de vergaderingen van de afvaardiging en de audiënties slechts bij in geval van afwezigheid of verhindering van de effectieve afgevaardigden en in dezelfde verhouding.

Artikel 7

Om het mandaat van afgevaardigde te kunnen uitoefenen moeten de leden van het werkliedenpersoneel aangesloten bij één der werknemersorganisaties, bedoeld bij artikel 3, aan volgende voorwaarden voldoen:

1. 18 jaar oud zijn op het ogenblik van de aanwijzing;
2. sedert tenminste zes maanden in de onderneming tewerkgesteld zijn.

Het mandaat neemt in ieder geval een einde op schriftelijk verzoek van de werknemersorganisatie die de kandidatuur van de afgevaardigde heeft voorgedragen.

Indien het mandaat van een vakbondsafgevaardigde, om gelijk welke reden, een einde neemt tijdens de uitoefening van dit mandaat, heeft de werknemersorganisatie waartoe deze afgevaardigde behoort, het recht om, bij ontstentenis van een plaatsvervangende afgevaardigde, de persoon aan te duiden die het mandaat zal voleindigen.

Artikel 8

1. De aangewezen of verkozen afgevaardigden, worden uitgekozen op grond van het gezag waarover zij bij de uitvoering van hun kiese opdrachten moeten beschikken en hun bevoegdheid welke een degelijke kennis van de onderneming en van de bedrijfstak omvat. De duur van de mandaten wordt op vier jaar bepaald; zij kunnen hernieuwd worden.

2. De vakbondsafgevaardigden worden aangewezen door de in het Paritair Subcomité voor het koetswerk vertegenwoordigde organisaties van werknemers, hetzij op grond van het aantal aangeslotenen, hetzij op grond van de stemresultaten van de verkiezingen in ondernemingsraad en/of het comité voor preventie en bescherming op het werk. Onderlinge regionale afspraken tussen werknemersorganisaties blijven onverminderd van toepassing.

De mandaten worden hernieuwd naar aanleiding van de verkiezingen voor de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk. De werknemersorganisaties beschikken, na deze verkiezingen, over een periode van zes maanden om tot de hernieuwing over te gaan.

3. De werknemersorganisaties kunnen overeenkomen, dat, voor de ondernemingen waar verkiezingen georganiseerd worden voor de comités voor preventie en bescherming op het werk, de aanwijzing van de afgevaardigden wordt vervangen door verkiezingen.

In deze gevallen worden verkiezingen georganiseerd, binnen de ondernemingen, gelijktijdig met deze voor de comités voor preventie en bescherming op het werk, met dien verstande dat alle maatregelen om de vrijheid en het geheim van de stemming te verzekeren, moeten genomen zijn.

De verkiezingsprocedure en de verdeling van de mandaten worden geregeld overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 12 augustus 1994 betreffende de aanwijzing van de personeelsafgevaardigden in de comités voor preventie en bescherming op het werk, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 2 september 1994.

Artikel 9

Alle arbeiders van de onderneming kunnen stemmen, op voorwaarde dat zij:

- de leeftijd van 16 jaar bereikt hebben;
- sedert tenminste drie maanden tewerkgesteld zijn in de onderneming.

HOOFDSTUK IV - BEVOEGDHEID VAN DE VAKBONDSAFVAARDIGING

Artikel 10

De vakbondsafvaardiging wordt zo spoedig mogelijk ontvangen door de werkgever of zijn afgevaardigde, rekening houdend met de omstandigheden, naar aanleiding van:

1. elke vraag betreffende:
  - de arbeidsbetrekkingen;
  - de onderhandelingen met het oog op het sluiten van collectieve overeenkomsten of akkoorden in de schoot van de onderneming zonder dat daarbij afbreuk wordt gedaan aan de collectieve overeenkomsten of akkoorden die op andere vlakken zijn gesloten;
  - de toepassing in de onderneming van de sociale wetgeving, van de collectieve arbeidsovereenkomsten, van het arbeidsreglement en van de individuele arbeidsovereenkomsten;
  - de toepassing van de loonschalen en van de classificatieregels;
  - de naleving van de algemene beginselen bepaald in deze collectieve arbeidsovereenkomst;
2. elk geschil of betwisting van collectieve aard dat zich in de onderneming voordoet of wanneer dergelijke geschillen of betwistingen dreigen te ontstaan;
3. elk individueel geschil dat of elke individuele betwisting die niet kon worden opgelost na te zijn ingediend langs de gewone hiërarchische weg door de belanghebbende arbeider, op zijn verzoek bijgestaan door zijn vakbondsafgevaardigde;
4. elke beslissing die ingrijpende veranderingen voor de arbeidsorganisatie of de arbeidsovereenkomsten kan meebrengen.

Bovendien is de vakbondsafvaardiging in ondernemingen met minder dan 50 werknemers, ook bevoegd voor de jaarlijkse toelichting van de economisch-financiële informatie.

HOOFDSTUK V - STATUUT VAN DE LEDEN VAN DE VAKBONDSAFVAARDIGING

Artikel 11

Het mandaat van vakbondsafgevaardigde mag geen aanleiding geven tot enig nadeel voor diegene die het uitoefent. Dit betekent dat de afgevaardigden recht hebben op de normale promoties en bevorderingen van de categorie arbeiders waartoe zij behoren.

Artikel 12 - Faciliteiten

De leden van de vakbondsafvaardiging kunnen, gedurende het normaal werkrooster, over de nodige tijd en faciliteiten beschikken om de in deze collectieve arbeidsovereenkomst omschreven vakbondsopdrachten en activiteiten collectief of individueel uit te oefenen.

De kredieturen die voor het uitvoeren van hun opdracht nodig zijn, worden in gemeenschappelijk overleg op het vlak van de onderneming bepaald, met een minimum van twee uren per week per afgevaardigde. Deze uren worden bezoldigd op grond van het normaal gemiddeld loon van elke belanghebbende.

De onderneming stelt een lokaal ter beschikking van de vakbondsafgevaardigden teneinde hen toe te laten hun opdrachten passend te vervullen.

Artikel 13 - Bescherming tegen afdanking

§ 1. De effectieve en plaatsvervangende leden van de vakbondsafvaardiging mogen niet worden afgedankt om redenen die eigen zijn aan de uitoefening van hun mandaat.

De werkgever die voornemens is een effectieve of plaatsvervangende vakbondsafgevaardigde om gelijk welke reden, met uitzondering van dringende redenen, af te danken, verwittigt voorafgaandelijk de vakbondsafvaardiging evenals de vakbondsorganisatie die de kandidatuur van deze afgevaardigde heeft voorgedragen. Deze verwittiging gebeurt bij aangetekend schrijven en heeft uitwerking op de derde dag volgend op de datum van de verzending.

De betrokken vakbondsorganisatie beschikt over een termijn van zeven dagen om mee te delen dat zij de geldigheid van de voorgenomen afdanking weigert te aanvaarden. Deze mededeling gebeurt bij aangetekend schrijven. De termijn van zeven dagen neemt een aanvang op de dag waarop het door de werkgever toegezonden schrijven uitwerking geeft.

Het uitblijven van reactie van de vakbondsorganisatie moet beschouwd worden als een aanvaarding van de geldigheid van de voorgenomen afdanking.

Indien de vakbondsorganisatie weigert de geldigheid van de voorgenomen afdanking te aanvaarden, legt de meest gereede partij het geval voor aan het oordeel van het verzoeningsbureau van het Paritair Subcomité voor het koetswerk. Gedurende deze periode mag de maatregel tot afdanking niet worden uitgevoerd.

Indien het verzoeningsbureau tot geen éénparige beslissing is kunnen komen binnen de dertig dagen na de aanvraag om bemiddeling, of indien het geschil bij hem niet aanhangig is gemaakt, wordt de betwisting betreffende de geldigheid van de redenen die door de werkgever worden ingeroepen om de afdanking te verantwoorden aan de arbeidsrechtbank voorgelegd.

§ 2. Dringende reden

In geval van afdanking van een effectieve of plaatsvervangende vakbondsafgevaardigde wegens dringende redenen moet de vakbondsorganisatie daarvan onmiddellijk op de hoogte worden gebracht.

§ 3. Forfaitaire vergoeding

Een forfaitaire vergoeding is door de werkgever verschuldigd in navolgende gevallen:

- indien hij een effectieve of plaatsvervangende vakbondsafgevaardigde afdankt, zonder de in artikel 13, § 1, bepaalde procedure na te leven;

- indien, op het einde van deze procedure, de geldigheid van de redenen van afdanking, rekening houdend met de bepaling van artikel 13, § 1, lid 1, door het verzoeningsbureau of door de arbeidsrechtbank niet wordt erkend.;

- indien de werkgever een effectieve of plaatsvervangende afgevaardigde heeft ontslagen wegens dringende redenen en de arbeidsrechtbank het ontslag ongegrond heeft verklaard;

- indien de arbeidsovereenkomst werd beëindigd wegens zware fout van de werkgever die voor de effectieve of plaatsvervangende afgevaardigde een reden is tot onmiddellijke beëindiging van de overeenkomst.

Deze forfaitaire vergoeding is gelijk aan de bruto bezoldiging van één jaar, onverminderd de toepassing van de artikelen 39 en 40 van de wet van 3 juli 1978 op de arbeidsovereenkomsten.

Artikel 14 - Interne en externe communicatie

De vakbondsafvaardiging kan mondeling of schriftelijk overgaan tot alle mededelingen welke nuttig zijn voor het personeel, zonder dat zulks de organisatie van het werk mag verstoren. Deze mededelingen moeten van professionele of syndicale aard zijn.

Op de arbeidsplaats en gedurende de werkuren kunnen voorlichtingsvergaderingen voor het personeel van de onderneming ingericht worden door de vakbondsafvaardiging. Deze vergaderingen kunnen slechts mits instemming van de werkgever doorgaan. Hij mag echter niet willekeurig zijn toestemming weigeren te geven.

Artikel 15 - Communicatiefaciliteiten

Gezien de nieuwe technologische evoluties zullen binnen de ondernemingen de werkingsfaciliteiten (bijvoorbeeld computer, fax, internet) ter beschikking worden gesteld voor de verkozen werknemersafgevaardigden in de ondernemingsraad (OR) en het comité voor preventie en bescherming (CPBW) op het werk en voor de vakbondsafgevaardigden, onder volgende voorwaarden:

- door de vakbondsorganisaties wordt een controlerecht voor de werkgever gewaarborgd op het gebruik en het misbruik ervan;

- de faciliteiten moeten reeds aanwezig zijn in de ondernemingen. De bepaling in dit artikel mag geen bijzondere investering inhouden voor de onderneming;

- de rechten en verplichtingen voor het gebruik van deze faciliteiten zijn dezelfde als voor de andere gebruikers in de onderneming;

- de bestaande sectorale- en ondernemings collectieve arbeidsovereenkomsten inzake het statuut van de vakbondsafvaardiging en de wetgeving betreffende de ondernemingsraden en de comités voor preventie en bescherming op het werk blijven onverkort van toepassing. Dit houdt onder andere in dat de mededelingen die via elektronische weg aan het personeel worden gericht vooraf aan de directie worden voorgelegd;

- in paritair overleg zullen op ondernemingsvlak ook de gebruiksregels vooraf worden opgesteld.

Indien blijkt dat voormelde regeling tot misbruiken leidt, kan de meest gereede partij deze opnieuw bespreekbaar maken op het niveau van het paritair subcomité.

Artikel 16

De vrijgestelden van de vakbondsorganisaties kunnen, na akkoord van de werkgever, de vergaderingen bijwonen die de afgevaardigden onderling beleggen binnen de omheining van de onderneming alsmede de vergaderingen die er door de afgevaardigden worden ingericht.

Artikel 17

In geval van noodzaak erkend door de vakbondsafvaardiging of door de werkgever, doen de partijen na de andere partij vooraf te hebben verwittigd, beroep op de vrijgestelden van hun respectieve organisaties. In geval van blijvend meningsverschil, dienen zij eveneens een dringend verhaal in bij het verzoeningsbureau van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

HOOFDSTUK VI - PARITAIRE COMMISSIE “OVERLEG”

Artikel 18

Bij betwisting op ondernemingsvlak over de installatie en/of werking van de vakbondsafvaardiging, kunnen hetzij de werkgever, hetzij de werknemersvertegenwoordigers beroep doen op de paritaire commissie “overleg”. Deze commissie bestaat uit techniekers van de sociale partners, verbonden aan het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Deze commissie onderzoekt ter plaatse het probleem en formuleert een voorstel aan beide partijen, teneinde zo snel mogelijk tot een oplossing te komen.

HOOFDSTUK VII - OPHEFFING VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST

Artikel 19

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 26 mei 2005 betreffende het statuut van de syndicale afvaardigingen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 16 februari 2006 (Belgisch Staatsblad van 15 maart 2006).

HOOFDSTUK VIII - SLOTBEPALINGEN

Artikel 20

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2009 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan slechts door één der partijen worden opgezegd mits een opzegging van zes maanden wordt gegeven.

De partij die het initiatief van de opzegging neemt, verbindt er zich toe de redenen van opzegging op te geven en tegelijkertijd amendementsvoorstellen in te dienen die binnen één maand na de ontvangst in de schoot van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, besproken worden.

Artikel 21

Tijdens de duur van deze collectieve arbeidsovereenkomst, de duur van de opzegging inbegrepen, gaan de meest representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties de verbintenis aan niet over te gaan tot staking of lock-out zonder dat door hun tussenkomst een voorafgaande verzoening werd betracht en desnoods door een dringend beroep te doen op het Paritair Subcomité voor het koetswerk of het verzoeningsbureau ervan.

Artikel 22

Speciale of in deze collectieve arbeidsovereenkomst niet voorziene gevallen worden door het Paritair Subcomité voor het koetswerk onderzocht.

C.A.O.: 04/07/01

K.B.: 25/09/02

B.S.: 20/11/02

Neerlegging: 09/07/01

Registratiedatum: 19/12/01

Registratienummer: 60376/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/01/02

1. Inhoud:

- Erkenning van de representatieve functie in ondernemingen met minder dan 15 werknemers
- Limitatieve lijst regionale verantwoordelijken van de werknemersorganisaties

2. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2001 voor onbepaalde duur.

513 ERKENNING VAN DE REPRESENTATIEVE FUNCTIE (2001)

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 4 JULI 2001

In uitvoering van artikel 23 van het nationaal akkoord 2000-2001 van 7 mei 2001.

Artikel 1 - Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, werklieden en werksters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van dit akkoord wordt onder “werklieden” verstaan: de werklieden en werksters.

Artikel 2 - Voorwerp

Werkgevers met minder dan 15 werknemers die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, erkennen de representatieve functie van de werknemersorganisaties die deel uitmaken van het paritair subcomité.

De telling van het aantal werknemers gebeurt op basis van de RSZ-aangifte op 30 juni van het voorgaande kalenderjaar.

Artikel 3 - Modaliteiten

§ 1. De officiële zakagenda's van de representatieve vakorganisaties worden jaarlijks officieel overhandigd op het paritair subcomité en ter beschikking gesteld van de werkgeversorganisatie. Enkel de regionale verantwoordelijken in deze agenda hebben een representatieve functie in de bedrijven onder het toepassingsgebied.

§ 2. Een regionaal verantwoordelijke kan contact opnemen met de werkgevers van bedrijven uit het toepassingsgebied.

Binnen de 10 dagen na de eerste contactname wordt dit contact schriftelijk aangekondigd bij de werkgeversorganisatie met vermelding van de identificatie van het bedrijf, de plaats, datum en agenda van het contact.

De betrokken werkgever kan zich bij het contact laten bijstaan door een vertegenwoordiger van de werkgeversorganisatie.

§ 3. Het contact van de regionaal verantwoordelijke kan betrekking hebben op:

- de arbeidsverhoudingen en arbeidsomstandigheden;

- de toepassing in de onderneming van de sociale wetgeving, de collectieve en individuele arbeidsovereenkomsten en het arbeidsreglement;
- informatieverstrekking aan de werknemers;
- het opstellen van bedrijfsopleidingsplannen in het raam van vorming en opleiding.

De aard van de contacten is in de eerste plaats preventief in functie van het voorkomen van conflicten.

§ 4. In geval van betwisting kan op vraag van de meeste gereede partij beroep gedaan worden op het verzoeningsbureau.

Artikel 4 - Bijkomende bepalingen

Deze procedure kan niet in plaats treden van de aanduiding en de bevoegdheden van de vakbondsafvaardigingen zoals vastgelegd bij de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende het statuut van de vakbondsafvaardiging van 4 juli 2001.

Artikel 5 - Geldigheid

De huidige collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2001 voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden met een opzeg van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 06/11/2015

Registratiedatum: 01/02/2016

Registratienummer: 131195/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 12/02/2016

1. Inhoud:

- Erkenning van de representatieve functie in ondernemingen met minder dan 15 werknemers
- Limitatieve lijst regionale verantwoordelijken van de werknemersorganisaties
- aanbeveling aan de werkgever om aan de betrokken arbeider erop te wijzen, bij het starten van de procedure, dat hij zich kan laten bijstaan door een vakbondsafgevaardigde en/of door een vakbondssecretaris:
  - beëindiging van arbeidsovereenkomst voor medische overmacht;
  - individueel ontslag vanaf de leeftijd van 55 jaar.

2. Verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 04/07/01

K.B.: 25/09/02

B.S.: 20/11/02

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2001 voor onbepaalde duur.

Artikel 1 - Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van dit akkoord wordt onder "arbeiders" verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

Artikel 2 - Voorwerp

Werkgevers met minder dan 15 werknemers die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, erkennen de representatieve functie van de werknemersorganisaties die deel uitmaken van het paritair subcomité.

De telling van het aantal werknemers gebeurt op basis van de RSZ-aangifte op 30 juni van het voorgaande kalenderjaar.

Artikel 3 - Modaliteiten

§ 1. De officiële zakagenda's van de representatieve vakorganisaties worden jaarlijks officieel overhandigd op het paritair subcomité en ter beschikking gesteld van de werkgeversorganisatie. Enkel de regionale verantwoordelijken in deze agenda hebben een representatieve functie in de bedrijven onder het toepassingsgebied.

§ 2. Een regionaal verantwoordelijke kan contact opnemen met de werkgevers van bedrijven uit het toepassingsgebied.

Binnen de 10 dagen na de eerste contactname wordt dit contact schriftelijk aangekondigd bij de werkgeversorganisatie met vermelding van de identificatie van het bedrijf, de plaats, datum en agenda van het contact.

De betrokken werkgever kan zich bij het contact laten bijstaan door een vertegenwoordiger van de werkgeversorganisatie.

§ 3. Het contact van de regionaal verantwoordelijke kan betrekking hebben op:

- de arbeidsverhoudingen en arbeidsomstandigheden;
- de toepassing in de onderneming van de sociale wetgeving, de collectieve en individuele arbeidsovereenkomsten en het arbeidsreglement;
- informatieverstrekking aan de werknemers;

- het opstellen van bedrijfsopleidingsplannen in het raam van vorming en opleiding.

De aard van de contacten is in de eerste plaats preventief in functie van het voorkomen van conflicten.

§ 4. In geval van betwisting kan op vraag van de meeste gereede partij beroep gedaan worden op het verzoeningsbureau.

Artikel 4 - Bijkomende bepalingen

Deze procedure kan niet in plaats treden van de aanduiding en de bevoegdheden van de vakbondsafvaardigingen zoals vastgelegd bij de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende het statuut van de vakbondsafvaardiging van 18 juni 2009, geregistreerd onder het nummer 94.272/CO/149.02 op 14 september 2009 (Belgisch Staatsblad van 30 sep-tember 2009) en algemeen bindend verklaard op 2 juni 2010 (Belgisch Staatsblad van 6 augustus 2010).

Artikel 5

§ 1. Definitie 'arbeider in moeilijkheden'

Voor de toepassing van dit artikel wordt onder "een arbeider in moeilijkheden" verstaan: een arbeider waarvan de arbeidsovereenkomst wordt beëindigd omwille van medische overmacht of bij een individueel ontslag vanaf de leeftijd van 55 jaar.

§ 2. Partijen bevelen de werkgever aan dat hij bij de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een arbeider in moeilijkheden bij de start van de procedure aan de betrokken arbeider meedeelt dat hij zich kan laten bijstaan door een vakbondsafgevaardigde en/of door een vakbondssecretaris.

Artikel 6 - Vervanging van collectieve arbeidsovereenkomst

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst inzake erkenning van de representatieve functie van 4 juli 2001, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd onder het nummer 60376/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 16 januari 2002) en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit van 25 september 2002 (Belgisch Staatsblad van 20 november 2002).

Artikel 7 - Geldigheid

De huidige collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2016 voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden met een opzeg van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 01/12/2011

B.S.: 17/01/2012

Neerlegging: 28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104913/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud:

- Vakbondsvorming voor verkozen afgevaardigden en plaatsvervangers
- Het aantal dagen vakbondsvorming wordt vastgelegd op 3 per jaar

2. Vervanging/verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 21/06/07

K.B.: 05/03/08

B.S.: 14/04/08

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 20 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en op de werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “werklieden” verstaan: de werklieden of de werksters.

HOOFDSTUK II - ALGEMENE BEGINSELEN

Artikel 2

Deze beschikkingen regelen de toepassing van punt 7 van het nationaal interprofessioneel akkoord van 15 juni 1971, betreffende de syndicale vorming, en van de collectieve arbeidsovereenkomst gesloten op 9 maart 1972 in de Nationale Arbeidsraad tot coördinatie van de in de Nationale Arbeidsraad gesloten nationale akkoorden en collectieve arbeidsovereenkomsten betreffende de ondernemingsraden, gewijzigd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 25 juli 1974, respectievelijk algemeen verbindend verklaard bij de koninklijke besluiten van 12 september 1972 en 5 september 1974.

Artikel 3

Rekening houdend met de rol die de vertegenwoordigers van de arbeiders in de ondernemingen spelen, wordt hun binnen de hierna omschreven grenzen, faciliteiten verleend om vormingscursussen te volgen die nodig zijn voor het volbrengen van hun taak in de beste voorwaarden.

Artikel 4

In functie daarvan wordt het de vertegenwoordigers van de arbeiders toegestaan zonder loonderving, op tijdstippen die samenvallen met de normale arbeidsuren en volgens zekere modaliteiten, cursussen en seminaries bij te wonen, die:

a) worden georganiseerd door de nationale of regionale vakverbonden of hun beroepscentrales, hun regionale afdelingen inbegrepen;

b) zijn gericht op de vervolmaking van hun economische, sociale, technische en syndicale kennis binnen het kader van hun taak als vertegenwoordigers van de arbeiders.

HOOFDSTUK III - TOEKENNINGSMODALITEITEN

Artikel 5

a) De begunstigen van deze bepalingen zijn ofwel de effectieve ofwel de plaatsvervangende leden, verkozen of aangewezen leden van de ondernemingsraden, van de comités voor preventie en bescherming op het werk en van de vakbondsafvaardigingen daar waar een of meerdere van deze organen bestaan.

In zekere uitzonderlijke gevallen, afzonderlijk in gemeenschappelijk overleg bepaald tussen het ondernemingshoofd en de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis de betrokken vakorganisatie, kunnen evenwel een of meerdere van de in de vorige paragraaf bedoelde lasthebbers worden vervangen door andere syndicale verantwoordelijken, die door de meest representatieve werknemersorganisaties bij naam zullen worden aangeduid.

b) De duur van de afwezigheid wegens het bijwonen van de in de artikelen 3 en 4 bedoelde cursussen en seminaries, is vastgesteld op twaalf dagen per vast mandaat over een periode van vier jaar.

c) Het globaal aantal van de in b) van dit artikel bepaalde toegestane afwezigheidsdagen, wordt onder de meest representatieve werknemersorganisaties verdeeld naar rata van het aantal mandaten die zij in de drie in elke onderneming bestaande vertegenwoordigingsorganen hebben verkregen.

d) Elke afwezigheidsdag, krachtens deze bepalingen toegestaan en de door de rechthebbenden besteed aan de syndicale vorming tijdens effectieve werkdagen, wordt door de werkgever betaald op basis van het normaal loon, berekend met inachtneming van het koninklijk besluit van 18 april 1974 tot bepaling van de algemene wijze van uitvoering van de wet van 4 januari 1974 betreffende de feestdagen (Belgisch Staatsblad van 31 januari 1974).

e) De meest representatieve werknemersorganisaties dienen drie weken op voorhand bij de betrokken werkgevers hun schriftelijke aanvraag in om toestemming tot afwezigheid van hun leden wegens het bijwonen van cursussen voor syndicale vorming.

Deze aanvraag moet vermelden:

- de naamlijst van de vakbondsmandatarissen waarvoor een toelating tot afwezigheid gevraagd wordt, evenals de duur van die afwezigheid;
- de datum en de duur van de ingerichte cursussen;
- de thema's die zullen worden onderwezen en bestudeerd.

f) Teneinde te voorkomen dat de gelijktijdige afwezigheid van een of verscheidene arbeiders de organisatie van het werk zou verstoren, worden het ondernemingshoofd en de vakbondsafvaardiging of bij ontstentenis de betrokken vakorganisatie het per geval eens over het maximum aantal toe te stane afwezigheden.

g) Bij voorkeur dienen de in punt b) van onderhavig artikel bepaalde dagen in volledige dagen en niet aaneensluitend te worden genomen. Daartoe dienen op ondernemingsvlak afspraken gemaakt te worden.

HOOFDSTUK IV - PROCEDURE

Artikel 6

Alle geschillen waartoe de toepassing van deze bepalingen aanleiding zou kunnen geven, worden onderzocht in het raam van de normale verzoeningsprocedure.

Artikel 7

De in deze bepalingen niet voorziene gevallen worden onderzocht door het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

HOOFDSTUK V: VERVANGING VAN COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST

Artikel 8

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst betreffende de syndicale vorming van 21 juni 2007 gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 5 maart 2008 (Belgisch Staatsblad van 14 april 2008).

HOOFDSTUK VI - SLOTBEPALINGEN

Artikel 9

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door een van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van drie maanden wordt betekend bij een ter post aangetekend schrijven, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

C.A.O.: 16/06/2011

K.B.: 16/11/2011

B.S.: 20/12/2011

Neerlegging: 28/06/2011

Registratiedatum: 27/07/2011

Registratienummer: 104909/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 09/08/2011

1. Inhoud: werkzekerheid

- definitie meervoudig ontslag:
elk ontslag om economische, financiële, structurele, technische en alle andere redenen onafhankelijk van de wil van de werklieden, met uitzondering van het ontslag om dringende redenen:
  - 2 arbeiders in ondernemingen met 8 arbeiders of minder
  - 3 arbeiders in ondernemingen van 9 tot 17 arbeiders;
  - 4 arbeiders in ondernemingen van 18 tot 22 arbeiders;
  - 5 arbeiders in ondernemingen van 23 tot 28 arbeiders;
  - 6 arbeiders in ondernemingen vanaf 29 arbeiders;dit alles in de loop van een periode van zestig kalenderdagen.
- definitie van onderneming:
Het geheel van arbeiders behorende tot het Paritair Subcomité voor het koetswerk in de schoot van dezelfde onderneming.
- procedure
  - informatieplicht
  - overleg
  - eveneens bij faillissement
- sanctie
  - vergoeding gelijk aan loon voor opzeggingstermijn

2. Vervanging/verlenging van C.A.O.:

C.A.O.: 08/07/03

K.B.: 01/09/04

B.S.: 06/10/04

3. Duurtijd:

Vanaf 1 juli 2011 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 9 van het nationaal akkoord 2011-2012 van 7 juni 2011.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en werklieden van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “werklieden” verstaan: de werklieden en de werksters.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Section 1 - Principe

Artikel 2

Voor de duur van deze collectieve arbeidsovereenkomst zal in geen enkele onderneming overgegaan worden tot meervoudig ontslag vooraleer andere tewerkstellingsbehoudende maatregelen - met inbegrip van tijdelijke werkloosheid - uitgeput zijn en vooraleer de mogelijkheid tot beroepsopleiding voor de getroffen werklieden werd onderzocht. Voor de werklieden ouder dan 45 jaar zal prioritair naar tewerkstellingsbehoudende maatregelen worden gezocht.

Section 2 - Definities

Artikel 3

Als “ontslag” wordt beschouwd: elk ontslag om economische, financiële, structurele, technische en alle andere redenen onafhankelijk van de wil van de werklieden, met uitzondering van het ontslag om dringende redenen.

Artikel 4

Als “meervoudig” ontslag wordt beschouwd een ontslag van ten minste:

- 2 arbeiders in ondernemingen met 8 arbeiders of minder

- 3 arbeiders in ondernemingen van 9 tot 17 arbeiders;
- 4 arbeiders in ondernemingen van 18 tot 22 arbeiders;
- 5 arbeiders in ondernemingen van 23 tot 28 arbeiders;
- 6 arbeiders in ondernemingen vanaf 29 arbeiders;

dit alles in de loop van een periode van zestig kalenderdagen.

Voor de toepassing van de vorige alinea dient als onderneming te worden beschouwd:

“het geheel van arbeiders behorende tot het Paritair Subcomité voor het koetswerk in de schoot van dezelfde onderneming”.

De definitie van onderneming die in de vorige alinea wordt vermeld, is alleen bestemd voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst en meer bepaald in zijn artikel 4.

Section 3 - Procedure

Artikel 5

Indien een onderneming zich in onvoorzienbare en onvoorziene economische en/of financiële omstandigheden bevindt, waardoor bijvoorbeeld tijdelijke werkloosheid of andere equivalente maatregelen sociaal economisch onhoudbaar worden, is de werkgever gehouden de volgende sectorale overlegprocedure na te leven. Tijdens deze overlegprocedure kan niet tot ontslag worden overgegaan:

1. De mededeling van de intentie tot meervoudig ontslag gebeurt door de werkgever voorafgaandelijk aan de ondernemingsraad of bij ontstentenis aan de vakbondsafvaardiging. Indien er geen ondernemingsraad of vakbondsafvaardiging bestaat, licht hij voorafgaandelijk de Voorzitter van het Paritair Subcomité in, die op zijn beurt de werkgevers – en werknemersorganisaties vertegenwoordigd in het Paritair Subcomité inlicht.

2. Binnen de 15 kalenderdagen na de mededeling, zoals hierboven vermeld, start het overleg over alternatieve maatregelen. Dit overleg wordt steeds gevoerd met de vakbondsafvaardiging, bijgestaan door de vakbondssecretarissen van de werknemersorganisaties vertegenwoordigd in de vakbondsafvaardiging. In ondernemingen zonder een vakbondsafvaardiging is de collectieve arbeidsovereenkomst inzake representatieve functie van toepassing.

3. Het overleg dient gespreid te verlopen over minstens 3 overlegvergaderingen met notulen en telkens mits een tussenpauze van minstens 1 week, tenzij expliciet anders overeengekomen tussen de betrokken partijen.

4. Pas hierna – en dus niet tijdens de tijdsspanne waarbinnen de overlegvergaderingen plaatsvinden – kan er tot ontslag worden overgegaan.

Deze procedure is eveneens van toepassing bij faillissement.

Section 4 - Sanctie

Artikel 6

Bij niet-naleving van de procedure bepaald in artikel 5, dient de in gebreke zijnde werkgever, naast de normale opzeggingstermijn, aan de betrokken werknemers een vergoeding te betalen.

Deze vergoeding is gelijk aan het loon verschuldigd voor de genoemde opzeggingstermijn.

In geval van betwisting wordt beroep gedaan op het verzoeningsbureau op vraag van de meest gereede partij.

De afwezigheid van een werkgever op de in deze procedure voorziene bijeenkomst van het verzoeningsbureau wordt beschouwd als een niet-naleving van de bovenstaande procedure. De werkgever kan zich laten vertegenwoordigen door een bevoegde afgevaardigde behorende tot zijn onderneming

Indien de overlegprocedure niet is gevolgd is de sanctie eveneens van toepassing in geval van faillissement.

De sanctie is eveneens van toepassing op de werkgever die een unaniem advies van het verzoeningsbureau niet toepast.

Section 5 - Evaluatie

Artikel 7

Partijen engageren zich om ten laatste tegen 30 juni 2013 een evaluatie te maken van de toepassing van artikel 4 en 5 van deze collectieve arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK III - GELDIGHEID

Artikel 8

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 juli 2003, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 1 september 2004 (Belgisch Staatsblad van 6 oktober 2004).

Artikel 9

Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 juli 2011 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen opgezegd worden mits een opzegging van drie maanden, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

600

BESTAANSZEKERHEID

610 Wijziging en coördinatie van de FBZ-statuten

620 FBZ-bijdrage (2014)

620 FBZ-bijdrage (2015)

630 Sociaal sectoraal pensioenstelsel

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 30/10/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130569/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

Statuten van het "Sociaal fonds voor de Koetswerkondernemingen"

1. Aanvullende vergoedingen

1.1. Tijdelijke werkloosheid

- economische redenen
- sluiting wegens jaarlijkse vakantie (waaronder jeugdvakantie en seniorenvakantie)
- technische stoornis
- slecht weer
- overmacht
- waaronder jeugdvakantie en seniorenvakantie

Tot en met 30/06/2015: € 9,71/dag (6 d./week) - € 4,86/dag halftijds

Vanaf 30/06/2015: € 11,00/dag (6 d./week) – € 5,50/dag halftijds

1.2. Volledige werkloosheid

- 5 jaar anciënniteit in de metaalsectoren
- € 6,18/dag - € 3,09/dag halftijds
- 200 dagen uitbetaald in 6 d./week <- 45 jaar
- 300 dagen uitbetaald in 6 d./week -> 45 jaar

Het recht op aanvullende vergoeding eindigt vanaf 1 juli 2015 voor alle periodes van volledige werkloosheid ingevolge en omwille van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever.

Het recht op aanvullende vergoeding blijft na 30/06/2015 in volgende gevallen bestaan:

- Beëindiging van de arbeidsovereenkomst die niet het gevolg van een eenzijdige beëindiging door de werkgever is;

- Ontslag vanaf 1 januari 2014, in het kader van collectieve ontslagen aangekondigd uiterlijk op 31 december 2013;
- De arbeider die het recht nog niet heeft geopend of het saldo uitgeput van aanvullende vergoedingen voor een periode van volledige werkloosheid die uiterlijk op 30 juni 2015 begint.

1.3. Ziekte

- na minstens 30 dagen ononderbroken ongeschiktheid
- gedurende 36 maanden maximum
- € 2,30/volledige uitkering (6 uitkeringen per week)
€ 1,15/halve uitkering (6 uitkeringen per week)
- uitkering wordt ook toegekend gedurende het zwangerschapsverlof

1.4. Oudere werklozen

- 20 jaar beroepsloopbaan (waarvan 5 jaar in de sector)
- minstens 55 j. zijn op eerste dag werkloosheid
- € 6,18/dag per uitkering voor volledige werkloosheid (€ 3,09/halve uitkering)

Het recht op aanvullende vergoeding eindigt vanaf 1 juli 2015 voor alle periodes van volledige werkloosheid ingevolge en omwille van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever.

Het recht op aanvullende vergoeding blijft na 30/06/2015 in volgende gevallen bestaan:

- Beëindiging van de arbeidsovereenkomst die niet het gevolg van een eenzijdige beëindiging door de werkgever is;
- Ontslag vanaf 1 januari 2014, in het kader van collectieve ontslagen aangekondigd op zijn laatst 31 december 2013;
- De arbeider die het recht nog niet heeft geopend of het saldo uitgeput van aanvullende vergoedingen voor een periode van volledige werkloosheid die uiterlijk op 30 juni 2015 begint.

1.5. Oudere zieken

- 20 jaar beroepsloopbaan (waarvan 5 jaar in de sector)
- minstens 55 j. zijn op eerste dag arbeidsongeschiktheid
- carenstijd van 30 kalenderdagen
- € 6,18/dag (€ 3,09/dag halftijds) tot de pensioengerechtigde leeftijd (6d./week)

1.6. Sluiting van onderneming

- minstens 45 jaar oud zijn
- 5 jaar anciënniteit in de onderneming
- € 299,22 + € 15,09 per bijkomend jaar anciënniteit met een max. van € 986,97
- binnen 30 kalenderdagen geen nieuwe arbeidsovereenkomst

1.7. Stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag (ex-brugpensioen)

- de 1/2 van het verschil tussen het laatste nettoloon en de werkloosheidsuitkering bij het begin van het brugpensioen
- minstens 5 jaar anciënniteit in de sector

1.8. Halftijds brugpensioen vanaf 55 jaar

1.9. Halftijdse loopbaanonderbreking

- vanaf 53 jaar
- een RVA-uitkering ontvangen
- € 74,81 gedurende 60 maanden

2. Vakbondsvorming

De werkgever betaalt het loon en recupereert van het Fonds.

3. Bevordering van aanwerving & vorming

Via de vzw Educam.

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 10/04/2015

B.S.: 19/02/2015

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2015 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst, wordt onder “arbeiders” verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

Artikel 2

De statuten van het “Sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen” zijn bijgevoegd in bijlage.

Artikel 3

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2015 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

Zij kan door één van de partijen worden opgezegd mits een opzegging van zes maand, betekend bij een ter post aangetekende brief, gericht aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014, betreffende het “Sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen”, geregistreerd op 17 juni 2014 onder het nummer 121.749/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 24 juli 2014) en algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 12 mei 2015), gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2015, geregistreerd op 6 augustus 2015 onder het nummer 128.525/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 12 augustus 2015).

STATUTEN

HOOFDSTUK I - BENAMING, ZETEL, OPDRACHTEN, DUUR

1. Benaming

Artikel 1

Er wordt een Fonds voor bestaanszekerheid opgericht bij collectieve arbeidsovereenkomst van 30 november 1967, algemeen bindend verklaard bij koninklijk besluit van 15 maart 1968 (Belgisch Staatsblad 5 april 1968) genaamd het "Sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen", verder in deze statuten het Fonds genoemd.

2. Zetel

Artikel 2

De maatschappelijke zetel van het Fonds is te 1200 Brussel, Woluwedal 46 gevestigd. Hij kan, bij beslissing van het Paritair Subcomité voor het koetswerk, naar elke andere plaats in België worden overgebracht.

3. Opdrachten

Artikel 3

Het fonds heeft als opdracht:

- 3.1. inning en de invordering van de bijdragen ten laste van de in artikel 5 bedoelde werkgevers te regelen en te verzekeren;
- 3.1. de toekenning en de uitkering van aanvullende sociale voordelen te regelen en te verzekeren;
- 3.2. de vakbondsvorming van de werklieden te bevorderen;
- 3.3. de vorming en informatie van de werkgevers te bevorderen;
- 3.4. een deel van de werking en sommige initiatieven van de v.z.w. Educam te financieren volgens door de raad van bestuur vastgestelde regels;
- 3.5. ten laste nemen van bijzondere bijdragen;
- 3.6. ten laste nemen van bijzondere bijdragen
- 3.7. de inning van de bijdrage voorzien voor de financiering en inrichting van een sectoraal pensioenstelsel.

4. Duur

Artikel 4

Het Fonds wordt opgericht voor onbepaalde tijd.

HOOFDSTUK II - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 5

Onderhavige statuten zijn van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en de arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Met “arbeiders” wordt bedoeld de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK III - STATUTAIRE OPDRACHTEN VAN HET FONDS

1. Inning en invordering van de bijdragen

Artikel 6

Het Fonds is gelast de inning en de invordering van de bijdragen ten laste van de in artikel 5 bedoelde werkgevers te regelen en te verzekeren.

2. Toekenning en uitkering van de aanvullende vergoedingen

2.1. Aanvullende werkloosheidsvergoeding bij tijdelijke werkloosheid

Artikel 7

§ 1. De bij artikel 5 bedoelde arbeiders hebben recht, ten laste van het Fonds, voor elke werkloosheidsuitkering of halve werkloosheidsuitkering erkend door de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening en voorzien in

- artikel 26 1° - tijdelijke werkloosheid omwille van overmacht;
- artikel 28, § 1 - tijdelijke werkloosheid omwille van sluiting van de onderneming wegens jaarlijks verlof;
- artikel 49 – tijdelijke werkloosheid omwille van technische stoornis;
- artikel 50 – tijdelijke werkloosheid omwille van slecht weer;
- artikel 51 - tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen

van de Wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten op de vergoeding voorzien in artikel 8 § 2 van deze statuten, voor zover zij volgende voorwaarden vervullen:

- werkloosheidsuitkeringen genieten in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering;
- op het ogenblik van de werkloosheid in dienst van de werkgever zijn.

§ 2. Vanaf 1 juli 2015 wordt het bedrag van de aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid vastgesteld op:

- € 11,00 per volledige werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering;
- € 5,50 per halve werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering.

Artikel 8

De aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid dient te worden betaald bij jeugdvakantie en seniorenvakantie.

2.2. Aanvullende werkloosheidsvergoeding bij volledige werkloosheid

Artikel 9

§ 1. De bij artikel 5 bedoelde arbeiders hebben, ten laste van het Fonds, voor elke werkloosheidsuitkering recht op de bij artikel 10 § 2, voorziene vergoeding, met een maximum van respectievelijk 200 dagen en 300 dagen per geval, al naargelang zij op de eerste werkloosheidsdag minder dan 45 jaar oud zijn of 45 jaar en ouder zijn, en voor zover zij volgende voorwaarden vervullen:

1. werkloosheidsuitkeringen genieten in toepassing van de wetgeving op de werkloosheidsverzekering;
2. door een in artikel 5 bedoelde werkgever ontslagen geweest zijn;
3. op het ogenblik van het ontslag, ten minste vijf jaar tewerkgesteld zijn in één of meerdere ondernemingen die onder een van de volgende paritaire comités of paritaire subcomités ressorteren:
  - Paritair Comité voor de ijzernijverheid (Paritair Comité 104);
  - Paritair Comité voor de voortbrenging van non-ferro metalen (Paritair Comité 105);
  - Paritair Comité voor de metaal-, machine- en elektrische bouw (Paritair Comité 111);
  - Paritair Subcomité voor de elektriciens: installatie en distributie (Paritair Subcomité 149.1)
  - Paritair Subcomité voor het koetswerk (Paritair Subcomité 149.2);
  - Paritair Subcomité voor de edele metalen (Paritair Subcomité 149.3);
  - Paritair Subcomité voor de metaalhandel (Paritair Subcomité 149.4);
  - Paritair Comité voor het garagebedrijf (Paritair Comité 112);
  - Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (Paritair Subcomité 142.1);
  - Paritair Comité voor de wapensmederij met de hand (Paritair Comité 147).

§ 2. Het bedrag van de aanvullende werkloosheidsvergoeding wordt vastgesteld op:

- € 6,18 per volledige werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglemente ring op de werkloosheidsverzekering;
- € 3,09 per halve werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering.

§ 3. Elke betaling van de aanvullende vergoeding in geval van volledige werkloosheid aan de arbeiders, zoals beschreven in dit artikel, na en omwille van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever, zal vanaf 1 juli 2015 stopgezet worden.

Na 1 juli 2015 worden enkel nog aanvullende vergoedingen in geval van volledige werkloosheid betaald in volgende gevallen:

- de beëindiging van de arbeidsovereenkomst is niet het gevolg van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever (bijvoorbeeld bij einde contract van bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, bij medische overmacht, ...)
- arbeiders die zijn ontslagen na 1 januari 2014 in het kader van collectieve ontslagen tot 31 december 2013
- arbeiders die reeds aanvullende vergoedingen bij volledige werkloosheid ontvangen op 30 juni 2015 en hun saldo nog kunnen uitputten.

2.3. Aanvullende ziektevergoeding

Artikel 10

§ 1. De bij artikel 5 bedoelde arbeiders hebben na ten minste dertig dagen ononderbroken arbeidsongeschiktheid ten gevolge van ziekte of ongeval, met uitsluiting van arbeidsongeschiktheid ten gevolge van beroepsziekte of arbeidsongeval recht, ten laste van het Fonds, op een vergoeding ter aanvulling van de uitkeringen voor ziekte- en invaliditeitsverzekering, met een maximum van 36 maanden, voor zover zij volgende voorwaarden vervullen:

- de arbeidsongeschiktheidsuitkeringen van de ziekte- en invaliditeitsverzekering genieten bij toepassing van de wetgeving terzake;
- op het ogenblik waarop de ongeschiktheid zich voordoet, in dienst van een in artikel 5 bedoelde werkgever zijn.

§ 2. Het bedrag van de bij artikel 10 bedoelde vergoeding wordt vastgesteld op:

- € 2,30 per volledige ziekte-uitkering betaald in toepassing van de reglementering op de ziekteverzekering (naar rata van 6 uitkeringen per week)
- € 1,15 per halve ziekte-uitkering betaald in toepassing van de reglementering op de ziekteverzekering (naar rata van 6 uitkeringen per week)

§ 3. Een arbeidsongeschiktheid kan, ongeacht de duur ervan, slechts aanleiding geven tot de toekenning van een enkele reeks vergoedingen; het hervallen in eenzelfde ziekte wordt beschouwd als integraal deel uitmakend van de vorige ongeschiktheid wanneer die zich voordoet binnen de eerste veertien dagen volgend op het einde van die periode van arbeidsongeschiktheid.

§ 4. De aanvullende vergoeding bij ziekte dient ook te worden betaald bij zwangerschapsverlof.

2.4. Aanvullende vergoeding voor oudere werklozen

Artikel 11

§ 1. De in artikel 5 bedoelde arbeiders die volledig werkloos worden gesteld, hebben voor elke werkloosheidsuitkering recht op de bij artikel 11 § 2 voorziene vergoeding, onder de volgende voorwaarden:

- ten minste 55 jaar oud op de eerste dag van de werkloosheid
- uitkeringen voor volledige werkloosheid genieten
- 20 jaar beroepsverleden kunnen bewijzen waarvan 5 jaar in de sector Koetswerk (PSC 149.02)

§ 1. Het bedrag van de aanvullende werkloosheidsvergoeding wordt vastgesteld op:

- € 6,18 per volledige werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering;
- € 3,09 per halve werkloosheidsuitkering betaald in toepassing van de reglementering op de werkloosheidsverzekering.

§ 2. Arbeiders die zijn ontslagen en een aanvullende vergoeding ontvangen conform de bepalingen van artikel 11 § 1 en § 2, behouden het recht op deze aanvullende vergoeding:

- wanneer ze het werk hervatten als loontrekkende bij een andere werkgever dan de werkgever die hen heeft ontslagen en die niet behoort tot dezelfde technische bedrijfseenheid als de werkgever die hen heeft ontslagen;
- ingeval een zelfstandige activiteit in hoofdberoep wordt uitgeoefend op voorwaarde dat die activiteit niet wordt uitgeoefend voor rekening van de werkgever die hen heeft ontslagen of voor rekening van een werkgever die behoort tot dezelfde technische bedrijfseenheid als de werkgever die hen heeft ontslagen.

§ 2. Elke betaling van de aanvullende vergoeding in geval van volledige werkloosheid aan de arbeiders, zoals beschreven in dit artikel, na en omwille van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever, zal vanaf 1 juli 2015 stopgezet worden.

Na 1 juli 2015 worden enkel nog aanvullende vergoedingen in geval van volledige werkloosheid betaald in volgende gevallen:

- de beëindiging van de arbeidsovereenkomst is niet het gevolg van een eenzijdige beëindiging van de arbeidsovereenkomst door de werkgever (bijvoorbeeld bij einde contract van bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, bij medische overmacht, ...)
- arbeiders die zijn ontslagen na 1 januari 2014 in het kader van collectieve ontslagen tot 31 december 2013
- arbeiders die reeds aanvullende vergoedingen bij volledige werkloosheid ontvangen op 30 juni 2015 en hun saldo nog kunnen uitputten.

2.5. Aanvullende vergoeding voor oudere zieken

Artikel 12

§ 1. De in artikel 5 bedoelde arbeiders die verkeren in een toestand van blijvende arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of ongeval, met uitsluiting van arbeidsongeschiktheid wegens beroepsziekte of arbeidsongeval, hebben voor elke ziekte-uitkering recht op de bij artikel 12 § 2 voorziene vergoeding, onder de volgende voorwaarden:

- ten minste 55 jaar oud zijn op de eerste dag van de arbeidsongeschiktheid;
- uitkeringen van ziekte- en invaliditeitsverzekering genieten;
- een carenstijd van dertig kalenderdagen hebben vervuld, ingaande op de eerste dag van de ongeschiktheid;
- 20 jaar beroepsverleden kunnen bewijzen waarvan 5 jaar in de sector Koetswerk (PSC 149.02).

§ 2. Het bedrag van de aanvullende ziektevergoeding wordt vastgesteld op:

- € 6,18 per volledige ziekte-uitkering betaald in toepassing van de reglementering op de ziekteverzekering;
- € 3,09 per halve ziekte-uitkering betaald in toepassing van de reglementering op de ziekteverzekering.

2.6. Aanvullende vergoeding bij sluiting van de onderneming

Artikel 13

§ 1. De in artikel 5 bedoelde arbeiders hebben recht op een aanvullende vergoeding in geval van sluiting van onderneming, volgens de hierna bepaalde voorwaarden:

1. op het ogenblik van de sluiting van de onderneming ten minste 45 jaar oud zijn;
2. op het ogenblik van de sluiting van de onderneming een anciënniteit van minimum 5 jaar in de onderneming hebben;
3. het bewijs leveren niet opnieuw krachtens een arbeidsovereenkomst te zijn aangeworven binnen een termijn van 30 kalenderdagen te rekenen vanaf de datum van ontslag.

§ 2. Onder 'sluiting van onderneming' in de zin van §1 van onderhavig artikel, verstaat men de totale en definitieve stopzetting van de activiteiten van de onderneming.

§ 2. Het bedrag van de aanvullende vergoeding wordt vastgesteld op € 299,22.

Dit bedrag wordt met € 15,09 verhoogd per bijkomend jaar anciënniteit, met een maximum van € 986,97.

2.7. Aanvullende vergoeding bij brugpensioen na ontslag

Artikel 14

§ 1. In toepassing van en overeenkomstig:

- de collectieve arbeidsovereenkomst van 19 december 1974 gesloten in de Nationale Arbeidsraad, tot invoering van een regeling van aanvullende vergoeding ten gunste van sommige bejaarde werknemers indien zij worden ontslagen, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 16 januari 1975 (Belgisch Staatsblad 31 januari 1975);
- de collectieve arbeidsovereenkomst brugpensioen vanaf 58 jaar van 28 september 2011 met een looptijd van 1 juli 2013 tot 30 juni 2015, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk;
- de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf 56 jaar tussen 1 januari 2014 en 31 december 2015, afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk;
- de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag zwaar beroep tussen 1 januari 2014 en 31 december 2016, afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk;
- de collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2015 betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf de leeftijd van 60 jaar tussen 1 januari 2015 en 31 december 2017, afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, geregistreerd op 24 juni 2015 onder het nummer 128524/CO/149.02 (Belgisch Staatsblad van 12 augustus 2015);
- de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag tussen 1 januari 2015 en 31 december 2016, afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk;
- de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011 betreffende de berekeningswijze van de aanvullende vergoeding brugpensioen, gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

neemt het Fonds de helft van het verschil tussen het netto referteloon en de werkloosheidsuitkering te zijnen laste.

Deze vergoeding wordt berekend op het ogenblik dat het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag een aanvang neemt en blijft ongewijzigd onder voorbehoud van het feit dat zij gebonden is aan de

evolutie van het indexcijfer van de consumptieprijzen volgens de modaliteiten van toepassing op het vlak van werkloosheidsuitkeringen overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971.

Bovendien wordt het bedrag van deze vergoeding elk jaar op 1 januari herzien door de Nationale Arbeidsraad in functie van de conventionele evolutie van de lonen.

§ 1. De aanvullende werkloosheidsvergoedingen voorzien in artikel 9 worden in aanmerking genomen voor de berekening van de aanvullende vergoeding voorzien in artikel 14 § 1.

§ 2. De betrokken arbeiders moeten een anciënniteitvoorwaarde van 5 jaar in de sector koetswerk(PSC 149.02) voorleggen.

Indien een arbeider een anciënniteit heeft opgebouwd in éénzelfde onderneming, die een bepaalde periode niet tot het Paritair Subcomité voor het Koetswerk behoorde, of die opgedeeld is in verschillende technische entiteiten behorend tot verschillende paritaire comités, dan wordt deze anciënniteit als één geheel beschouwd.

§ 3. Onder de voorwaarden bepaald in de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 17 en volgens de daarin bepaalde modaliteiten behouden de arbeiders die zijn ontslagen met het oog op stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage in het kader van deze collectieve arbeidsovereenkomsten of in het kader van een op ondernemingsniveau gesloten collectieve arbeidsovereenkomst inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage het recht op de aanvullende vergoeding:

- wanneer ze het werk hervatten als loontrekkende bij een andere werkgever dan de werkgever die hen heeft ontslagen en die niet behoort tot dezelfde technische bedrijfseenheid als de werkgever die hen heeft ontslagen;

- ingeval een zelfstandige activiteit in hoofdberoep wordt uitgeoefend op voorwaarde dat die activiteit niet wordt uitgeoefend voor rekening van de werkgever die hen heeft ontslagen of voor rekening van een werkgever die behoort tot dezelfde technische bedrijfseenheid als de werkgever die hen heeft ontslagen.

§ 4. De ondernemingen die bij ondernemingsovereenkomst de leeftijd voor het stelsel werkloosheid op een lagere leeftijd bepalen, kunnen ten laatste op het ogenblik waarop de bedoelde overeenkomst tot stand komt, een aanvraag indienen bij het dagelijks bestuur van het Fonds, omtrent de overname door het Fonds van de betaalplicht van deze aanvullende vergoeding met ingang van de leeftijd van 60 jaar.

De werkgever dient een kopie van de ondernemingsovereenkomst over te maken aan het Sociaal fonds en dient de bijdrage, zoals voorzien in artikel 35, te vereffenen.

Deze aanvragen worden beantwoord uiterlijk binnen de zestig werkdagen na de ontvangst van de voormelde aanvraag.

§ 5. Het Fonds kan voorschotten betalen aan personen in een stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage die hun aanvraag tot stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage indienden bij het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers bij toepassing van artikel 4

van de wet van 30 juni 1967 tot verruiming van de opdracht van het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers.

Deze voorschotten worden uitgekeerd tot op het ogenblik waarop het Fonds tot vergoeding van de in geval van sluiting van ondernemingen ontslagen werknemers zijn verplichtingen werkelijk uitvoert.

De betaling van de voorschotten is onderworpen aan de ondertekening door de betrokkene van een verbintenis van in de plaatsstelling ten voordele van het Fonds.

§ 6. Indien een arbeider in het kader van een stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage, zijn rechten hieromtrent bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft vastgeklit, wordt ook de uitbetaling van de aanvullende vergoeding in dit kader bij het sociaal fonds vastgeklit.

2.8. Aanvullende vergoeding bij vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking

Artikel 15

Het Fonds betaalt een aanvullende vergoeding van € 74,81 per maand gedurende 60 maanden aan arbeiders van 53 jaar en meer die hun arbeidsprestaties verminderen tot een halftijdse betrekking conform de collectieve arbeidsovereenkomsten nr. 77 bis van 19 december 2001 en nr. 103 van 27 juni 2012 en de hieraan aangebrachte wijzigingen en in dit kader van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening een uitkering ontvangen.

2.9. Syndicale premie

Artikel 16

§ 1. De bij artikel 5 bedoelde arbeiders, die sedert ten minste een jaar lid zijn van één van de representatieve interprofessionele werknemersorganisaties welke op nationaal niveau verbonden zijn, hebben recht, ten laste van het Fonds, op een syndicale premie, voor zover zij op 1 oktober van het lopende jaar ingeschreven zijn in het personeelsregister van de bij hetzelfde artikel 5, bedoelde ondernemingen.

§ 2. Het bedrag van de bij artikel 16 § 1 bedoelde syndicale premie wordt vastgelegd, op voorstel van de raad van bestuur van het fonds, in een algemeen verbindend verklaarde collectieve arbeidsovereenkomst.

2.10. Betalingsmodaliteiten

Artikel 17

§ 1. De in de artikelen 7 en 8 (aanvullende werkloosheidsvergoeding bij tijdelijke werkloosheid), 9 (aanvullende werkloosheidsvergoeding bij volledige werkloosheid), 10 (aanvullende ziektevergoeding),

11 (aanvullende vergoeding voor oudere werklozen), 12 (aanvullende vergoeding voor oudere zieken), 13 (aanvullende vergoeding bij sluiting van de onderneming), 14 (aanvullende vergoeding stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage) en 15 (aanvullende vergoeding bij vermindering van de arbeidsprestaties tot een halftijdse betrekking) bedoelde vergoedingen worden rechtstreeks door het Fonds aan de betrokken arbeiders betaald, in zover zij het bewijs leveren dat zij recht hebben op de aanvullende vergoedingen voorzien in voormelde artikelen, volgens de modaliteiten vastgesteld door de raad van bestuur.

§ 2. De in artikel 17 bedoelde vergoeding (syndicale premie) wordt betaald door de interprofessionele representatieve werknemersorganisaties welke op nationaal niveau verbonden zijn.

Artikel 18

De raad van bestuur bepaalt de datum en de modaliteiten van betaling van de door het Fonds toegekende vergoedingen. In geen geval mag de betaling van de vergoedingen afhankelijk zijn van de storting der bijdragen welke door de aan het Fonds onderworpen werkgever verschuldigd zijn.

3. Bevorderen van de vakbondsvorming

Artikel 19

Het Fonds betaalt aan de werkgevers die het voorschot hebben verleend en op hun verzoek de lonen (verhoogd met de patronale lasten) terug, uitgekeerd aan de arbeiders die afwezig waren in toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011, gesloten in het Paritair Subcomité voor het Koetswerk betreffende de vakbondsvorming.

Artikel 20

Het bedrag tot inrichting van deze syndicale vorming wordt jaarlijks vastgesteld door de raad van bestuur van het Fonds.

4. Bevorderen van de patronale informatie

Artikel 21

§ 1. Het Fonds betaalt aan de representatieve werkgeversorganisatie, de "Koninklijke Belgische Federatie der Rijtuigmakerij en Bijhorende Ambachten v.z.w.", afgekort Febelcar v.z.w. een vergoeding voor informatiekosten.

§ 2. Deze vergoeding wordt door het Fonds rechtstreeks betaald aan de representatieve werkgeversorganisatie, overeenkomstig de door de raad van bestuur bepaalde modaliteiten.

5. Financiering van een deel van de werking en van sommige initiatieven van de v.z.w. Educam

Artikel 22

§ 1. In uitvoering van artikel 2 en artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake Vorming en opleiding van 9 oktober 2015 financiert het Fonds een deel van de werking en sommige van de initiatieven van de v.z.w. Educam. Deze financiering zit vervat in de basisbijdrage, zoals omschreven in onderhavig artikel 33 §1 en §2, en bedraagt 0,55 procentpunt voor wat betreft de permanente vorming enerzijds en 0,15 procentpunt voor wat betreft de risicogroepen anderzijds.

§ 1. De v.z.w. Educam organiseert voor de subsector van het koetswerk de beroepsopleiding en vorming voor de arbeiders zoals omschreven in de statuten van de v.z.w. Educam.

6. Ten laste nemen van bijzondere bijdragen

Artikel 23

Wanneer het sociaal fonds de enige debiteur van de aanvullende vergoeding is, is hij de bijzondere werkgeversbijdrage bedoeld in artikel 117 van de bovenvermelde wet van 27 december 2006, de bijzondere compenserende werkgeversbijdrage zoals bedoeld in artikel 121, alsook de inhouding betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag zoals voorzien in het artikel 126 § 1 van de wet verschuldigd.

Wanneer het sociaal fonds en één of meerdere andere debiteurs elk een aanvullende vergoeding of een deel van de aanvullende vergoeding betalen is elke debiteur de bijzondere werkgeversbijdrage en de bijzondere compenserende werkgeversbijdrage verschuldigd op de vergoeding of op het deel van de de aanvullende vergoeding die hij betaalt.

De inhouding betreffende het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag moet door de debiteur van de hoogste aanvullende vergoeding integraal betaald worden.

Artikel 24

§ 1. De bedoelde bijzondere bijdragen worden vanaf 1 januari 1993 ten laste genomen voor de arbeiders die een aanvullende vergoeding betaald krijgen in toepassing van artikel 14 van deze overeenkomst vastgelegde voorwaarden, en voor zover het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag een aanvang heeft genomen tussen 1 januari 1993 en 31 december 2017.

§ 1. De bijzondere bijdragen worden ten laste genomen onder bovenvermelde voorwaarden tot de op pensioenstelling van de arbeiders.

Artikel 25

De raad van bestuur van het Fonds bepaalt de uitvoeringsmodaliteiten van artikel 24.

Artikel 26

De voorwaarden van toekenning van de aanvullende vergoedingen en de financiële tegemoetkomingen welke door het Fonds worden verleend evenals het bedrag daarvan, kunnen op voorstel van de raad van bestuur gewijzigd worden, bij collectieve arbeidsovereenkomst gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit.

HOOFDSTUK IV - BEHEER VAN HET FONDS

Artikel 27

§ 1. Het Fonds wordt beheerd door een raad van bestuur, paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van de representatieve werkgevers- en werknemersorganisaties.

§ 2. Deze raad van bestuur bestaat uit zestien leden, hetzij acht vertegenwoordigers van de werkgevers en acht vertegenwoordigers van de werknemers.

§ 3. De leden van de raad van bestuur worden voorgedragen door de respectievelijke representatieve organisaties, zoals opgenomen in § 1 van dit artikel, en worden benoemd door het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 28

Het voorzitterschap wordt door de werkgeversafgevaardigden waargenomen. De 1ste en 3de ondervoorzitter behoren tot de werknemersgroep en worden jaarlijks aangeduid door de Raad van bestuur. De 2de ondervoorzitter behoort tot de werkgeversgroep en wordt jaarlijks door de Raad van bestuur aangeduid.

Artikel 29

§ 1. De raad van bestuur wordt door zijn voorzitter bijeengeroepen. De voorzitter is ertoe gehouden de raad van bestuur ten minste eenmaal per semester bijeen te roepen en telkens wanneer ten minste twee leden van de raad van bestuur erom verzoeken.

§ 1. De uitnodiging vermeldt de agenda.

§ 2. De notulen worden door de raad van bestuur aangeduide directeur opgesteld.

§ 3. Wanneer tot stemming moet overgegaan worden, dient een gelijk aantal leden van elke afvaardiging aan de stemming deel te nemen. Is het aantal ongelijk, dan onthoudt (onthouden) zich het jongste lid (de jongste leden).

§ 5. De raad van bestuur kan slechts geldig beslissen over de op de agenda gestelde kwesties en in aanwezigheid van ten minste de helft van de leden die tot de werknemersafvaardiging en ten minste de helft van de leden die tot de werkgeversafvaardiging behoren. De beslissingen worden met een meerderheid van twee derden van de stemgerechtigden genomen.

Artikel 30

§ 1. De raad van bestuur heeft tot taak het Fonds te beheren en alle maatregelen te treffen die voor zijn goede werking zijn vereist. Hij beschikt over de meest uitgebreide bevoegdheid inzake het beheer en de leiding van het Fonds.

§ 2. De raad van bestuur treedt in rechte op in naam van het Fonds op vervolging en ten verzoeken van de voorzitter of van een tot dat doel afgevaardigde bestuurder.

§ 3. De raad van bestuur kan bijzondere bevoegdheden overdragen aan één of meer van zijn leden of zelfs aan derden. Voor al de andere handelingen dan deze waarvoor de raad van bestuur speciale volmachten heeft verleend, volstaan de gezamenlijke handtekeningen van twee bestuurders (één van werknemerszijde en één van werkgeverszijde).

§ 4. De verantwoordelijkheid van de bestuurders beperkt zich tot de uitvoering van hun mandaat en zij gaan geen enkele persoonlijke verbintenis aan betreffende hun beheer ten opzichte van de verplichtingen van het Fonds.

§ 5. Een lid dat voor de vergadering van de Raad van bestuur belet is, kan schriftelijk of per telefax volmacht verlenen aan een van zijn collega's behorende tot dezelfde groep (werknemers- of werkgeversgroep) om hem te vervangen. Nochtans mag geen enkel lid meer dan één andere bestuurder vertegenwoordigen.

Artikel 31

§ 1. De Raad van bestuur richt in zijn schoot een Bureau op dat is paritair samengesteld uit de voorzitter en 7 bestuurders.

§ 2. Het Bureau staat in voor de politieke beslissingen van het Fonds en werkt volgens de beslissingen of richtlijnen van de Raad van bestuur. Het Bureau kan zich eveneens laten bijstaan door derden of deskundigen.

§ 3. Het Bureau wordt door de voorzitter bijeengeroepen. De voorzitter is ertoe gehouden het Bureau ten minste eenmaal per semester bijeen te roepen en telkens wanneer ten minste twee leden van het Bureau erom verzoeken

§ 4. De uitnodiging vermeldt de agenda.

§ 5. De notulen worden door de door het Bureau aangeduide directeur opgesteld. De uittreksels uit deze notulen worden door de voorzitter of door twee bestuurders ondertekend.

§ 6. De beslissing van het Bureau is slechts geldig over de kwesties die op de agenda vermeld staan en bij minimum de helft van de leden van de werknemersafvaardiging en de helft van de leden van de werkgeversafvaardiging.

§ 7. De beslissingen worden bij unanimité genomen.

§ 8. Het Bureau rapporteert aan de Raad van bestuur over zijn activiteiten en beslissingen.

§ 9. De directeur van het Fonds is belast met het dagelijks beheer van het Fonds in samenspraak met het Bureau.

§ 10. De directeur van het Fonds staat onder meer in voor volgende taken:

- Tekenen van kwijtingen en ontlastingen tegenover de publieke administraties;
- Uitvoeren van financiële verrichtingen bij eender welke bank of financieel organisme voor de rekeningen van het Fonds;
- Uitvoeren van beleggingen of terugname van fondsen onder zijn handtekening en die van de Voorzitter samen of deze van twee ondervoorzitters samen, waarvan de eerste behoort tot de werkgeversgroep en de tweede tot de werknemersgroep.

HOOFDSTUK V - FINANCIERING VAN HET FONDS

Artikel 32

Om de financiering van de in de artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23 en 24, bedoelde voordelen te verzekeren, beschikt het Fonds over de bijdragen welke door de bij artikel 5 bedoelde werkgevers verschuldigd zijn.

Artikel 33

§ 1. Sinds 1 januari 2015 wordt de bijdrage van de werkgevers bepaald op 4,14% van de brutolonen van de arbeiders, waarvan 1,9% is voorzien voor de financiering van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§ 2. Vanaf 1 januari 2016 wordt er gebruik gemaakt van de gedifferentieerde RSZ inningstechniek waardoor de pensioenbijdrage voor het sociaal sectoraal aanvullend pensioenstelsel wordt afgescheiden van de basisbijdrage bestemd voor het fonds voor bestaanszekerheid:

- De basisbijdrage wordt vastgesteld door een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst die algemeen verbindend zal verklaard worden door een Koninklijk Besluit.
- De pensioenbijdrage wordt vastgesteld door een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst die algemeen verbindend zal verklaard worden door een Koninklijk Besluit.

§ 3. Een buitengewone bijdrage kan door de raad van bestuur van het Fonds worden bepaald, die eveneens de innings- en verdelingsmodaliteiten vaststelt.

§ 4. Deze buitengewone bijdrage moet het voorwerp uitmaken van een afzonderlijke collectieve arbeidsovereenkomst bekrachtigd bij koninklijk besluit.

Artikel 34

§ 1. In toepassing van artikel 7 van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid, worden de inning en de invordering van de bijdragen door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid verzekerd.

§ 2. Van de aldus door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid aan het Fonds gestorte som, worden vooraf de door de raad van bestuur vastgestelde kosten afgetrokken.

§ 3. De raad van bestuur bepaalt de verdeling van de bijdragen voorzien in de artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23 en 24.

Artikel 35

§ 1. Een bijdrage van 2,24% gebaseerd op de laatste bruto bezoldiging aan 108% verdiend door de arbeiders bedoeld bij artikel 15 § 5, wordt rechtstreeks aan het Fonds betaald door de werkgever. Zij wordt berekend vanaf de aanvang van het brugpensioen in de onderneming tot de sectorale leeftijd brugpensioen.

§ 2. De bijdrage bedoeld onder §1 wordt betaald door de werkgever vóór de datum van het brugpensioen van de arbeiders. Zij wordt forfaitair berekend en betaald volgens de modaliteiten, bepaald door de raad van bestuur van het Fonds.

HOOFDSTUK VI - BEGROTING, REKENINGEN VAN HET FONDS

Artikel 36

Het dienstjaar vangt aan op 1 januari en sluit op 31 december.

Artikel 37

Elk jaar, uiterlijk gedurende de maand december, wordt een begroting voor het volgend jaar aan het Paritair Subcomité voor het koetswerk ter goedkeuring voorgelegd.

Artikel 38

De rekeningen van het afgelopen jaar worden op 31 december afgesloten.

De raad van bestuur evenals de door het Paritair Subcomité voor het koetswerk aangeduide revisor of accountant maken jaarlijks elk een schriftelijk verslag op betreffende de uitvoering van hun opdracht gedurende het afgelopen jaar.

De balans, samen met de hierboven bedoelde schriftelijke jaarverslagen, moeten uiterlijk gedurende de maand juni aan het Paritair Subcomité voor het koetswerk worden voorgelegd.

HOOFDSTUK VII - ONTBINDING, VEREFFENING VAN HET FONDS

Artikel 39

Het Fonds kan slechts bij eenparige beslissing van het Paritair Subcomité voor het koetswerk worden ontbonden. Dit laatste dient tegelijkertijd de vereffenaars te benoemen, hun bevoegdheden en hun bezoldiging vast te stellen en de bestemming van de activa van het Fonds te bepalen.

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 13/12/2014

B.S.: 29/01/2015

Neerlegging: 14/04/2014

Registratiedatum: 17/06/2014

Registratienummer: 121748/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 24/07/2014

1. Inhoud:

Bijdrage voor het sociaal fonds van 4,14%, waarvan 1,9% voor het sectoraal pensioenfonds.

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/09/2011

K.B.: 11/01/2013

B.S.: 16/04/2013

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2014 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 6 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en de arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder arbeiders verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - BIJDRAGE

Artikel 2

Overeenkomstig artikel 34 § 1 van de statuten van het "Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen", gecoördineerd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 wordt een basisbijdrage bepaald vanaf 1 januari 2015.

De basisbijdrage voor het sociaal fonds wordt bepaald op 4,14% van de niet geplafonneerde bruto lonen van de arbeiders.

Artikel 3

§ 1. Van deze basisbijdrage van 4,14% wordt 1,9% voorbestemd om het sociaal sectoraal pensioenstelsel te financieren, zoals bepaald in artikel 6 van het nationaal akkoord 2013-2014 van 24 februari 2014.

§ 2. Van de basisbijdrage van 4,14% wordt 0,7% voorbestemd om de financiering te verzekeren van initiatieven met betrekking tot vorming en opleiding.

Artikel 4

§ 1. Van de totale jaarlijkse bruto bijdrage van 1,9% bestemd voor het sociaal sectoraal pensioenstelsel wordt vooreerst door de Inrichter van het stelsel, met name het Sociaal fonds voor de koetswerkondernemingen, een beheerskost ingehouden van 4,5%, wat resulteert in een totale jaarlijkse netto bijdrage van 1,81%.

§ 2. Deze totale jaarlijkse netto bijdrage van 1,81% van de brutolonen van de arbeiders, wordt als volgt verdeeld:

- 1,73% wordt aangewend ter financiering van het pensioenluik;
- 0,08% wordt aangewend ter financiering van het solidariteitsluik.

§ 3. De bijzondere R.S.Z. — bijdrage van 8,86 procent verschuldigd op de netto bijdrage van 1,73 procent weergegeven in artikel 4 § 2. van onderhavige overeenkomst, wordt voldaan ten aanzien van de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid bij wijze van verhoging van de bijdrage voor het Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk voorzien in artikel 6 van het nationaal akkoord van 24 februari 2014 afgesloten binnen het Paritair Subcomité voor het koetswerk met 0,15 procent en afgehouden door de R.S.Z. aan de bron.

HOOFDSTUK III - INNING EN INVORDERING

Artikel 5

De inning en invordering van de bijdragen worden door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid verzekerd bij toepassing van artikel 7 van de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid (Belgisch Staatsblad van 7 februari 1958).

HOOFDSTUK IV - SLOTBEPALINGEN

Artikel 6

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2011 inzake de bijdrage aan het Sociaal Fonds, geregistreerd op 3 november 2011 onder het nummer 106.631/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit op 11 januari 2013 (Belgisch Staatsblad van 16 april 2013), en gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 7

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2014, en wordt gesloten voor onbepaalde tijd.

Ze kan opgezegd worden door één van de partijen met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, kenbaar gemaakt door een aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 17/11/2015

Registratiedatum: 01/02/2016

Registratienummer: 131196/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 12/02/2016

1. Inhoud:

Bijdrage voor het sociaal fonds van 2,24%.

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 13/12/2014

B.S.: 29/01/2015

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2016 voor onbepaalde duur.

In uitvoering van artikel 5§3 van het nationaal akkoord 2015-2016 van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, de arbeiders en de arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder arbeiders verstaan: de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II - BIJDRAGE

Artikel 2

Overeenkomstig artikel 33§2 van de statuten van het "Sociaal Fonds voor de koetswerkondernemingen", gecoördineerd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 wordt een basisbijdrage bepaald vanaf 1 januari 2016.

De basisbijdrage voor het sociaal fonds wordt bepaald op 2,24% van de niet geplafonneerde bruto lonen van de arbeiders.

HOOFDSTUK III - INNING EN INVORDERING

Artikel 3

De inning en invordering van de bijdragen worden door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid verzekerd bij toepassing van artikel 7 van de wet van 7 januari 1958 betreffende de fondsen voor bestaanszekerheid (Belgisch Staatsblad van 7 februari 1958).

HOOFDSTUK IV - SLOTBEPALINGEN

Artikel 4

Deze collectieve arbeidsovereenkomst vervangt de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 inzake de bijdrage aan het Sociaal Fonds, geregistreerd op 17 juni 2014 onder het nummer 121.748/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard bij Koninklijk Besluit op 13 december 2014 (Belgisch Staatsblad van 29 januari 2015), en gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Artikel 5

Deze collectieve arbeidsovereenkomst treedt in werking op 1 januari 2016, en wordt gesloten voor onbepaalde tijd.

Ze kan opgezegd worden door één van de partijen met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, kenbaar gemaakt door een aangetekende brief, gericht aan de voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

C.A.O.: 09/10/2015

K.B.:

B.S.:

Neerlegging: 30/10/2015

Registratiedatum: 15/12/2015

Registratienummer: 130570/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 25/01/2016

1. Inhoud:

- Bijdrage van 2,20% voor het sectoraal pensioenfonds
- 12 maanden anciënniteit in één van de volgende sectoren: koetswerk (PsC 149.2), garages (PC 112) en metaalhandel (PsC 149.4)
- om het even welk soort arbeidsovereenkomst (bepaalde of onbepaalde duur, voltijds of deeltijds, ...)
- minimum rendement op basis van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen
- opvraging: keuze tussen een eenmalige kapitaalsuitkering of een jaarlijkse, levenslange rente
- solidariteitsbepalingen
- inrichter: Fonds voor Bestaanszekerheid.

2. Vervanging van C.A.O.:

C.A.O.: 28/03/2014

K.B.: 10/04/2015

B.S.: 17/06/2015

3. Duurtijd:

Vanaf 1 januari 2016 voor onbepaalde duur.

Uitvoering van artikel 33 §2 van de statuten van het “Sociaal Fonds voor de Koetswerk-ondernemingen”, gecoördineerd bij collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015.

HOOFDSTUK I - TOEPASSINGSGBIED

Artikel 1

§1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers en arbeiders van de ondernemingen welke ressorteren onder het Paritair Subcomité 149.02 voor het koetswerk.

§2. Worden uitgesloten van het toepassingsgebied van deze overeenkomst, de buiten België gevestigde werkgevers waarvan de werknemers in België gedetacheerd worden in de zin van de bepalingen van titel II van de verordening (EEG) nr. 1408/71 van de Raad.

§3. Onder arbeiders wordt verstaan de mannelijke en vrouwelijke arbeiders.

HOOFDSTUK II - VOORWERP

Artikel 2

§1. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft tot doel om vanaf 1 januari 2016, en dit in uitvoering van artikel 33 §2 van de statuten van het “Sociaal Fonds voor de Koetswerkondernemingen” gecoördineerd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015, de pensioenbijdragen te verhogen die worden gestort in het kader van het sociaal sectoraal pensioenstelsel dat werd ingesteld in uitvoering van artikel 5 van het nationaal akkoord 2001 – 2002 afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk op 7 mei 2001 en conform artikel 10 van de Wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (B.S. 15 mei 2003, ed. 2, p. 26407, erratum B.S. 26 mei 2003) en diens uitvoeringsbesluiten.

§2. De begrippen die in het vervolg van deze collectieve arbeidsovereenkomst opgenomen zijn, moeten worden opgevat in hun betekenis zoals verduidelijkt in artikel 3 (definities) van de voormelde Wet.

§3. De Wet zal in het vervolg van deze collectieve arbeidsovereenkomst “W.A.P.” worden genoemd.

HOOFDSTUK III - AANDUIDING VAN DE INRICHTER

Artikel 3

§1. Overeenkomstig artikel 3, §1, 5° van de W.A.P. werd het Fonds voor bestaanszekerheid via de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002 (63599/CO/149.02), algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 4 mei 2004 (Belgisch Staatsblad 16 juni 2004), door de representatieve organisaties van het voormelde Paritair Subcomité aangeduid als Inrichter van onderhavig sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§2. Deze aanduiding blijft uiteraard gelden in het kader van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

HOOFDSTUK IV - AANSLUITINGSVOORWAARDEN

Artikel 4

§1. Alle arbeiders die op of na 1 januari 2002 met de werkgevers zoals bedoeld in artikel 1, §1 van deze overeenkomst verbonden zijn of waren via een arbeidsovereenkomst (ongeacht de aard van arbeidsovereenkomst), worden ambtshalve aangesloten bij onderhavig sociaal sectoraal pensioenplan. In de praktijk gaat het om de werklieden aangegeven onder de werknemerskengetallen 015, 024 en 027.

§2. Worden aldus niet aangesloten bij onderhavig pensioenplan:

- de personen tewerkgesteld via een overeenkomst van studentenarbeid;
- de personen tewerkgesteld via een overeenkomst voor uitzendarbeid, zoals geregeld door hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van de werknemers ten behoeve van gebruikers;
- de leerlingen;
- de personen tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst gesloten in het kader van een speciaal met steun van de overheid gevoerd opleidings-, arbeidsinspannings-, en omscholingsprogramma.

HOOFDSTUK V - VOORDEEL

Artikel 5

§1. Alle arbeiders die op of na 1 januari 2002 met de werkgevers zoals bedoeld in artikel 1, §1 van deze overeenkomst verbonden zijn of waren via een arbeidsovereenkomst (ongeacht de aard van arbeidsovereenkomst), worden ambtshalve aangesloten bij onderhavig sociaal sectoraal pensioenplan. In de praktijk gaat het om de werklieden aangegeven onder de werknemerskengetallen 015, 024 en 027.

§2. Worden aldus niet aangesloten bij onderhavig pensioenplan:

- de personen tewerkgesteld via een overeenkomst van studentenarbeid;
- de personen tewerkgesteld via een overeenkomst voor uitzendarbeid, zoals geregeld door hoofdstuk II van de wet van 24 juli 1987 betreffende de tijdelijke arbeid, de uitzendarbeid en het ter beschikking stellen van de werknemers ten behoeve van gebruikers;
- de leerlingen;
- de personen tewerkgesteld met een arbeidsovereenkomst gesloten in het kader van een speciaal met steun van de overheid gevoerd opleidings-, arbeidsinspannings-, en omscholingsprogramma.

HOOFDSTUK VI - PENSIOENTOEZEGGING: BEHEER EN PENSIOENINSTELLING

Artikel 6

§1. Het financiële, boekhoudkundig, actuarieel en administratief beheer van de pensioentoezegging werd door de Inrichter toevertrouwd aan Belfius Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 37, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Galileelaan 5 (hierna genoemd pensioeninstelling). De pensioeninstelling opteert ervoor om 50% van haar risico te herverzekeraar via K.B.C. Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 14, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Professor Roger Van Overstraetenplein 2. Gezien binnen de juridische structuur van de pensioeninstelling het mogelijk is dat de Inrichter er voor opteert om één of meerdere deelaspecten van het beheer uit te besteden aan derden, worden de werkzaamheden in het kader van het administratief beheer deels toevertrouwd aan de v.z.w. SEFOCAM.

§2. De beheersregels van de pensioentoezegging zijn vastgelegd in een pensioenreglement dat wordt opgenomen als bijlage bij deze collectieve arbeidsovereenkomst waarvan het integraal deel uitmaakt. Het pensioenreglement zal door de pensioeninstelling aan de aangeslotenen ter beschikking worden gesteld op hun eenvoudig verzoek.

§3. Er werd binnen de pensioeninstelling (in overeenstemming met artikel 41, §2 van de W.A.P.) een toezichtcomité opgericht dat voor de helft is samengesteld uit werknemersvertegenwoordigers (die het personeel vertegenwoordigen aan wie de onderhavige pensioentoezegging wordt gedaan) en voor de andere helft uit werkgevers zoals bedoeld in artikel 1, §1 van deze overeenkomst. Dit toezichtcomité ziet toe de goede uitvoering van het beheer van de pensioentoezegging door de pensioeninstelling en wordt door voormelde jaarlijks in het bezit gesteld van een zogenaamd "transparantieverslag" alvorens de pensioeninstelling dit ter beschikking stelt van de Inrichter van het pensioenstelsel, evenals "The Statement of Investment Principles".

§4. Onder de naam “transparantieverlag” stelt de pensioeninstelling of, in voorkomend geval, de derde aan wie een deelaspect van het beheer werd uitbesteed, jaarlijks een verslag op over het door haar gevoerde (deelaspect van het) beheer van de pensioentoezegging. Na raadpleging van het toezichtcomité stelt de pensioeninstelling het transparantieverlag ter beschikking van de Inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen. Het verslag betreft de elementen zoals beschreven in de W.A.P.

§5. De Raad voor aanvullende pensioenen kan de uitvoering van het pensioenstelsel onderzoeken op voorwaarde dat 10 procent van de werkgevers zoals bedoeld in artikel 1, §1 van deze overeenkomst of van de aangeslotenen zulks vraagt. Indien het rendement ondermaats zou zijn, kan de Raad aanbevelen van pensioeninstelling te veranderen of het beheer geheel of gedeeltelijk uit te besteden aan andere beheerders.

HOOFDSTUK VII - UITBETALING VAN DE VOORDELEN

Artikel 7

De procedure, de modaliteiten en de vorm van de uitbetaling van de voordelen worden beschreven in artikel 7 tot en met artikel 15 van het bijgevoegde pensioenreglement.

HOOFDSTUK VIII - SOLIDARITEITSTOEZEGGING

Artikel 8

§1. Vanaf 1 januari 2004 wordt een gedeelte van de in artikel 5 van deze overeenkomst bepaalde bijdrage (in overeenstemming met artikel 43 van de W.A.P.) aangewend ter financiering van de solidariteitstoezegging die deel uitmaakt van het sociaal sectoraal pensioenstelsel. Het deel van de globale netto bijdrage dat hiertoe wordt aangewend, is vastgesteld op 0,09 procent.

§2. Deze bijdrage wordt aangewend ter financiering van de solidariteitsprestaties, waaronder in het bijzonder de financiering van de opbouw van de pensioentoezegging gedurende bepaalde periodes van inactiviteit en de vergoeding van inkomstenverlies in bepaalde gevallen. De exacte inhoud van deze solidariteitstoezegging alsook de financieringswijze ervan, werd uitgewerkt in een solidariteitsreglement (zie hierna in artikel 9).

§3. Het beheer van de solidariteitstoezegging wordt door de Inrichter toevertrouwd aan Belfius Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 37, met maatschappelijke zetel te 1000 Brussel, Galilleelaan 5 (hierna genoemd solidariteitsinstelling). De solidariteitsinstelling opteert ervoor om 50% van haar risico te herverzekeraar via K.B.C. Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 14, met maatschappelijke zetel te 3000 Leuven, Professor Roger Van Overstraetenplein 2. Gezien binnen de juridische structuur van de solidariteitsinstelling het mogelijk is dat de Inrichter er voor opteert om enig deelaspect van het beheer uit te besteden aan derden, worden de werkzaamheden in het kader van het administratief beheer deels toevertrouwd aan de v.z.w. SEFOCAM.

§4. Ook op het gebied van de solidariteitstoezegging zal de solidariteitsinstelling een “transparantieverlag” opstellen betreffende het door haar gevoerde beheer van de solidariteitstoezegging. Na raadpleging van het toezichtcomité zal de solidariteitsinstelling dit transparantieverlag ter beschikking stellen van de Inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen. Het verslag betreft de elementen zoals beschreven in de W.A.P.

HOOFDSTUK IX - SOLIDARITEITSREGLEMENT

Artikel 9

§1. Het solidariteitsreglement expliciteert de modaliteiten van de solidariteitstoezegging en werd als bijlage opgenomen bij deze collectieve arbeidsovereenkomst waarvan het integraal deel uitmaakt.

§2. Het solidariteitsreglement zal door de solidariteitsinstelling op hun eenvoudig verzoek ter beschikking worden gesteld aan de bij onderhavig pensioenstelsel aangesloten werknemers.

HOOFDSTUK X - PROCEDURE INGEVAL VAN UITTREDING VAN EEN ARBEIDER

Artikel 10

De procedure van uittreding uit het sectoraal pensioenstelsel wordt geregeld door artikel 19 van het hierna bijgevoegde pensioenreglement.

HOOFDSTUK XI - INNINGSMODALITEITEN

Artikel 11

§1. Teneinde de bijdrage zoals voorzien in artikel 5, §2 van deze overeenkomst in te vorderen, zal door de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 7 januari 1958 betreffende de Fondsen voor bestaanszekerheid een voorlopige bijdrage worden geïnd. Deze voorlopige bijdrage zal na de terbeschikkingstelling ervan aan de Inrichter door laatstgenoemde worden doorgestort aan de pensioen- en de solidariteitsinstelling.

§2. Van zodra de pensioeninstelling over definitieve loongegevens beschikt, zal de voorlopige bijdrage worden vergeleken met de effectief verschuldigde bijdrage. Indien de voorlopige bijdrage groter is dan de effectief verschuldigde bijdrage, wordt de reserve die voortvloeit uit het verschil, in mindering gebracht van de eerstvolgende voorschotbijdrage. In het omgekeerde geval, zal het reservetekort ten laste gelegd worden van de Inrichter.

§3. Vanaf 1 januari 2016 wordt er gebruik gemaakt van de gedifferentieerde R.S.Z. inningstechniek waardoor de Pensioenbijdrage voor het sociaal sectoraal aanvullend pensioenstelsel wordt afgescheiden van de Basisbijdrage bestemd voor het Fonds voor bestaanszekerheid. De bijzondere R.S.Z.—bijdrage van 8,86 procent verschuldigd op de netto bijdrage van 2,01 procent weergegeven

in artikel 5, §4, wordt voldaan ten aanzien van de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid bij wijze van verhoging van de Pensioenbijdrage met 0,18 procent en wordt door de R.S.Z. afgehouden aan de bron. Bijgevolg dient de bijzondere bijdrage van 8,86 procent niet apart te worden aangegeven daar de globale Pensioenbijdrage van 2,38 procent aangegeven moet worden onder bijdragecode 825 type '0'.

Artikel 12

Ondertekenende partijen vragen dat onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst, inclusief de bijlagen, zo vlug mogelijk bij koninklijk besluit algemeen verbindend wordt verklaard.

HOOFDSTUK XII - INWERKINGTREDING EN OPZEGGINGSMOGELIJKHEDEN

Artikel 13

§1. De collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 (121753/CO/149.02) tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, algemeen verbindend verklaard bij koninklijk besluit van 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad 17 juni 2015), wordt vervangen vanaf 1 januari 2016.

§2. Deze collectieve arbeidsovereenkomst heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2016 en wordt gesloten voor onbepaalde duur.

§3. Zij kan worden beëindigd mits opzegging van zes maanden en wordt betekend per ter post aangetekend schrijven, gericht aan de Voorzitter van het voormelde Paritair Subcomité. Voorafgaandelijk aan de opzegging van de collectieve arbeidsovereenkomst moet het Paritair Subcomité de beslissing nemen om het sectoraal pensioenstelsel op te heffen. Deze beslissing tot opheffing is enkel geldig wanneer zij wordt genomen in overeenstemming met de bepalingen in artikel 10, §1, 3° W.A.P.

BIJLAGE NR. 1
WIJZIGING EN COORDINATIE VAN HET SOCIAAL
SECTORAAL PENSIOENSTELSEL
BIJLAGE BIJ DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST
VAN 9 OKTOBER 2015

AANVULLEND PENSIOENPLAN TEN GUNSTE VAN DE ARBEIDERS
VAN HET PARITAIR SUBCOMITÉ VOOR HET KOETSWERK
SECTORAAL PENSIOENREGLEMENT AFGESLOTEN IN UITVOERING VAN ARTIKEL 6
VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015

INHOUDSTAFEL

HOOFDSTUKKEN

1. Voorwerp
2. Begripsomschrijvingen
3. Aansluiting
4. Rechten en plichten van de Inrichter
5. Rechten en plichten van de aangeslotenen
6. Gewaarborgde prestaties
7. Uitbetaling van de aanvullende pensioenen
8. Modaliteiten voor de uitbetaling
9. Uitbetalingsvorm
10. Verzekeringscombinatie
11. Bijdragen
12. Verworven reserves en verworven prestaties
13. Procedure in geval van uittreding
14. Beëindiging van het pensioenstelsel
15. Financieringsfonds

16. Toezichtcomité
17. Transparantieverlag
18. Jaarlijkse informatie aan de aangeslotenen: de pensioenfiche
19. Fiscale bepaling (80 procentregel)
20. Wijzigingsrecht
21. Niet-betaling van de premies
22. De bescherming op de persoonlijke levensfeer
23. DB2P
24. Aanvang

HOOFDSTUK I - VOORWERP

Artikel 1

§1. Dit sectoraal pensioenreglement wordt opgemaakt in uitvoering van artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§2. Dit pensioenreglement beoogt het pensioenreglement dat als bijlage opgenomen was bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 aan te passen enerzijds aan de verhoging van de bijdrage waartoe besloten werd in uitvoering van artikel 33 §2 van de statuten van het "Sociaal Fonds voor de Koetswerkondernemingen", gecoördineerd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 en aan de wettelijke en reglementaire evoluties die sindsdien plaatsgrepen anderzijds.

§3. Dit pensioenreglement bepaalt de rechten en de plichten van de Inrichter, de pensioeninstelling, de werkgevers die behoren tot het ressort van het voormelde Paritair Subcomité, de aangeslotenen en hun rechtverkrigenden. Tevens worden de aansluitingsvoorwaarden alsook de regels betreffende de uitvoering van de pensioentoezegging vastgelegd.

HOOFDSTUK II - BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 2

1. Het aanvullend pensioen

De kapitaalswaarde van het rust- en/of overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene (vóór of na pensionering), of de omzetting van deze in een levenslange lijfrente, toegekend op basis van

de in dit pensioenreglement bepaalde verplichte stortingen, ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen.

2. De pensioentoezegging

De toezegging van een aanvullend pensioen gedaan door de Inrichter aan de aangeslotenen en/of hun rechtverkrijgende(n) in uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

De toezegging die de Inrichter hier doet betreft een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen zonder gewaarborgd rendement. De Inrichter garandeert dus enkel de betaling van de vaste bijdrage maar doet geen enkele belofte op het gebied van de kapitalisatie van de bijdragen. De pensioeninstelling onderschrijft op haar beurt een resultaatsverbintenis dat de bijdragen gestort door de Inrichter minimaal zullen worden gekapitaliseerd aan de interestvoet voorzien in artikel 24, §2 van de W.A.P. De verdere modaliteiten van deze resultaatsverbintenis worden geregeld in een afzonderlijke beheersovereenkomst onderschreven door de Inrichter en de pensioeninstelling.

3. Het pensioenstelsel

Een collectieve pensioentoezegging.

4. W.A.P.

Wet van 28 april 2003 (betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, aangevuld met haar uitvoeringsbesluiten zoals gepubliceerd in het B.S. van 15 mei 2003, erratum B.S. 26 mei 2003). De begrippen die in het vervolg van dit reglement opgenomen zijn, moeten worden opgevat in hun betekenis zoals verduidelijkt in artikel 3 (definities) van de voormelde Wet. De Wet zal in het vervolg van dit pensioenreglement "W.A.P." worden genoemd.

5. De Inrichter

Conform artikel 3, §1, 5° van de W.A.P. werd door de representatieve organisaties vertegenwoordigd in het Paritair Subcomité voor het koetswerk 149.02, het Fonds voor bestaanszekerheid van het koetswerk aangeduid als Inrichter van het sectoraal aanvullende pensioenstelsel en dit via de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002.

6. De werkgevers

De werkgevers zoals bedoeld in artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

7. De arbeider

De persoon die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst tot het hoofdzakelijk verrichten van handenarbeid is tewerkgesteld door een werkgever als bedoeld in artikel 2.6.

8. De aangeslotene

De werknemer die behoort tot de categorie van personeel waarvoor de Inrichter onderhavig pensioenstelsel heeft ingevoerd en die aan de aansluitingsvoorwaarden van het pensioenreglement voldoet en de gewezen werknemer die nog steeds actuele of uitgestelde rechten geniet overeenkomstig dit pensioenreglement. In de praktijk gaat het meer bepaald om de werklieden aangegeven onder werknemerskengetallen 015, 024 en 027.

9. De uittreding

De beëindiging van een arbeidsovereenkomst (anders dan door overlijden of pensionering) voor zover de werknemer geen nieuwe arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een werkgever die eveneens behoort tot het ressort van het Paritair Subcomité voor het koetswerk (P.S.C. 149.02), het Paritair Comité voor het garagebedrijf (P.C. 112), het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (P.S.C. 142.01), het Paritair Subcomité voor de edele metalen (P.S.C. 149.03), of het Paritair Subcomité voor de metaalhandel (P.S.C. 149.04) en die daarenboven niet buiten het toepassingsveld van het sociaal sectoraal pensioenstelsel valt.

10. De pensioeninstelling

Belfius Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 37, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Galileelaan 5.

11. De verworven prestaties

Wanneer de aangeslotene ingeval van uittreding ervoor kiest om zijn verworven reserves bij de pensioeninstelling te laten, dan is de verworven prestatie de prestatie waarop de aangeslotene aanspraak kan maken op zijn pensioenleeftijd.

12. De verworven reserves

De reserves waarop de aangeslotene op een bepaald ogenblik recht heeft overeenkomstig dit pensioenreglement. Deze reserves zijn het resultaat van de sommatie van:

1. de persoonlijke rekening (nettobijdragen gestort door de Inrichter)
2. de prestaties toegewezen in het kader van de solidariteitstoezegging
3. in voorkomend geval, de deelname in de winst

De hierboven vermelde bedragen worden opgerend aan het gewaarborgd minimumrendement, zoals bepaald in de W.A.P.

13. De jaarbezoldiging

Het jaarlijkse brutoloon waarop de inhoudingen voor de sociale zekerheid worden gedaan (dus verhoogd met 8 procent).

14. De pensioenleeftijd

Met de pensioenleeftijd wordt de wettelijke pensioenleeftijd bedoeld.

1. Deze pensioenleeftijd bedraagt in principe 65 jaar.

2. Voor specifieke beroepsgroepen (ex-mijnwerkers) zal de uitbetaling van het aanvullend pensioen kunnen gebeuren van zodra de aangeslotene de wettelijke pensionering kan aantonen en dit zonder enige beperking qua leeftijd.

15. De vervroegde pensioenleeftijd

Leeftijd waarop iemand met werkloosheid met bedrijfsstoelag (SWT) gaat in overeenstemming met de wettelijke of conventionele bepalingen ter zake of de leeftijd ingeval van vervroegd pensioen (pensionering vóór de wettelijke pensioenleeftijd).

16. De einddatum

De einddatum wordt vastgesteld op de eerste dag van de maand die volgt op de datum van de 65ste verjaardag van de aangeslotene.

17. De tarieven

De door de pensioeninstelling gebruikte technische grondslagen neergelegd bij de Nationale Bank van België.

18. Het verzekeringsjaar

De vervalddag van dit pensioenreglement wordt vastgesteld op 1 januari. Een verzekeringsjaar valt dan ook steeds samen met de tijdsspanne gelegen tussen 1 januari en de daaropvolgende 31 december.

19. Het financieringsfonds

Het collectieve tak 21-fonds dat bij de pensioeninstelling in het kader van onderhavig pensioenstelsel wordt gevormd.

20. Het kind

Elk wettig geboren of verwekt kind van de aangeslotene alsook elk erkend natuurlijk kind of elk geadopteerd kind van de aangeslotene evenals elk kind van de echtgeno(o)t(e) of partner van de gehuwde, respectievelijk wettelijk samenwonende aangeslotene dat gedomicilieerd is op het adres van de aangeslotene.

21. Het premievrij contract

Dit is de waarde van het verzekeringscontract waarvoor de aangeslotenen verzekerd blijven zonder enige verdere premiebetaling.

22. Het afgezonderd fonds

Dit zijn activa op de balans van de pensioeninstelling die van haar andere activa worden afgezonderd

en aldus een afgescheiden fonds vormen. De winstdelingsresultaten in dit pensioenstelsel hangen af van de opbrengst van de contracten verbonden aan het afgezonderd fonds.

23. De wettelijk samenwonende

De persoon die samen met zijn of haar samenwonende partner een verklaring heeft afgelegd overeenkomstig artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek.

24. De v.z.w. SEFOCAM

Het administratief en logistiek coördinatiecentrum van de sociale sectorale pensioenstelsels voor de arbeiders uit het garagebedrijf, het koetswerk, de metaalhandel, de terugwinning van metalen en de edele metalen.

De maatschappelijke zetel van de v.z.w. SEFOCAM is gevestigd op het Woluwedal 46/7 te 1200 Brussel.

De v.z.w. SEFOCAM is telefonisch bereikbaar op het nummer 00.32.2.761.00.70. en per mail op het adres helpdesk@sefocam.be.

De v.z.w. SEFOCAM beschikt evenzeer over een website met name www.sefocam.be.

25. De v.z.w. SIGEDIS

SIGEDIS (sociale individuele gegevens) is een dienstverlenende v.z.w. gecreëerd op basis van artikel 12 van het Koninklijk Besluit van 12 juni 2006.

De v.z.w. werd opgericht binnen de context van het Generatiepact en kreeg verschillende opdrachten toegewezen:

- Opdracht in het kader van het verzamelen en controleren van multisectoriële loopbaangegevens.
- Wettelijke opdracht in het kader van de 2e pensioenpijler.
- Opdracht met betrekking tot de identificatie van werknemers in het kader van de R.S.Z. aangiften.
- Wettelijke opdracht tot het archiveren van elektronische arbeidsdocumenten.

26. De Databank 2e pijler

De databank “aanvullende pensioenen” (DB2P) heeft als doel het verzamelen van de gegevens van de werknemers, zelfstandigen en ambtenaren met betrekking tot alle voordelen die zij in België en in het buitenland hebben opgebouwd in het kader van het aanvullend pensioen.

De databank is bedoeld voor het verbeteren van de controle op de toepassing van de sociale en fiscale wetgeving betreffende de 2e pensioenpijler. De belangrijkste doelstellingen zijn het in staat stellen:

- van de fiscus om de toepassing van de 80 procent regel en het fiscaal plafond beter te controleren;

- van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (F.S.M.A.) om de conformiteit van de pensioenplannen met de sociale regels gemakkelijker te controleren;
- van de R.S.Z. en de R.S.Z.P.P.O. om de bijzondere bijdrage van 8,86 procent te controleren;
- van de regering om te beschikken over betrouwbare statistieken betreffende de 2e pensioenpijler.

De praktische uitbouw en de inhoud van deze databank is toevertrouwd aan een werkgroep opgericht in de schoot van het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

De databank brengt verplichtingen met zich mee, zowel voor de Inrichter als voor de pensioen- en solidariteitsinstelling.

HOOFDSTUK III - AANSLUITING

Artikel 3

§1. Het pensioenreglement is verplicht van toepassing op alle arbeiders aangegeven onder werknemerskengetallen 015, 024 en 027, die op of na 1 januari 2002 met de werkgevers zoals vermeld in 2.6. verbonden zijn of waren via een arbeidsovereenkomst, ongeacht de aard van deze arbeidsovereenkomst; met uitzondering van deze vermeld onder artikel 4, §2 van de collectieve arbeidsovereenkomst ter wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel van 9 oktober 2015.

§2. Voormelde personen worden onmiddellijk aangesloten bij onderhavige pensioentoezegging, dit wil zeggen vanaf de datum dat zij voldoen aan de hiervoor vermelde aansluitingsvoorwaarden.

§3. Mochten – in voorkomend geval – voormelde personen reeds beschikken over een aanvullende pensioenreserve vanuit een eerdere dienstbetrekking én zouden zij ervoor opteren om – overeenkomstig artikel 32, §1,1°,b) van de W.A.P. – deze bewuste reserve over te dragen naar de pensioeninstelling, dan zal deze worden geïntegreerd in onderhavig pensioenstelsel. Onderhavig pensioenstelsel voorziet aldus niet in een zogenaamde “onthaalstructuur” zoals beschreven in artikel 32, §2, 2e lid van de W.A.P.

HOOFDSTUK IV - RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE INRICHTER

Artikel 4

§1. De Inrichter gaat tegenover alle aangeslotenen de verbintenis aan alles te doen wat voor de goede uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, vereist is.

§2. De bijdrage die de Inrichter verschuldigd is ter financiering van de pensioentoezegging wordt door de Inrichter zonder verwijl aan de pensioeninstelling overgemaakt. Dit geschiedt minimaal maandelijks.

§3. De Inrichter zal via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM op regelmatige tijdstippen alle nodige gegevens overmaken aan de pensioeninstelling.

§4. De pensioeninstelling is slechts tot uitvoering van haar verplichtingen gehouden voor zover haar, tijdens de duur van dit pensioenreglement volgende gegevens meegedeeld werden:

1. de na(a)m(en), de voorna(a)m(en) en de geboortedatum van de aangeslotene alsook geslacht, taalstelsel, burgerlijke staat en identificatienummer in de sociale zekerheid;
2. het adres van de aangeslotene;
3. de benaming, de maatschappelijke zetel en het K.B.O.-nummer van de werkgever, waarmee de aangeslotene via een arbeidsovereenkomst verbonden is, bij de Kruispuntbank van Ondernemingen;
4. het bruto kwartaalloon van de aangeslotene;
5. in voorkomend geval de eenmalige bijdrage toegekend in uitvoering van artikel 5 §5 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014.
6. enige andere ter zake doende gegevens zoals gevraagd door de pensioeninstelling.

Naderhand: de wijzigingen welke, tijdens de duur van de aansluiting, in voormelde gegevens voorkomen.

§5. De Inrichter wist ten voordele van de aangeslotenen een “helpdesk” te organiseren waarbij de coördinatie werd toevertrouwd aan de v.z.w. SEFOCAM. Deze v.z.w. zal een vraag enkel doorspelen aan de pensioeninstelling indien zij de bewuste vraag niet zelf beantwoorden kan. In uitzonderlijke gevallen, wanneer zulks het proces aanzienlijk kan versnellen en vergemakkelijken, heeft de helpdesk de mogelijkheid de aangeslotene rechtstreeks contact te laten opnemen met de pensioeninstelling.

HOOFDSTUK V - RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE AANGESLOTENEN

Artikel 5

§1. De aangeslotene onderwerpt zich aan de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst ter invoering van het sectoraal pensioenstelsel afgesloten op 5 juli 2002 evenals van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel en van dit pensioenreglement. Deze documenten maken één geheel uit.

§2. De aangeslotene machtigt de Inrichter de nodige verzekeringen op zijn leven af te sluiten.

§3. De aangeslotene machtigt de Inrichter om via de v.z.w. SEFOCAM aan de pensioeninstelling alle inlichtingen en bewijsstukken over te maken die nodig zijn zodat de pensioeninstelling zijn verplichtingen tegenover de aangeslotene of tegenover de rechtverkrijgende(n) kan nakomen zonder uitstel.

§4. De aangeslotene maakt in voorkomend geval de ontbrekende inlichtingen en bewijsstukken over via de v.z.w. SEFOCAM aan de pensioeninstelling zodat deze zijn verplichtingen tegenover de aangeslotene of tegenover zijn rechtverkkrijgende(n) kan nakomen.

§5. Mocht de aangeslotene een hem door dit pensioenreglement of door de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, evenals van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, opgelegde voorwaarde niet nakomen, en mocht daardoor voor hem enig verlies van recht ontstaan, dan zullen de Inrichter en de pensioeninstelling in dezelfde mate ontslagen zijn van hun verplichtingen tegenover de aangeslotene in verband met het bij dit pensioenreglement geregeld aanvullend pensioen.

HOOFDSTUK VI - GEWAARBORGDE PRESTATIES

Artikel 6

§1. De pensioentoezegging heeft, ter aanvulling van een krachtens een wettelijke sociale zekerheidsregeling vastgesteld pensioen, tot doel:

- een kapitaal (of een hiermee overeenstemmende rente) samen te stellen dat vanaf de pensioenleeftijd aan de “aangeslotene” wordt uitkeerd indien hij in leven is;
- een overlijdenskapitaal uit te keren aan de rechtverkkrijgende(n) indien de “aangeslotene” overlijdt vóór of na de pensioenleeftijd, in dit laatste geval, zo het aanvullend pensioen nog niet werd opgevraagd door de aangeslotene zelf.

§2. De Inrichter garandeert enkel de betaling van de vaste bijdrage maar doet geen enkele belofte op het gebied van de kapitalisatie van de bijdragen. De pensioeninstelling onderschrijft een resultaatsverbintenis dat de bijdragen gestort door de Inrichter minimaal zullen worden gekapitaliseerd aan de intrestvoet voorzien in artikel 24, §2 van de W.A.P. en dit vanaf het ogenblik dat de bijdragen juridisch verschuldigd zijn.

§3. Deze oprenting loopt tot op de dag waarop de uitbetaling van het aanvullend pensioen gebeurt.

§4. Bovenvermelde kapitalen worden verhoogd met een winstdeling zoals beschreven in het hierna weergegeven winstdelingsreglement. Deze winstdeling wordt gekoppeld aan de resultaten van het afgezonderd fonds bij de pensioeninstelling. De winstdeling wordt jaarlijks toegekend in de vorm van een kapitaalsverhoging en is aldus definitief verworven door de aangeslotenen. Het percentage van jaarlijkse onmiddellijke toekenning wordt bepaald door het toezichtcomité. Enige winstdeling die niet onmiddellijk wordt toegekend aan de contracten, zal worden aangewend ter financiering van een collectief sectoraal winstdelingsfonds.

Het winstdelingsreglement van het afgezonderd fonds “Sefocam-Pensioen”:

De bijdragen worden geïnvesteerd in een afgezonderd fonds “Sefocam–Pensioen”, dat hoofdzakelijk is samengesteld uit financiële activa die afkomstig zijn van de EURO - zone. Ieder jaar kan de pensioeninstelling aan de contracten een winstdeelneming toekennen die bepaald wordt in functie van de resultaten van dit afgezonderd fonds. Deze winstdeelneming wordt pas toegekend op voorwaarde dat de verrichtingen van het fonds rendabel zijn. De winstdeelneming is gelijk aan een bijkomend rendementpercentage dat toegekend wordt aan de contracten die op 31 december van het afgelopen boekjaar van kracht zijn. Het bijkomend rendementpercentage is gelijk aan het positieve verschil tussen het netto rendementpercentage van het afgezonderd fonds en de gewaarborgde rentevoet zoals bepaald in artikel 24, §2 eerste lid van de W.A.P.

Het netto rendementpercentage van het fonds is het in procent uitgedrukte resultaat ten opzichte van de gemiddelde waarde van het fonds in de loop van het afgelopen boekjaar, van 100 procent van de financiële winsten die door het fonds gerealiseerd worden, vrij van financiële lasten, fiscale en parafiscale inhoudingen. De financiële winsten worden bepaald overeenkomstig de evaluatie – en waarderingsregels van de pensioeninstelling. Ten einde de financiële prestaties gerealiseerd door het afgezonderd fonds te stabiliseren, kan een quotiteit van de uitzonderlijke opbrengsten (zie hierna) elk jaar een reserve stijven waarop door de Inrichter aanspraak kan gemaakt worden het jaar nadien. Een gedeelte van de uitzonderlijke opbrengsten kan dus van jaar tot jaar overgedragen worden. De uitzonderlijke opbrengsten zijn samengesteld uit de meer- en minwaarden van obligaties en aandelen, de eventuele monetaire aanpassingen op rentedragende activa, alsook de waardeverminderingen of terugnames van waardeverminderingen. De investeringspolitiek van het afgezonderd fonds heeft tot doel de veiligheid, het rendement en de liquiditeit van de beleggingen te waarborgen.

Statement of investment principles:

Het hoofddoel van het beleggingsbeleid bestaat erin om, binnen aanvaardbare risicogrenzen, een optimale bijdrage te leveren aan het veiligstellen van de pensioenaanspraken van de aangeslotenen. Door verschillende maatregelen wordt geprobeerd om risico's zo goed mogelijk te beheersen en voldoende rendement te behalen om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen.

Het beleggingskader zal volgende richtlijnen respecteren:

Richtlijnen inzake asset allocatie

Het beleggingskader voorziet in onderstaande asset allocatie:

	MIN	STRATEGISCHE ASSETALLOCATIE	MAX
Activaklasse obligaties	85%	95%	100%
Staatsobligaties Eurozone en gelijkwaardig	35%		75%
Euro bedrijfsobligaties (minimale rating BBB-)	25%		65%
Activaklasse aandelen	0%	5%	15%
EMU aandelen	0%	5%	15%
Cash, liquiditeitsholdings en andere geldmarktinstrumenten	0%	0%	20%

Richtlijnen inzake kwaliteit

De obligatieportefeuille kan worden belegd in staatsobligaties en bedrijfsobligaties. Het gedeelte Staatsobligaties zal belegd worden in obligaties of andere effecten van schuldvorderingen of gelijkgestelde instrumenten, alle uitgegeven of gewaarborgd door een lidstaat van de Eurozone, door zijn plaatselijke besturen of door internationale publiekrechtelijke instellingen waarin vermelde lidstaten deelnemen. De bedrijfsobligaties dienen te zijn uitgedrukt in EUR en van hoge kwaliteit (Investment Grade) te zijn. In geval van een downgrade wordt een overgangperiode van maximaal 6 maanden toegestaan om de posities aan te passen. Voor de aandelenportefeuille kan enkel worden belegd in EMU beursgenoteerde aandelen.

Richtlijnen inzake afgeleide producten

Het gebruik van afgeleide producten is niet toegestaan.

Richtlijnen inzake concentratie

De concentratielimiet is opgesplitst in een aparte limiet voor corporates en governments. Op basis van de rating wordt op het niveau van de emittent – i.e. de som van de obligaties (notionele waarde) voor een overheid en de som van obligaties (notionele waarde) en aandelen (marktwaarde) voor een bedrijf – een maximale blootstelling toegestaan van X procent van de portefeuille. Volgende tabel geeft per rating de limiet weer in maximumpercentage:

CONCENTRATIELIMIET	GOVERNMENT	CORPORATE
AAA	20%	10%
AA	15%	7,5%
België	30%	
A	10%	5%
BBB	5%	2,5%
Non IG	2,5%	0%
NR	5%	2,5%

Opmerking: Voor het thuisland België is het dubbele van de concentratielimiet AA toegestaan.

Richtlijnen inzake duration

Het kader beoogt op termijn de duration van de obligatieportefeuille af te stemmen op de duration van de passiva (pensioenverplichtingen). De target duration wordt jaarlijks geëvalueerd en eventueel herzien.

Richtlijnen inzake ethisch beleggen

De portefeuille dient rekening te houden met het “Corporate Social Responsibility framework” door investeringen in bedrijven op de “weapons black list” niet toe te laten.

Afwijkingen van de voormelde richtlijnen zijn binnen beperkte mate mogelijk teneinde de portefeuille beter af te stemmen op de concrete opportuniteiten van het moment of de portefeuille beter te beschermen in het licht van het marktrisico van het moment. Dit beleggingskader is een richtlijn. Het behoort tot de opdracht van de pensioeninstelling om, in het voordeel van de aangeslotenen het rendement te verhogen of te beveiligen. De pensioeninstelling engageert zich in elk geval om in het belang van de aangeslotenen te handelen en met de nodige waakzaamheid en zorg op te treden teneinde alle mogelijke verliezen te vermijden.

Op elke vergadering van het toezichtcomité wordt het behaalde financiële rendement van de afgelopen periode beoordeeld in het licht van het behalen van het minimumrendement zoals voorzien in artikel 24, §2 W.A.P.

HOOFDSTUK VII - UITBETALING VAN DE AANVULLENDE PENSIOENEN

Artikel 7

Al de in dit hoofdstuk vermelde formulieren kunnen bekomen worden via de helpdesk van de v.z.w. SEFOCAM, Woluwedal 46/7 te 1200 Brussel, telefoonnummer 00.32.2.761.00.70. of kunnen worden gedownload via de website www.sefocam.be.

Afdeling 1 - Uitbetaling bij wettelijk pensioen

Artikel 8

§1. Elke aangeslotene kan zijn aanvullend pensioen opvragen vanaf dat hij het statuut van gepensioneerde geniet op voorwaarde dat hij geen prestaties meer weet te leveren bij een werkgever zoals vermeld onder artikel 2.6. gezien er op dat ogenblik nog voorzien wordt in een verdere premiebetaling voor de opbouw van het aanvullend pensioen.

§2. Het recht tot opvragen van het aanvullend pensioen vervalt, conform artikel 55 van de W.A.P., na 5 jaar voor vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met het aanvullend pensioen of het beheer ervan. De termijn van 5 jaar begint te lopen de dag nadat de aangeslotene kennis krijgt of redelijkerwijze kennis had moeten krijgen van het voorval dat de vordering doet ontstaan. In geval van overmacht om binnen deze termijn op te treden, wordt ze geschorst. Bij ontstentenis van enige aanvraag binnen de voormelde termijn wordt het voordeel overgemaakt aan het Financieringsfonds.

§3. Uiterlijk in de loop van de maand waarin men 65 jaar wordt ontvangt de aangeslotene via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM, een schrijven van de Inrichter waarin deze wordt herinnerd aan het bedrag van zijn thans verworven reserves binnen het sociaal sectoraal pensioenstelsel en de te vervullen formaliteiten teneinde de uitbetaling van het aanvullend pensioen te concretiseren.

§4. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen in het kader van de wettelijke pensionering dient de aangeslotene het aanmeldingsformulier S1 A volledig en correct ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de kennisgeving van de beslissing inzake het toekennen van de pensioendatum (uitgereikt door de Pensioendienst: Rijksdienst voor Pensioenen - Pensioendienst voor de Overheidssector);
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de aangeslotene;
- een of meerdere attesten welke de activiteit weergeven die de aangeslotene kende tijdens een referentieperiode van 3 jaar voorafgaand aan de wettelijke pensioenleeftijd;
- ofwel een of meerdere tewerkstellingsattesten met vermelding van de begin- en einddatum van de tewerkstelling desgevallend aangevuld met de vermelding van verminderde prestaties als gevolg van de opname van tijdskrediet;
- en/ofwel een werkloosheidsattest met vermelding dat het gaat om een onvrijwillige werkloze die geen werk en/of opleiding wist te weigeren en dat de werkloosheid niet valt binnen het stelsel van werkloosheid met bedrijfsstoelag (SWT);
- en/ofwel een invaliditeitsattestering met vermelding van de begin- en einddatum van de arbeidsongeschiktheid en of deze het gevolg is van (beroeps)ziekte of van een (arbeids)ongeval.

Afdeling 2 - Uitbetaling bij vervroegd pensioen

Artikel 9

§1. Elke aangeslotene kan zijn aanvullend pensioen opvragen vanaf dat hij het statuut van gepensioneerde geniet op voorwaarde dat hij geen prestaties meer weet te leveren bij een werkgever zoals vermeld onder artikel 2.6. gezien er op dat ogenblik nog voorzien wordt in een verdere premiebetaling voor de opbouw van het aanvullend pensioen.

§2. Het recht tot opvragen van het aanvullend pensioen vervalt, conform artikel 55 van de W.A.P., na 5 jaar voor vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met het aanvullend pensioen of het beheer ervan. De termijn van 5 jaar begint te lopen de dag nadat de aangeslotene kennis krijgt of redelijkerwijze kennis had moeten krijgen van het voorval dat de vordering doet ontstaan. In geval van overmacht om binnen deze termijn op te treden, wordt ze geschorst. Bij ontstentenis van enige aanvraag binnen de voormelde termijn wordt het voordeel overgemaakt aan het Financieringsfonds.

§3. Wanneer de v.z.w. SEFOCAM via de K.S.Z.-gegevensstroom in kennis gesteld werd van de toekenning van een vervroegde pensioendatum ontvangt de aangeslotene via haar intermediair een schrijven van de Inrichter waarin deze wordt herinnerd aan de mogelijkheid tot opvraging van zijn thans verworven reserves binnen het sociaal sectoraal pensioenstelsel en de te vervullen formaliteiten teneinde de uitbetaling van het aanvullend pensioen te concretiseren. Deze aanschrijving geschiedt ten vroegste op de toegekende pensioendatum.

§4. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen in het kader van de vervroegde pensionering dient de aangeslotene het aanmeldingsformulier S1 B volledig en correct ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de kennisgeving van de beslissing betreffende het toekennen van de pensioendatum (uitgereikt door de Pensioendienst: Rijksdienst voor Pensioenen, Pensioendienst voor de Overheidssector);
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de aangeslotene.

§5. Het voordeel bij leven dat wordt uitgekeerd vóór het bereiken van de einddatum is gelijk aan de theoretische afkoopwaarde van het contract, dit is de reserve die bij de pensioeninstelling gevormd werd door de kapitalisatie van de in het voordeel van de aangeslotene gestorte bijdragen en toegekende winstdeling, rekening houdend met de verbruikte sommen.

Afdeling 3 - Uitbetaling bij stopzetting van elke vorm van toegelaten arbeid in de sector in aanvulling op het pensioen

Artikel 10

§1. Elke aangeslotene kan zijn aanvullend pensioen opvragen vanaf dat hij het statuut van gepensioneerde geniet op voorwaarde dat hij geen prestaties meer weet te leveren bij een werkgever

zoals vermeld onder artikel 2.6. gezien er op dat ogenblik nog voorzien wordt in een verdere premiebetaling voor de opbouw van het aanvullend pensioen.

§2. Het recht tot opvragen van het aanvullend pensioen vervalt, conform artikel 55 van de W.A.P., na 5 jaar voor vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met het aanvullend pensioen of het beheer ervan. De termijn van 5 jaar begint te lopen de dag nadat de aangeslotene kennis krijgt of redelijkerwijze kennis had moeten krijgen van het voorval dat de vordering doet ontstaan. In geval van overmacht om binnen deze termijn op te treden, wordt ze geschorst. Bij ontstentenis van enige aanvraag binnen de voormelde termijn wordt het voordeel overgemaakt aan het Financieringsfonds.

§3. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen in het kader van de stopzetting van elke vorm van toegelaten arbeid in de sector in aanvulling op het pensioen dient de aangeslotene het aanmeldingsformulier S1 C volledig en correct ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de kennisgeving van de beslissing betreffende het toekennen van de pensioendatum (uitgereikt door de Pensioendienst: Rijksdienst voor Pensioenen, Pensioendienst voor de Overheidssector);
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de aangeslotene;
- een tewerkstellingsattest met vermelding van de begin- en einddatum van de tewerkstelling in het kader van de toegelaten arbeid in aanvulling op het pensioen.

Afdeling 4 - Uitbetaling bij brugpensioenen

Artikel 11

§1. Indien de aangeslotene op werkloosheid met bedrijfstoelage wordt gesteld, kan hij zijn aanvullend pensioen opvragen vanaf de leeftijd van 60 jaar.

§2. Het recht tot opvragen van het aanvullend pensioen vervalt, conform artikel 55 van de W.A.P., na 5 jaar voor vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met het aanvullend pensioen of het beheer ervan. De termijn van 5 jaar begint te lopen de dag nadat de aangeslotene kennis krijgt of redelijkerwijze kennis had moeten krijgen van het voorval dat de vordering doet ontstaan. In geval van overmacht om binnen deze termijn op te treden, wordt ze geschorst. Bij ontstentenis van enige aanvraag binnen de voormelde termijn wordt het voordeel overgemaakt aan het Financieringsfonds.

§3. De Inrichter informeert maandelijks de v.z.w. SEFOCAM over de nieuwe dossiers werkloosheid met bedrijfstoelage in haar sector. De v.z.w. SEFOCAM schrijft desgevallend de betrokken aangeslotenen aan met vermelding van de mogelijkheid tot opvraging van het aanvullend pensioen in het kader van de werkloosheid met bedrijfstoelage.

§4. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen in het kader van werkloosheid met bedrijfstoelage dient de aangeslotene – na het bereiken van de leeftijd van 60 jaar - het aanmeldingsformulier S2 volledig en correct ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de C4–SWT (C4 voltijds brugpensioen) of de C4ASR-SWT (C4 ASR - voltijds brugpensioen) uitgereikt door de werkgever;
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de aangeslotene.

§5. Het voordeel bij leven dat wordt uitgekeerd vóór het bereiken van de einddatum is gelijk aan de theoretische afkoopwaarde van het contract, dit is de reserve die bij de pensioeninstelling gevormd werd door de kapitalisatie van de in het voordeel van de aangeslotene gestorte bijdragen en toegekende winstdeling, rekening houdend met de verbruikte sommen.

Afdeling 5 - Uitbetaling bij overlijden

Artikel 12

§1. Indien de aangeslotene overlijdt en mocht hij zijn aanvullend pensioen nog niet of onvolledig hebben uitgekeerd gekregen, wordt het aanvullend pensioen uitgekeerd aan zijn rechtverkrijgende(n), volgens onderstaande volgorde:

1. ten bate van zijn of haar echtgeno(o)t(e) op voorwaarde dat de betrokkenen:

- niet uit de echt gescheiden zijn (alsook niet in aanleg tot echtscheiding);
- niet gerechtelijk gescheiden van tafel en bed (alsook niet in aanleg tot gerechtelijke scheiding van tafel en bed).

2. bij ontstentenis, ten bate van de wettelijk samenwonende partner (in de zin van artikels 1475 tot 1479 van het Burgerlijk Wetboek);

3. bij ontstentenis, ten bate van (een) andere natuurlijke perso(o)n(en) die door de aangeslotene door middel van een aangetekend schrijven kenbaar werd gemaakt aan de pensioeninstelling. Het bewuste aangetekend schrijven dient zowel voor de pensioeninstelling als voor de aangeslotene als bewijs van de aanduiding. De aangeslotene kan te allen tijde deze aanduiding herroepen door middel van een nieuw aangetekend schrijven. Indien de aangeslotene na deze aanduiding zou huwen of hij samen met zijn/ haar partner een wettelijk samenlevingscontract zou onderschrijven, en er dus een persoon is zoals beschreven in punt 1) hiervoor, wordt deze aanduiding geacht definitief herroepen te zijn;

4. bij ontstentenis, ten bate van zijn kinderen of van hun rechtverkrijgenden, bij plaatsvervulling, voor gelijke delen;

5. bij ontstentenis, ten bate van zijn ouders, voor gelijke delen;

6. bij overlijden van één of beide ouders, treden zijn broers of zusters in de plaats van de vooroverleden ouder of ouders;

7. bij ontstentenis aan de andere wettelijke erfgena(a)m(en) en aldus niet aan de nalatenschap van de aangeslotene, met uitzondering van de Staat;

8. bij ontstentenis van de hiervoor vermelde begunstigden wordt het voordeel aan het Financieringsfonds gestort.

§2. Het recht tot opvragen van het aanvullend pensioen vervalt, conform artikel 55 van de W.A.P., na 5 jaar voor vorderingen die voortvloeien uit of verband houden met het aanvullend pensioen of het beheer ervan. De termijn van 5 jaar begint te lopen de dag nadat de begunstigde kennis krijgt of redelijkerwijze kennis had moeten krijgen van het bestaan van het aanvullend pensioen, zijn hoedanigheid van begunstigde en het voorval dat de vordering doet ontstaan. In geval van overmacht om binnen deze termijn op te treden, wordt ze geschorst. Bij ontstentenis van enige aanvraag binnen de voormelde termijn wordt het voordeel overgemaakt aan het Financieringsfonds.

§3. De Inrichter zal, nadat hij op de hoogte is van een overlijdensdatum, via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM een schrijven richten op het domicilie van de overleden aangeslotene waarbij hij de rechtverkrijgende(n) oproept tot het vervullen van de nodige formaliteiten met het oog op de uitbetaling van het aanvullend pensioen.

§4. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen dient de weduw(e)(naar) of de wettelijk samenwonende partner het aanmeldingsformulier S3 A volledig en correct ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de overlijdensakte van de aangeslotene;
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de rechtverkrijgende.

§5. Om een aanvullend pensioen te kunnen ontvangen dient/dienen de rechtverkrijgende(n) – andere dan de weduw(e) (naar) of de wettelijk samenwonende partner – het aanmeldingsformulier S3 B volledig ingevuld en voorzien van de hierna vermelde bijlagen over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM:

- een kopie van de overlijdensakte van de aangeslotene;
- een kopie recto/verso van de identiteitskaart van de rechtverkrijgende;
- een kopie van de akte van bekendheid of van de akte van erfopvolging opgesteld door de notaris of de Federale Overheidsdienst Financiën aangevuld met de schriftelijk bevestiging van de notaris dat er geen erfgenenamen hebben verzaakt;
- het bewijs van geblokkeerde bankrekening (enkel in het geval dat de rechtverkrijgende minderjarig is).

§6. Elke rechtverkrijgende dient een aanmeldingsformulier S3 B over te maken aan de v.z.w. SEFOCAM.

HOOFDSTUK VIII - MODALITEITEN VAN DE UITBETALING

Artikel 13

§1. Opdat de pensioeninstelling tot de effectieve betaling van het aanvullend pensioen kan overgaan, dient ze te beschikken over de loongegevens van de ganse aansluitingsduur bij het sectoraal pensioenstelsel.

§2. De aangeslotene, respectievelijk de rechtverkrijgende, zal een voorschot ontvangen binnen de 5 werkdagen nadat de pensioeninstelling de nodige stukken en de keuzemodaliteit van opname, zoals bepaald in respectievelijk artikels 8 tot en met 12 en artikel 14, heeft ontvangen en dit op basis van de beschikbare loongegevens op het ogenblik van de aanvraag.

§3. Het eventueel resterende saldo van het aanvullend pensioen zal uitbetaald worden in de maand september van het jaar volgend op de datum waarop de aanmelding wist te geschieden.

HOOFDSTUK IX - UITBETALINGSVORM

Artikel 14

De aangeslotene of in voorkomend geval diens rechtverkrijgende(n) kan/ kunnen kiezen voor:

1. hetzij een éénmalige uitbetaling in kapitaal,
2. hetzij een omzetting in een jaarlijks levenslange rente.

Artikel 15

§1. Een omvorming is echter niet mogelijk wanneer het jaarlijks bedrag van de rente bij de aanvang ervan niet meer bedraagt dan € 500 bruto. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971, houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, bijdragen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, evenals de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

§2. De pensioeninstelling brengt de aangeslotene of, in voorkomend geval, diens rechtverkrijgende(n) van dit recht op de hoogte twee maanden vóór de pensionering of binnen de twee weken nadat hij van de vervroegde of de brugpensionering of van het overlijden kennis wist te nemen.

§3. Indien binnen de maand te rekenen vanaf de hiervoor vermelde kennisgeving, geen aanvraag in deze zin door de aangeslotene aan de pensioeninstelling wordt betekend, wordt verondersteld dat hij geopteerd heeft voor de éénmalige kapitaalsuitkering. De rechtverkrijgende(n) van het voordeel bij overlijden zullen, in voorkomend geval, hun keuze voor een renteuitkering kenbaar maken op de aanvraag tot uitbetaling van het voordeel, zoniet wordt (worden) hij/zij geacht te hebben geopteerd voor de éénmalige kapitaaluitkering.

HOOFDSTUK X - VERZEKERINGSCOMBINATIE

Artikel 16

De dekking van de twee risico's, zoals vermeld in artikel 6 hiervoor, wordt tot stand gebracht door het afsluiten van een levensverzekering van het type uitgesteld kapitaal met tegenverzekering

van de reserve, welke een kapitaal leven waarborgt dat op de einddatum vervalt enerzijds en een overlijdenskapitaal waarborgt dat bij overlijden van de aangeslotene onmiddellijk betaalbaar is, anderzijds. Het kapitaal overlijden dat door die verzekering gewaarborgd wordt, is gelijk aan de reserve opgebouwd op het ogenblik van overlijden verhoogd met de rendementsgarantie en in voorkomend geval de winstdeelneming en dit tot op datum van de uitbetaling.

HOOFDSTUK XI - BIJDRAGEN

Artikel 17

§1. Alle vereiste uitgaven tot het waarborgen van de voordelen vermeld in artikel 6 hiervoor vallen geheel ten laste van de Inrichter. Deze netto bijdrage bedraagt per actieve aangeslotene 2,01 procent van diens brutojaarbezoldiging.

§2. Deze bijdrage wordt bepaald door artikel 5 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§3. De Inrichter zal de netto bijdrage minstens maandelijks aan de pensioeninstelling storten.

§4. De beheerkost van 4,5 procent verschuldigd in uitvoering van artikel 5, §3 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, wordt betaald door de Inrichter samen met de verschuldigde bijdrage weergegeven in artikel 17, §1.

§5. De bijzondere R.S.Z.—bijdrage van 8,86 procent verschuldigd op de netto bijdrage van 2,01 procent weergegeven in artikel 5, §4 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel afgesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, wordt voldaan ten aanzien van de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid bij wijze van verhoging van de Pensioenbijdrage met 0,18 procent en wordt door de R.S.Z. afgehouden aan de bron. Bijgevolg dient de bijzondere bijdrage van 8,86 procent niet apart te worden aangegeven daar de globale Pensioenbijdrage van 2,38 procent aangegeven moet worden onder bijdragecode 825 type '0'.

HOOFDSTUK XII - VERWORVEN RESERVES EN VERWORVEN PRESTATIES

Artikel 18

§1. Overeenkomstig artikel 17 van de W.A.P., moet een aangeslotene minstens gedurende een al dan niet onderbroken periode van één jaar aangesloten geweest zijn bij onderhavig pensioenstelsel, alvorens hij aanspraak kan maken op verworven reserves en verworven prestaties.

§2. Is deze minimaansluitingstermijn niet voldaan ten tijde van de uittreding van de aangeslotene, dan worden in voorkomend geval de maanden aansluiting bij onderstaande sociale sectorale pensioenstelsels meegeteld teneinde uit te maken of er al dan niet sprake is van een minimaansluitingstermijn van 12 maanden.

Aansluitingen bij:

- het sociaal sectoraal pensioenstelsel van het Paritair Comité voor het garagebedrijf (P.C. 112);
- het sociaal sectoraal pensioenstelsel van het Paritair Subcomité voor de metaalhandel (P.S.C. 149.04);
- het sociaal sectoraal pensioenstelsel van het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (P.S.C. 142.01);
- het sociaal sectoraal pensioenstelsel van het Paritair Subcomité voor de edele metalen (P.S.C. 149.03).

§3 Dit heeft tot gevolg voor wat betreft de verworvenheid van de reserves:

- In het geval er sprake is van een totale aansluitingstermijn van minimaal 12 maanden, al dan niet onderbroken, dan worden de latente rechten die de betrokkene bezit – dit wil zeggen de rechten en de reserves die overeenstemmen met een aansluitingstermijn van minder dan 12 maanden – in het kader van de respectievelijke sectorale pensioenstelsels toch verworven voor de aangeslotene. Dit heeft eveneens tot gevolg dat ingeval van herintreding van de aangeslotene in één van de 5 sectorale pensioenstelsels, hij op dat ogenblik reeds beschikt over verworven rechten waardoor er niet wederom aan een minimaansluitingstermijn van 12 maanden dient te worden voldaan.
- In het geval er geen sprake is van een totale aansluitingstermijn van minimaal 12 maanden, al dan niet onderbroken, dan zal de tot op dit moment gevormde reserve in het financieringsfonds gestort worden. Indien de aangeslotene echter naderhand wederom zou toetreden tot onderhavig pensioenstelsel, dan zal de ten tijde van de uittreding in hoofde van de aangeslotene gevormde reserve uit het financieringsfonds worden gehaald om opnieuw te worden toegewezen aan de bewuste aangeslotene. Indien de aangeslotene opnieuw zou uittreden, dan zal deze procedure worden herhaald indien de totale aansluitingstermijn van de betrokkene de 12 maanden nogsteeds niet overschrijdt. De aangeslotene behoudt in voorkomend geval zijn latente rechten en reserves in het kader van de 5 sectorale pensioenstelsels.

§4. Indien de aangeslotene ten tijde van diens uittreding beschikt over verworven reserves in het kader van onderhavig sectoraal pensioenstelsel, is de Inrichter er op dit tijdstip toegehouden om enige tekorten aan te zuiveren. De tekorten ten opzichte van de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P., worden ten laste genomen door de pensioeninstelling.

HOOFDSTUK XIII - PROCEDURE INGEVAL VAN UITTREDING

Artikel 19

§1. Ingeval van uittreding van een aangeslotene, stelt de Inrichter, via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM, de pensioeninstelling hiervan elektronisch in kennis. Deze kennisgeving zal minimaal vier maal per jaar gebeuren.

§2. De pensioeninstelling zal, via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM uiterlijk binnen de 30 dagen na deze kennisgeving het bedrag van de verworven reserves en prestaties en de hierna opgesomde keuzemogelijkheden schriftelijk meedelen aan de betrokken uittreder.

§3. De betrokken aangeslotene heeft op zijn beurt 30 dagen de tijd (te rekenen vanaf de kennisgeving door de pensioeninstelling) om zijn keuze te bepalen uit de hierna volgende mogelijkheden betreffende de aanwending van diens verworven pensioenreserves, desgevallend aangevuld tot de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P.:

1. de verworven reserves overdragen naar de pensioeninstelling van:

- ofwel de nieuwe werkgever met wie hij een arbeidsovereenkomst gesloten heeft, zo hij aangesloten wordt bij de pensioentoezegging van die werkgever;
- ofwel de nieuwe Inrichter van een sectoraal pensioenstelsel waaronder de werkgever ressorteert met wie hij een arbeidsovereenkomst gesloten heeft, zo hij aangesloten wordt bij de pensioentoezegging van die Inrichter;

2. de verworven reserves overdragen naar een pensioeninstelling die de totale winst onder de aangeslotenen in verhouding tot hun reserves verdeelt en de kosten beperkt volgens de regels vastgesteld door de Koning;

3. de verworven reserves bij de pensioeninstelling laten en behouden zonder wijziging van de pensioentoezegging (vanzelfsprekend zonder verdere premiebetaling);

4. de verworven reserves laten bij de pensioeninstelling en via de nieuwe werkgever verder gaan met de premiebetaling ;

- enkel indien minstens 42 maanden aangesloten bij één of meerdere van de in artikel 18, §2 opgesomde sociale sectorale pensioenstelsels;
- enkel indien er geen pensioentoezegging bij de nieuwe werkgever bestaat;
- deze premiebetalingen mogen niet meer dan € 1.500 per jaar bedragen (niet geïndexeerd).

Indien de aangeslotene hiervoor wist te opteren, zal de pensioeninstelling hierbij een rechtstreekse relatie aangaan met de nieuwe werkgever van de uitgetreden werknemer.

§4. Wanneer de aangeslotene de voormelde termijn van 30 dagen laat verstrijken, wordt hij verondersteld te hebben gekozen voor de mogelijkheid bedoeld in artikel 19, §3 3. Na het verstrijken van deze termijn kan de aangeslotene echter te allen tijde vragen om zijn reserves over te dragen

naar een pensioeninstelling bedoeld in artikel 19, §3 1., 2. of 4. hiervoor.

§5. De pensioeninstelling zal er voor zorgen dat de door de aangeslotene gemaakte keuze binnen de 30 daaropvolgende dagen gerealiseerd wordt. De over te dragen verworven reserve van keuze bedoeld in artikel 19, §3 1. en 2. zal geactualiseerd worden tot op de datum van de effectieve overdracht rekening houdend met de inventarisgrondslagen die door de pensioeninstelling bij de Autoriteit voor Financiële diensten en markten werden neergelegd.

§6. Wanneer een gewezen deelnemer wist te opteren voor één van de keuze vermeld onder artikel 19, §3 1. of 2. en nadien herintreedt tot het sectorplan wordt hij als een nieuwe deelnemer beschouwd.

§7. Afkoop van het contract is enkel mogelijk conform de wettelijke bepalingen ter zake.

HOOFDSTUK XIV - BEËINDIGING VAN HET PENSIOENSTELSEL

Artikel 20

Ingeval van stopzetting van het pensioenstelsel of bij liquidatie van een werkgever, verwerven de (bewuste) aangeslotenen, die minstens één jaar aangesloten waren bij onderhavig pensioenstelsel, de verworven reserves, desgevallend aangevuld tot de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P.

HOOFDSTUK XV - FINANCIERINGSFONDS

Artikel 21

§1. Door de Inrichter wordt overgegaan tot de oprichting van een financieringsfonds. Het financieringsfonds wordt beheerd door de pensioeninstelling als een wiskundige inventarisreserve.

§2. Het fonds wordt gefinancierd door eventuele stortingen van de Inrichter, alsook sommen die bij toepassing van artikels 6, 8 §2, 9 §2, 10 §2, 11 §2, 12 §2 en 18 beschikbaar komen.

§3. Ingeval van liquidatie van een werkgever zonder dat die werkgever wordt overgenomen door een andere werkgever zoals bedoeld in artikel 2 6., zullen de gelden van het fonds die proportioneel slaan op de verplichtingen van die bepaalde werkgever, noch volledig noch gedeeltelijk worden teruggestort aan de Inrichter. Het zal daarentegen onder de aangeslotenen van die bepaalde werkgever worden verdeeld in verhouding met hun wiskundige reserve, desgevallend aangevuld tot de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P.

§4. Ingeval van stopzetting van onderhavig pensioenplan, zullen de gelden van het fonds in geen geval noch volledig noch gedeeltelijk worden teruggestort aan de Inrichter. Het zal daarentegen onder alle aangeslotenen worden verdeeld in verhouding met hun wiskundige reserve, desgevallend aangevuld tot de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P.

HOOFDSTUK XVI - TOEZICHTCOMITÉ

Artikel 22

§1. In overeenstemming met artikel 41, §2 van de W.A.P., werd er binnen de pensioeninstelling een toezichtcomité opgericht dat voor de helft is samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen aan wie de onderhavige pensioentoezegging wordt gedaan en voor de andere helft uit werkgevers.

§2. Dit toezichtcomité ziet toe op de goede uitvoering van de pensioentoezegging door de pensioeninstelling en wordt door voormelde jaarlijks in het bezit gesteld van het transparantieverlag alvorens zij dit ter beschikking stelt aan de Inrichter.

§3. Bovendien beslist het toezichtcomité jaarlijks over het percentage winstdeling gerealiseerd in het afgezonderd fonds dat aan de aangeslotene zal toegekend worden.

HOOFDSTUK XVII - TRANSPARANTIEVERSLAG

Artikel 23

§1. Onder de naam “transparantieverlag” zal de pensioeninstelling of enig andere derde indien de Inrichter beslist om een deelaspect van het beheer uit te besteden, jaarlijks een verslag opstellen over het door haar gevoerde beheer van de pensioentoezegging en dit - na raadpleging van het toezichtcomité - ter beschikking stellen van de Inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

§2. Het verslag betreft de volgende elementen:

- de financieringswijze van de pensioentoezegging en de structurele wijzigingen in die financiering;
- de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- het rendement van de beleggingen;
- de kostenstructuur;
- in voorkomend geval, de winstdeling.

HOOFDSTUK XVIII - JAARLIJKSE INFORMATIE AAN DE AANGESLOTENEN: DE PENSOENFICHE

Artikel 24

§1. Elk jaar (november - december) verstuurt de pensioeninstelling de pensioenfiche aan elke aangeslotene die beschikt over verworven reserves, met uitzondering van de rentegenieters, de

aangesloten die overleden zijn en van de aangesloten die reeds een voorschot op hun aanvullend pensioen wisten te ontvangen zoals bedoeld in artikel 13, §2 .

§2. Deze pensioenfiche is opgesteld conform de principes vervat in de F.S.M.A. Mededeling betreffende de gestandaardiseerde presentatiewijze van de jaarlijkse pensioenfiche en bestaat uit een uniform voorblad per model pensioenfiche en een bijlage ter verduidelijking.

Model 1: Pensioenfiche voor de actieve aangeslotene

UNIFORM VOORBLAD

1. Identificatie pensioeninstelling
2. Sector
3. Pensioenplan
4. Berekeningsgrondslag
  - Bruto jaarloon in refertejaar in de sector
  - Netto bijdrage in refertejaar
  - In voorkomend geval: Eenmalige bijkomende bijdrage van € 50
  - Toegekend netto rendement vóór oprenting vanuit het solidariteitsluik aan het pensioenluik in refertejaar
  - Toegekend rendement in refertejaar
  - Deelname in de winst in refertejaar
  - Berekeningsdatum
5. Bruto bedrag van het geraamd aanvullend pensioen op 65 jaar bij een verdere aansluiting tot die leeftijd
6. Bruto bedrag van het aanvullend pensioen op 65 jaar op basis van de huidige aansluitingsduur
7. Bruto bedrag van het opgebouwd aanvullend pensioen op 31 december van het refertejaar
8. Bruto bedrag van de overlijdensdekking
9. Voor vragen over het aanvullend pensioen kan contact opgenomen worden met de v.z.w. SEFOCAM op het nummer 00.32.2.761.00.70., via mail op helpdesk@sefocam.be of schriftelijk op het adres Woluwedal 46 bus 7 te 1200 Brussel.
10. De tekst van het reglement, de infobrochure en de transparantieverlagen zijn online beschikbaar op www.sefocam.be maar kunnen evenzeer opgevraagd worden via de helpdesk van de v.z.w. SEFOCAM, Woluwedal 46 bus 7 te 1200 Brussel op het nummer 00.32.2.761.00.70. of via mail helpdesk@sefocam.be.

BIJLAGE

1. Identificatie pensioeninstelling
2. Identificatie inrichter
3. Identificatie administratieve coördinatie cel sectorplan
4. Naam van de aangeslotene
5. Polisnummer
6. Einddatum
7. Actueel financieringsniveau op 31 december van het refertejaar
8. Bedrag totale spaarreserve op 1 januari van het refertejaar
9. Bedrag herrekenende spaarreserve op 1 januari van het refertejaar
10. Geïnde netto bijdrage gedurende het refertejaar
11. Toegekend netto bedrag in refertejaar vóór oprenting vanuit het solidariteitsluik aan het pensioenluik
12. In voorkomend geval: Eenmalige bijkomende bijdrage van € 50
13. Totale netto bijdrage gedurende het refertejaar
14. In voorkomend geval: Reserveoverdracht gedurende het refertejaar
15. Gegarandeerd rendement van het refertejaar
16. Deelname in de winst van het refertejaar
17. Totale spaarreserve op 31 december van het refertejaar
18. Raming van de jaarlijkse netto rente op 65 jaar
19. Clausule begunstigde bij overlijden: Het pensioenreglement bevat de algemene bepalingen die de volgorde vaststellen in geval van overlijden. Het pensioenreglement biedt aan de ongehuwde, niet-wettelijk samenwonende of gescheiden aangeslotene de mogelijkheid om af te wijken van deze algemene lijst. In dit geval kan de begunstigde bij naam worden aangeduid via het document S4. Indien de begunstigde bij naam werd aangeduid, kan het nuttig zijn om na te gaan of deze nog overeenstemt met de huidige persoonlijke situatie.

Bij uitgevoerde aanduiding:

- De aanduidingsdatum
- De na(a)m(en) van de begunstigde(n)

20. Clausule fiscaliteit van de pensioenuitkering: De bedragen die worden vermeld op het uniforme voorblad zijn bruto bedragen. Wanneer het aanvullend pensioen of de overlijdensdekking worden uitgekeerd, worden hiervan bedrijfsvoorheffing, een bijdrage voor het R.I.Z.I.V. en een solidariteitsbijdrage afgehouden. Deze inhoudingen vertegenwoordigen binnen de thans geldende wetgeving ongeveer 20 procent van het bruto kapitaal. Het bedrag dat u effectief zal ontvangen wordt bepaald door de fiscale wetgeving die van kracht zal zijn op het ogenblik dat uw aanvullend pensioen of de overlijdensdekking wordt uitbetaald.

21. Belangrijke opmerkingen

Model 2: Pensioenfiche voor de uitgetreden aangeslotene

UNIFORM VOORBLAD

1. Identificatie pensioeninstelling

2. Sector

3. Pensioenplan

4. Berekeningsgrondslag

- Bruto jaarloon in refertejaar in de sector
- Netto bijdrage in refertejaar
- In voorkomende geval: Eenmalige bijkomende bijdrage van 50 EUR
- Toegekend netto rendement vóór oprenting vanuit het solidariteitsluik aan het pensioenluik in refertejaar
- Toegekend rendement in referte-jaar
- Deelname in de winst in refertejaar
- Berekeningsdatum

5. Bruto bedrag van het geraamd aanvullend pensioen op 65 jaar

6. Bruto bedrag van het aanvullend pensioen op 65 jaar

7. Bruto bedrag van het opgebouwd aanvullend pensioen op 31 december van het refertejaar

8. Bruto bedrag van de overlijdensdekking

9. Voor vragen over het aanvullend pensioen kan contact opgenomen worden met de v.z.w. SEFOCAM op het nummer 00.32.2.761.00.70., via mail op helpdesk@sefocam.be of schriftelijk op het adres Woluwedal 46 bus 7 te 1200 Brussel.

10. De tekst van het reglement, de infobrochure en de transparantieverlagen zijn online beschikbaar op www.sefocam.be maar kunnen evenzeer opgevraagd worden via de helpdesk van de v.z.w.

SEFOCAM, Woluwedal 46 bus 7 te 1200 Brussel op het nummer 00.32.2.761.00.70. of via mail helpdesk@sefocam.be.

BIJLAGE

1. Identificatie pensioeninstelling
2. Identificatie inrichter
3. Identificatie administratieve coördinatie cel sectorplan
4. Naam van de aangeslotene
5. Polisnummer
6. Einddatum
7. Actueel financieringsniveau op 31 december van het refertejaar
8. Bedrag totale spaarreserve op 1 januari van het refertejaar
9. Bedrag herrekenende spaarreserve op 1 januari van het refertejaar
10. Toegewezen netto bijdrage gedurende het refertejaar (in voorkomend geval inclusief de eenmalige bijkomende bijdrage van € 50)
11. Toegekend netto bedrag in refertejaar vóór oprenting vanuit het solidariteitsluik aan het pensioenluik
12. In voorkomend geval: Eenmalige bijkomende bijdrage van € 50
13. Totale netto bijdrage gedurende het refertejaar
14. In voorkomend geval: Reserveoverdracht gedurende het refertejaar
15. Gegarandeerd rendement van het refertejaar
16. Deelname in de winst van het refertejaar
17. Totale spaarreserve op 31 december van het refertejaar
18. Raming van de jaarlijkse netto rente op 65 jaar
19. Clausule begunstigde bij overlijden: Het pensioenreglement bevat de algemene bepalingen die de volgorde vaststellen in geval van overlijden. Het pensioenreglement biedt aan de ongehuwde, niet-wettelijk samenwonende of gescheiden aangeslotene de mogelijkheid om af te wijken van deze algemene lijst. In dit geval kan de begunstigde bij naam worden aangeduid via het document S4. Indien de begunstigde bij naam werd aangeduid, kan het nuttig zijn om na te gaan of deze nog overeenstemt met de huidige persoonlijke situatie.

Bij uitgevoerde aanduiding:

- De aanduidingsdatum
- De na(a)m(en) van de begunstigde(n)

20. Clausule fiscaliteit van de pensioenuitkering: De bedragen die worden vermeld op het uniforme voorblad zijn bruto bedragen. Wanneer het aanvullend pensioen of de overlijdensdekking worden uitgekeerd, worden hiervan bedrijfsvoorheffing, een bijdrage voor het R.I.Z.I.V. en een solidariteitsbijdrage afgehouden. Deze inhoudingen vertegenwoordigen binnen de thans geldende wetgeving ongeveer 20 procent van het bruto kapitaal. Het bedrag dat u effectief zal ontvangen wordt bepaald door de fiscale wetgeving die van kracht zal zijn op het ogenblik dat het aanvullend pensioen of de overlijdensdekking wordt uitbetaald.

21. Belangrijke opmerkingen

§3. De laatst beschikbare pensioenfiche wordt tevens online ter beschikking gesteld aan de aangeslotene en dit in een beveiligde omgeving. De consultatie is enkel mogelijk mits het toekennen van een login op de website van de vzw SEFOCAM: www.sefocam.be.

HOOFDSTUK XIX - FISCALE BEPALING (80 PROCENTREGEL)

Artikel 25

§1. Het pensioen dat uit onderhavig pensioenstelsel voortvloeit, winstdelingen inbegrepen, verhoogd met het wettelijk pensioen dat geschat wordt in functie van het aantal jaren dienst bij een werkgever of elders, mag in geen geval 80 procent overschrijden van de laatste normale bruto jaarbezoldiging van de aangeslotene, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller het aantal werkelijk gepresteerde jaren bij de werkgever of elders is, en de noemer het aantal jaren van de normale duurtijd van de beroepsactiviteit die vastgesteld wordt op 40 jaar.

§2. De laatste normale bruto jaarbezoldiging is de bruto jaarbezoldiging die, gelet op de vorige bezoldigingen van de aangeslotene, als normaal kan worden beschouwd en die hem betaald of toegekend werd gedurende het laatste jaar vóór zijn oppensioenstelling waarin hij een normale beroepsactiviteit heeft uitgeoefend.

HOOFDSTUK XX - WIJZIGINGSRECHT

Artikel 26

§1. Dit pensioenreglement wordt afgesloten in uitvoering van artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel. Het is dan ook onlosmakelijk verbonden met de voormelde collectieve arbeidsovereenkomst.

§2. Bijgevolg zal dit pensioenreglement worden gewijzigd en/of worden stopgezet indien en in de mate dat ook deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gewijzigd en/of stopgezet.

HOOFDSTUK XXI - NIET-BETALING VAN DE PREMIES

Artikel 27

§1. Alle premies die in uitvoering van onderhavig pensioenreglement (met inbegrip van de beheersovereenkomst zoals afgesloten tussen de pensioeninstelling en de Inrichter ter toelichting van de dienstverlening van de pensioeninstelling) verschuldigd zijn of zullen worden, dienen door de Inrichter maandelijks voldaan. Zij maken één geheel uit voor alle verzekerde risico's en voor alle aangeslotenen.

§2. Bij niet betaling van de premies door de Inrichter, zal deze door de pensioeninstelling d.m.v. een aangetekend schrijven in gebreke gesteld worden.

§3. Deze ingebrekestelling, die de Inrichter aanmaant tot betaling en hem op de gevolgen van de niet-betaling wijst, wordt ten vroegste 30 dagen na de vervaldag van de onbetaalde premie verzonden. Indien, om welke reden ook, deze ingebrekestelling niet zou zijn verzonden aan de Inrichter, dan zal iedere aangeslotene uiterlijk drie maanden na de vervaldag van de premies van de niet-betaling op de hoogte gebracht worden.

§4. Indien de premiebetaling wordt stopgezet voor het geheel van de contracten van onderhavig pensioenstelsel worden die contracten premievrij gemaakt conform artikel 2.21. Zij blijven onderworpen aan dit pensioenreglement en delen verder in de winst. De vordering waarover de pensioeninstelling beschikt wegens het niet betalen van de bijdragen door de Inrichter, verjaren drie jaar na de datum waarop de bijdragen opeisbaar werden.

§5. De contracten kunnen echter worden afgekocht met het doel de afkoopwaarden over te dragen naar een andere toegelaten onderneming. Deze beslissing dient echter te worden genomen bij sectorale collectieve arbeidsovereenkomst. De Inrichter licht de aangeslotenen in over de verandering van pensioeninstelling en de eventueel daaruit volgende overdracht van de pensioenreserves, na hieromtrent de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten op de hoogte te hebben gebracht.

HOOFDSTUK XXII - DE BESCHERMING OP DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Artikel 28

§1. Alle partijen betrokken bij het sociaal sectoraal pensioenstelsel alsook deze belast met het beheer en de uitvoering ervan verbinden zich ertoe de wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer te eerbiedigen. Zij zullen de persoonsgegevens waarvan zij in kennis gesteld worden in het kader van de huidige overeenkomst slechts mogen verwerken in overeenstemming met het voorwerp van deze overeenkomst. De partijen verbinden zich ertoe om de gegevens bij te werken, te verbeteren, alsook de onjuiste of overbodige gegevens te verwijderen.

§2. Zij zullen de gepaste technische en organisatorische maatregelen treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, het toevallig verlies, de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

§3. Voor wat betreft de gegevens betreffende de gezondheid en de “gevoelige” gegevens in de zin van de Wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wijzen partijen de categorieën van personen aan die deze gegevens kunnen verwerken, waarbij de hoedanigheid van deze personen ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig wordt omschreven. Partijen zullen een lijst van de aldus aangewezen personen ter beschikking houden van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en zullen ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke, statutaire of evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

§4. Partijen zullen de nodige middelen aanwenden ter eerbiediging van de onder dit artikel aangepane verbintenissen derwijze dat ieder gebruik voor andere doeleinden of door andere personen dan deze die bevoegd zijn om de gevoelige gegevens en de gegevens betreffende de gezondheid te verwerken, uitgesloten is. Aangezien de inbreuken op de wetgeving ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer eveneens personen kan treffen die geen partij zijn bij de huidige overeenkomst, maar die de aansprakelijkheid van een van de partijen kunnen invoeren, zal de andere partij de aldus aangesproken partij vrijwaren tegen vorderingen gebaseerd op een inbreuk op deze wetgeving.

HOOFDSTUK XXIII - DB2P

Artikel 29

§1. Het portaal van de Sociale Zekerheid biedt ondernemingen, instellingen en organisaties verschillende beveiligde toepassingen aan waardoor ze bepaalde administratieve verplichtingen op elektronische wijze kunnen vervullen. Om toegang te krijgen tot de beveiligde diensten, moet de aangevende entiteit beschikken over een beveiligde toegang

§2. De aangevende entiteiten betrokken bij het sociaal sectoraal aanvullend pensioenstelsel met name de v.z.w. SEFOCAM, aangeduid door de Inrichter en de pensioeninstelling beschikken over de beveiligde toegang om op een betrouwbare, traceerbare en beveiligde manier hun aangifteverplichtingen inzake de toepassing DB2P binnen het netwerk van de Sociale Zekerheid te verrichten. Volgende hoedanigheden op niveau van de Inrichter en de v.z.w. SEFOCAM worden weerhouden:

- Entiteit: Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk
- Juridische vertegenwoordiger van de entiteit: Voorzitter van het Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk
- Verantwoordelijke Toegang Entiteit: Directeur van het Fonds voor bestaanszekerheid voor het

koetswerk

- Lokale beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen: Coördinator van de v.z.w. SEFOCAM
- Gebruikers voor een welbepaalde applicatie binnen de hoedanigheid worden door de Lokale Beheerder aangegeven
- De rol van Veiligheidscoördinator wordt opgenomen door de Lokale Beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen: Coördinator van de v.z.w. SEFOCAM

§3. De Inrichter – thans gekend als sectoraal inrichter bij de F.S.M.A – maakt gebruik van zijn recht om de aangifteverplichtingen van de regeling pensioen zelf te voltrekken en machtigt hiervoor zijn Lokale Beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen. Deze Lokale beheerder staat aldus in voor de aangifte van de regeling alsook voor het actueel houden van de gegevens. De aangifte van de regeling laat de pensioeninstelling toe aan te geven dat ze betrokken is bij de uitvoering van de toezegging overeenkomstig de bepalingen weerhouden in collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel. De update van de aangifte van de regeling dient te gebeuren binnen de 90 kalenderdagen na de wijziging die een update van de regeling noodzakelijk maakt.

§4. Alle andere aangiften vallen onder de verantwoordelijkheid van de pensioeninstelling en dienen door deze binnen de conventionele termijnen te geschieden.

§5. De pensioeninstelling verleent mandaat aan de Lokale beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen om de aangiftes met betrekking tot de gedefinieerde modellen te consulteren.

HOOFDSTUK XXIV - AANVANG

Artikel 30

§1. Het pensioenreglement dat als bijlage bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 was gevoegd, wordt opgeheven vanaf 1 januari 2016. Dit pensioenreglement vangt aan op 1 januari 2016 en wordt voor onbepaalde duur aangegaan. Het bestaan van dit pensioenreglement is gekoppeld aan het bestaan van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§2. Beide partijen kunnen dit reglement in haar geheel opzeggen tegen het einde van ieder verzekeringsjaar. Deze opzegging geschiedt bij aangetekend schrijven, te richten aan de zetel van de medecontractant en op het postkantoor af te geven ten laatste zes maanden vóór het einde van het verzekeringsjaar. Deze opzeg is onderworpen aan de modaliteiten zoals voorzien in artikel 13 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

BIJLAGE NR. 2
WIJZIGING EN COORDINATIE VAN HET SOCIAAL
SECTORAAL PENSIOENSTELSEL
BIJLAGE BIJ DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST
VAN 9 OKTOBER 2015

SECTORAAL SOLIDARITEITSREGLEMENT TER UITVOERING VAN ARTIKEL 8
VAN DE COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST VAN 9 OKTOBER 2015
TOT WIJZIGING EN COÖRDINATIE VAN HET SOCIAAL SECTORAAL PENSIOENSTELSEL

INHOUDSTAFEL

HOOFDSTUKKEN

1. Voorwerp
2. Begripsomschrijvingen
3. Aansluiting
4. Rechten en plichten van de Inrichter
5. Rechten en plichten van de aangeslotenen
6. Gewaarborgde prestaties
7. Uitvoering van de gewaarborgde prestaties
8. Technische grondslagen
9. Bijdragen
10. Solidariteitsfonds
11. Toezichtcomité
12. Transparantieverslag
13. Informatieverstrekking aan de aangeslotenen
14. Fiscaliteit
15. Wijzigingsrecht
16. Niet-betaling van de bijdragen

17. De bescherming van de persoonlijke levenssfeer
18. DB2P
19. Verplichtingen ten opzichte van de Nationale Bank van België
20. Herstelplan
21. Aanvang

HOOFDSTUK I - VOORWERP

Artikel 1

§1. Dit sectoraal solidariteitsreglement wordt opgemaakt in uitvoering van artikel 8 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§2. Dit reglement bepaalt de rechten en de verplichtingen van de Inrichter, de solidariteitsinstelling, de werkgevers die behoren tot het ressort van het voormelde Paritair Subcomité, de aangeslotenen en hun rechtverkrijgenden. Tevens worden de aansluitingsvoorwaarden alsook de regels betreffende de uitvoering van de solidariteitstoezegging vastgelegd.

§3. Dit solidariteitsreglement beoogt het solidariteitsreglement dat was opgenomen als bijlage bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 aan te passen enerzijds aan de verhoging van de bijdragen waartoe besloten werd in uitvoering van artikel 33 §2 van de statuten van het "Sociaal Fonds voor de Koetswerkondernemingen", gecoördineerd bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 en aan de wettelijke en reglementaire evoluties die sindsdien plaatsgrepen anderzijds.

§4. In overeenstemming met artikel 10, §1 van de W.A.P. (zie hierna artikel 2.15), strekt deze solidariteitstoezegging er mede toe het sectoraal pensioenstelsel te doen genieten van het bijzonder statuut vastgesteld door artikel 176², 4^obis van het wetboek van de met zegel gelijkgestelde taksen en door artikel 10 van de wet van 26 juli 1996 tot bevordering van de werkgelegenheid en tot vrijwaring van het concurrentievermogen. Deze solidariteitstoezegging maakt een integrerend onderdeel uit van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

HOOFDSTUK II - BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 2

1. De solidariteitstoezegging

De toezegging van de in dit solidariteitsreglement bepaalde prestaties door de Inrichter (zie hierna 2.2.) aan de aangeslotenen (zie hierna 2.7.) en/of hun rechtverkrijgenden. De solidariteits-

toezegging dient beschouwd te worden als een aanvullende dekking of een bijkomend risico op de pensioentoezegging.

2. De Inrichter

Conform artikel 3, §1, 5° van de W.A.P. (zie hierna 2.15.) werd door de representatieve organisaties vertegenwoordigd in het Paritair Subcomité voor het koetswerk 149.02, het Fonds voor bestaanszekerheid aangeduid als Inrichter van het sectoraal pensioenstelsel en van onderhavig solidariteitsstelsel en dit via de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002.

3. Het toezichtcomité

Het comité opgericht binnen de solidariteitsinstelling (zie 2.9. hierna) dat voor de helft is samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen aan wie de onderhavige solidariteitstoezegging wordt gedaan en voor de andere helft uit werkgevers zoals bedoeld in 2.5. hierna.

4. Het transparantieverlag

Het jaarlijks verslag opgesteld door de solidariteitsinstelling (zie 2.9. hierna) over het door haar gevoerde (deelaspect) van het beheer van de solidariteitstoezegging.

5. De werkgevers

De werkgevers zoals bedoeld in artikel 1 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

6. De arbeider

De persoon die in uitvoering van een arbeidsovereenkomst tot het hoofdzakelijk verrichten van handenarbeid is tewerkgesteld door een werkgever als bedoeld in artikel 2.5.

7. De aangeslotene

De werknemer die behoort tot de categorie van personeel waarvoor de Inrichter het sectoraal pensioenplan en dus onderhavige solidariteitstoezegging heeft ingevoerd en die aan de aansluitingsvoorwaarden van het solidariteitsreglement voldoet. In de praktijk gaat het meer bepaald om de werklieden aangegeven onder werknemerskengetallen 015, 024 en 027.

8. De uittrekking

De beëindiging van een arbeidsovereenkomst (anders dan door overlijden of pensionering) voor zover de werknemer geen nieuwe arbeidsovereenkomst heeft gesloten met een werkgever die eveneens behoort tot het ressort van het Paritair Subcomité voor het koetswerk (P.S.C. 149.02), het Paritair Comité voor het garagebedrijf (P.C. 112), het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (P.S.C. 142.01), het Paritair Subcomité voor de edele metalen (P.S.C. 149.03), of het Paritair Subcomité voor de metaalhandel (P.S.C. 149.04) en die daarenboven niet buiten het toepassingsveld van het sociaal sectoraal pensioenstelsel valt.

9. De solidariteitsinstelling

De rechtspersoon belast met de uitvoering van de solidariteitstoezegging, namelijk Belfius Verzekeringen n.v., erkend door de Nationale Bank van België onder nummer 37, met maatschappelijke zetel te 1210 Brussel, Galileelaan 5.

10. De jaarbezoldiging

Het jaarlijkse brutoloon waarop de inhoudingen voor de sociale zekerheid worden gedaan (dus verhoogd met 8 procent).

11. Het solidariteitsfonds

Het collectieve fonds dat bij de solidariteitsinstelling in het kader van onderhavige solidariteitstoezegging, alsook van de respectievelijke solidariteitstoezeggingen gedaan in het kader van de sociale sectorale pensioenstelsels van het Paritair Comité voor het garagebedrijf (P.C. 112), het Paritair Subcomité voor de metaalhandel (P.S.C. 149.04), het Paritair Subcomité voor de edele metalen (P.S.C. 149.03) en het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (P.S.C. 142.01), wordt gevormd en afgescheiden van diens overige activiteiten wordt beheerd.

12. Het verzekeringsjaar

De vervaldag van dit solidariteitsreglement wordt vastgesteld op 1 januari. Een verzekeringsjaar valt dan ook steeds samen met de tijdsspanne gelegen tussen 1 januari en de daaropvolgende 31 december.

13. De collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015

De collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

14. Het pensioenreglement

Het pensioenreglement genomen in uitvoering van artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

15. W.A.P

Wet van 28 april 2003 (betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid, aangevuld met haar uitvoeringsbesluiten zoals gepubliceerd in het B.S. van 15 mei 2003, erratum B.S. 26 mei 2003). De begrippen die in het vervolg van dit reglement opgenomen zijn, moeten worden opgevat in hun betekenis zoals verduidelijkt in artikel 3 (definities) van de voormelde Wet. De Wet zal in het vervolg van dit solidariteitsreglement "W.A.P." worden genoemd.

16. Het solidariteitsbesluit

Koninklijk Besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de solidariteitsprestaties verbonden met de sociale aanvullende pensioenstelsels (B.S., 14 november 2003, ed. 2, p. 55.263).

17. Het financieringsbesluit

Koninklijk Besluit van 14 november 2003 tot vaststelling van de regels inzake de financiering en het beheer van de solidariteitstoezegging (B.S., 14 november 2003, ed. 2, p. 55.258).

18. De F.S.M.A.

De Autoriteit voor Financiële Markten en Diensten.

19. De v.z.w. SEFOCAM

Het administratief en logistiek coördinatiecentrum van de sociale sectorale pensioenstelsels voor de arbeiders uit het garagebedrijf, het koetswerk, de metaalhandel, de terugwinning van metalen en de edele metalen.

De maatschappelijke zetel van de v.z.w. SEFOCAM is gevestigd op het Woluwedal 46/7 te 1200 Brussel.

De v.z.w. SEFOCAM is telefonisch bereikbaar op het nummer 00.32.2.761.00.70. en per mail op het adres helpdesk@sefocam.be.

De v.z.w. SEFOCAM beschikt evenzeer over een website met name www.sefocam.be.

20. De v.z.w. SIGEDIS

SIGEDIS (sociale individuele gegevens) is een dienstverlenende v.z.w. gecreëerd op basis van artikel 12 van het Koninklijk Besluit van 12 juni 2006.

De v.z.w. werd opgericht binnen de context van het Generatiepact en kreeg verschillende opdrachten toegewezen:

- Opdracht in het kader van het verzamelen en controleren van multisectoriële loopbaangegevens.
- Wettelijke opdracht in het kader van de 2e pensioenpijler.
- Opdracht met betrekking tot de identificatie van werknemers in het kader van de R.S.Z. aangiften.
- Wettelijke opdracht tot het archiveren van elektronische arbeidsdocumenten.

21. De Databank 2e pijler

De databank “aanvullende pensioenen” (DB2P) heeft als doel het verzamelen van de gegevens van de werknemers, zelfstandigen en ambtenaren met betrekking tot alle voordelen die zij in België en in het buitenland hebben opgebouwd in het kader van het aanvullend pensioen.

De databank is bedoeld voor het verbeteren van de controle op de toepassing van de sociale en fiscale wetgeving betreffende de 2e pensioenpijler. De belangrijkste doelstellingen zijn het in staat stellen:

- van de fiscus om de toepassing van de 80 procent regel en het fiscaal plafond beter te controleren;

- van de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten (F.S.M.A.) om de conformiteit van de pensioenplannen met de sociale regels gemakkelijker te controleren;
- van de R.S.Z. en de R.S.Z.P.P.O. om de bijzondere bijdrage van 8,86 procent te controleren;
- van de regering om te beschikken over betrouwbare statistieken betreffende de 2e pensioenpijler.

De praktische uitbouw en de inhoud van deze databank is toevertrouwd aan een werkgroep opgericht in de schoot van het Algemeen Coördinatiecomité van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid.

De databank brengt verplichtingen met zich mee, zowel voor de Inrichter als voor de pensioen- en solidariteitsinstelling.

Gezien deze solidariteitstoezegging een integrerend onderdeel uitmaakt van het sectoraal pensioenstelsel, dienen de hierna in het reglement gehanteerde termen die niet zouden opgenomen zijn in de hiervoor vermelde begrippenlijst te worden opgevat in hun betekenis in het licht van de W.A.P. of de in artikel 2 van het pensioenreglement opgenomen begrippenlijst.

HOOFDSTUK III - AANSLUITING

Artikel 3

§1. Het solidariteitsreglement is verplicht van toepassing op alle arbeiders aangegeven onder werknemerskengetallen 015, 024 en 027, die op of na 1 januari 2004 met de werkgevers zoals vermeld in artikel 2.5. verbonden zijn of waren via een arbeidsovereenkomst, ongeacht de aard van deze arbeidsovereenkomst; met uitzondering van deze vermeld onder artikel 4, §2 van de collectieve arbeidsovereenkomst ter wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel van 9 oktober 2015.

§2. Voormelde personen worden onmiddellijk aangesloten bij onderhavige solidariteitstoezegging, dit wil zeggen vanaf de datum dat zij voldoen aan de hiervoor vermelde aansluitingsvoorwaarden.

HOOFDSTUK IV - RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE INRICHTER

Artikel 4

§1. De Inrichter gaat tegenover alle aangeslotenen de verbintenis aan alles te doen wat voor de goede uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, vereist is.

§2. De bijdrage die de Inrichter verschuldigd is ter financiering van de solidariteitstoezegging wordt door de Inrichter zonder verwijl aan de solidariteitsinstelling overgemaakt. Dit geschiedt minimaal maandelijks.

§3. De Inrichter zal via het intermediair van de v.z.w. SEFOCAM op regelmatige tijdstippen alle nodige

gegevens overmaken aan de solidariteitsinstelling.

§4. De solidariteitsinstelling is slechts tot uitvoering van haar verplichtingen gehouden voor zover haar, tijdens de duur van dit solidariteitsreglement – en buiten de gegevens haar meegedeeld in het kader van het pensioenluik – volgende gegevens meegedeeld werden:

- per aangeslotene, het aantal dagen van economische werkloosheid zoals omschreven in artikel 7 hierna;
- per aangeslotene, het aantal dagen van arbeidsongeschiktheid ten gevolge van (beroeps)ziekte en/of (arbeids)ongeval zoals omschreven in artikel 8 hierna;
- enige andere terzake doende gegevens zoals gevraagd door de solidariteitsinstelling.

Naderhand: de wijzigingen welke, tijdens de duur van de aansluiting, in voormelde gegevens voorkomen.

§5. De Inrichter wist ten voordele van de aangeslotenen een “helpdesk” te organiseren waarbij de coördinatie werd toevertrouwd aan de v.z.w. SEFOCAM. Deze v.z.w. zal een vraag enkel doorspelen aan de solidariteitsinstelling indien zij de bewuste vraag niet zelf beantwoorden kan. In uitzonderlijke gevallen, wanneer dat het proces aanzienlijk kan versnellen en vergemakkelijken, heeft de helpdesk de mogelijkheid de aangeslotene rechtstreeks contact te laten opnemen met de solidariteitsinstelling.

HOOFDSTUK V - RECHTEN EN PLICHTEN VAN DE AANGESLOTENE

Artikel 5

§1. De aangeslotene onderwerpt zich aan de bepalingen van de collectieve arbeidsovereenkomst ter invoering van het sectoraal pensioenstelsel afgesloten op 5 juli 2002, van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, van het pensioenreglement en van dit solidariteitsreglement. Deze documenten maken één geheel uit.

§2. De aangeslotene machtigt de Inrichter de nodige verzekeringen af te sluiten op zijn hoofd.

§3. De aangeslotene machtigt de Inrichter om via de v.z.w. SEFOCAM aan de solidariteitsinstelling alle inlichtingen en bewijsstukken over te maken die nodig zijn zodat de solidariteitsinstelling zijn verplichtingen tegenover de aangeslotene of tegenover de rechtverkrijgende(n) kan nakomen zonder uitstel.

§4. De aangeslotene maakt in voorkomend geval de ontbrekende inlichtingen en bewijsstukken over via de v.z.w. SEFOCAM aan de solidariteitsinstelling zodat deze zijn verplichtingen tegenover de aangeslotene of tegenover zijn rechtverkrijgende(n) kan nakomen.

§5. Mocht de aangeslotene een hem door dit solidariteitsreglement of door de collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel, opgelegde voorwaarde niet nakomen, en mocht daardoor voor hem enig verlies van recht ontstaan, dan zullen de Inrichter en de solidariteitsinstelling in dezelfde mate ontslagen zijn van hun verplichtingen tegenover de aangeslotene in verband met de bij dit solidariteitsreglement geregelde solidariteitsprestaties.

HOOFDSTUK VI - GEWAARBORGDE PRESTATIES

Artikel 6

§1. In overeenstemming met artikel 43, §1 van de W.A.P., zoals uitgevoerd door het Solidariteitsbesluit, heeft onderhavig solidariteitsreglement tot doel de hierna volgende solidariteitsprestaties te waarborgen.

§2. Voor de uitvoering van de solidariteitsprestaties zoals omschreven in de artikels 7 en 8 hierna, worden enkel de gegevens in aanmerking genomen die de Inrichter via de v.z.w. SEFOCAM verkrijgt vanuit het netwerk van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid. Enige individuele aangiften van aangeslotenen zullen niet in aanmerking worden genomen.

§3. De aangeslotenen hebben slechts recht op de effectieve uitvoering van de solidariteitsprestaties op voorwaarde dat de solidariteitsinstelling in hun voordeel bijdragen ontvangen heeft ter financiering van deze solidariteitstoezegging.

Afdeling 1 - Premievrijstelling gedurende periodes van economische werkloosheid

Artikel 7

§1. Gedurende de periodes waarin de aangeslotene tijdelijk werkloos zou zijn in de zin van artikel 51 van de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomsten (code type 71 in de gegevensstroom van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid), wordt de opbouw van het pensioenluik tijdens de voormelde periodes verder gefinancierd door de solidariteitsinstelling op forfaitaire basis.

§2. In dit kader zal per dag van economische werkloosheid zoals hiervoor beschreven in hoofde van de aangeslotene, een forfaitair bedrag van € 1,00 worden toegekend aan de individuele pensioenreserve van de bewuste aangeslotene.

§3. De toepassing van de premievrijstelling geldt ongeacht de arbeidsduur bepaald in de arbeidsovereenkomst.

Afdeling 2 - Premievrijstelling gedurende periodes van arbeidsongeschiktheid ten gevolge van (beroeps)ziekte en/of (arbeids) ongeval

Artikel 8

§1. Gedurende de vergoede periodes van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of ongeval en de periodes die worden gedekt door een tijdelijke arbeidsongeschiktheid ten gevolge van een arbeidsongeval of een beroepsziekte, (code typen 10, 50, 60 of 61 in de gegevensstroom van de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid) waarmee een aangeslotene zich geconfronteerd ziet, wordt de financiering van de opbouw van het pensioenluik tijdens de voormelde periodes verder gefinancierd door de solidariteitsinstelling op forfaitaire basis.

§2. In dit kader zal per dag dat de aangeslotene zich bevindt in één van de periodes zoals hiervoor beschreven, een forfaitair bedrag van € 1,00 worden toegekend aan de individuele pensioenreserve van de bewuste aangeslotene.

§3. De toepassing van de premievrijstelling geldt ongeacht de arbeidsduur bepaald in de arbeidsovereenkomst.

Afdeling 3 - Rente-uitkering ingeval van overlijden

Artikel 9

§1. Ingeval van overlijden van een aangeslotene wordt er door de solidariteitsinstelling aan de rechtverkrijgende(n) zoals aangeduid in het pensioenluik een vergoeding toegekend onder de vorm van een renteuitkering, echter op voorwaarde dat ofwel:

- er in hoofde van de aangeslotene tijdens het verzekeringsjaar waarin het overlijden zich situeert bijdragen gestort zijn geweest zoals bedoeld in artikel 5, §4 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015;
- het overlijden van de aangeslotene zich situeert binnen de 365 dagen na de begindatum van de vergoede periode van arbeidsongeschiktheid wegens ziekte of ongeval.

§2. Het vestigingskapitaal ter financiering van de voormelde renteuitkering bedraagt € 2.000,00 (winstdeling inbegrepen). Dit kapitaal zal worden gebezigd ter vestiging van een niet-geïndexeerde levenslange rente op het hoofd van de rechtverkrijgende(n).

§3. Indien echter het jaarbedrag van de rente – na de wettelijk verschuldigde fiscale en parafiscale inhoudingen – kleiner is dan € 300, dan zal het netto vestigingskapitaal worden uitbetaald. Dit bedrag wordt geïndexeerd volgens de bepalingen van de wet van 2 augustus 1971, houdende inrichting van een stelsel waarbij de wedden, lonen, pensioenen, bijdragen en tegemoetkomingen ten laste van de openbare schatkist, sommige sociale uitkeringen, de bezoldigingsgrenzen waarmee rekening dient gehouden bij de berekening van sommige bijdragen van de sociale zekerheid der arbeiders, evenals de verplichtingen op sociaal gebied opgelegd aan de zelfstandigen, aan het indexcijfer van de consumptieprijzen worden gekoppeld.

HOOFDSTUK VII - UITVOERING VAN DE GEWAARBORGDE PRESTATIES

Afdeling 1 - Solidariteitsprestaties zoals beschreven in artikel 7 en 8

Artikel 10

§1. De uitkeringen van de solidariteitsprestaties zoals beschreven in artikel 7 en 8 van het solidariteitsreglement, worden na elke ontlading naar de solidariteitsinstelling gestort op de binnen deze instelling beheerde individuele polissen in kwestie.

§2. Bij de toekenning wordt er rekening gehouden met een kapitalisatie van de solidariteitsprestaties aan een intrestvoet van 3,25 procent alsof alle solidariteitsprestaties uit de beschouwde periode zouden betaald zijn op 1 juli van het desbetreffende dienstjaar.

Artikel 11

Wist een aangeslotene die zich tijdens het afgelopen jaar bevond in een situatie zoals beschreven in artikel 7 of 8, tijdens dat jaar zelf of diens rechtverkrijgende(n) het voorschot op het aanvullend pensioen uitgekeerd te krijgen, dan zullen de solidariteitsprestaties zoals bedoeld in artikel 7 of 8 waarop betrokkene recht heeft, worden verwerkt in het saldo dat hem in het kader van het pensioenluik zal worden toegekend.

Afdeling 2 - Solidariteitsprestatie zoals beschreven in artikel 9

Artikel 12

§1. Om tot de uitbetaling van de solidariteitsprestatie zoals beschreven in artikel 9 hiervoor te kunnen overgaan dient/dienen de rechtverkrijgende(n) dezelfde procedure te volgen als deze voorzien voor de uitbetaling van de voordelen bij overlijden in het kader van het pensioenluik.

§2. De Inrichter zal, indien nodig, via de v.z.w. SEFOCAM een tewerkstellingsattest opvragen bij de werkgever van de aangeslotene, zoals bedoeld in artikel 2.5. van dit solidariteitsreglement, waaruit moet blijken of de prestatie zoals beschreven in artikel 9 gewaarborgd is.

HOOFDSTUK VIII - TECHNISCHE GRONDSLAGEN

Artikel 13

§1. Voor de dekking van de solidariteitsprestaties zoals vermeld in artikels 7 en 8 hiervoor, sluit de Inrichter een verzekeringsovereenkomst af met de solidariteitsinstelling. De solidariteitsinstelling onderschrijft terzake een resultaatsverbintenis.

§2. De solidariteitstoezegging wordt gefinancierd overeenkomstig de tarifieringsregels die door de solidariteitsinstelling gebruikt wordt voor de bewuste risico's, rekening houdende met de verplichtingen terzake voorzien in het Financieringsbesluit.

Artikel 14

Ter dekking van de solidariteitsprestaties zoals beschreven in:

- artikel 7 en 8 wordt telkens een tijdelijke verzekering van een jaar onderschreven in hoofde van elke aangeslotene;
- artikel 9 wordt een tijdelijke overlijdensverzekering onderschreven waarbij de solidariteitsinstelling op het hoofd van elke aangeslotene een vestigingskapitaal ter financiering van een renteuitkering ingeval van een eventueel vroegtijdig overlijden verzekert.

HOOFDSTUK IX – BIJDRAGEN

Artikel 15

§1. Alle vereiste uitgaven tot het waarborgen van de solidariteitsprestaties vermeld in artikels 7, 8 en 9 hiervoor vallen geheel ten laste van de Inrichter.

§2. Deze netto bijdrage vormt per aangeslotene 0,09 procent van diens jaarbezoldiging. Deze bijdrage wordt bepaald door artikel 5, §5 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§3. De Inrichter zal de globale bijdrage per maand aan de solidariteitsinstelling storten.

HOOFDSTUK X - SOLIDARITEITSFONDS

Artikel 16

§1. In de schoot van de solidariteitsinstelling wordt een solidariteitsfonds ingericht, genaamd het SEFOCAM Solidariteitsfonds.

§2. De bijdragen voor de solidariteitstoezegging alsook de bijdragen gestort door de respectievelijke Inrichters van de solidariteitstoezeggingen gedaan in het kader van de sectorale pensioenstelsels van het Paritair Comité voor het garagebedrijf (P.C. 112), het Paritair Subcomité voor de metaalhandel (P.S.C. 149.04), alsook deze van het Paritair Subcomité voor de terugwinning van metalen (P.S.C. 142.01), worden gestort in dit solidariteitsfonds.

§3. Het solidariteitsfonds wordt door de solidariteitsinstelling afzonderlijk van zijn overige activiteiten beheerd als een wiskundige inventarisreserve.

§4. De solidariteitsinstelling verbindt er zich toe om bovenop de tariefgrondslagen, de gerealiseerde winst afkomstig uit de verzekeringen en de beleggingen in bepaalde hiervoor aangewezen activa, integraal als winstdeling te verdelen en toe te kennen. Deze activa worden van de andere activa van de solidariteitsinstelling afgezonderd en vormen bijgevolg een afgezonderd fonds. Echter zal het rendement van het fonds maar toegekend worden indien de verrichtingen van het fonds rendabel zijn.

§5. Er wordt een inventaris bijgehouden die alle bestanddelen van het vermogen van het fonds bevat. Deze inventaris wordt opgemaakt voor elke dag waarop een wijziging van de samenstelling van het fonds plaatsheeft. Daarenboven werd er het hierna weergegeven winstdelingsreglement opgesteld.

Winstdelingreglement van het afgezonderd fonds “Sefocam–Solidariteit”:

De bijdragen worden geïnvesteerd in een afgezonderd fonds “Sefocam–Solidariteit” dat hoofdzakelijk is samengesteld uit financiële activa die afkomstig zijn van de EURO - zone.

Afhankelijk van de resultaten van dit afgezonderd fonds, zal de solidariteitsinstelling jaarlijks de eventuele winst, integraal verdelen. Anders dan bij het pensioenstelsel bestaan er binnen het solidariteitsstelsel geen individuele verworven reserves. Een eventueel positief resultaat binnen een bepaald boekjaar kan dan ook niet aan de individuele contracten worden toegekend. De verplichting tot integrale winstverdeling houdt in het kader van het solidariteitsstelsel bijgevolg in dat het resultaat integraal binnen het solidariteitsstelsel blijft en wordt besteed aan de financiering van de verplichtingen ervan.

Deze winstdeelneming wordt pas toegekend op voorwaarde dat de verrichtingen van het fonds rendabel zijn.

Teneinde de financiële prestaties gerealiseerd door het afgezonderd fonds te stabiliseren, kan een quotiteit van de uitzonderlijke opbrengsten (zie hierna) elk jaar een reserve stijven waarop door de Inrichter aanspraak kan gemaakt worden het jaar nadien. Een gedeelte van de uitzonderlijke opbrengsten kan dus van jaar tot jaar overgedragen worden. De uitzonderlijke opbrengsten zijn samengesteld uit de meer- en minwaarden van obligaties en aandelen, de eventuele monetaire aanpassingen op rentedragende activa, alsook de waardeverminderingen of terugnames van waardeverminderingen.

De investeringspolitiek van het afgezonderd fonds heeft tot doel de veiligheid, het rendement en de liquiditeit van de beleggingen te waarborgen. Hierbij wordt rekening gehouden met een oordeelkundige diversificatie en spreiding van de beleggingen.

§6. De solidariteitsinstelling stelt een financieel jaarverslag op dat toelaat na te gaan of het gedeelte van de aan de overeenkomsten toegekende winsten en de uitgevoerde beleggingen aan de bepalingen van het winstdelingsreglement beantwoorden. Dit verslag wordt ter beschikking gesteld van het toezichtcomité.

§7. Het solidariteitsfonds kan slechts worden gedebiteerd door betaling van verzekeringspremies die de betrokken risico's dekken en van de kosten verbonden aan deze solidariteitstoezeggingen.

§8. Ingeval van liquidatie van een werkgever, zullen de gelden van het solidariteitsfonds die proportioneel slaan op de verplichtingen van die bepaalde werkgever, noch geheel noch gedeeltelijk worden teruggestort aan de Inrichter. Deze gelden zullen daarentegen worden aangewend ter financiering van de solidariteitsprestaties ten gunste van de overige aangeslotenen.

§9. Ingeval van stopzetting van deze solidariteitstoezegging, dan zullen de na afhandeling van de lopende schadegevallen nog in het solidariteitsfonds aanwezige gelden niet worden teruggestort aan de Inrichter. Deze gelden zullen daarentegen worden overgedragen naar het financieringsfonds dat door de Inrichter wordt aangehouden in het kader van het pensioenstelsel.

§10. Ingeval van stopzetting van het sectoraal pensioenplan, zullen de gelden van het fonds in geen geval noch volledig noch gedeeltelijk worden teruggestort aan de Inrichter. Het zal daarentegen onder alle aangeslotenen die minstens één jaar aangesloten waren bij het sectoraal pensioenstelsel, beschouwd op het moment van de stopzetting ervan, worden verdeeld in verhouding met de verworven reserve waarover de betrokkenen beschikken in het kader van het pensioenstelsel, desgevallend aangevuld tot de minimumbedragen gewaarborgd in toepassing van artikel 24, §2 van de W.A.P.

§11. Geen enkele vergoeding of verlies van winstdelingen zal ten laste worden gelegd van de aangeslotenen of van de op het ogenblik van de overdracht verworven reserves worden afgetrokken.

HOOFDSTUK XI - TOEZICHTCOMITÉ

Artikel 17

§1. Er werd binnen de solidariteitsinstelling een toezichtcomité opgericht dat voor de helft is samengesteld uit leden die het personeel vertegenwoordigen aan wie de onderhavige solidariteitstoezegging wordt gedaan en voor de andere helft uit werkgevers.

§2. Dit toezichtcomité ziet toe op de goede uitvoering van de solidariteitstoezegging door de solidariteitsinstelling en wordt door laatstgenoemde voorafgaandelijk geraadpleegd over:

- de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- het rendement van de beleggingen;
- de kostenstructuur;
- in voorkomend geval, de winstdeling.

HOOFDSTUK XII - TRANSPARANTIEVERSLAG

Artikel 18

§1. Onder de naam “transparantieverlag” zal de solidariteitsinstelling jaarlijks een verslag opstellen over het door haar gevoerde (deelaspect) van het beheer van de solidariteitstoezegging en dit - na raadpleging van het toezichtcomité - ter beschikking stellen van de Inrichter die het op eenvoudig verzoek meedeelt aan de aangeslotenen.

§2. Het verslag betreft de volgende elementen:

- de financieringswijze van de solidariteitstoezegging en de structurele wijzigingen in die financiering;
- de beleggingsstrategie op lange en korte termijn en de mate waarin daarbij rekening wordt gehouden met sociale, ethische en leefmilieuaspecten;
- het rendement van de beleggingen;
- de kostenstructuur;
- in voorkomend geval, de winstdeling.

HOOFDSTUK XIII - INFORMATIEVERSTREKKING AAN DE AANGESLOTENEN

Artikel 19

§1. De solidariteitsinstelling zal ten minste één maal per jaar aan de aangeslotenen meedelen op welke solidariteitsprestaties zij voor wat betreft het bewuste verzekeringsjaar recht hadden.

§2. Deze gegevens worden geïncorporeerd op de pensioenfiche die de pensioeninstelling (die tevens de solidariteitsinstelling is) jaarlijks – in uitvoering van artikel 24 van het pensioenreglement – aan de aangeslotenen dient te bezorgen.

§3. Volgende informatie wordt aldus opgenomen in de pensioenfiche voor wat betreft de solidariteitsprestaties:

1. De som van het aantal weerhouden gelijkgestelde dagen bij tijdelijke werkloosheid omwille van economische redenen en bij arbeidsongeschiktheid als gevolg van (beroeps)ziekte en/of (arbeids) ongeval;
2. Het forfaitair bedrag toegekend per gelijkgestelde dag zijnde 1,00 EUR;
3. Het toegekend nettobedrag gedurende het refertejaar vóór oprenting vanuit het solidariteitsluit aan het pensioenluit zijnde het aantal weerhouden gelijkgestelde dagen vermenigvuldigd met het forfaitair bedrag van 1,00 EUR.

§4. De laatst beschikbare pensioenfiche – welke tevens melding maakt van de solidariteitsprestaties - wordt tevens online ter beschikking gesteld aan de aangeslotene en dit in een beveiligde omgeving. Deze consultatie kan enkel plaatsgrijpen na het toekennen van een login op de website van de v.z.w. SEFOCAM: www.sefocam.be.

§5. De tekst van dit solidariteitsreglement zal door de Inrichter ter beschikking worden gesteld aan de aangeslotenen op diens eenvoudig verzoek.

HOOFDSTUK XIV - FISCALITEIT

Artikel 20

§1. Deze solidariteitstoezegging wordt door de solidariteitsinstelling op een gedifferentieerde wijze beheerd zodat voor elke aangeslotene of diens rechtverkrijgende(n) de toepassing van het specifieke regime inzake inkomstenbelastingen en met het zegel gelijkgestelde taksen gewaarborgd is, zowel inzake de behandeling van de bijdragen als van de prestaties.

§2. Het pensioen dat – in voorkomend geval – uit de toepassing van deze solidariteitstoezegging voortvloeit, winstdelingen inbegrepen, verhoogd met het wettelijk pensioen dat geschat wordt in functie van het aantal jaren dienst bij een werkgever of elders, mag in geen geval 80 procent overschrijden van de laatste normale bruto jaarbezoldiging van de aangeslotene, vermenigvuldigd met een breuk waarvan de teller het aantal werkelijk gepresteerde jaren bij de werkgever of elders is en de noemer het aantal jaren van de normale duurtijd van de beroepsactiviteit die vastgesteld wordt op 40 jaar.

§3. De laatste normale bruto jaarbezoldiging is de bruto jaarbezoldiging die, gelet op de vorige bezoldigingen van de aangeslotene, als normaal kan worden beschouwd en die hem betaald of toegekend werd gedurende het laatste jaar voor zijn oppensioenstelling waarin hij een normale beroepsactiviteit heeft uitgeoefend.

HOOFDSTUK XV - WIJZIGINGSRECHT

Artikel 21

§1. Dit solidariteitsreglement wordt afgesloten in uitvoering van artikel 8 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel en is er dan ook onlosmakelijk mee verbonden.

§2. Bijgevolg zal dit solidariteitsreglement worden gewijzigd en zelfs worden stopgezet indien en in de mate dat de collectieve arbeidsovereenkomst wordt gewijzigd of stopgezet.

§3. In voorkomend geval licht de Inrichter de aangeslotenen, alsook de F.S.M.A. in over de wijziging van solidariteitsinstelling.

HOOFDSTUK XVI - NIET-BETALING VAN DE BIJDAGEN

Artikel 22

§1. Alle bijdragen die in uitvoering van onderhavig solidariteitsreglement (met inbegrip van de beheersovereenkomst zoals afgesloten tussen de solidariteitsinstelling en de Inrichter ter toelichting van de dienstverlening van de solidariteitsinstelling) verschuldigd zijn of zullen worden, dienen door de Inrichter voldaan op de gestelde vervaldagen. Zij maken één geheel uit voor alle verzekerde

risico's en voor alle aangeslotenen.

§2. Bij niet betaling van bijdragen door de Inrichter, zal deze door de solidariteitsinstelling door middel van een aangetekend schrijven in gebreke gesteld worden.

§3. Deze ingebrekestelling, die de Inrichter aanmaant tot betaling en hem op de gevolgen van de niet-betaling wijst, wordt ten vroegste 30 dagen na de vervalddag van de onbetaalde bijdrage verzonden. Indien, om welke reden ook, deze ingebrekestelling niet zou zijn verzonden aan de Inrichter, dan zal iedere aangeslotene uiterlijk drie maanden na de vervalddag van de niet-betaalde bijdragen op de hoogte gebracht worden.

§4. Indien de bijdragebetaling wordt stopgezet voor het geheel van de contracten van het sectoraal pensioenstelsel, vervalt het recht van de aangeslotenen op enige uitbetaling in het kader van de solidariteitsprestaties. In dit geval zijn de modaliteiten van het laatste lid van artikel 16 van dit solidariteitsreglement van toepassing.

HOOFDSTUK XVII - DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

Artikel 23

§1. De partijen verbinden zich ertoe de wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer te eerbiedigen. Zij zullen de persoonsgegevens waarvan zij in kennis gesteld worden in het kader van de huidige overeenkomst slechts mogen verwerken in overeenstemming met het voorwerp van deze overeenkomst. De partijen verbinden zich ertoe om de gegevens bij te werken, te verbeteren, alsook de onjuiste of overbodige gegevens te verwijderen.

§2. Zij zullen de gepaste technische en organisatorische maatregelen treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens tegen toevallige of ongeoorloofde vernietiging, het toevallig verlies, de wijziging van of de toegang tot, en iedere andere niet toegelaten verwerking van persoonsgegevens.

§3. Voor wat betreft de gegevens betreffende de gezondheid en de "gevoelige" gegevens in de zin van de Wet van 8 december 1992 op de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, wijzen partijen de categorieën van personen aan die deze gegevens kunnen verwerken, waarbij de hoedanigheid van deze personen ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig wordt omschreven. Partijen zullen een lijst van de aldus aangewezen personen ter beschikking houden van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer en zullen ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke, statutaire of evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijk karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.

§4. Partijen zullen de nodige middelen aanwenden ter eerbiediging van de onder dit artikel aangegane verbintenissen derwijze dat ieder gebruik voor andere doeleinden of door andere personen dan deze die bevoegd zijn om de gevoelige gegevens en de gegevens betreffende de gezondheid te verwerken, uitgesloten is. Aangezien de inbreuken op de wetgeving ter bescherming van de persoonlijke

levenssfeer eveneens personen kan treffen die geen partij zijn bij de huidige overeenkomst, maar die de aansprakelijkheid van een van de partijen kunnen invoeren, zal de andere partij de aldus aangesproken partij vrijwaren tegen vorderingen gebaseerd op een inbreuk op deze wetgeving.

HOOFDSTUK XVIII - DB2P

Artikel 24

§1. Het portaal van de Sociale Zekerheid biedt ondernemingen, instellingen en organisaties verschillende beveiligde toepassingen aan waardoor ze bepaalde administratieve verplichtingen op elektronische wijze kunnen vervullen. Om toegang te krijgen tot de beveiligde diensten, moet de aangevende entiteit beschikken over een beveiligde toegang.

§2. De aangevende entiteiten betrokken bij het sociaal sectoraal aanvullend pensioenstelsel met name de v.z.w. SEFOCAM, aangeduid door de Inrichter en de solidariteitsinstelling beschikken over de beveiligde toegang om op een betrouwbare, traceerbare en beveiligde manier hun aangifteverplichtingen inzake de toepassing DB2P binnen het netwerk van de Sociale Zekerheid te verrichten. Volgende hoedanigheden op niveau van de Inrichter en de v.z.w. SEFOCAM worden weerhouden:

- Entiteit: Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk
- Juridische vertegenwoordiger van de entiteit: Voorzitter van het Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk
- Verantwoordelijke Toegang Entiteit: Directeur van het Fonds voor bestaanszekerheid voor het koetswerk
- Lokale beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen: Coördinator van de v.z.w. SEFOCAM
- Gebruikers voor een welbepaalde applicatie binnen de hoedanigheid worden door de Lokale Beheerder aangegeven
- De rol van Veiligheidscoördinator wordt opgenomen door de Lokale Beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen: Coördinator van de v.z.w. SEFOCAM

§3. De Inrichter – thans gekend als sectoraal inrichter bij de F.S.M.A – maakt gebruik van zijn recht om de aangifteverplichtingen van de regeling solidariteit zelf te voltrekken en machtigt hiervoor zijn Lokale Beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen. Deze Lokale beheerder staat aldus in voor de aangifte van de regeling alsook voor het actueel houden van de gegevens. De aangifte van de regeling laat de solidariteitsinstelling toe aan te geven dat ze betrokken is bij de uitvoering van de toezeggingen overeenkomstig de bepalingen weerhouden in collectieve arbeidsovereenkomst van 5 juli 2002, alsook van de collectieve arbeidsovereenkomsten tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel. De update van de aangifte van de regeling

dient te gebeuren binnen de 90 kalenderdagen na de wijziging die een update van de regeling noodzakelijk maakt.

§4. Alle andere aangiften vallen onder de verantwoordelijkheid van de solidariteitsinstelling en dienen door deze binnen de conventionele termijnen te geschieden.

§5. De solidariteitsinstelling verleent mandaat aan de Lokale beheerder voor de hoedanigheid Beheerder aanvullende pensioenen om de aangiftes met betrekking tot de gedefinieerde modellen te consulteren.

HOOFDSTUK XIX - VERPLICHTINGEN TEN OPZICHTE VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË

Artikel 25

§1. De solidariteitsinstelling stelt op het einde van ieder boekjaar een resultatenrekening op, evenals een balans met activa en passiva van het solidariteitsfonds en zendt die stukken binnen de maand na hun goedkeuring aan de Nationale Bank van België.

§2. De activa van het solidariteitsfonds moeten worden belegd en geëvalueerd overeenkomstig de regels van toepassing op de dekkingswaarden van de verzorgingsinstellingen in uitvoering van de wet van 9 juli 1975 betreffende de controle der verzekeringsondernemingen. Een gedetailleerde staat van die waarden zal samen met de balans vermeld in het eerste lid, worden toegezonden aan de Nationale Bank van België.

§3. De solidariteitsinstelling duidt een actuaris aan die voldoet aan de voorwaarden vastgelegd in het K.B. van 22 november 1994 houdende uitvoering van artikel 40bis van de voormelde wet van 9 juli 1975 met betrekking tot het bepalen van de voorwaarden waaraan actuarissen moeten voldoen.

§4. De aangeduide actuaris brengt jaarlijks advies uit over de financiering evenals over de resultatenrekening en de balans zoals bedoeld in het eerste lid. Dat advies bevat ook zijn oordeel over de toeslagen. Het advies wordt toegezonden aan het toezichtcomité.

HOOFDSTUK XX - HERSTELPLAN

Artikel 26

§1. Ingeval van een tekort moet de Inrichter een plan aan de F.S.M.A. voorleggen waarin hij de maatregelen preciseert om het evenwicht te herstellen. Deze maatregelen kunnen bijvoorbeeld een bijkomende storting inhouden of een verlaging van de prestaties.

§2. Dit herstelplan dient aan de F.S.M.A. te worden opgestuurd binnen de door haar gestelde termijn.

§3. Indien uit het daaropvolgende jaarlijkse advies van de aangewezen actuaris blijkt dat dit herstelplan niet geleid heeft tot het financieel evenwicht van het solidariteitsfonds, dan zal de Inrichter een nieuw

herstelplan voorstellen. Ook het nieuwe herstelplan zal aan de F.S.M.A. worden opgestuurd binnen de door haar gestelde termijn.

§4. Indien uit het daaropvolgende jaarlijkse advies van de aangewezen actuaire blijkt dat ook het nieuwe herstelplan niet geleid heeft tot het financieel evenwicht van het solidariteitsfonds, dan zal de Inrichter aan de F.S.M.A. verzoeken om een herstelplan op te leggen.

§5. Ingeval van een eventuele vereffening van het solidariteitsfonds zijn de modaliteiten van het laatste lid van artikel 16 van dit solidariteitsreglement van toepassing.

HOOFDSTUK XXI - AANVANG

Artikel 27

§1. Het solidariteitsreglement dat als bijlage bij de collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 was gevoegd wordt opgeheven vanaf 1 januari 2016. Dit solidariteitsreglement vangt aan 1 januari 2016 en wordt voor onbepaalde duur aangegaan. Haar bestaan is echter gekoppeld aan het bestaan van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

§2. Beide partijen kunnen dit reglement in haar geheel opzeggen tegen het einde van ieder verzekeringsjaar. Deze opzegging geschiedt bij aangetekend schrijven, te richten aan de zetel van de medecontractant en op het postkantoor af te geven ten laatste zes maanden vóór het einde van het verzekeringsjaar. Deze opzeg is onderworpen aan de modaliteiten zoals voorzien in artikel 13 van de collectieve arbeidsovereenkomst van 9 oktober 2015 tot wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel.

700

SOCIALE PROGRAMMATIE

700 Nationaal akkoord 2013-2014

700 Nationaal akkoord 2015-2016

C.A.O.: 24/02/2014

K.B: 09/10/2014

B.S.: 26/11/2014

Neerlegging: 25/02/2014

Registratiedatum: 28/04/2014

Registratienummer: 120814/CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/05/2014

1. Inhoud:

1. Toepassingsgebied
2. Kader
3. Inkomenszekerheid
  - 3.1. Koopkracht
    - 3.1.1. Indexering van de minimumlonen en effectieve lonen
    - 3.1.2. Sectoraal systeem ecocheques
  - 3.2. Sociaal fonds
  - 3.3. Bijdrage aan het Sociaal fonds
  - 3.4. Eindejaarspremie
  - 3.5. Sectoraal pensioenstelsel
4. Werkzekerheid
  - 4.1. Precaire arbeid
5. Vorming en opleiding
  - 5.1. Databank en opleidingsCV
  - 5.2. Individueel recht op opleiding
6. Arbeidstijd en flexibiliteit
  - 6.1. Tewerkstellingsbevorderende maatregel
  - 6.2. Flexibiliteit
7. Eengemaakt werknemersstatuut
  - 7.1. loon- en arbeidsvoorwaarden van zowel de arbeiders als de bedienden
  - 7.2. medische controle
8. Loopbaanplanning
  - 8.1. Stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag
9. Inspraak en overleg
  - 9.1. Werknemersvertegenwoordiging
10. Sectorale projecten 2013-2014
  - 10.1. Functieclassificatie
  - 10.2. Werkbare loopbanen, werknemers in moeilijkheden en activeringsbeleid
11. Sociale vrede en duurtijd van het akkoord
  - 11.1. Sociale vrede
  - 11.2. Duur

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – KADER

Artikel 2 – Voorwerp

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt neergelegd op de Griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 november 1969 tot vaststelling van de modaliteiten van neerlegging van de collectieve arbeidsovereenkomsten.

De ondertekenende partijen vragen de algemeen bindend verklaring bij koninklijk besluit van deze collectieve arbeidsovereenkomst, inclusief de bijlage.

HOOFDSTUK III – INKOMENSZEKERHEID

Artikel 3 – Indexering van de minimumlonen en effectieve lonen

Alle minimumuurlonen en de effectieve uurlonen worden jaarlijks op 1 februari aangepast aan de reële index volgens de formule ‘sociale index’ (=4-maandelijks gemiddelde) januari van het kalenderjaar tegenover januari van het voorafgaande kalenderjaar.

Artikel 4 – Sectoraal systeem ecocheques

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake sectoraal systeem ecocheques van 16 juni 2011, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2011, gesloten voor onbepaalde duur, wordt aangepast rekening houdend met het feit dat enkel ondernemingen die reeds een afwijking op het sectoraal systeem van de ecocheques hebben opnieuw de mogelijkheid krijgen deze afwijking te verlengen indien noodzakelijk.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake sectoraal systeem ecocheques van 16 juni 2011, geregistreerd op 2 september 2011 onder het nummer 105516/CO/149.02, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst van 28 september 2011, geregistreerd op 3 november 2011 onder het nummer 106627/CO/149.02, dient in die zin te worden aangepast, met ingang van 1 januari 2014, en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 5 – Sociaal fonds

§ 1. Vanaf 1 februari 2014 worden alle aanvullende vergoedingen geïndexeerd op basis van de reële loonindexeringen op 1 februari 2012 en op 1 februari 2013 (de sociale index van de maand januari van het kalenderjaar wordt vergeleken met de sociale index van de maand januari van het voorgaande kalenderjaar).

Door deze berekening, met name 3,27% op 1 februari 2012 en 2,08% op 1 februari 2013, worden de aanvullende vergoedingen met 5,42% geïndexeerd.

Hierdoor worden de aanvullende vergoedingen vanaf 1 februari 2014 als volgt verhoogd:

- Aanvullende vergoeding bij tijdelijke werkloosheid: € 9,71 per werkloosheidsuitkering en € 4,86 per halve werkloosheidsuitkering;
- Aanvullende vergoeding bij volledige werkloosheid, voor oudere werklozen en oudere zieken: € 6,18 per werkloosheids- en ziekteuitkering en € 3,09 per halve per werkloosheids- en ziekteuitkering;
- Aanvullende vergoeding bij ziekte: € 2,30 per ziekteuitkering en € 1,15 per halve ziekteuitkering;
- Aanvullende vergoeding bij sluiting van onderneming: € 299,22 + € 15,09/jaar met een maximum van € 986,97
- Aanvullende vergoeding bij halftijds tijdskrediet: € 74,81

§ 2. Sociale partners engageren zich om tegen 30 juni 2014 een onderzoek af te ronden naar een mogelijke herschikking van de bijdragen aan het sociaal fonds in het kader van de syndicale waarborgen en patronale informatie.

§ 3. De sectorale partners engageren zich om te onderzoeken of inzake anciënniteitsvoorwaarden die toegang geven tot aanvullende vergoedingen voor oudere werklozen, oudere zieken en het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelage, deze bilateraal kunnen worden toegepast tussen verschillende sectoren.

§ 4. Indien een arbeider in het kader van een stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage, zijn rechten hieromtrent bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening heeft vastgeklikt, wordt ook de uitbetaling van de aanvullende vergoeding in dit kader bij het sociaal fonds vastgeklikt.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 16 juni 2011, geregistreerd op 2 september 2011 onder het nummer 105517/CO/149.02, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115889/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

Artikel 6 – Bijdrage aan het Sociaal fonds

Vanaf 1 januari 2015 wordt de bijdrage voor het sociaal fonds gebracht op 4,14%.

§ 1. Van hoger vermelde bijdrage wordt 1,9% van de brutolonen van de arbeiders voorbestemd om het sectoraal pensioenstelsel te financieren, zoals opgenomen in artikel 8 van dit akkoord.

§ 2. Van hoger vermelde bijdrage wordt 0,7% van de brutolonen van de arbeiders voorbestemd om de financiering te verzekeren van initiatieven met betrekking tot vorming en opleiding.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake Bijdrage aan het Sociaal fonds van 28 september 2011, geregistreerd op 3 november 2011 onder het nummer 106631/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2015 in die zin worden aangepast, en dit voor onbepaalde duur.

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 16 juni 2011, geregistreerd op 2 september 2011 onder het nummer 105517/CO/149.02, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115889/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2015 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

Artikel 7 – Eindejaarspremie

Binnen artikel 6 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake de eindejaarspremie dient verwezen te worden naar artikel 3 in plaats van naar artikel 4.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake eindejaarspremie van 28 september 2011, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 106625/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

Artikel 8 – Sectoraal pensioenstelsel

Vanaf 1 januari 2015 wordt de bijdrage van 1,8% van de bruto bezoldigingen van de arbeiders voor het sectoraal pensioenstelsel verhoogd tot 1,9%.

Voor bepaalde aangeslotenen bij het sociaal sectoraal pensioenstelsel, vult de inrichter op 1 januari 2015 vanuit haar reserves, de bijdrage bestemd voor de financiering van de individuele pensioenrechten aan. Deze operatie zal bestaan in de toekenning van een eenmalige bijkomende

bijdrage van € 50 voor elke arbeider die op 1 april 2014 “actief” is in de sector op voorwaarde dat deze op 31 december 2013 reeds een minimum aansluitingstermijn geniet binnen het sociaal sectoraal pensioenstelsel voor het Koetswerk van 12 maanden, al dan niet onderbroken.

De beheerkost van 4,5% - zijnde € 2,25 per toegekende eenmalige bijkomende bijdrage -, alsook de bijzondere RSZ bijdrage van 8,86% zullen door de Inrichter voldaan worden ten aanzien van respectievelijk de pensioeninstelling en de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel van 28 september 2011, geregistreerd op 3 juli 2011 onder het nummer 106632/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2015 in die zin worden aangepast, en dit voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK IV – WERKZEKERHEID

Artikel 9 – Precaire arbeid

Binnen artikel 5 van de collectieve arbeidsovereenkomst inzake meldingsplicht contracten bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming van 16 juni 2011, dient § 3 als volgt te worden gewijzigd: « Teneinde oneigenlijk gebruik van uitzend

arbeid te weren uit de sector worden uitzendcontracten omwille van tijdelijke vermeerdering van het werk, na een periode van zes maanden door de gebruiker omgezet in een contract van onbepaalde duur. »

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake meldingsplicht contracten bepaalde duur of duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming van 16 juni 2011, geregistreerd op 27 juli 2011 onder het nummer 104906/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 in die zin worden gewijzigd, en dit voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK V – VORMING EN OPLEIDING

Artikel 10 – Algemene bepalingen

De sociale partners engageren zich de nodige maatregelen te treffen inzake vorming en opleiding om de participatiegraad van arbeiders jaarlijks met 5% te verhogen.

Artikel 11 – Databank en opleidingsCV

Vanaf 1 juli 2014 wordt binnen Educam een databank opgericht die elke gevolgde opleiding van elke arbeider registreert.

Vanaf 1 juli 2014 houdt elke onderneming, in het belang van de permanente vorming en van de verworven beroepservaring voor de verdere loopbaan, van elke arbeider een “opleidingsCV” bij.

Dit opleidingsCV is een inventaris van de uitgeoefende functies en gevolgde opleidingen tijdens zijn loopbaan in de betrokken onderneming en de opleidingen op eigen initiatief van de arbeider.

De modaliteiten hiertoe worden vastgelegd binnen de paritaire stuurgroep van Educam.

Opmerking

Een collectieve arbeidsovereenkomst zal worden afgesloten met ingang van 1 juli 2014.

Artikel 12 – Individueel recht op opleiding

Het individueel recht op vorming en opleiding wordt verhoogd tot 1 dag opleiding per arbeider per jaar.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake vorming en opleiding van 28 september 2011, geregistreerd op 3 november 2011 onder het nummer 106630/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015 in die zin worden aangepast. De andere bepalingen blijven gelden voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK VI – ARBEIDSTIJD EN FLEXIBILITEIT

Artikel 13 – Tewerkstellingsbevorderende maatregel

De ondernemingen kunnen in het geval van herstructurering of indien de arbeidsorganisatie kan versoepeld worden, via een collectieve arbeidsovereenkomst de tewerkstelling bevorderen door onder meer collectieve arbeidsduurvermindering toe te passen.

Ze kunnen hiervoor gebruik maken van de bestaande wettelijke en decretale aanmoedigingspremies en de omzetting van de loonsverhogingen.

Artikel 14 – Flexibiliteit

De arbeiders hebben binnen het wettelijk kader de keuzemogelijkheid om de eerste 91 overuren per kalenderjaar in het kader van buitengewone vermeerdering van werk (artikel 25 van de arbeidswet van 16 maart 1971) of van de werkzaamheden ingevolge een onvoorziene noodzakelijkheid (artikel 26, § 1, 3°, van de arbeidswet van 16 maart 1971) te recupereren of uitbetaald te krijgen.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake arbeidsorganisatie van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115890/CO/149.02, wordt met ingang van 1 juli 2013 tot en met 30 juni 2015 in die zin aangepast.

HOOFDSTUK VII – EENGEMAAKT WERKNEMERSSTATUUT

Artikel 15

Partijen engageren zich om een inventarisatie te maken van de loon- en arbeidsvoorwaarden van zowel de arbeiders als de bedienden die actief zijn binnen de ondernemingen die behoren tot het Paritair Subcomité van het Koetswerk. Bovendien bevelen zij aan om eenzelfde vergelijkende studie te maken op het vlak van de onderneming.

Artikel 16

Bij arbeidsongeschiktheid van de arbeider die toelating heeft om de woonst te verlaten, dient deze zich enkel de eerste 3 werkdagen van de arbeidsongeschiktheid op zijn verblijfplaats ter beschikking te houden voor de controlearts, en dit telkens tussen 10 uur en 14 uur. Dit betekent niet dat er afbreuk gedaan wordt aan het controlerecht van de werkgever.

Opmerking

Een collectieve arbeidsovereenkomst hieromtrent zal met ingang van 1 januari 2014 worden opgemaakt.

HOOFDSTUK VIII – LOOPBAANPLANNING

Artikel 17 - Stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag

§ 1. Het recht op het stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf 56 jaar mits 40 jaar loopbaan wordt verlengd voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115888/CO/149.02, inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf 56 jaar wordt verlengd van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2015 en zal in die zin worden aangepast.

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 16 juni 2011, geregistreerd op 2 september 2011 onder het nummer 105517/CO/149.02, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115889/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

§ 2. Een stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag voor zware beroepen alsook een medisch stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag zal worden ingevoerd met ingang van 1 januari 2014.

Opmerking

Collectieve arbeidsovereenkomsten hieromtrent zullen met ingang van 1 januari 2014 worden opgemaakt.

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 16 juni 2011, geregistreerd op 2 september 2011 onder het nummer 105517/CO/149.02, gewijzigd via collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 19 juni 2013, geregistreerd op 1 juli 2013 onder het nummer 115889/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2014 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

§ 3. Voor de duur van het akkoord 2013-2014 wordt volgende aanbeveling inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage gedaan:

Op vlak van het stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage bevelen de partijen in het kader van de arbeidsherverdelende maatregelen op ondernemingsvlak volgende procedure aan: ten laatste 1 jaar voor het bereiken van de leeftijd stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage nodigt de werkgever de betrokken arbeider uit tot een onderhoud tijdens de werkuren op de zetel van de onderneming. Bij dit onderhoud kan de arbeider zich laten bijstaan door zijn vakbondsafgevaardigde. Bij dit onderhoud zullen zowel naar timing van het stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage als naar opleiding van de vervanger van de betrokkene sluitende afspraken gemaakt worden. Indien de arbeider in kwestie zijn recht op stelsel werkloosheid met bedrijfstoelage reeds vastklikte bij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening, zal hij dit melden aan zijn werkgever. Dit onderhoud kan ook plaatsvinden op vraag van de arbeider zelf.

HOOFDSTUK IX – INSPRAAK EN OVERLEG

Artikel 18 – Werknemersvertegenwoordiging

Voor de duur van het akkoord 2013-2014 worden de bepalingen inzake de werknemersvertegenwoordiging, voorzien in artikel 19 van het sectoriale akkoord 2009-2010, verlengd.

Concreet betekent dit: in de ondernemingen, waar de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk en/of de vakbondsafvaardiging niet moet worden hernieuwd ingevolge een daling van het aantal werknemers, kunnen de werknemersafgevaardigden die niet langer beschermd zijn, pas worden ontslagen, nadat het Paritair Subcomité samengeroepen op initiatief van de Voorzitter, bijeengekomen is en zich, binnen de 30 dagen na de kennisgeving aan de Voorzitter, heeft uitgesproken over het ontslag. Deze procedure is niet geldig in geval van ontslag wegens zwaarwichtige redenen. Niet naleving van de procedure wordt gelijkgesteld met willekeurig ontslag.

HOOFDSTUK X – SECTORALE PROJECTEN 2013-2014

Artikel 19 – Functieclassificatie

Sectorale partners engageren zich om bij collectieve arbeidsovereenkomst, het nieuwe sectorale classificatiesysteem, met inbegrip van het bijhorende ervaringsbarema, af te ronden tegen uiterlijk 31 december 2014.

Artikel 20 – Werkbare loopbanen, werknemers in moeilijkheden en activeringsbeleid

Meer bepaald in het kader van de wet van 26 december 2013 inzake de invoering van een eenheidsstatuut voor arbeiders en bedienden voor de opzegtermijnen en de carenzdag evenals begeleidende maatregelen (Belgisch Staatsblad van 31 december 2013, editie 3), verbinden de sociale partners zich ertoe in de loop van 2014 de mogelijkheid te onderzoeken van een sectoraal beleid in het kader van:

- de loopbaanverlenging;
- maatregelen voor werknemers in moeilijkheden;
- de activering van ontslagen of met ontslag bedreigde werknemers.

HOOFDSTUK XI – SOCIALE VREDE EN DUURTIJD VAN HET AKKOORD

Artikel 21 – Sociale vrede

Onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst verzekert de sociale vrede in de sector tijdens heel de duur van het akkoord. Bijgevolg zal geen enkele eis van algemene of collectieve aard voorgelegd worden, noch op nationaal, noch op regionaal, noch op vlak van de individuele onderneming.

Artikel 22 – Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2014, tenzij anders bepaald.

De artikels die van toepassing zijn voor onbepaalde duur kunnen worden opgezegd mits een opzeggingstermijn van drie maanden, betekend per aangetekend schrijven aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

De artikels die van toepassing zijn op het sociaal fonds voor onbepaalde duur kunnen worden opgezegd mits een opzeggingstermijn van zes maanden, betekend per aangetekend schrijven aan de Voorzitter van het Paritair Subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

BIJLAGE AAN HET NATIONAAL AKKOORD 2013-2014 PREMIES VLAAMS GEWEST

De ondertekenende partijen verklaren dat de arbeiders ressorterend onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk en die inzake domicilie en tewerkstelling voldoen aan de omschrijving van het Vlaamse gewest gebruik kunnen maken van de aanmoedigingspremies van kracht in het Vlaamse gewest namelijk:

- zorgkrediet
- opleidingskrediet
- ondernemingen in moeilijkheden of herstructureringen

C.A.O.: 09/10/2015

K.B: 19/02/2016

B.S.: 17/03/2016

Neerlegging: 17/11/2015

Registratiedatum: 08/12/2015

Registratienummer: 130424 /CO/149.2

Publicatie van registratie in B.S.: 16/12/2015

Inhoud:

1. Toepassingsgebied
2. Kader
3. Inkomenszekerheid
  - 3.1. Verhoging van de lonen
  - 3.2. Sociaal fonds
  - 3.3. Bijdrage aan het Sociaal fonds
  - 3.4. Sectoraal pensioenstelsel
  - 3.5. Loopbaanverlof
4. Werkzekerheid
  - 4.1. Beëindiging van de arbeidsovereenkomst omwille van medische overmacht of bij individuele ontslagen vanaf 55 jaar
5. Arbeidstijd en flexibiliteit
  - 5.1. Tewerkstellingsbevorderende maatregel
  - 5.2. Arbeidsorganisatie
  - 5.3. Flexibiliteit
6. Eengemaakt werknemersstatuut
  - 6.1. Uitbouw loopbaanfonds
7. Loopbaanplanning
  - 7.1. Tijkrediet en loopbaanvermindering
  - 7.2. Stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag
8. Inspraak en overleg
  - 8.1. Werknemersvertegenwoordiging
9. Technische aanpassingen
  - 9.1. Kort verzuim
  - 9.2. Werknemersvertegenwoordiging
  - 9.3. Meldingsplicht CBD, Duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming
  - 9.4. Functieclassificatie
10. Sociale vrede en duurtijd van het akkoord
  - 10.1. Sociale vrede
  - 10.2. Duur

HOOFDSTUK I – TOEPASSINGSGEBIED

Artikel 1 – Toepassingsgebied

Deze collectieve arbeidsovereenkomst is van toepassing op de werkgevers, arbeiders en arbeidsters van de ondernemingen die ressorteren onder de bevoegdheid van het Paritair Subcomité voor het koetswerk.

Voor de toepassing van deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt onder “arbeiders” verstaan de mannelijke en vrouwelijke werklieden.

HOOFDSTUK II – KADER

Artikel 2 – Voorwerp

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten in nalevig van de wet tot instelling van de maximale marge voor loonkostontwikkeling voor de jaren 2015 en 2016.

Artikel 3 – Procedure

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt neergelegd op de Griffie van de Algemene Directie Collectieve Arbeidsbetrekkingen van de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg overeenkomstig de bepalingen van het koninklijk besluit van 7 november 1969 tot vaststelling van de modaliteiten van neerlegging van de collectieve arbeidsovereenkomsten.

De ondertekenende partijen vragen de algemeen bindend verklaring bij koninklijk besluit van deze collectieve arbeidsovereenkomst, inclusief de bijlage.

HOOFDSTUK III – INKOMENSZEKERHEID

Artikel 4 – Verhoging van de lonen

Vanaf 1 januari 2016 worden alle sectorale minimumuurlonen en effectieve brutolonen verhoogd met 0,5%.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake uurlonen van 28 september 2011, geregistreerd onder het nummer 106.624/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 11 januari 2013 (Belgisch

Staatsblad van 12 april 2013) zal in die zin worden aangepast vanaf 1 januari 2016 en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 5 – Sociaal fonds

§ 1. Vanaf 1 juli 2015 worden de aanvullende vergoedingen bij tijdelijke werkloosheid verhoogd tot € 11,00 per werkloosheidsuitkering en tot € 5,50 per halve werkloosheidsuitkering.

§ 2. Partijen engageren zich om tegen 30 november 2015 een aantal maatregelen uit te werken in de schoot van het Fonds voor bestaanszekerheid

- Voorzien van incentives voor zowel werkgevers als werknemers voor instroom en opleiding van jongeren;
- Promoten van werkbaar werk voor oudere werknemers, onder meer via het peterschapsprincipe;
- Voorzien van een incentive voor (oudere) werknemers die ontslagen zijn.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 28 maart 2014, geregistreerd onder het nummer 121749/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 12 mei 2015) en gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2015, geregistreerd op 6 augustus 2015 onder het nummer 128525/CO/149.02, zal vanaf 1 juli 2015 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

§ 3. Vanaf 1 januari 2016 wordt er gebruik gemaakt van de gedifferentieerde RSZ inningstechniek waardoor de pensioenbijdrage voor het sociaal sectoraal aanvullend pensioenstelsel wordt afgescheiden van de basisbijdrage bestemd voor het fonds voor bestaanszekerheid.

Vanaf 1 januari 2016 wordt de basisbijdrage voor het sociaal fonds bijgevolg bepaald op 2,24% van de niet geplafonneerde bruto lonen van de arbeiders.

Opmerkingen

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake de basisbijdrage aan het Sociaal fonds van 28 maart 2014, geregistreerd onder het nummer 121.748/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 13 december 2014 (Belgisch Staatsblad van 29 januari 2015), gesloten in het Paritair Subcomité voor het koetswerk, zal vanaf 1 januari 2016 in die zin worden aangepast en dit voor onbepaalde duur.

De collectieve arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 betreffende de wijziging en coördinatie van de statuten van het sociaal fonds, geregistreerd onder het nummer 121.749/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 12 mei 2015), gewijzigd bij collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2015, geregistreerd op 6 augustus 2015 onder het nummer 128.525/CO/149.02, zal vanaf 1 januari 2016 voorzien in een gedifferentieerde inning van de bijdragen en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 6 – Sectoraal pensioenfonds

Vanaf 1 januari 2016 wordt de bijdrage van 1,9% van de bruto bezoldigingen van de arbeiders voor het sectoraal pensioenstelsel verhoogd tot 2,2%.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake wijziging en coördinatie van het sociaal sectoraal pensioenstelsel van 28 mars 2014, geregistreerd onder het nummer 121754/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 17 juni 2015) zal vanaf 1 januari 2016 in die zin worden aangepast, en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 7 – Loopbaanverlof

Vanaf 1 januari 2016, wordt een recht van een dag van loopbaanverlof vanaf 58 jaar voor arbeiders die nog geen recht hebben op een dag ancienniteitverlof ingevoerd.

Opmerking

Een collectieve arbeidsovereenkomst inzake een loopbaanverlofstelsel worden opgemaakt vanaf 1 januari 2016 voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK IV – WERKZEKERHEID

Artikel 8 – Beëindiging van de arbeidsovereenkomst omwille van medische overmacht of bij individuele ontslagen vanaf 55 jaar

Bij beëindiging van de arbeidsovereenkomst omwille van medische overmacht of bij individuele ontslagen vanaf 55 jaar, bevelen partijen de werkgever aan om bij de start van de procedure aan de betrokken arbeider mee te delen dat hij zich kan laten bijstaan door een vakbondsafgevaardigde en/of vakbondssecretaris.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake erkenning van de representatieve functie van 4 juli 2001, geregistreerd onder het nummer 60376/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 25 september 2002 (Belgisch Staatsblad van 20 november 2002) zal vanaf 1 januari 2016 in die zin worden aangepast en dit voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK V – VORMING EN OPLEIDING

Artikel 9 – Tewerkstellingsbevorderende maatregel

De ondernemingen kunnen in het geval van herstructurering of indien de arbeidsorganisatie kan versoepeld worden, via een collectieve arbeidsovereenkomst de tewerkstelling bevorderen door onder meer collectieve arbeidsduurvermindering toe te passen.

Ze kunnen hiervoor gebruik maken van de bestaande wettelijke en decretale aanmoedigingspremies en de omzetting van de loonsverhogingen.

Artikel 10 – Arbeidsorganisatie

Vanaf 1 juli 2014 wordt binnen Educam een databank opgericht die elke gevolgde opleiding van elke arbeider registreert.

Vanaf 1 juli 2014 houdt elke onderneming, in het belang van de permanente vorming en van de verworven beroepservaring voor de verdere loopbaan, van elke arbeider een “opleidingsCV” bij.

Dit opleidingsCV is een inventaris van de uitgeoefende functies en gevolgde opleidingen tijdens zijn loopbaan in de betrokken onderneming en de opleidingen op eigen initiatief van de arbeider.

De modaliteiten hiertoe worden vastgelegd binnen de paritaire stuurgroep van Educam.

Opmerking

Een collectieve arbeidsovereenkomst zal worden afgesloten met ingang van 1 juli 2014.

Artikel 11 – Flexibiliteit

Het systeem van flexibiliteit bij piekperioden en onvoorziene toename van het werk zoals opgenomen in de collectieve arbeidsovereenkomst van 8 juli 2003, wordt onder dezelfde vorm opnieuw ingevoerd vanaf 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2017.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst van 8 juli 2003, geregistreerd onder het nummer 67.381/CO/149.02 en algemeen verbind verklaard op 1 september 2004 (Belgisch Staatsblad van 29 september 2004), wordt onder dezelfde vorm opnieuw ingevoerd vanaf 1 januari 2016 tot en met 30 juni 2017.

HOOFDSTUK VI – EENGEMAAKT WERKNEMERSSTATUUT

Artikel 12 – Uitbouw loopbaanfonds

Het sectorfonds voor vorming en opleiding, met name Educam, dient een actor te zijn in de uitbouw van een loopbaantraject voor arbeiders.

Voor 31 december 2015 zullen sociale partners, rekening houdend met de decreten en regionale beschikkingen inzake omscholing, afspraken maken over de rol die Educam kan spelen in het aanbod van outplacement (op korte termijn nagaan met welke externe partners afspraken kunnen gemaakt worden). Op langere termijn zal worden nagegaan in hoeverre het haalbaar is dat Educam een actievere rol in het outplacementaanbod kan spelen en dit binnen de bestaande financiële reserves.

Artikel 13

Partijen engageren zich om de werkzaamheden inzake het opmaken van een inventaris van de loon – en arbeidsvoorwaarden van zowel de arbeiders als de bedienden die actief zijn binnen de ondernemingen die behoren tot het Paritaire subcomité van het koetswerk, verder te zetten. .

Bovendien bevelen zij aan om eenzelfde vergelijkende studie te maken op het vlak van de onderneming.

HOOFDSTUK VII – LOOPBAANPLANNING

Artikel 14 - Tijdkrediet en loopbaanvermindering

§1. In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 118 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015, wordt de leeftijd op 55 jaar gebracht voor de periode 2015-2016 voor arbeiders die hun arbeidsprestaties verminderen met 1/5 of tot een halftijdse betrekking in het kader van een landingsbaan na 35 jaar loopbaan of in een zwaar beroep.

§2. Conform de bepalingen van artikel 4 § 1, 3° van de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 103 wordt de duur van het recht op voltijds tijdkrediet of de halftijdse loopbaanvermindering op 24 maanden gebracht.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake tijdkrediet en loopbaanvermindering van 21 juni 2007, geregistreerd onder het nummer 84170/CO/19.02 algemeen bindend verklaard op 19 februari 2008 (Belgisch Staatsblad van 3 april 2008) zal met ingang van 1 januari 2015 in die zin worden aangepast, alsook aan de collectieve arbeidsovereenkomst nr. 103 van de Nationale Arbeidsraad.

Artikel 15 – Stelsel werkloosheid met bedrijfstoelag

§ 1. In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomsten nummer 115 en 116 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 en de Koninklijk besluit van 3 mei 2007 besluit tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag, wordt voor de periode 2015 - 2016 een stelsel werkloosheid met bedrijfstoelag ingevoerd voor arbeiders vanaf 58 jaar na 40 jaar loopbaan.

§ 2. In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomsten nummer 111 en 112 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 en de Koninklijk besluit van 3 mei 2007 besluit tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoelag wordt voor de periode 2015 - 2016 een stelsel werkloosheid met bedrijfstoelag ingevoerd voor arbeiders vanaf 58 jaar na 33 jaar loopbaan, waarvan 20 jaar in een regeling van nachtarbeid.

Opmerking

In die zin zal een collectieve arbeidsovereenkomst inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoelag vanaf 58 jaar na 33 jaar loopbaan, waarvan 20 jaar in een regeling van nachtarbeid worden opgemaakt vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016.

§ 3. In uitvoering van de collectieve arbeidsovereenkomsten nummer 111 en 112 van de Nationale Arbeidsraad van 27 april 2015 en de Koninklijk besluit van 3 mei 2007 besluit tot regeling van het stelsel van werkloosheid met bedrijfstoeslag wordt voor de periode 2015 - 2016 een stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag ingevoerd voor arbeiders vanaf 58 jaar na 33 jaar loopbaan mits zwaar beroep.

Opmerking

In die zin zal een collectieve arbeidsovereenkomst inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf 58 jaar na 33 jaar loopbaan mits zwaar beroep worden opgemaakt vanaf 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016.

§ 4. De betaling van de aanvullende vergoedingen en de werkgeversbijdragen voor de regelingen inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag, zoals opgenomen in de §1 tot en met 3 van dit artikel wordt volledig ten laste genomen door het Fonds voor bestaanszekerheid.

§ 5. De betaling van de aanvullende vergoeding en de werkgeversbijdrage voor de regeling inzake stelsel werkloosheid met bedrijfstoeslag vanaf 60 jaar na 40 jaar loopbaan wordt volledig ten laste genomen door het Fonds voor bestaanszekerheid.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst inzake statuten sociaal fonds van 28 maart 2014, geregistreerd onder het nummer 121749/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 10 april 2015 (Belgisch Staatsblad van 12 mei 2015) en gewijzigd door de collectieve arbeidsovereenkomst van 24 juni 2015, geregistreerd op 6 augustus 2015 onder het nummer 128525/CO/149.02, zal vanaf 1 juli 2015 in die zin worden aangepast voor onbepaalde duur.

HOOFDSTUK VIII – INSPRAAK EN OVERLEG

Artikel 16 – Werknemersvertegenwoordiging

Voor de duur van het akkoord 2015-2016 worden de bepalingen inzake de werknemersvertegenwoordiging, voorzien in artikel 18 van het nationaal akkoord 2013-2014, verlengd.

Concreet betekent dit: in de ondernemingen, waar de ondernemingsraad, het comité voor preventie en bescherming op het werk en/of de vakbondsafvaardiging niet moet worden hernieuwd ingevolge een daling van het aantal werknemers, kunnen de werknemersafgevaardigden die niet langer beschermd zijn, pas worden ontslagen, nadat het Paritaire subcomité samengeroepen op initiatief van de Voorzitter, bijeengekomen is en zich, binnen de 30 dagen na de kennisgeving aan de Voorzitter, heeft uitgesproken over het ontslag. Deze procedure is niet geldig in geval van ontslag wegens zwaarwichtige redenen. Het niet eerbiedigen van de procedure wordt gelijkgesteld met een kennelijk onredelijk ontslag en in dat geval is de werkgever aan de betrokken werknemersafgevaardigde een schadevergoeding gelijk aan 17 weken loon verschuldigd.

HOOFDSTUK IX – TECHNISCHE AANPASSINGEN

Artikel 17 – Kort verzuim

Bij huwelijk van de arbeider alsmede bij de ondertekening en het officieel neerleggen van een samenlevingscontract, heeft de arbeider recht op 3 dagen kort verzuim door hemzelf te kiezen tijdens de week waarin de gebeurtenis plaatsvindt of tijdens de daaropvolgende week.

Opmerking

De collectieve arbeidsovereenkomst van 16 juni 2011, geregistreerd onder het nummer 104908/CO/149.02 en algemeen verbindend verklaard op 5 maart 2012 (Belgisch Staatsblad van 13 augustus 2012), zal vanaf 1 januari 2016 in die zin worden aangepast en dit voor onbepaalde duur.

Artikel 18 - Werknemersvertegenwoordiging

Voor eind december 2015 zullen de sociale partners het vraagstuk van de bescherming van de plaatsvervangende afgevaardigden binnen de collectieve arbeidsovereenkomst regelen met betrekking tot het statuut van de vakbondsafvaardigingen van kracht in de sector

Artikel 19 - Meldingsplicht CBD, Duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming

Artikel 3 van de arbeidsovereenkomst van 28 maart 2014 inzake de Meldingsplicht CBD, Duidelijk omschreven werk, uitzendarbeid en onderaanneming, tekst in de Franse moet worden gecorrigeerd. De term « occasionnelle » moet worden vervangen door de term « inhabituelle ».

Artikel 20 - Functieclassificatie

Sectorale partners engageren zich om bij collectieve arbeidsovereenkomst, het nieuwe sectorale classificatiesysteem, met inbegrip van het bijhorende ervaringsbarema, af te ronden tegen uiterlijk 31 december 2015.

HOOFDSTUK X – SOCIALE VREDE EN DUURTIJD VAN HET AKKOORD

Artikel 21 – Sociale vrede

Onderhavige collectieve arbeidsovereenkomst verzekert de sociale vrede in de sector tijdens heel de duur van het akkoord. Bijgevolg zal geen enkele eis van algemene of collectieve aard voorgelegd worden, noch op nationaal, noch op regionaal, noch op vlak van de individuele onderneming.

Artikel 22 – Duur

Deze collectieve arbeidsovereenkomst wordt gesloten voor bepaalde duur, gaande van 1 januari 2015 tot en met 31 december 2016, tenzij anders bepaald.

De artikels die van toepassing zijn voor onbepaalde duur kunnen worden opgezegd mits een opzeggingstermijn van drie maanden, betekend per aangetekend schrijven aan de Voorzitter van het Paritaire subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

De artikels die van toepassing zijn op het sociaal fonds voor onbepaalde duur kunnen worden opgezegd mits een opzeggingstermijn van zes maanden, betekend per aangetekend schrijven aan de Voorzitter van het Paritaire subcomité voor het koetswerk en aan de ondertekenende organisaties.

BIJLAGE AAN HET NATIONAAL AKKOORD 2015-2016 PREMIES VLAAMS GEWEST

De ondertekenende partijen verklaren dat de arbeiders ressorterend onder het Paritair Subcomité voor het koetswerk en die inzake domicilie en tewerkstelling voldoen aan de omschrijving van het Vlaamse gewest gebruik kunnen maken van de aanmoedigingspremies van kracht in het Vlaamse gewest namelijk:

- zorgkrediet
- opleidingskrediet
- ondernemingen in moeilijkheden of herstructureringen

800

BIJLAGEN

- 810 Minimumuurlonen
- 820a Vervoerkosten - openbaar vervoer
- 820b Vervoerkosten - privé vervoer

810 MINIMUMUURLONEN

1 februari 2012: index +3,27%

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,44	€ 11,33	€ 11,19	€ 10,97
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,01	€ 11,90	€ 11,75	€ 11,52
B.1. Ge oefende hulpwerkman	111,5	€ 12,76	€ 12,63	€ 12,48	€ 12,23
B.2. Ge oefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,33	€ 13,20	€ 13,04	€ 12,78
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,01	€ 13,88	€ 13,71	€ 13,44
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 14,87	€ 14,73	€ 14,55	€ 14,26
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,02	€ 15,86	€ 15,67	€ 15,36

*40u./w., 39u./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

1 februari 2013: 2,08% index

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,68	€ 11,57	€ 11,42	€ 11,20
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,26	€ 12,15	€ 11,99	€ 11,76
B.1. Ge oefende hulpwerkman	111,5	€ 13,02	€ 12,90	€ 12,73	€ 12,49
B.2. Ge oefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,61	€ 13,48	€ 13,30	€ 13,05
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,31	€ 14,17	€ 13,99	€ 13,72
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 15,18	€ 15,04	€ 14,85	€ 14,56
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,35	€ 16,20	€ 15,99	€ 15,68

*40u./w., 39u./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

1 februari 2014: +1,04% index

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,80	€ 11,69	€ 11,54	€ 11,32
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,39	€ 12,27	€ 12,12	€ 11,89
B.1. Geoefende hulpwerkman	111,5	€ 13,16	€ 13,03	€ 12,87	€ 12,62
B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,75	€ 13,62	€ 13,44	€ 13,19
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,46	€ 14,32	€ 14,14	€ 13,87
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 15,34	€ 15,20	€ 15,00	€ 14,72
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,52	€ 16,37	€ 16,16	€ 15,85

*40u./w., 39uh./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

1 februari 2015: index +0,02%

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,80	€ 11,69	€ 11,54	€ 11,32
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,39	€ 12,27	€ 12,12	€ 11,89
B.1. Geoefende hulpwerkman	111,5	€ 13,16	€ 13,03	€ 12,87	€ 12,62
B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,75	€ 13,62	€ 13,44	€ 13,19
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,46	€ 14,32	€ 14,14	€ 13,87
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 15,34	€ 15,20	€ 15,00	€ 14,72
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,52	€ 16,37	€ 16,16	€ 15,85

*40u./w., 39uh./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

1 januari 2016: 0,50% adaptatie

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,86	€ 11,75	€ 11,60	€ 11,38
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,45	€ 12,34	€ 12,18	€ 11,95
B.1. Geoefende hulpwerkman	111,5	€ 13,22	€ 13,10	€ 12,93	€ 12,69
B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,82	€ 13,69	€ 13,51	€ 13,26
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,53	€ 14,39	€ 14,21	€ 13,94
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 15,42	€ 15,28	€ 15,08	€ 14,79
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,60	€ 16,45	€ 16,24	€ 15,93

*40u./w., 39uh./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

1 februari 2014: +0,27% index

CATEGORIEËN	SPANNING	38 U/W	38,5 U/W*	39 U/W*	40 U/W*
A.1. Hulpwerkman	100	€ 11,89	€ 11,78	€ 11,63	€ 11,41
A.2. Hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de onderneming)	105	€ 12,48	€ 12,37	€ 12,21	€ 11,98
B.1. Geoefende hulpwerkman	111,5	€ 13,26	€ 13,13	€ 12,97	€ 12,72
B.2. Geoefende hulpwerkman (6 maanden anciënniteit in de categorie)	116,5	€ 13,85	€ 13,72	€ 13,55	€ 13,29
C. Geschoolde werkman 2e klasse	122,5	€ 14,57	€ 14,43	€ 14,25	€ 13,98
D. Geschoolde werkman 1e klasse	130	€ 15,46	€ 15,31	€ 15,12	€ 14,83
E. Werkman buiten categorie	140	€ 16,65	€ 16,49	€ 16,28	€ 15,97

*40u./w., 39uh./w. en 38,5u./w. slechts mogelijk mits compensatiedagen.

820a TABEL VERVOERKOSTEN – OPENBAAR VERVOER

Werkgeversbijdrage in het woon-werkverkeer voor openbaar vervoer vanaf 1 februari 2012 tot en met 31 december 2016

AANTAL KM	WEKELIJKSE BIJDRAGE	MAANDELIJKSE BIJDRAGE	AANTAL KM	WEKELIJKSE BIJDRAGE	MAANDELIJKSE BIJDRAGE
1	5,50	18,30	24	17,90	59,00
2	6,10	20,50	25	18,40	62,00
3	6,70	22,30	26	19,10	63,00
4	7,30	24,40	27	19,50	65,00
5	7,90	26,00	28	19,90	67,00
6	8,40	28,00	29	20,60	68,00
7	8,90	30,00	30	21,00	70,00
8	9,40	31,00	31-33	21,80	73,00
9	9,90	33,00	34-36	23,30	78,00
10	10,40	35,00	37-39	24,40	82,00
11	11,00	37,00	40-42	26,00	87,00
12	11,50	38,50	43-45	27,50	91,00
13	12,10	40,00	46-48	29,00	96,00
14	12,60	42,00	49-51	30,00	101,00
15	13,10	43,50	52-54	31,50	104,00
16	13,60	45,00	55-57	32,00	107,00
17	14,10	47,50	58-60	33,50	111,00
18	14,60	49,00	61-65	34,50	115,00
19	15,30	51,00	66-70	36,00	120,00
20	15,80	53,00	71-75	38,00	126,00
21	16,30	54,00	76-80	40,00	132,00
22	16,80	56,00	81-85	41,50	137,00
23	17,40	58,00	86-90	43,00	143,00

AANTAL KM	WEKELIJKSE BIJDRAGE	MAANDELIJKSE BIJDRAGE	AANTAL KM	WEKELIJKSE BIJDRAGE	MAANDELIJKSE BIJDRAGE
91-95	44,50	148,00	146-150	63,00	211,00
96-100	46,00	153,00	151-155	64,00	214,00
101-105	48,00	160,00	156-160	66,00	220,00
106-110	49,50	165,00	161-165	67,00	225,00
111-115	51,00	171,00	166-170	69,00	231,00
116-120	53,00	177,00	171-175	71,00	236,00
121-125	54,00	181,00	176-180	73,00	242,00
126-130	56,00	187,00	181-185	74,00	246,00
131-135	58,00	192,00	186-190	76,00	253,00
136-140	59,00	198,00	191-195	78,00	258,00
141-145	61,00	203,00	196-200	79,00	264,00

820b TABEL VERVOERKOSTEN – PRIVÉ VERVOER

Vanaf 1 februari 2012

TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)
1	0,95	24	3,09	91-95	8,09
2	1,05	25	3,15	96-100	8,31
3	1,16	26	3,28	101-105	8,62
4	1,25	27	3,34	106-110	8,95
5	1,35	28	3,40	111-115	9,29
6	1,44	29	3,53	116-120	9,61
7	1,50	30	3,60	121-125	9,83
8	1,60	31-33	3,76	126-130	10,15
9	1,69	34-36	4,06	131-135	10,48
10	1,77	37-39	4,31	136-140	10,70
11	1,88	40-42	4,59	141-145	11,15
12	1,96	43-45	4,85	146-150	11,57
13	2,05	46-48	5,16	151-155	11,57
14	2,14	49-51	5,39	156-160	12,00
15	2,23	52-54	5,57	161-165	12,23
16	2,33	55-57	5,78	166-170	12,45
17	2,42	58-60	6,02	171-175	12,88
18	2,51	61-65	6,23	176-180	13,10
19	2,63	66-70	6,55	181-185	13,55
20	2,72	71-75	6,76	186-190	13,76
21	2,80	76-80	7,20	191-195	13,98
22	2,89	81-85	7,42	196-200	14,42
23	2,99	86-90	7,75		

Vanaf 1 februari 2013

TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)
1	0,96	24	3,13	91-95	8,20
2	1,06	25	3,19	96-100	8,42
3	1,18	26	3,32	101-105	8,73
4	1,27	27	3,38	106-110	9,07
5	1,37	28	3,44	111-115	9,41
6	1,46	29	3,58	116-120	9,74
7	1,52	30	3,65	121-125	9,96
8	1,62	31-33	3,81	126-130	10,28
9	1,71	34-36	4,11	131-135	10,62
10	1,79	37-39	4,37	136-140	10,84
11	1,90	40-42	4,65	141-145	11,30
12	1,99	43-45	4,91	146-150	11,72
13	2,08	46-48	5,23	151-155	11,72
14	2,17	49-51	5,46	156-160	12,16
15	2,26	52-54	5,64	161-165	12,39
16	2,36	55-57	5,86	166-170	12,61
17	2,45	58-60	6,10	171-175	13,05
18	2,54	61-65	6,31	176-180	13,27
19	2,66	66-70	6,64	181-185	13,73
20	2,76	71-75	6,85	186-190	13,94
21	2,84	76-80	7,30	191-195	14,16
22	2,93	81-85	7,52	196-200	14,61
23	3,03	86-90	7,85		

Vanaf 1 februari 2014 tot en met 31 januari 2016

TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)
1	0,97	24	3,17	91-95	8,30
2	1,07	25	3,23	96-100	8,52
3	1,19	26	3,36	101-105	8,83
4	1,29	27	3,42	106-110	9,18
5	1,39	28	3,48	111-115	9,52
6	1,48	29	3,62	116-120	9,86
7	1,54	30	3,69	121-125	10,08
8	1,64	31-33	3,86	126-130	10,40
9	1,73	34-36	4,16	131-135	10,75
10	1,81	37-39	4,42	136-140	10,97
11	1,92	40-42	4,71	141-145	11,44
12	2,01	43-45	4,97	146-150	11,86
13	2,10	46-48	5,29	151-155	11,86
14	2,20	49-51	5,53	156-160	12,31
15	2,29	52-54	5,71	161-165	12,54
16	2,39	55-57	5,93	166-170	12,76
17	2,48	58-60	6,17	171-175	13,21
18	2,57	61-65	6,39	176-180	13,43
19	2,69	66-70	6,72	181-185	13,89
20	2,79	71-75	6,93	186-190	14,11
21	2,87	76-80	7,39	191-195	14,33
22	2,97	81-85	7,61	196-200	14,79
23	3,07	86-90	7,94		

Vanaf 1 februari 2016

TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)	TARIEF-ASTAND IN KM	BIJDRAGE PER DAG (5D./ WEEK)
1	0,98	24	3,21	91-95	8,42
2	1,09	25	3,28	96-100	8,64
3	1,21	26	3,41	101-105	8,95
4	1,31	27	3,47	106-110	9,31
5	1,41	28	3,53	111-115	9,65
6	1,50	29	3,67	116-120	10,00
7	1,56	30	3,74	121-125	10,22
8	1,66	31-33	3,91	126-130	10,55
9	1,75	34-36	4,22	131-135	10,90
10	1,84	37-39	4,48	136-140	11,12
11	1,95	40-42	4,78	141-145	11,60
12	2,04	43-45	5,04	146-150	12,03
13	2,13	46-48	5,36	151-155	12,03
14	2,23	49-51	5,61	156-160	12,48
15	2,32	52-54	5,79	161-165	12,72
16	2,42	55-57	6,01	166-170	12,94
17	2,51	58-60	6,26	171-175	13,40
18	2,61	61-65	6,48	176-180	13,62
19	2,73	66-70	6,81	181-185	14,09
20	2,83	71-75	7,03	186-190	14,31
21	2,91	76-80	7,49	191-195	14,53
22	3,01	81-85	7,72	196-200	15,00
23	3,11	86-90	8,05		